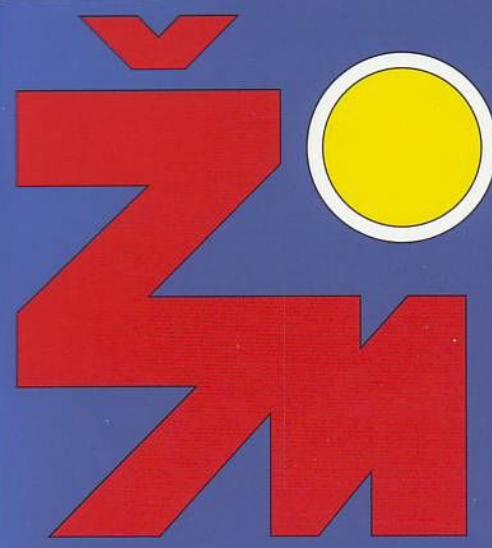

295 Kč; 395 Sk

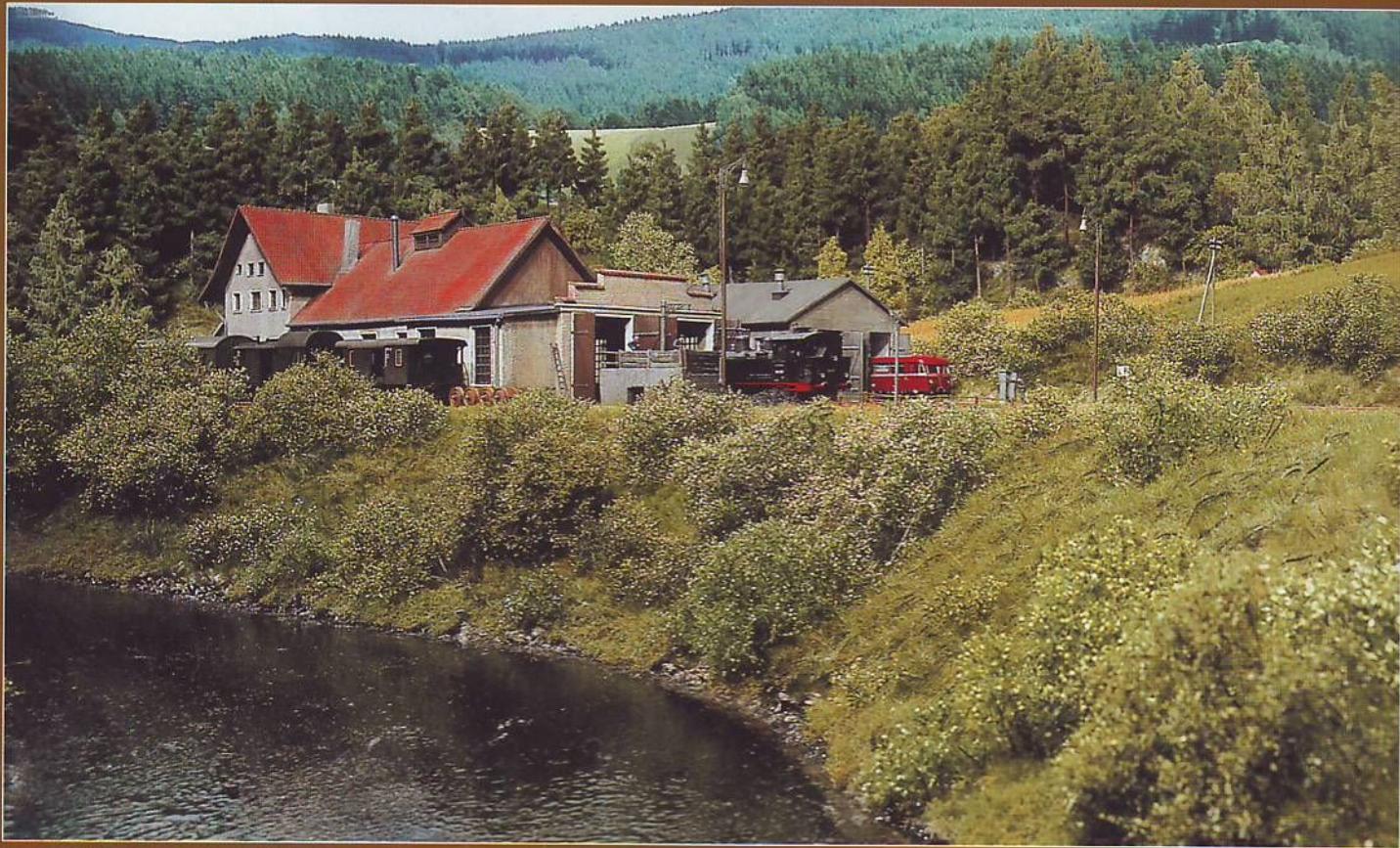

plány kolejíšť

**Zima
2004**

**Modelářská
příloha**

Chceme-li, aby se naše kolejisti co nejvíce bližilo realitě, musíme při jeho návrhu co možná nejvíce vycházet ze skutečné krajiny a ze skutečného provozu na železnici. Modelovanou krajinu pak nesmíme ošídit o nic z jejích přírodních zákonitostí. Jedině pak bude naše úsilí odměněno přesvědčivým výsledkem - při pohledu na podobné fotografie klást otázku: jedná se o model, nebo skutečnost ...?

Provoz na každém modelovém kolejisti okoření manipulační jízdy nákladních souprav na vlečkových tratích průmyslových závodů. Nejlépe zde vždy vyniknou ucelené soupravy nákladních vozů opatřené odpovídajícím nákladem a patinou. Při projektování je však třeba vždy počítat s dostatečným prostorem a patřičnou délkou manipulačních kolejí tak, abychom dosáhli přesvědčivého výsledku. I sebemenší vlečku totiž nemůžeme chápát jako vyplnění „hluchého“ místa na kolejisti, ale jako samostatný provozní celek se všemi náležitostmi.

A

Obsah

A	OBSAH	3
B	ÚVODEM	4
C	KOLEJIŠTĚ PRO ZAČÁTEČNÍKY	6
D	PLÁNY PRO NÁROČNĚJŠÍ	10
E	KOLEJIŠTĚ PRO ZKUŠENÉ MODELÁŘE	42
F	MODULOVÁ DOMÁCÍ KOLEJIŠTĚ TROCHU JINAK	78
G	PLÁNKY KOLEJIŠTĚ AMERICKÝCH ŽELEZNIC	82
H	REALIZOVANÁ KOLEJIŠTĚ AMERICKÝCH MODELÁŘŮ	88
I	ZÁVĚREM	102

B

Úvodem...

Vážení čtenáři.

Již podruhé se v rozmezí tří let setkáváme nad publikací Plány kolejíšť. Váš nebývalý a dlouhotrvající zájem o ni byl pro nás impusem k vytvoření dalšího dílu, který na předcházející publikaci volně navazuje. Téměř dvojnásobný rozsah nám umožnil uveřejnit daleko větší počet nejrůznějších plánů, kreseb i fotografií. Podobně jako v sešitě z roku 2001 i zde naleznete nejprve schémata těch nejjednodušších kolejíšť, plány kolejíšť středně velkých, vhodných do domácích podmínek, až po rozsáhlá kolejíště, pro jejichž realizaci již potřebujeme samostatnou místnost. Shodně rovněž k většině kolejíšť přinášíme trojrozměrný pohled, který vám umožní rychlejší orientaci a názornou představu o celkové náročnosti. Ke každému plánu je zároveň připojen text se stručnou charakteristikou a orientační rozměry pro velikosti N, TT a H0. Připomínáme, že rozměry jsou v tomto případě opravdu pouze orientační, neboť vždy záleží na druhu použitého kolejiva, poloměru použitých oblouků apod.

Nově jsme do této publikace zahrnuli i několik úspěšně realizovaných projektů amerických modelářů. Ty již po řadu let patří ke světové špičce ve stavbě skutečně modelových kolejíšť, a tak se přímo nabízí srovnání evropské a americké „školy“ železničních modelářů. Zároveň jsme naopak již vypustili informace o modelářských velikostech, druzích kolejiva na našem trhu, plány stanic a výhyben a nákresy železničních staveb. Tyto informace najdete v Plánech kolejíšť z roku 2001, které jsou stále v prodeji.

Věříme, že velkým pomocníkem při rozhodování, jak by Vaše kolejíště mohlo vypadat, budou i celostránkové fotografie ze špičkově zpracovaného kolejíšť z oblasti německého Černého lesa. Krajina i architektura je zde logicky velmi příbuzná, a tak lze některé náměty bez obav zakomponovat i do kolejíšť s českým námětem.

Rádi bychom, aby se tato publikace stala pomocníkem a rádcem při realizaci Vašeho ušlechtilého záměru - stavby modelového kolejíště. Přeneste se tedy do romantického světa modelových železnic a nechte se inspirovat některým z uveřejněných námětů.

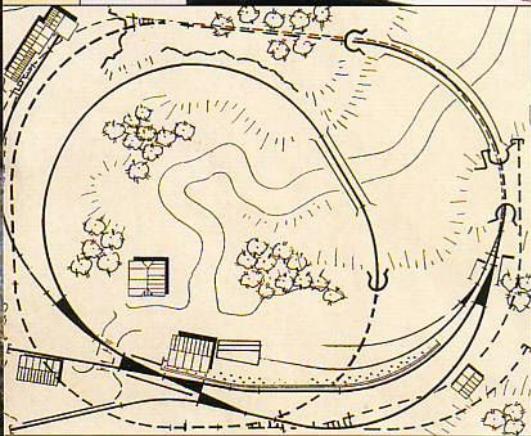
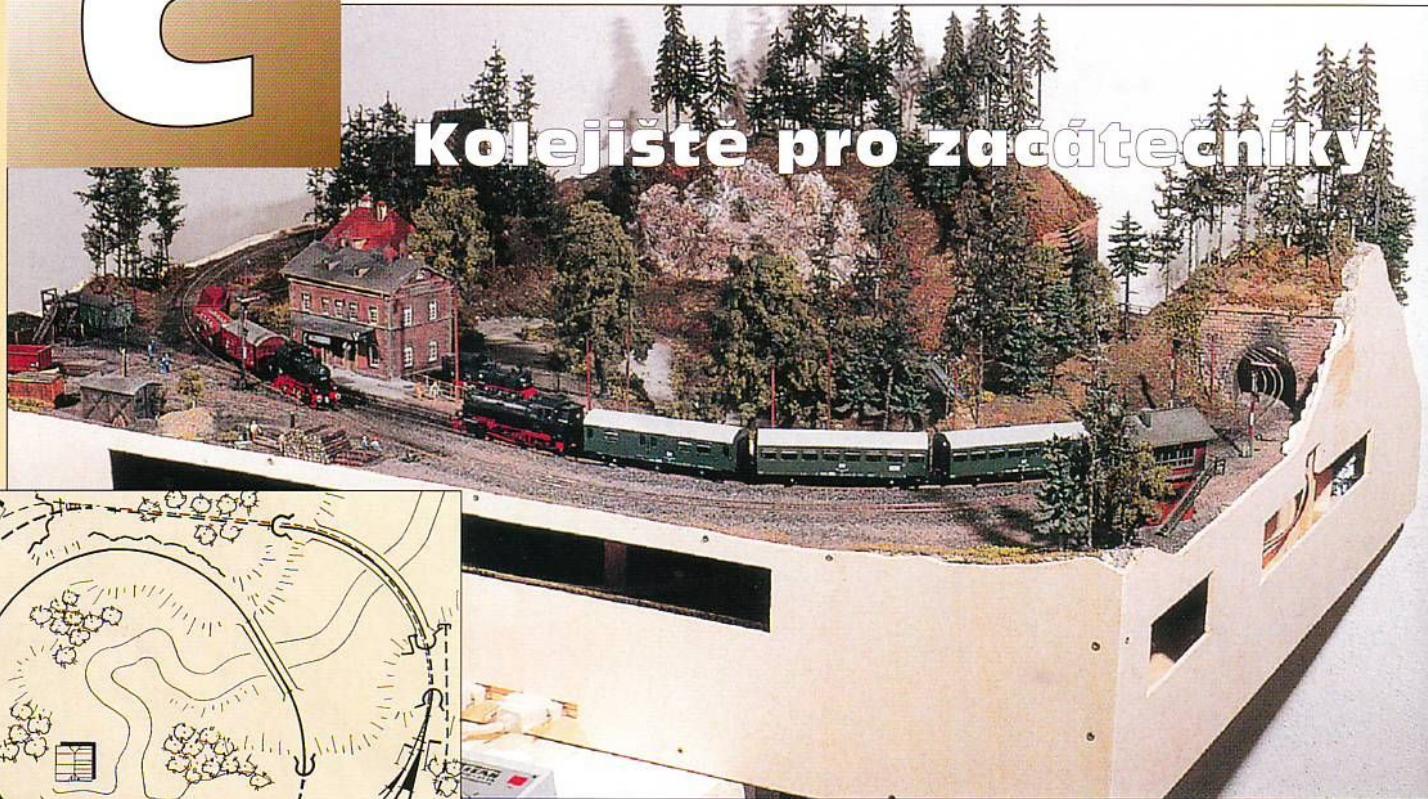
Přeji Vám mnoho úspěchů a radosti z vykonané práce.

Ivan Benetka
autor

C

Kolejiště pro začátečníky

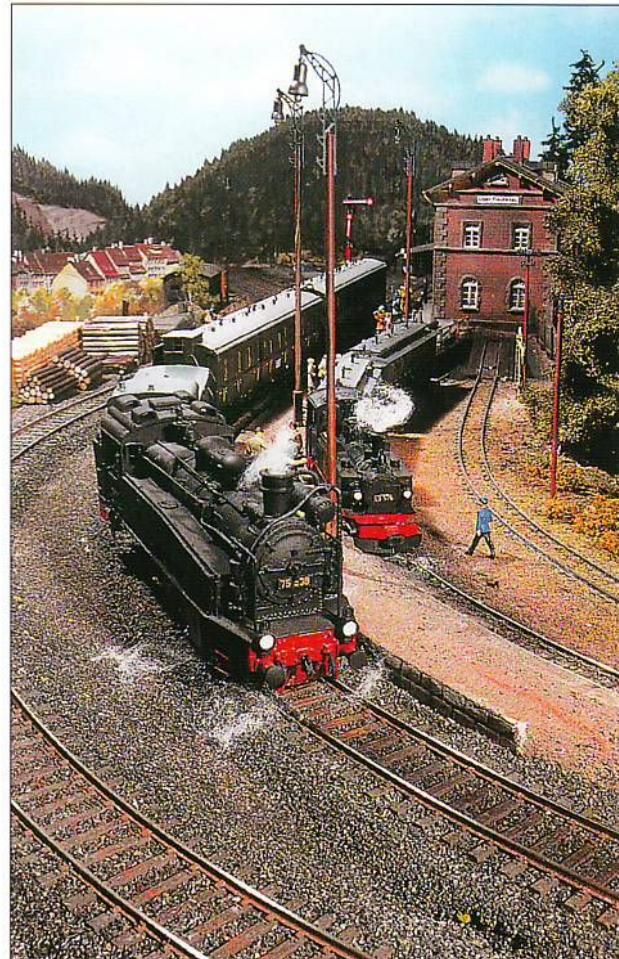
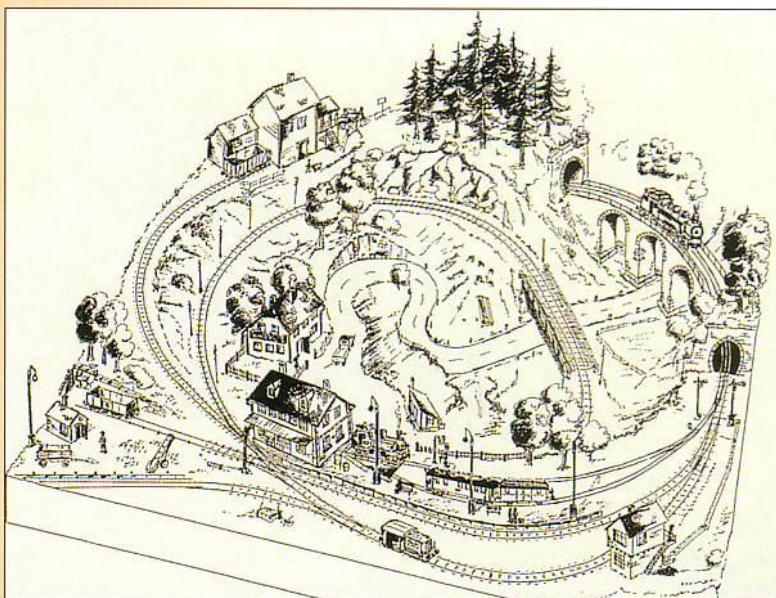
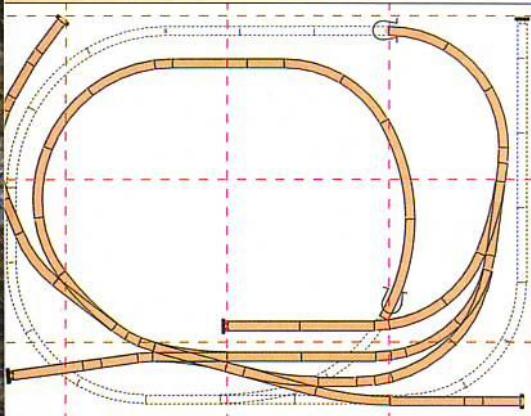

1. I malé kolejiště potěší

Zejména ten, kdo se chystá postavit své první kolejíště, by měl pečlivě zvážit své možnosti. Nejvíce zkušenosti, pochopitelně, získá až při samotné stavbě, a proto je dobré pro začátek naplánovat kolejíště spíše skromnejší, zejména co se týče jeho prostoru. Ideální pro takový začátek může být kolejíště z našeho prvního plánu. Je koncipováno tak, aby chom si na něm procvičili základní modelářské dovednosti a seznámili se s různými pracovními postupy. Přitom obsahuje všechna modelářsky všechna téma, jako jsou tuny, most, vlečka, skály, nádraží apod. Ani provoz na takovémto malém kolejíšti nemusí být nezajímavý, neboť nezanedbatelná část tratě je vedena skrytá pod terénem, což umožňuje prodlevu či výměnu vlakových souprav. Náročnejší modeláři pak mohou do prostoru nádraží zaústít i úzko-

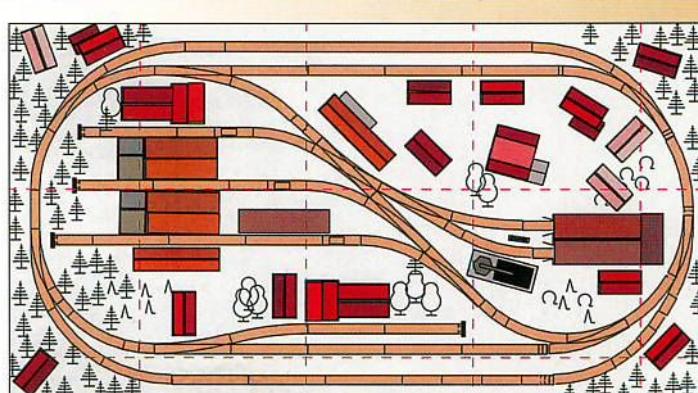
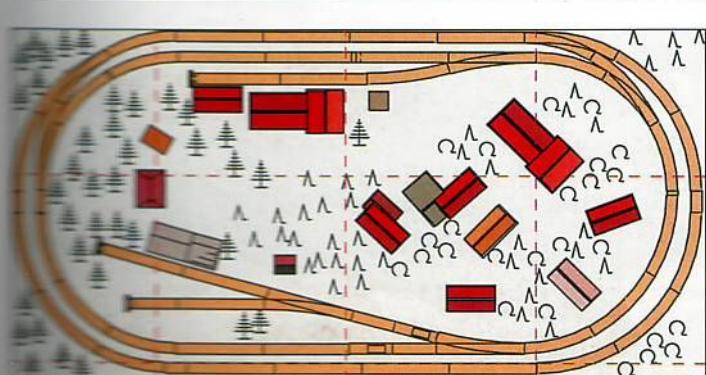
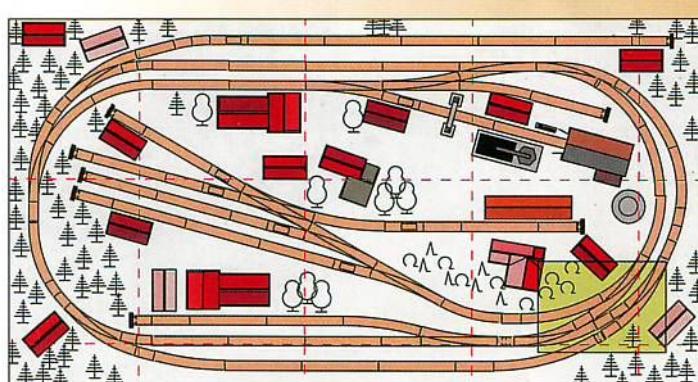
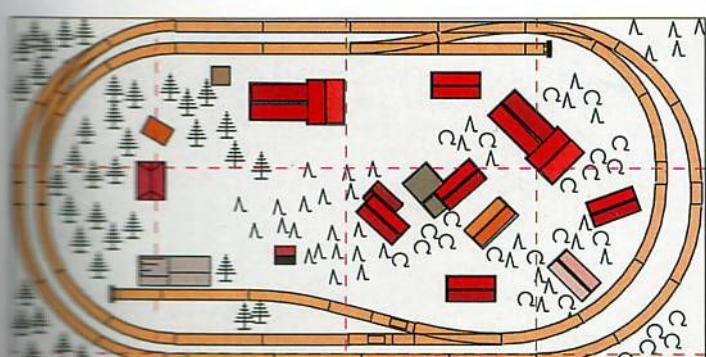
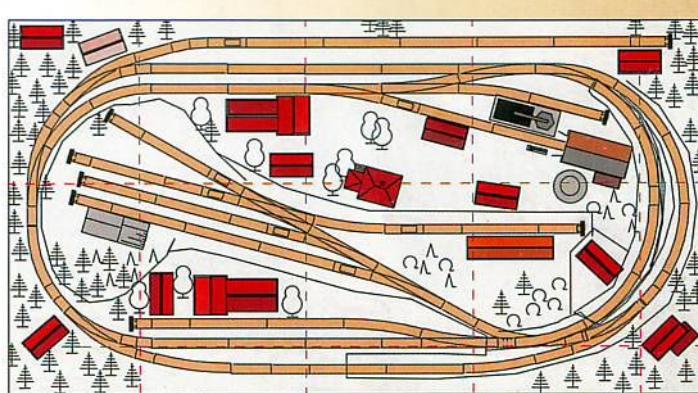
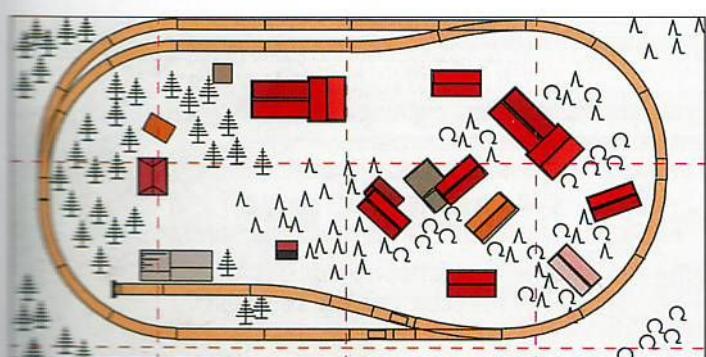
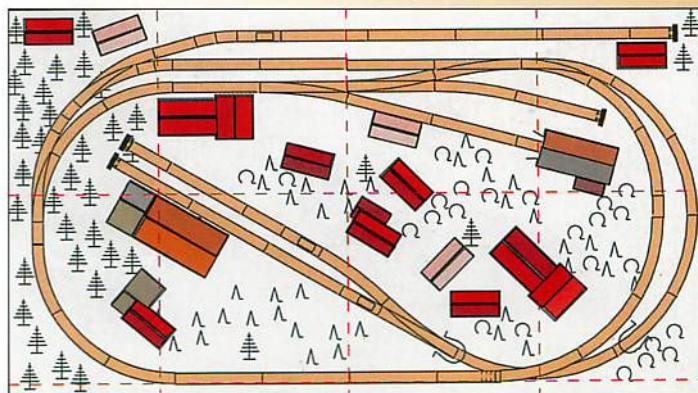
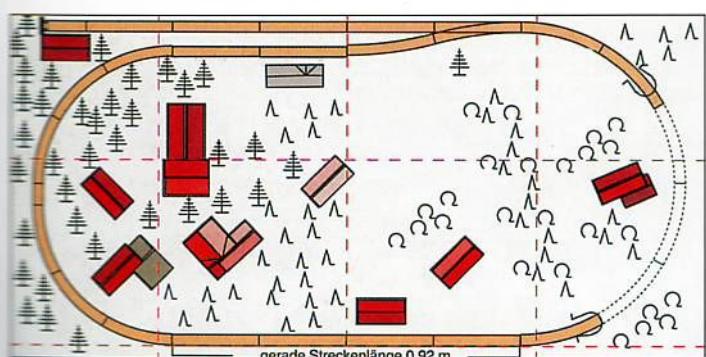
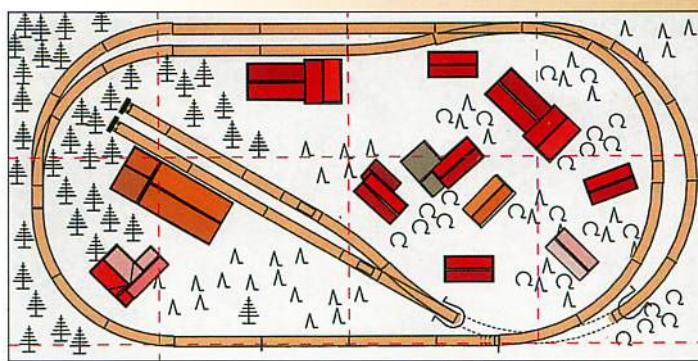
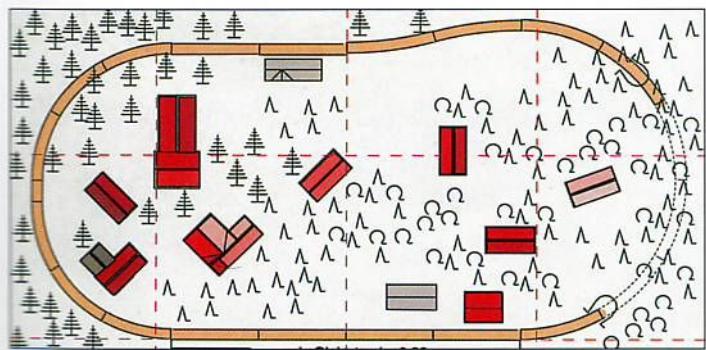
rozchodnou dráhu, která je vedena kolejovou splitkou po kamenném viaduktu a ukončena v koncovém nádraží, skrytém pod terénem. Celá situace je dobré patrná z náčrtku.

I takto pojaté kolejíště působi realistickým a věrohodným dojmem zejména proto, že je zde velký prostor věnován krajině a počet budov je omezen na nezbytné minimum.

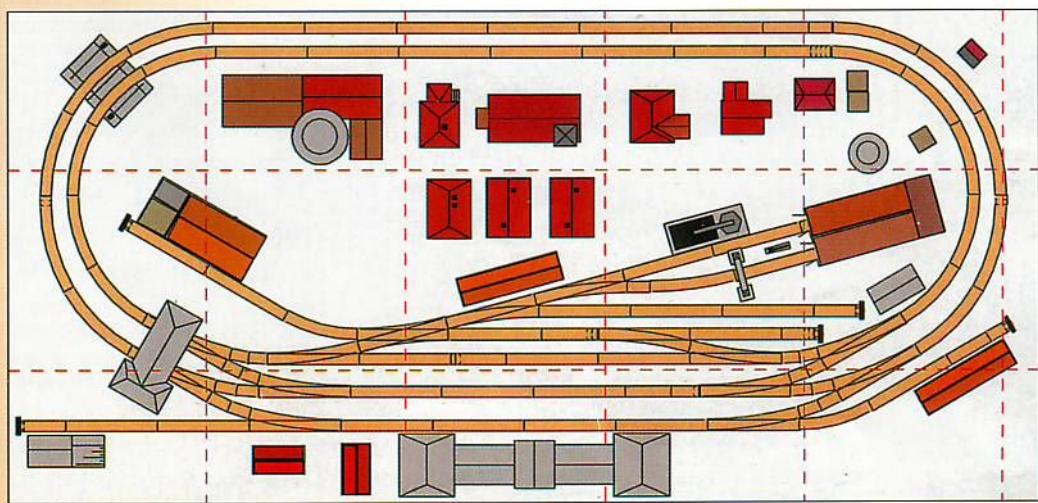
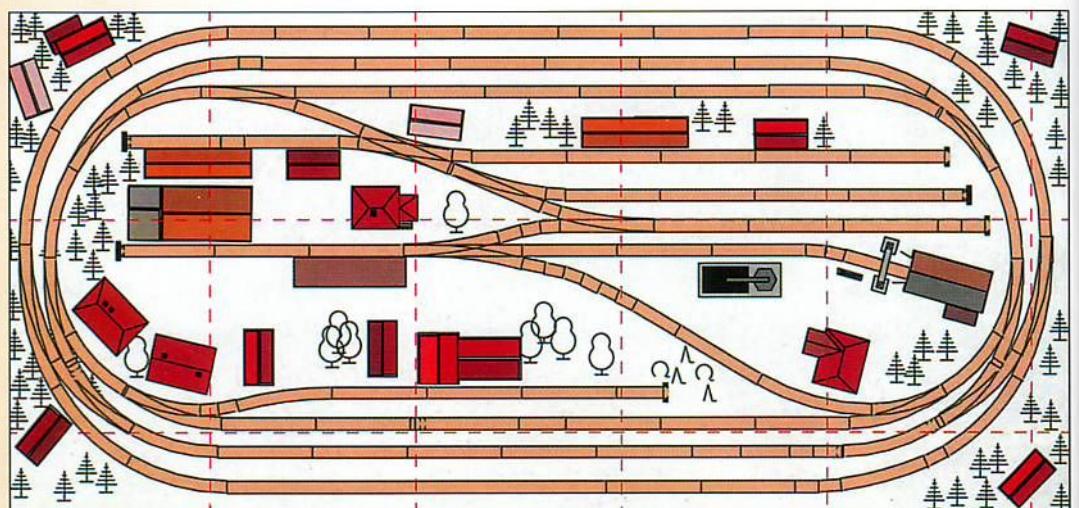
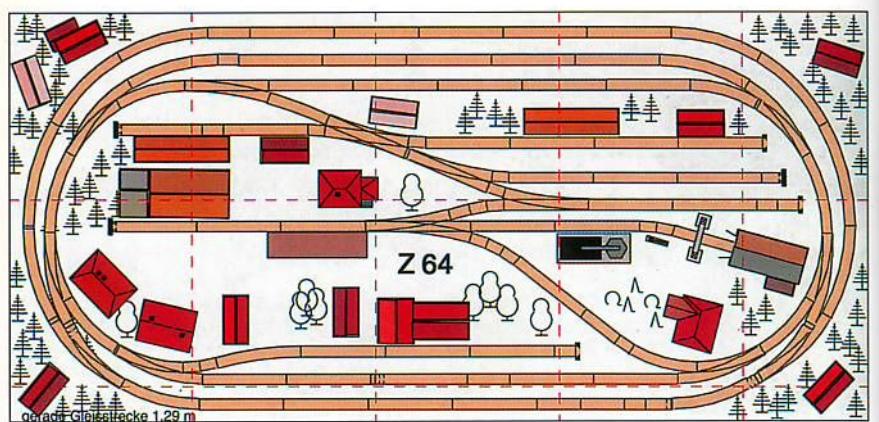
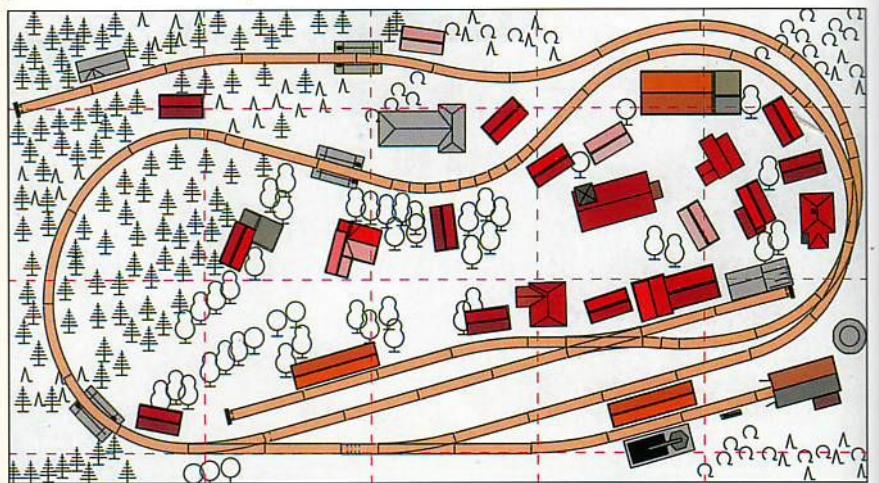
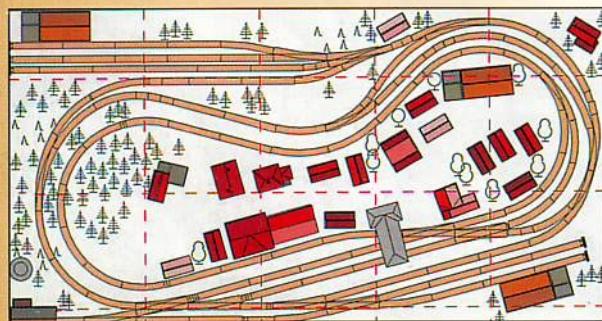
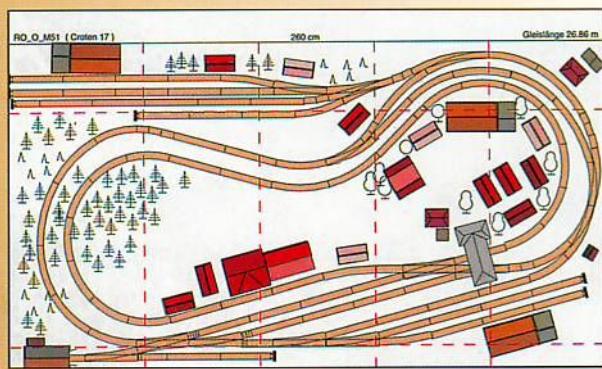
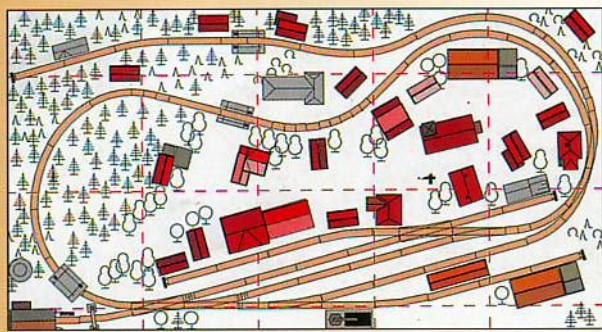
2. Rozšiřujeme základní ovál

Uvedené aplikace jsou námětem pro ty, jež doma na stole či základové desce rozšiřují základní kolejový ovál. Všechny náměty jsou koncipovány v rovině a slouží pro jednoduchou zábavu nejmenších uživatelů a začínajících modelářů. Na takovýchto tratích můžeme rovněž provádět i první testy železničních vozidel, zátěžové zkoušky a podobně, zatím však pouze bez výškového převýšení. Základní rozměry vždy závisí na druhu a geometrii použitého kolejiva.

3. Jednoduchá kolejistič v rovině

Také tyto námety jsou koncipovány v rovině a uspokojí zejména ty, kteří touží po velkém množství kolejí na testovacích oválech. Prostor pro znázornění krajiny je zde pouze minimální, podobně jako možnosti modelového provozu.

4. Jednoduchá kolejistič v terénu

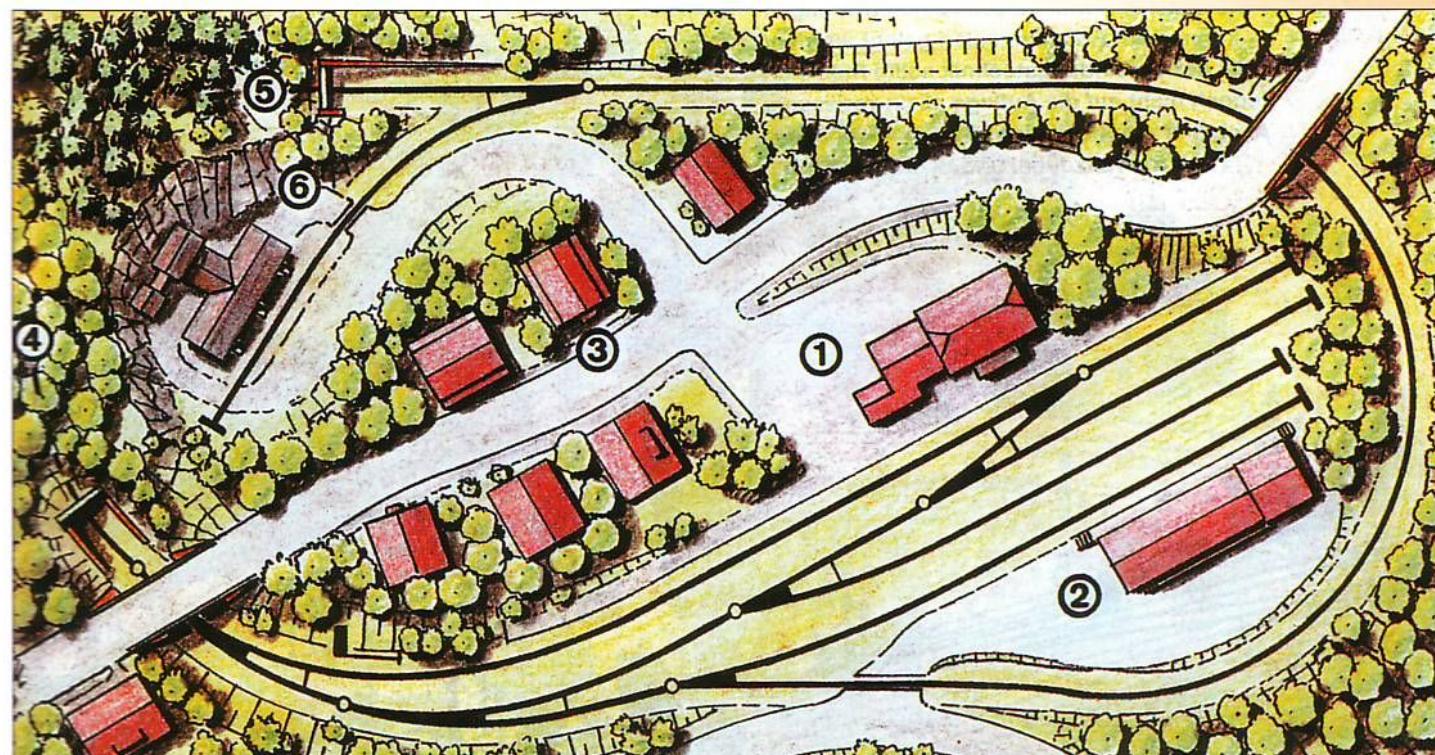
Toto kolejistič je jasným příkladem toho, jak citlivě zasazení kolejistič do realisticky vyhližující krajiny změní jeho vzhled k nepoznání. I toto kolejistič je přitom koncipováno celé v rovině, což znamená, že veškeré kolejivo může být připevněno přímo k základové desce. Samotná krajina a terén se zvedají pouze nad železniční tratí. (Toto řešení však při navrhování modelových kolejistič nedoporučujeme.) Koncové nádraží a malá železniční vlečka obohacují provoz na jinak klasickém železničním oválu. Ideální pro všechny začínající modeláře nebo jako malé kolejistič pro výstavy. Při dobrém zvládnutí přírodních scenérií i takový námět určité zaujme.

Provoz vlaků je realizován v podstatě pouze na viditelných úsečích tratě, neboť krátký úsek v tunelu neumožňuje umístit skryté nádraží. Zajímavým prvkem je zde silnice úhlopříčně protínající kolejistič, která zde alespoň opticky navazuje kontak s okolním světem mimo krajinu definovanou rozmiary kolejistič. Osazení obytných budov není v tomto případě nutné. Velmi dobře zde vystačíme pouze s drážními stavbami a s budovou kamenolomu, který na tomto místě působí poměrně věrohodným dojmem.

HO 200 x 110

TT 150 x 85

N 115 x 65

D

Plány pro náročnější

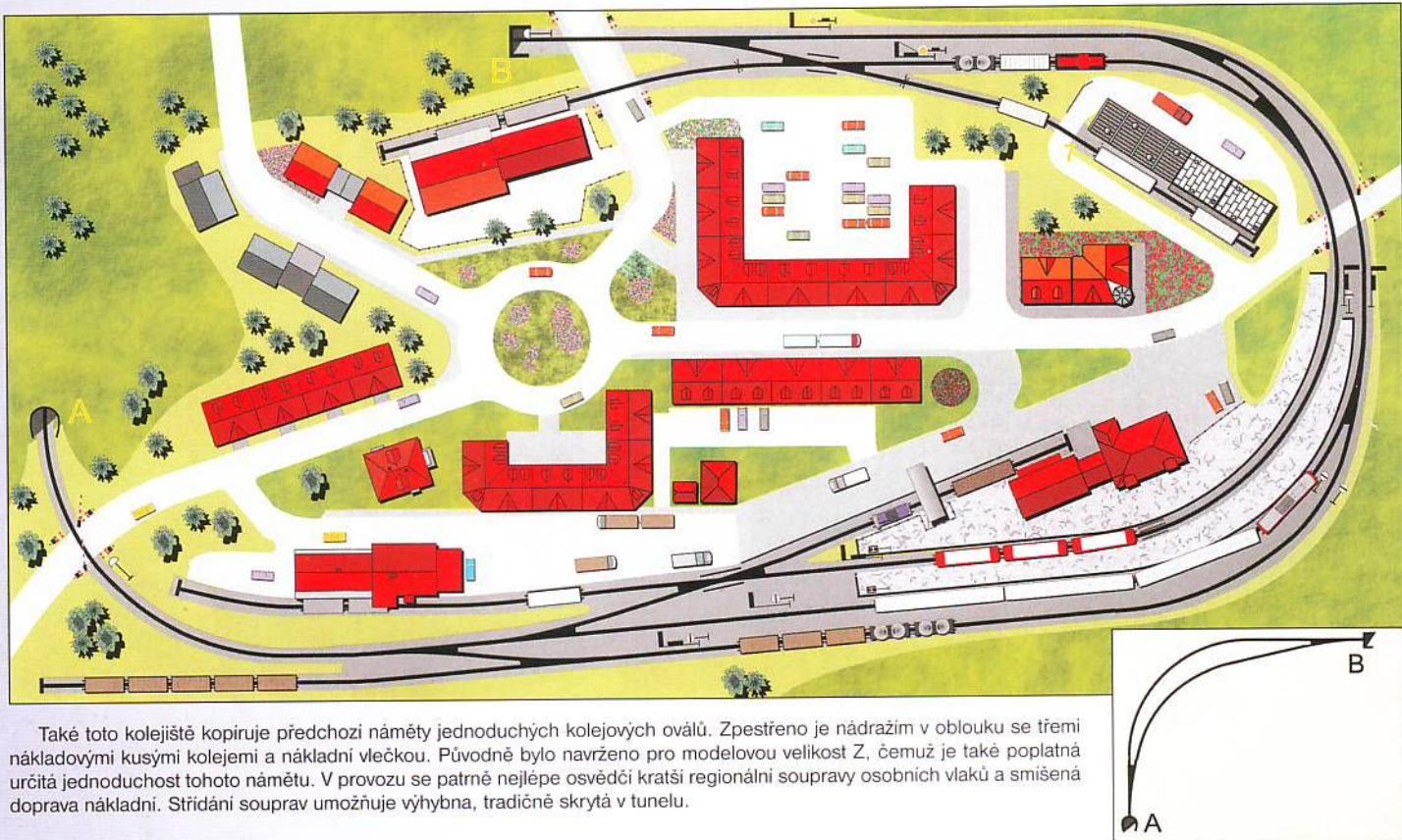

5. Region

HO 240 x 120

TT 180 x 90

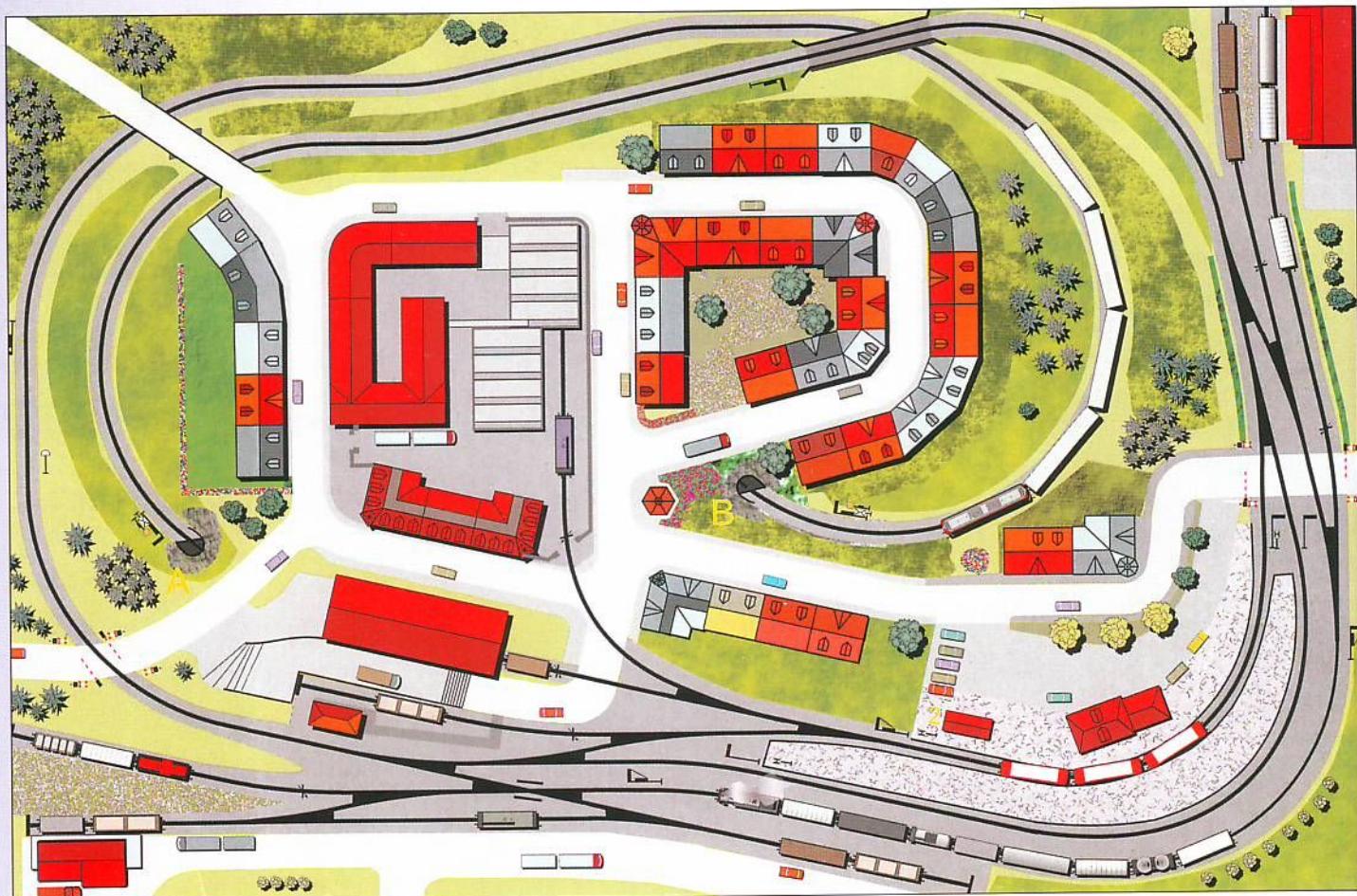
N 135 x 65

Také toto kolejjiště kopiruje předchozí náměty jednoduchých kolejových oválu. Zpestřeno je nádražím v oblouku se třemi nákladovými kusými kolejemi a nákladní vlečkou. Původně bylo navrženo pro modelovou velikost Z, čemuž je také poplatná určitá jednoduchost tohoto námětu. V provozu se patrně nejlépe osvědčí kratší regionální soupravy osobních vlaků a smíšená doprava nákladní. Střídání souprav umožňuje výhybna, tradičně skrytá v tunelu.

6. Hradiště

Rovněž tento námět byl původně zpracován pro velikost Z, i když jej lze použít i pro další měřítko. Uspokojuje zejména ty, jež se rádi kochají jízdou vlaků. Dominantami jsou zde opět železniční stanice v oblouku s rozvětveným vlečkovým provozem, obytná čtvrt menšího města a tovární areál s vlečkou. Střídání vlaků je možné provádět ve skrytém nádraží, jehož staniční koleje jsou dostatečně dlouhé pro zde provozované soupravy osobních a nákladních vlaků.

HO 210 x 140

TT 160 x 105

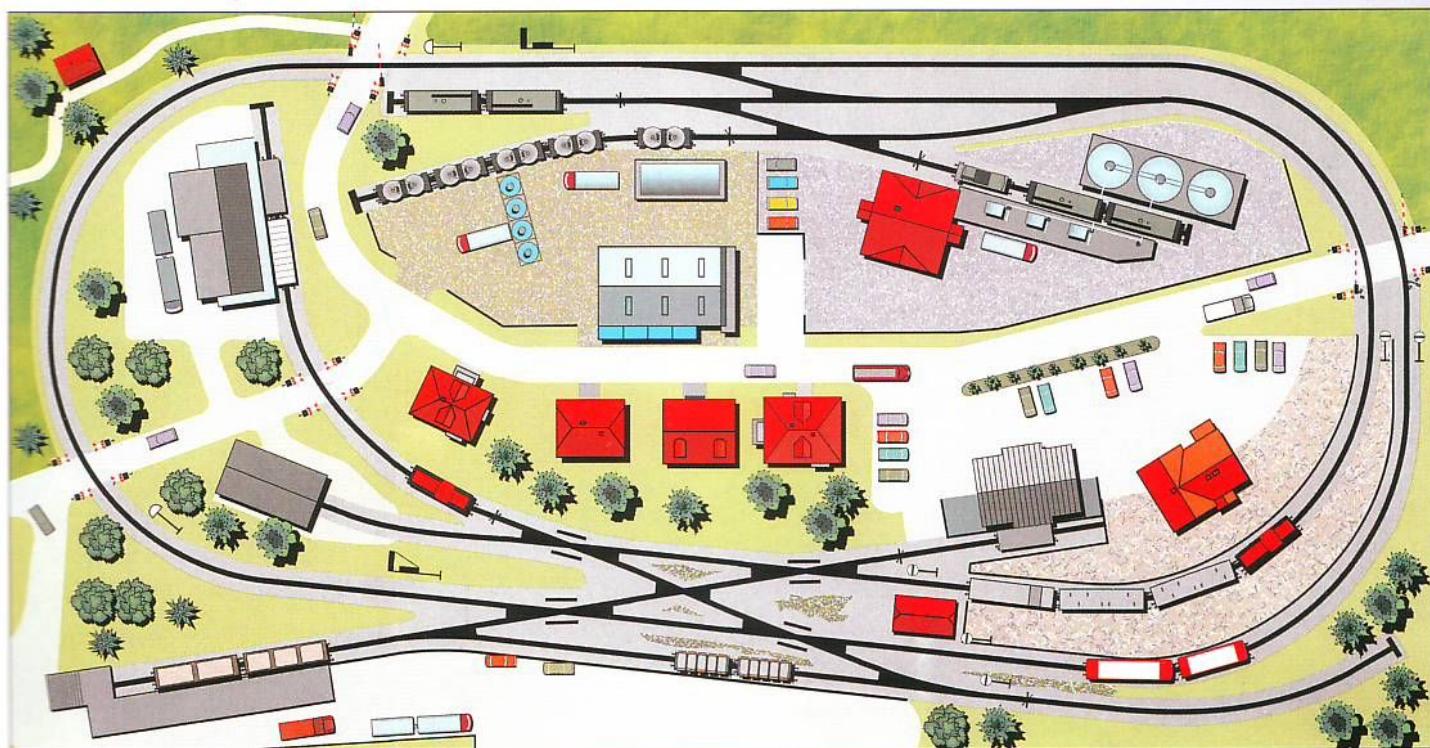
N 120 x 80

7. Průmyslová zóna

HO 240 x 135

TT 180 x 100

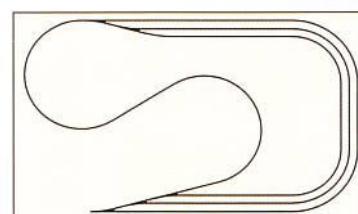
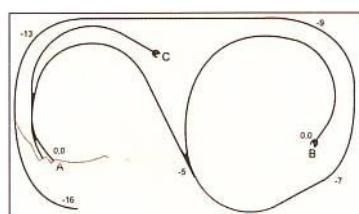
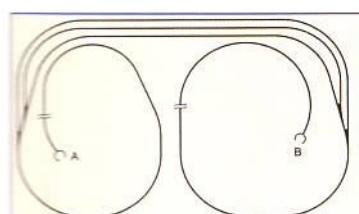
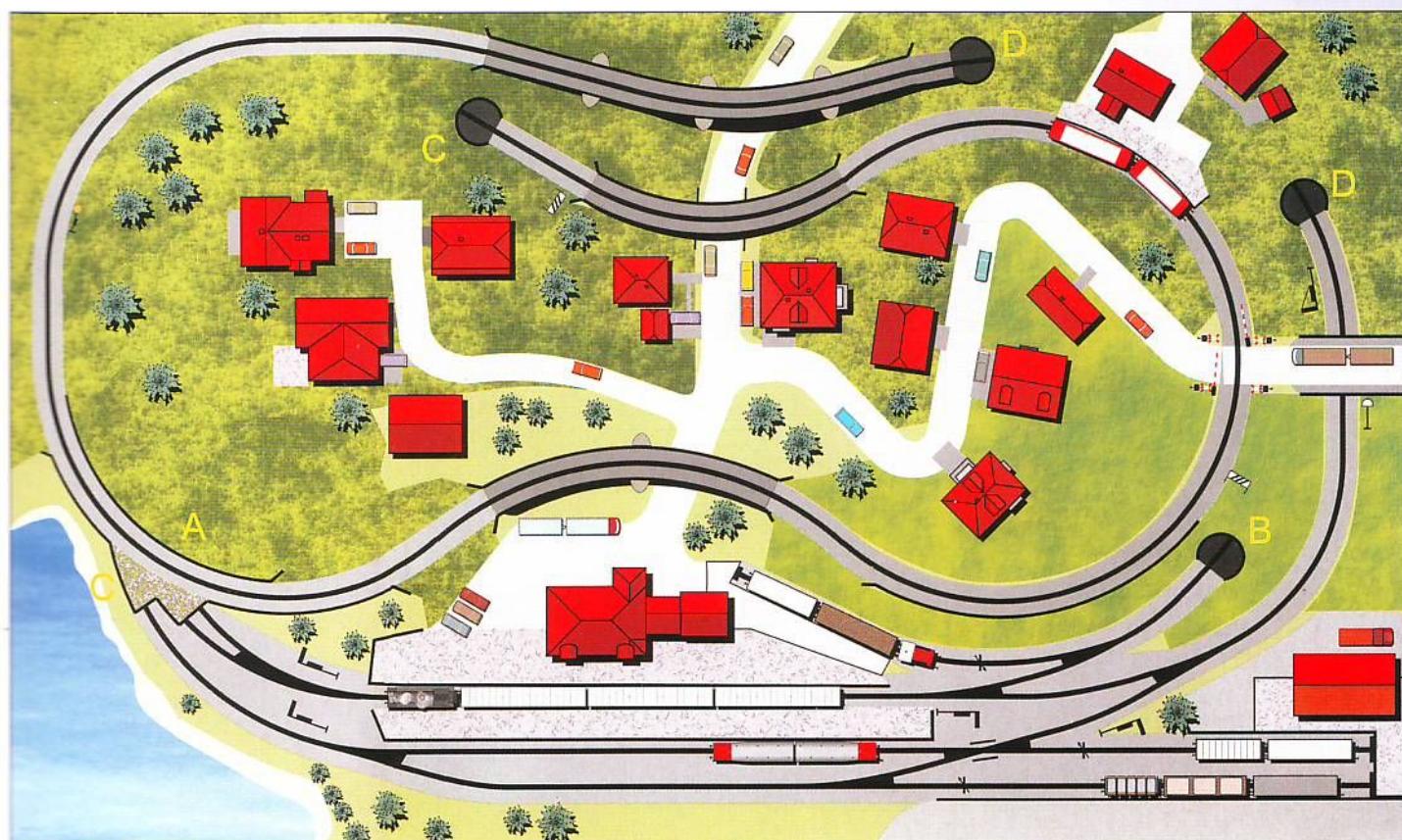
N 135 x 70

Jednoduchý námět pro začínající modeláře a pro ty, kteří mají rádi posun a provoz na vlečkách. Celé kolejistiště je koncipováno v rovině, je velmi střídmě na krajinné prvky a svým pojetím tak trochu připomíná malá americká kolejistiště. Ta by ovšem byla v podélné ose rozdělena kulisou zabranující pohledu na vlak jedoucí stále dokola.

8. Vysočina

Hlavní jednokolejná trať v kopcovitém terénu je námětem kolejistiště číslo 8. Krajně je zde věnován značný prostor, a tak je tento námět vhodný pro všechny, kteří obdivují jízdu vlaků rozmanitou přírodou. Pro osobní dopravu je v horní části kolejistiště zřízena malá zastávka, nákladní dopravě jsou určeny tři kusé kolej ve stanici. Výměnu vlaků lze provozovat ve skrytém nádraží. Zde navržené řešení je poměrně složité, šikovný modelář navrhne jistě i jiné způsoby.

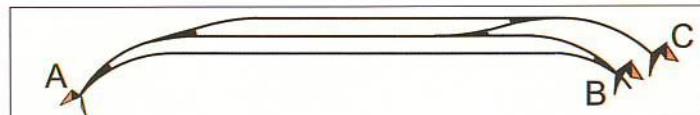

HO 240 x 150

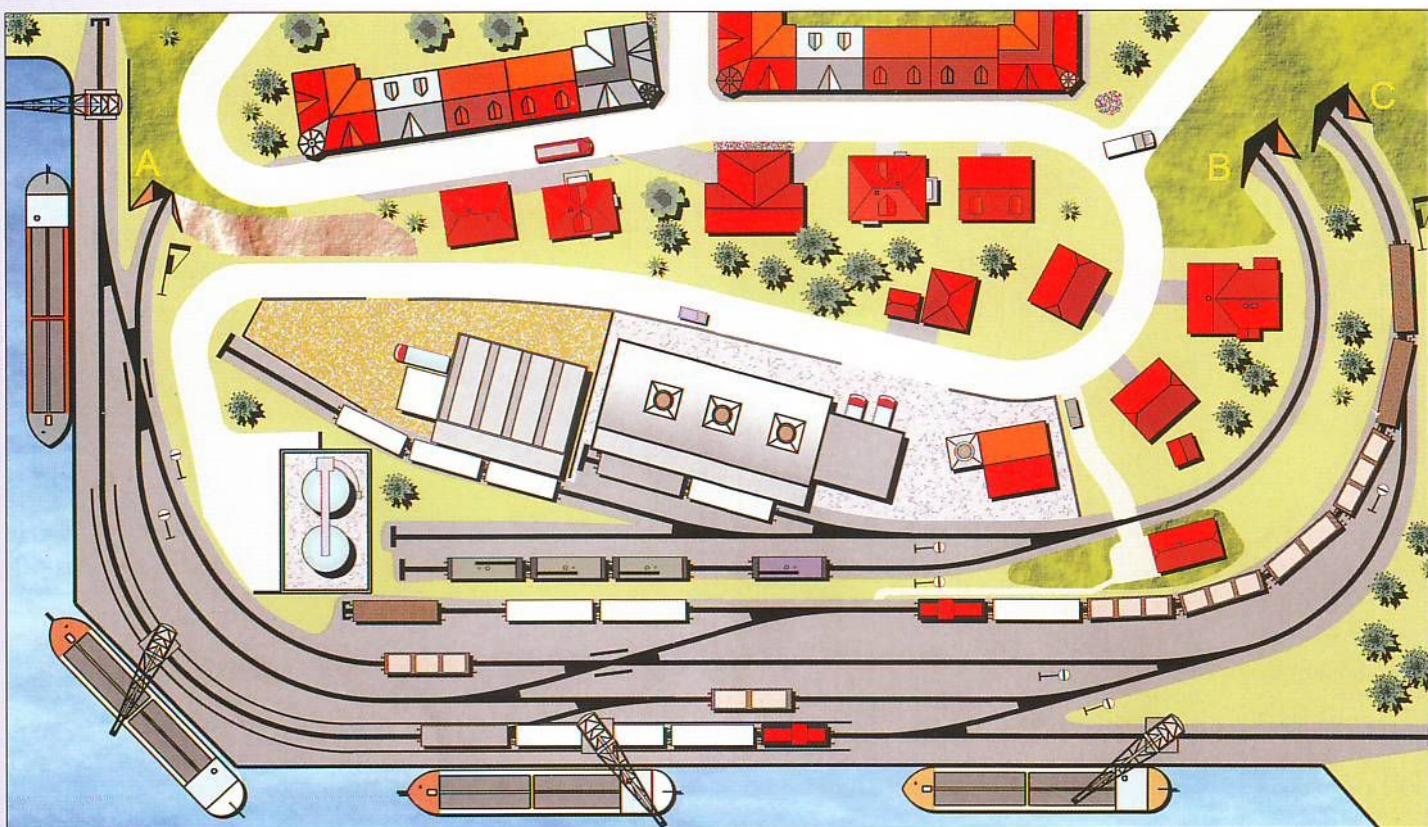
TT 170 x 110

N 135 x 80

9. Přístav

HO 240 x 145
TT 170 x 105
N 135 x 75

Námětem tohoto kolejíště se stal rozsáhlý komplex říčního přístavu s překladištěm. Provozována je tu výhradně nákladní doprava, což znamená, že na své si přijdou zejména milovníci posunu a pomalých manipulačních jízd. Další provozní možnosti poskytuje vlečka místních mrazíren, kam zajíždí ucelené soupravy chladirenských vozů, a menší areál skladišť olejových produktů, k němuž jsou rovněž zaústěny dvě kusé kolejí.

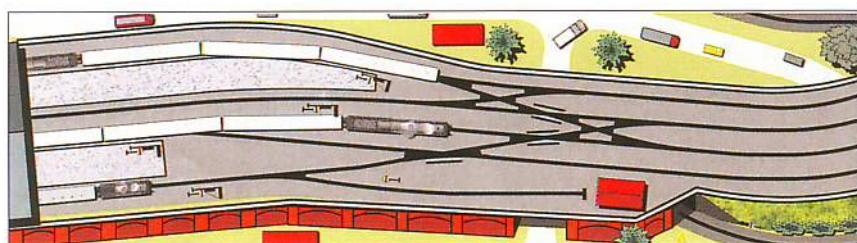
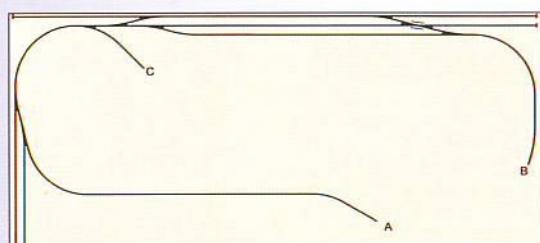
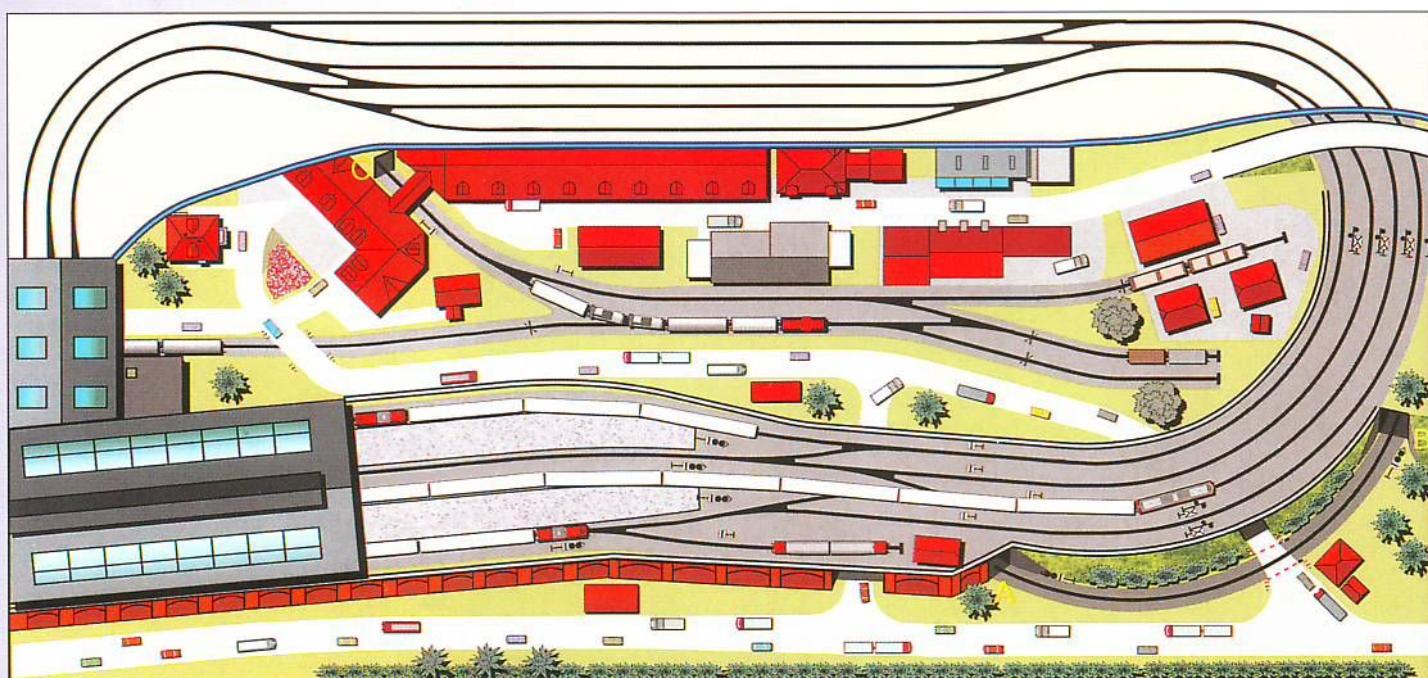
10. Hlavní nádraží

HO 350 x 175

TT 265 x 130

N 200 x 95

Oblibený námět koncové osobní stanice. Pro všechny, kteří se ani ve stisněných podmínkách nechtějí vzdát provozu dlouhých souprav osobních vlaků a rychliků. Vlaky vyjíždějí z haly nádraží za kulisy do odstavného nádraží, které navíc umožní i přepřežení lokomotivy. Ideální také pro soupravy s řidičími vozy, jejichž provoz u nás zatím není téměř znám. Samostatné kolejí jsou vyhrazeny dopravě nákladní, obsluhující průmyslovou zónu uvnitř kolejíště.

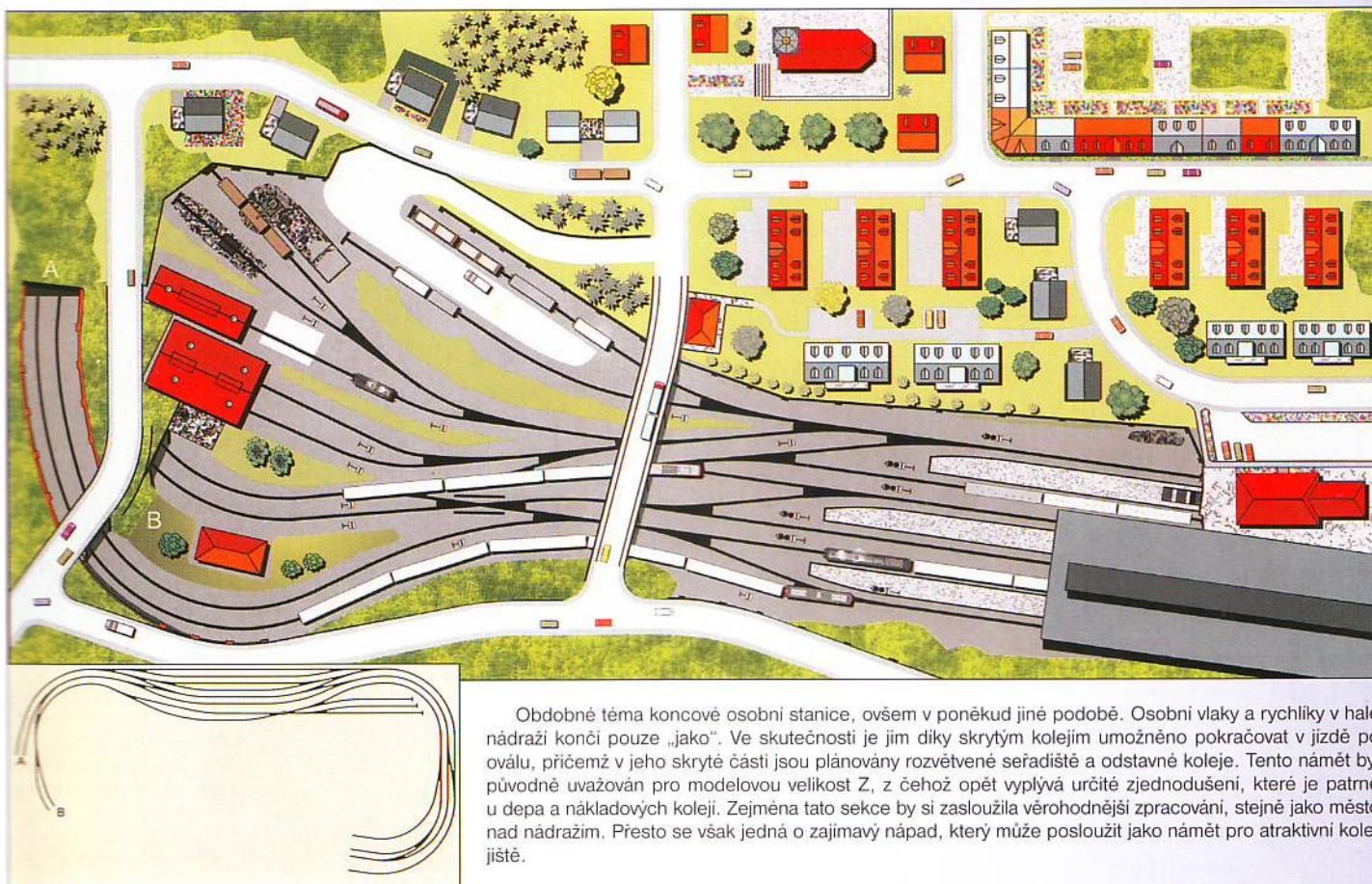

11. Železniční uzel

HO 295 x 145

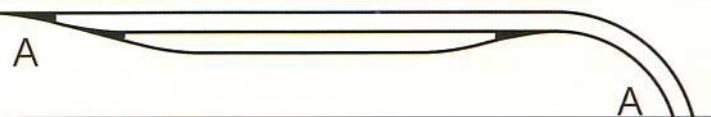
TT 220 x 110

N 160 x 80

Obdobné téma koncové osobní stanice, ovšem v poněkud jiné podobě. Osobní vlaky a rychliky v hale nádraží končí pouze „jako“. Ve skutečnosti je jim díky skrytým kolejím umožněno pokračovat v jízdě po oválu, přičemž v jeho skryté části jsou plánovány rozvětvené seřadiště a odstavné kolejí. Tento námět byl původně uvažován pro modelovou velikost Z, z čehož opět vyplývá určité zjednodušení, které je patrné u depa a nákladových kolejí. Zejména tato sekce by si zasloužila věrohodnější zpracování, stejně jako město nad nádražím. Přesto se však jedná o zajímavý nápad, který může posloužit jako námět pro atraktivní kolejistič.

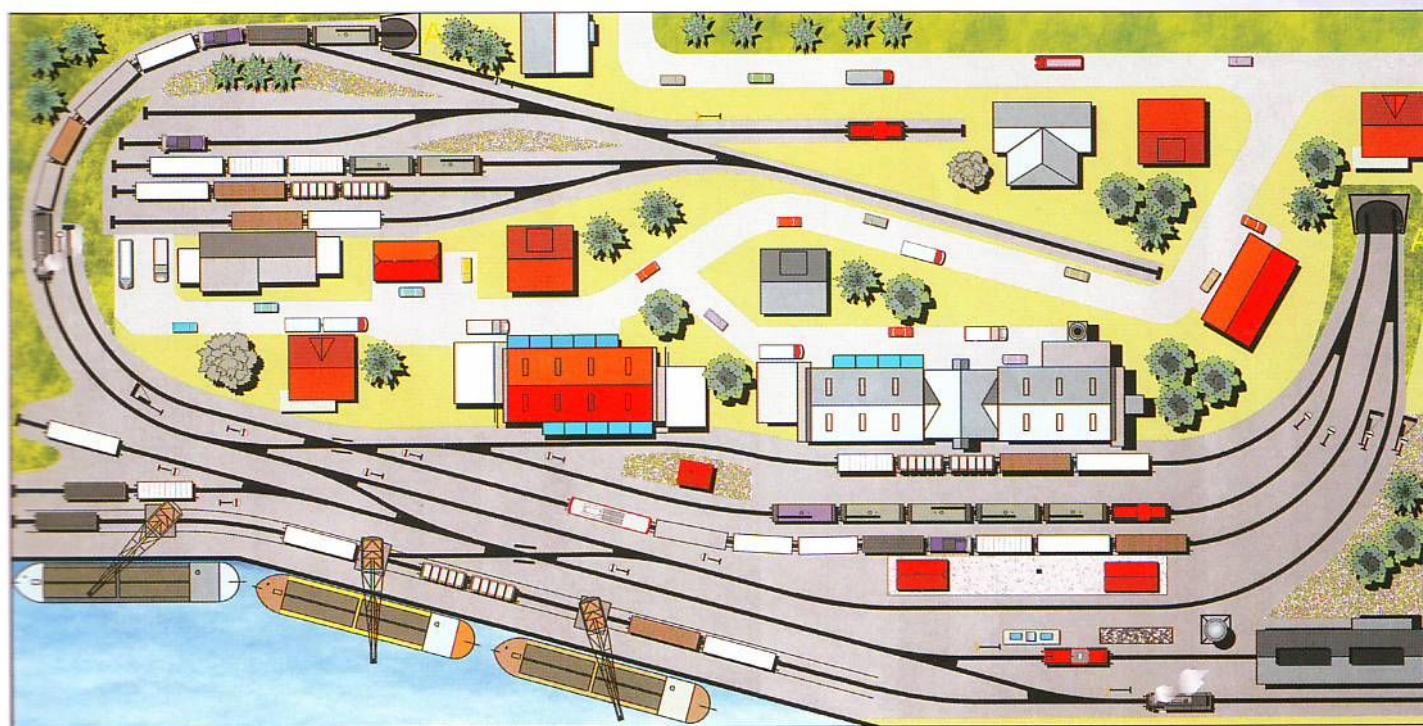
12. Nákladové nádraží

HO 295 x 145

TT 220 x 110

N 160 x 80

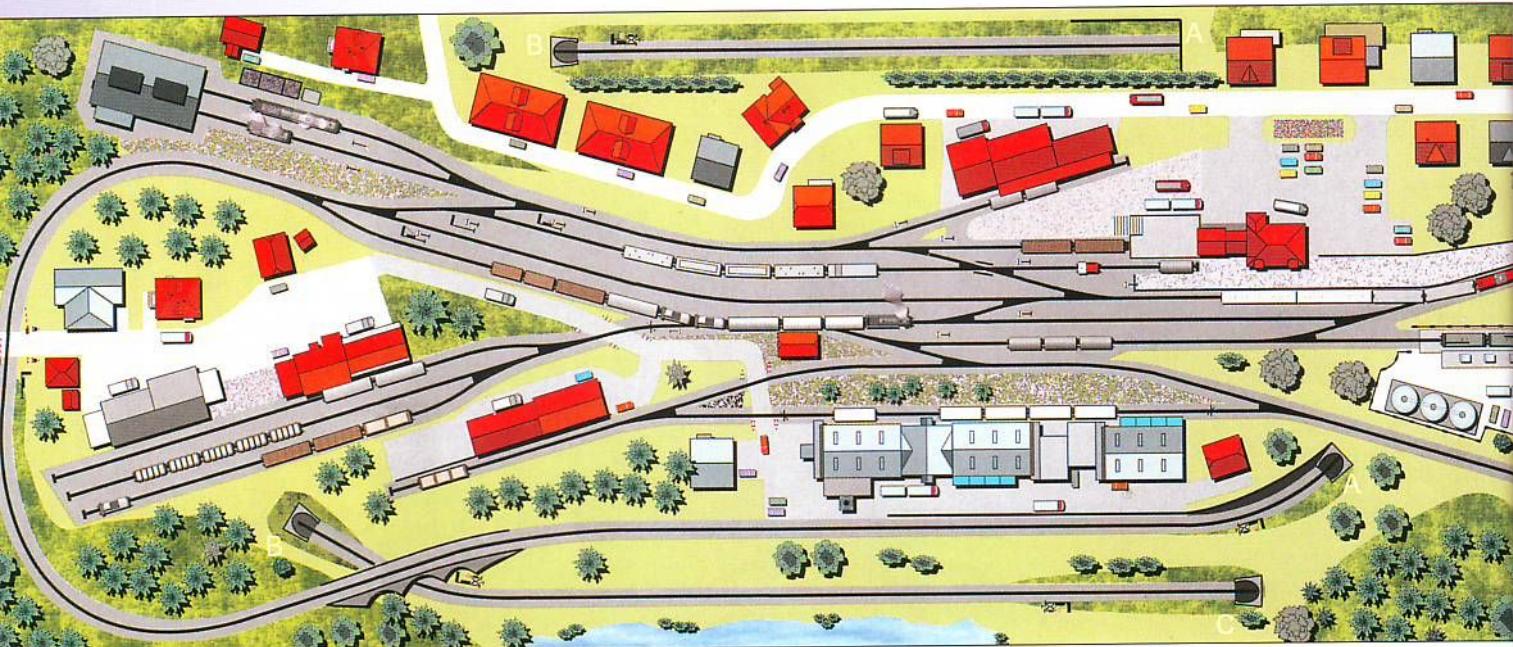
Téma říčního přístavu se vraci ještě jednou v poněkud pozměněné podobě. Řeka zde již nezaujímá dominantní plochu, i když také zde se neobejdeme bez portálových jeřábů a dlouhých vykládkových kolejí. Dvě nákladová nádraží pojmenujme dostatek nákladních vozů pro neomezené možnosti vlakovorby, manipulačních jízd a posunů. Uvežována je také místní osobní doprava, na kterou je pamatovalo vyvýšeným nástupištěm poblíž lokomotivního depa. Strídání souprav opět umožňuje skryté nádraží.

13. Vlakotvorná stanice

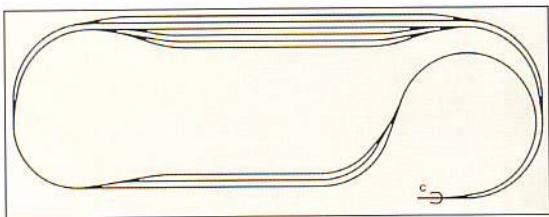
HO 225 x 180

TT 245 x 135

N 260 x 100

Tento náměst je určen především „enkařům“, kterým umožní provozovat dlouhé soupravy nákladních vlaků, kochat se jejich jízdou v krajině, jakož i seřazovat nákladní vlaky v rozsáhlé koncové stanici s několika vlečkami k průmyslovým závodům. Odtud také vyjíždějí osobní vlaky regionální dopravy, které podobně jako všechny ostatní soupravy po projetí viditelných traťových úseků zmizí v tunelu. Zde je rozsáhlé odstavné nádraží a také kolejová smyčka, která vlakům umožní jízdu zpět do výchozí stanice.

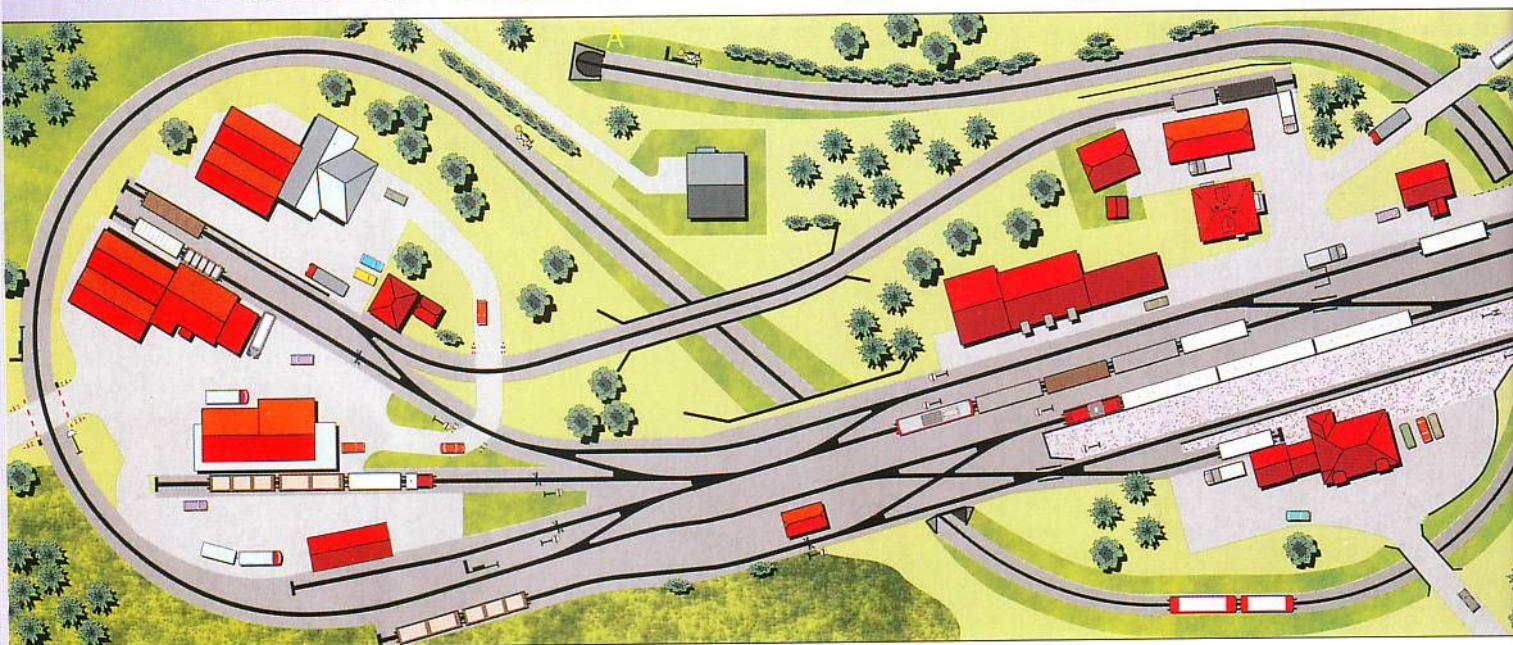

14. Koncová stanice

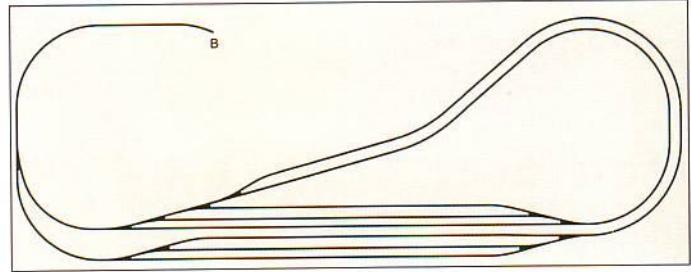
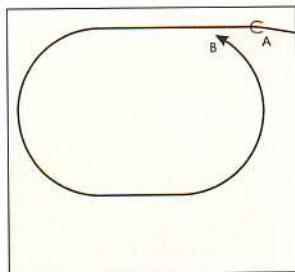
HO 295 x 135

TT 220 x 100

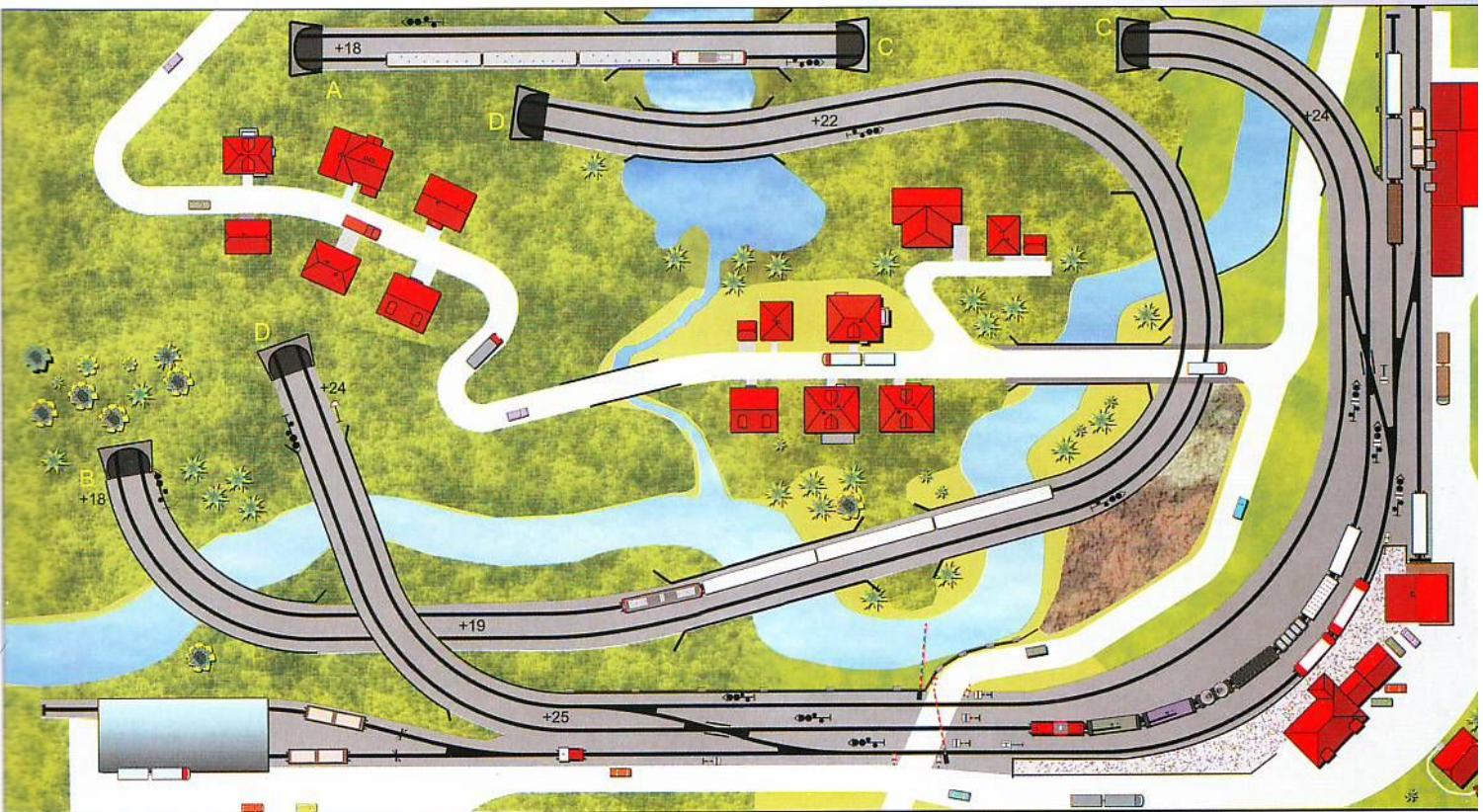
N 155 x 75

Obdobný záměr přináší i tento plánek. I zde se jedná o koncovou stanici na jednokolejně trati s několika vlečkami k průmyslovým závodům. Hlavní trať je zde však svedena pod nádraží a později také do tunelu, kde je opět připraveno odstavné nádraží a vratná smyčka, která nám projíždějící soupravy vráci zpátky do hry. Přednosti jsou opět neomezené možnosti posunu, seřazování vlaků i jejich poměrně dlouhá jízda krajinou.

15. „Falešnou“ dvoukolejkou do přírody

Hlavní dvoukolejná trať v kopcovité a hornaté krajině je nosným tématem tohoto kolejistiště, i když zde o pravou dvoukolejku nejde. Trať je totiž ve skrytých úsecích na svých obou koncích ukončena vratnými smyčkami. Jízdu vlaku v krajině si zde ale vychutnáme do sytosti, námět je vhodný rovněž pro předváděcí kolejistiště. Provozována je zde doprava jak osobní, tak nákladní, rychlíkové soupravy stanici pouze projíždějí a vyčkávají na odstavných kolejích ve skrytých částech.

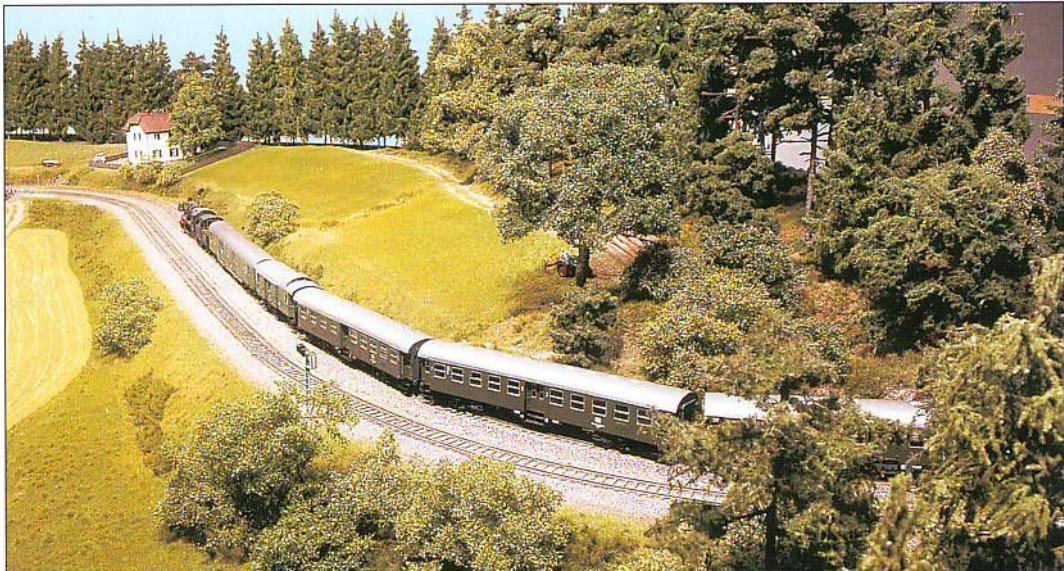
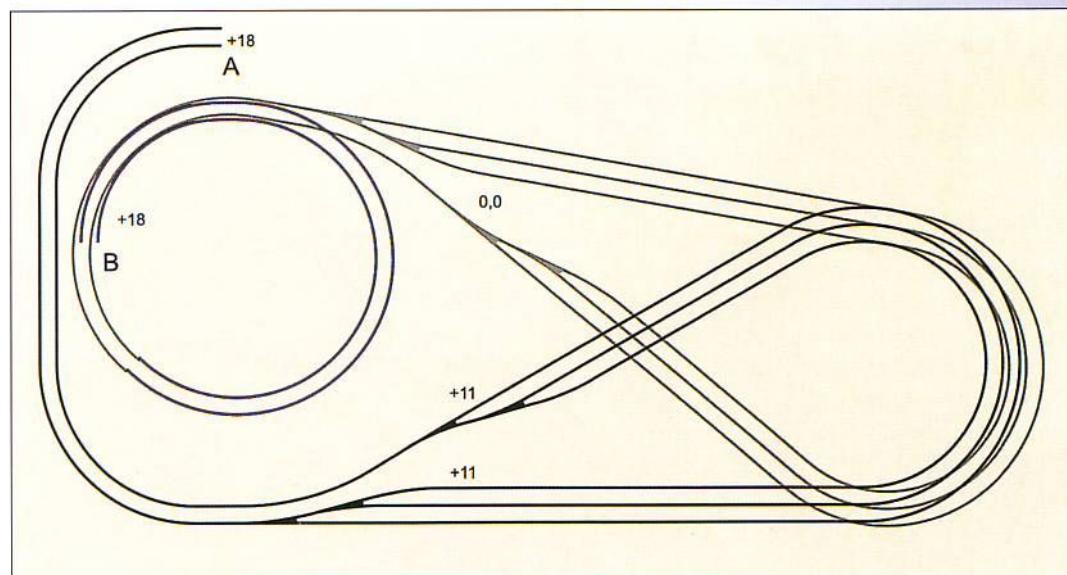
Velké možnosti nám dává ztvárnění přírody - skalních masívů, lesů a bohatých vodních toků včetně přehrady. I když se to na první pohled nezdá, realizaci tohoto kolejistiště doporučujeme pouze zkušeným modelářům. Stavba je totiž poměrně náročná zejména ve skrytých úsecích, kde musíme dbát na maximální preciznost v pokládce kolejí. Druhým oriškem bude volba vhodného technického zabezpečení pro plynulý a bezkolizní provoz ve skrytých úsecích.

Provoz na kolejistišti můžeme obohatit například dalším rozvětvením vlečky v levé části kolejistiště nebo zřízením malé zastávky pro regionální osobní dopravu, obsluhující vesnice v centrální části kolejistiště. Podobně lze upravit i celkové výtvarné pojetí krajiny. Silnice stoupající v serpentínách do kopce není v tomto případě nutná. Mnohem užitečnější by zde mohla být věrohodně osazená zřícenina hradu, rozhledna a podobně. Také perspektivně se zmenšující stromy v pozadí umocní hloubku tohoto kolejistiště.

HO 360 x 200

TT 270 x 150

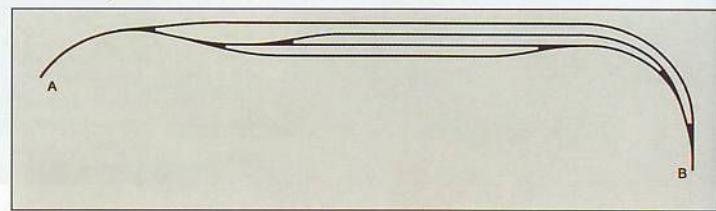
N 180 x 115

16. Dvě koncová nádraží

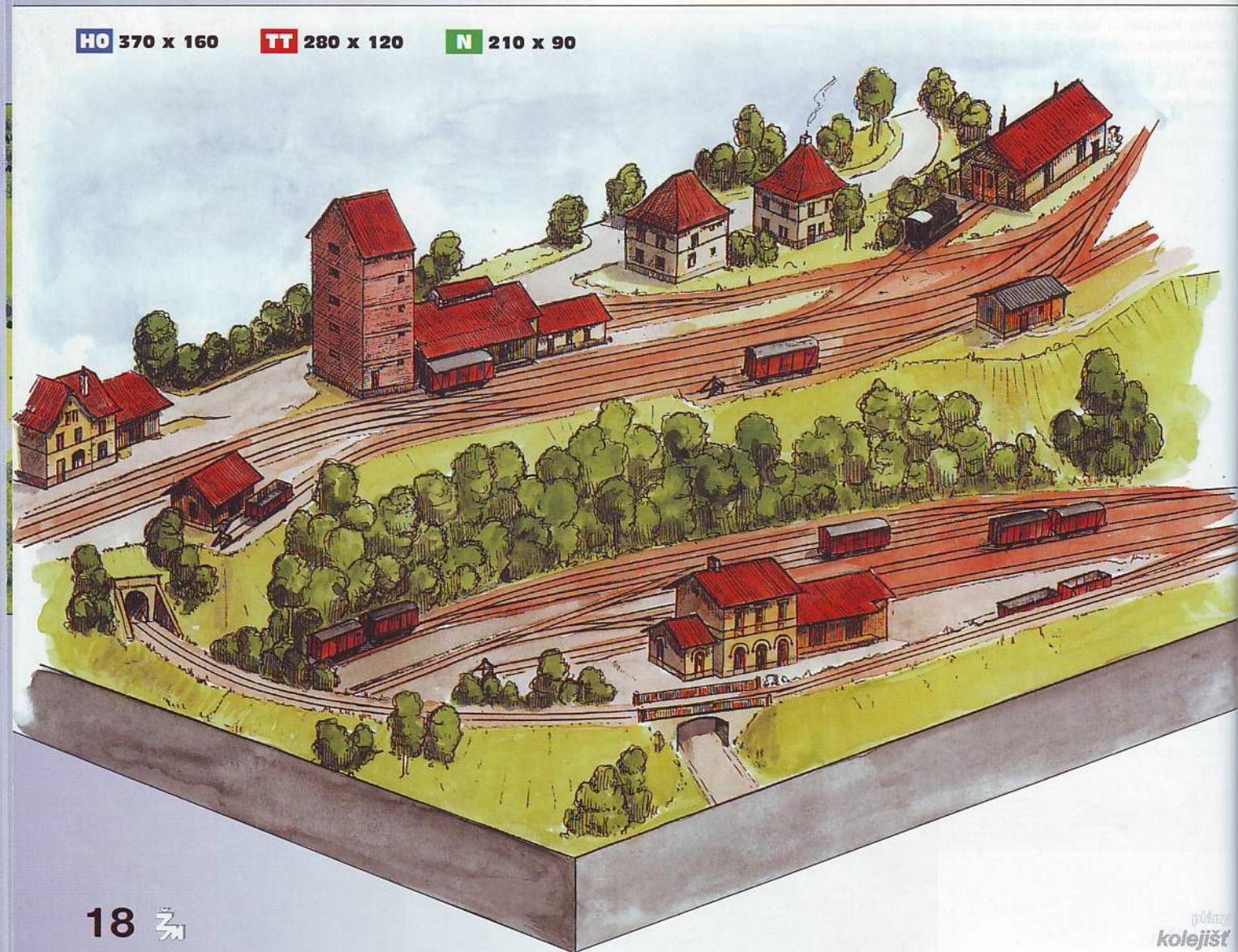
Tratě odněkud někam - tak lze nazvat tento návrh. Vedlejší jednokolejná tratě začínají v údolí a šplhá se kopcovitým terénem do horní koncové stanice, kde se nachází malé depo a skladisko. Zajímavě vedená trať nám umožní sledovat jízdu vlaku lesnatou krajinou, což možná některé modeláře přiměje k zamýšlení, zda celý projekt raději neprizpůsobit romantičtější úzkorozchodné železnici. Zároveň doporučujeme některou z hlavních kolejí libovolného nádraží neukončovat zarázkou, tak aby vznikl dojem, že tento traťový úsek tu není sám o sobě, ale má další spojení se světem.

HO 370 x 160

TT 280 x 120

N 210 x 90

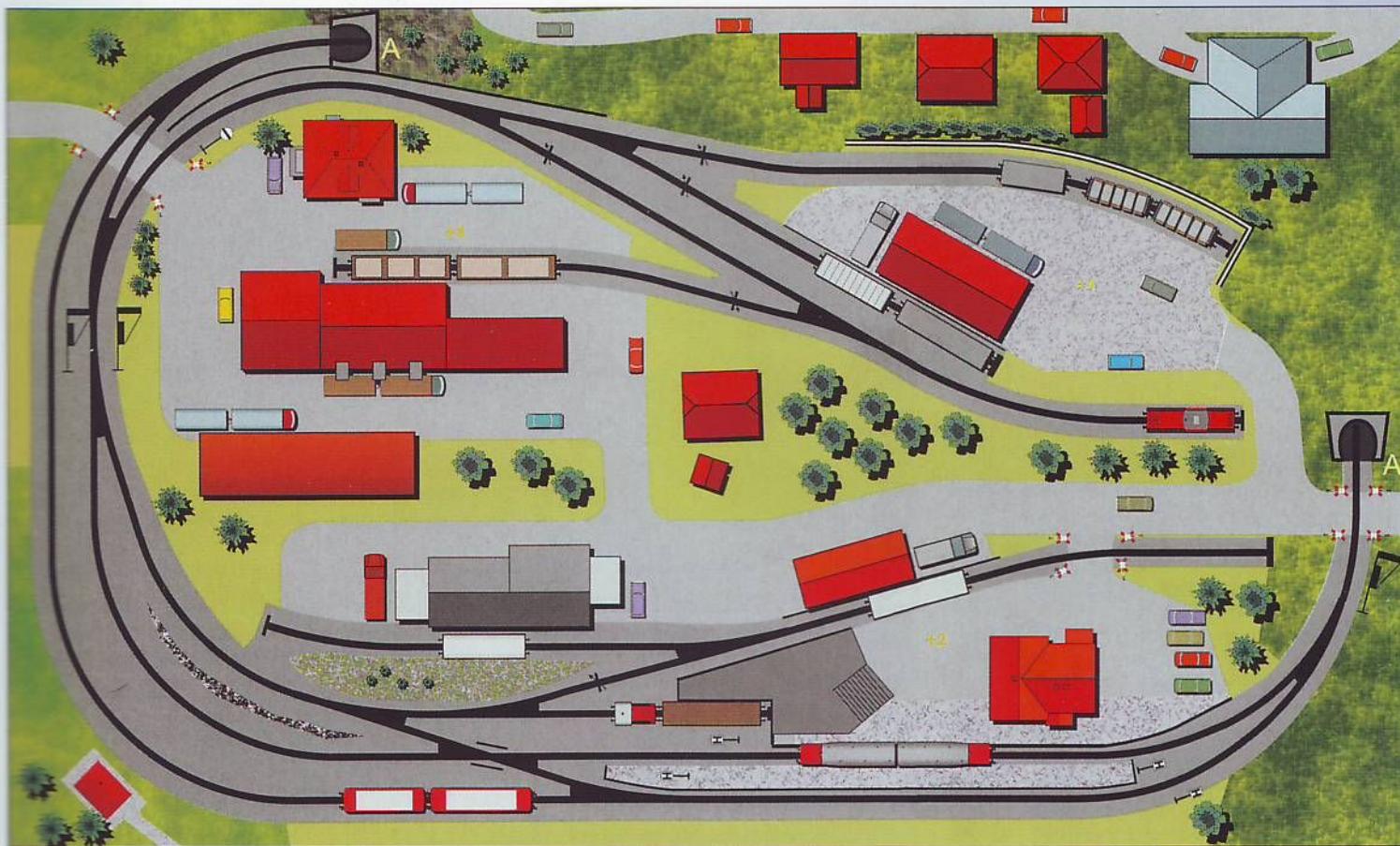

17. Posunujeme pro radost

HO 210 x 125

TT 140 x 85

N 100 x 65

Další ze série jednoduchých kolejíšť pro méně náročné. Vlečkové provozy nám umožní libovolně prováděný posun dle aktuálních potřeb, zatímco osobní dopravu zajistí lehké motorové vlaky. Koleje ukryté v tunelu nám pomohou při střídání nebo odstavení souprav. Jednoduchý terén by měl zvládnout i začínající nebo méně zkušený modelář.

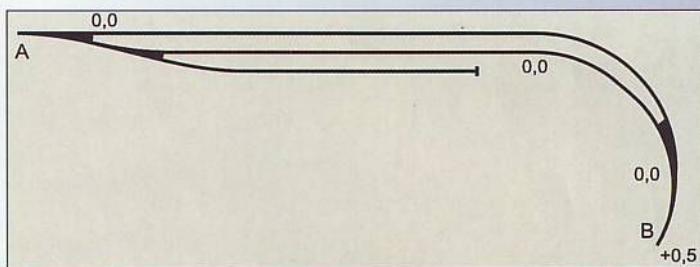
18. Modelářská klasika

Téměř klasický námět pro modelové kolejíště. Hlavní trať opisuje ovál, částečně skrytý tunelem, z nádraží vychází lokální trať šplhající po úbočí kopce vzhůru do malého koncového nádraží... Toto zařízení klesá trochu nabourává netradičně řešená železniční stanice, do které je zaústěna jak vlečka ke skladišti ovoce a zeleniny, tak vlečka ke skladišti ropných produktů. Také zde je střídání souprav řešeno tradičně výhybnou v tunelu, což umožňuje poměrně pestrý a zajímavý smíšený provoz.

HO 260 x 120

TT 175 x 90

N 120 x 65

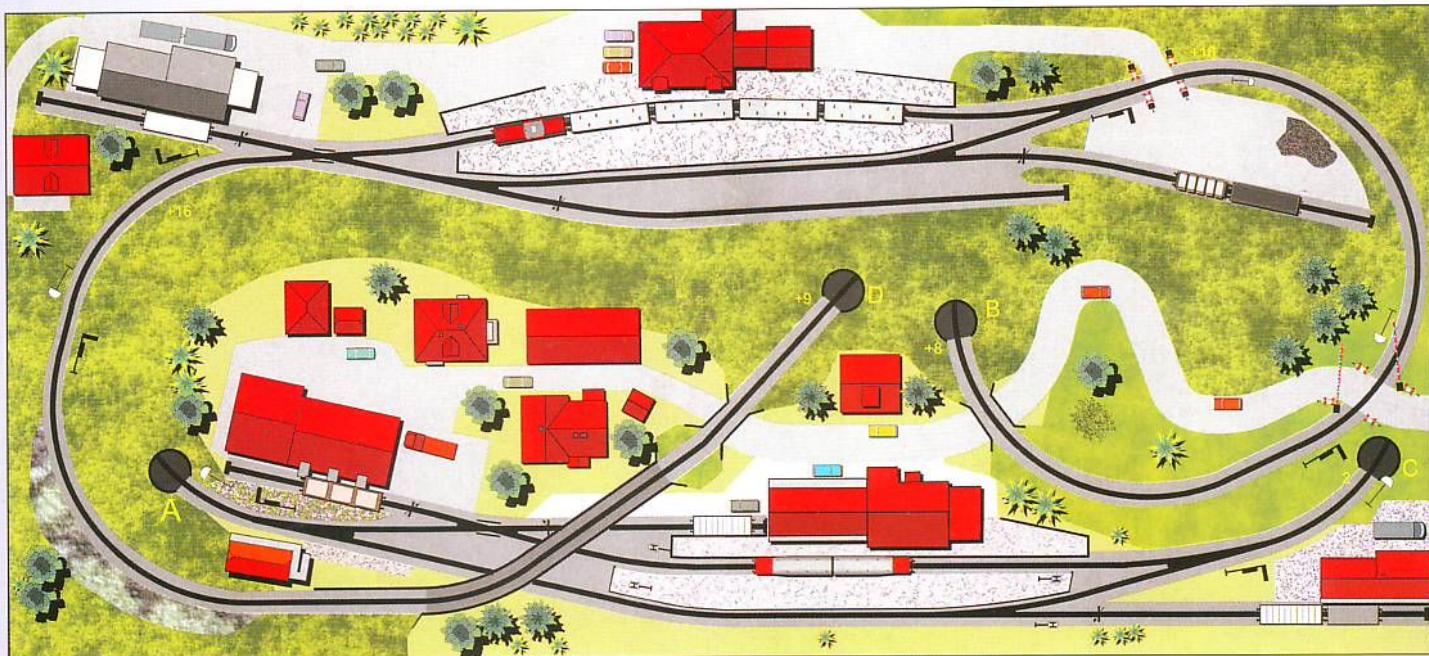

19. Horní Dolní

HO 265 x 120

TT 175 x 90

N 120 x 65

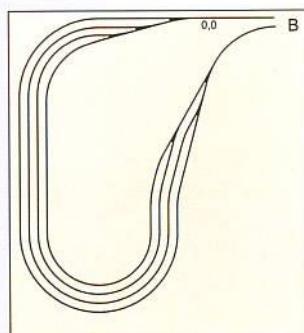
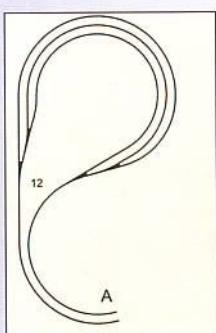
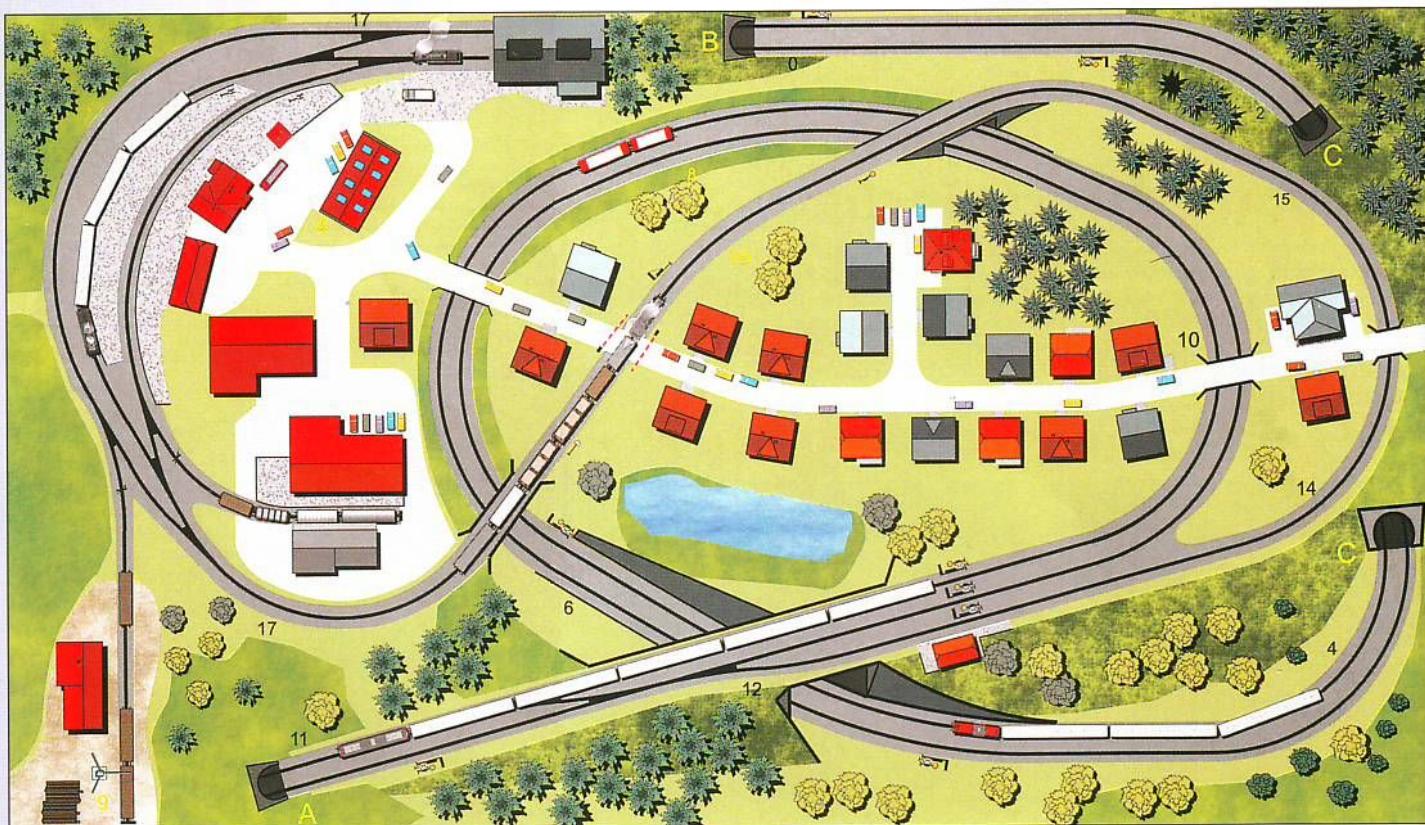
Vedlejší jednokolejná trať se stala námětem tohoto kolejističe, jež lze koncipovat také jako úzkorozchodku. Traf tvoří zdeformovaný ovál, který umožňuje jízdu vlaků stále dokola. Ve skryté části je opět plánována výhybna, v horním nádraží můžeme místo skladistě zřídit malé depo, místo vesnických domků se možná bude uprostřed kolejističe lépe vyjmout malý, opuštěný kamenolom nebo rybník. Modelový provoz můžeme poměrně snadno znázornit jízdou osobních vlaků pouze z dolního do horního nádraží (směr C) a zpět nebo jízdou vlaků do skrytého nádraží, kde budou na čas odstaveny. Možnosti řešení se nabízí mnoho.

20. Jezdíte rádi?

HO 390 x 240

TT 295 x 175

N 220 x 130

Ideální kolejističe pro velikost N a pro ty, kteří se rádi nechají unést jízdou vlaku krajinou. Námětem je tu opět falešná dvoukolejná trať, tedy vlastně deformaovaný ovál s vratnými smyčkami na koncích. Ty ve skrytých úsecích umožňují střídání dostatečného počtu souprav, nejsme tudiž odkázáni na pouhé kroužení jednoho vlaku po „závodním okruhu“. Vedení tratě přitom umožňuje provoz libovolných vlaků, od expresů a rychlíků až po nákladní nebo osobní vlaky místní dráhy. Její koncové nádraží se nachází v levém horním rohu a zaústěny jsou do něho hned dvě vlečky. Vlečka pily a kratší kolej k silu. Lokální trať je po projekti značně části kolejističe zaústěna do hlavní tratě v blízkosti vjezdu do odstavného nádraží. Takže, pokud máte dostatek místa, proč ne?

21. Průmyslová železnice

HO 240 x 120

TT 160 x 90

N 115 x 65

Následující plánky přinášejí několik návrhů jednoduchých kolejí průmyslových železnic. Dominantní je zde nákladní doprava, na své si tudíž přijdou zejména vyznavači posunu a řazení vlaků.

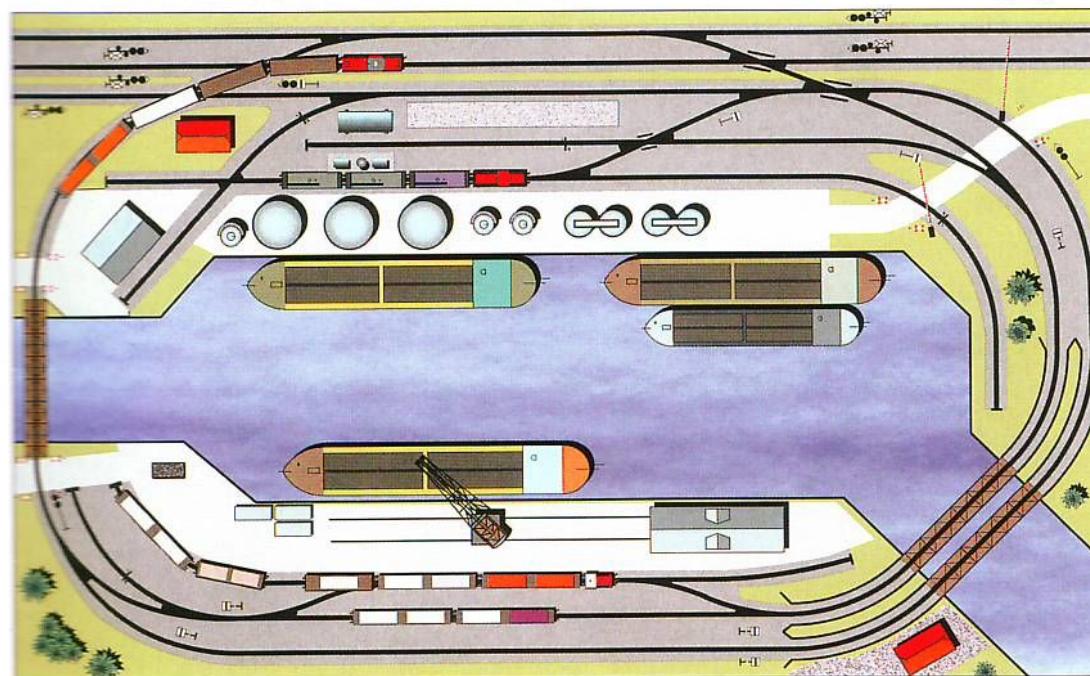
Kolejisté tvoří jednoduchý ovál s několika průmyslovými vlečkami, které jsou zaústěny do nákladového nádraží. To může posloužit jak k odstavování jednotlivých železničních vozů a jejich posunu do příslušných závodů a skladů, tak jako vlakotvorná stanice. Ve skryté části můžeme umístit další kolejisté, které nám umožní střídání jednotlivých vlaků. Kolejisté je skoupě na krajini, o to víc zde využijeme budovy nejrůznějších výrobních závodů a skladů. I zde ovšem platí, že méně je někdy více.

22. Říční překladiště

HO 250 x 150

TT 170 x 100

N 125 x 75

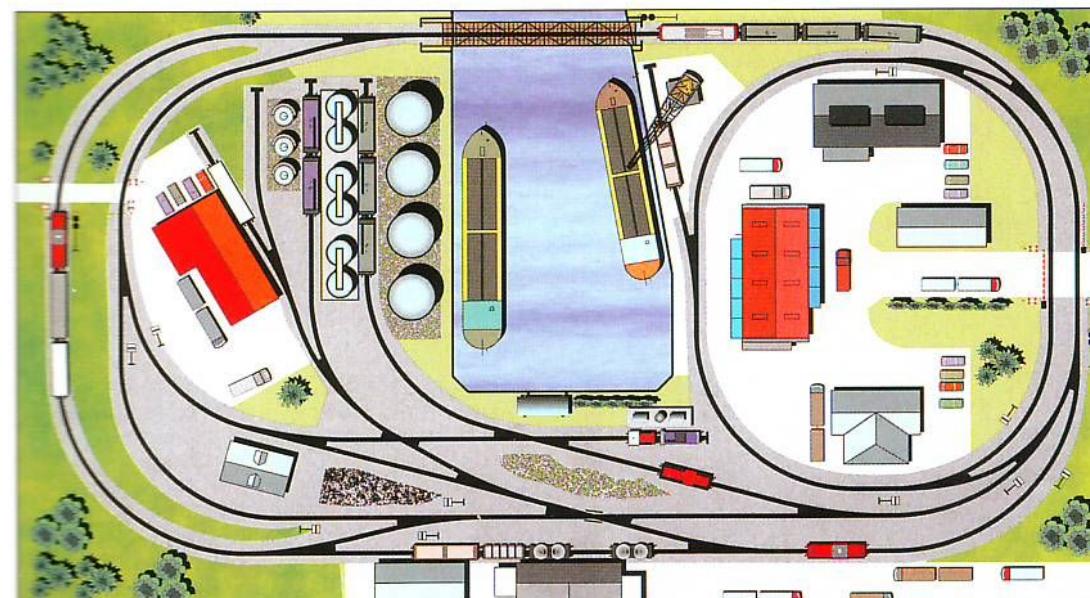
Téma menšího říčního přístavu se nám ještě opakuje v dalších obměnách. Říční tok je tentokrát umístěn v podélné ose kolejistě, což umožňuje znázornit nakládku a vykládku zboží na obou březích. Výhodou je rovněž možnost nezávislého posunu na obou nákladových nádražích. Horním nádražím navíc procházejí dvě kolejnice hlavní tratě, které připomínají napojení tohoto přístavu na železniční síť. V případě pozdějšího rozšíření je zde možná návaznost na další kolejistě či modulové segmenty.

23. Po vodě i po železnici

HO 250 x 140

TT 170 x 100

N 125 x 70

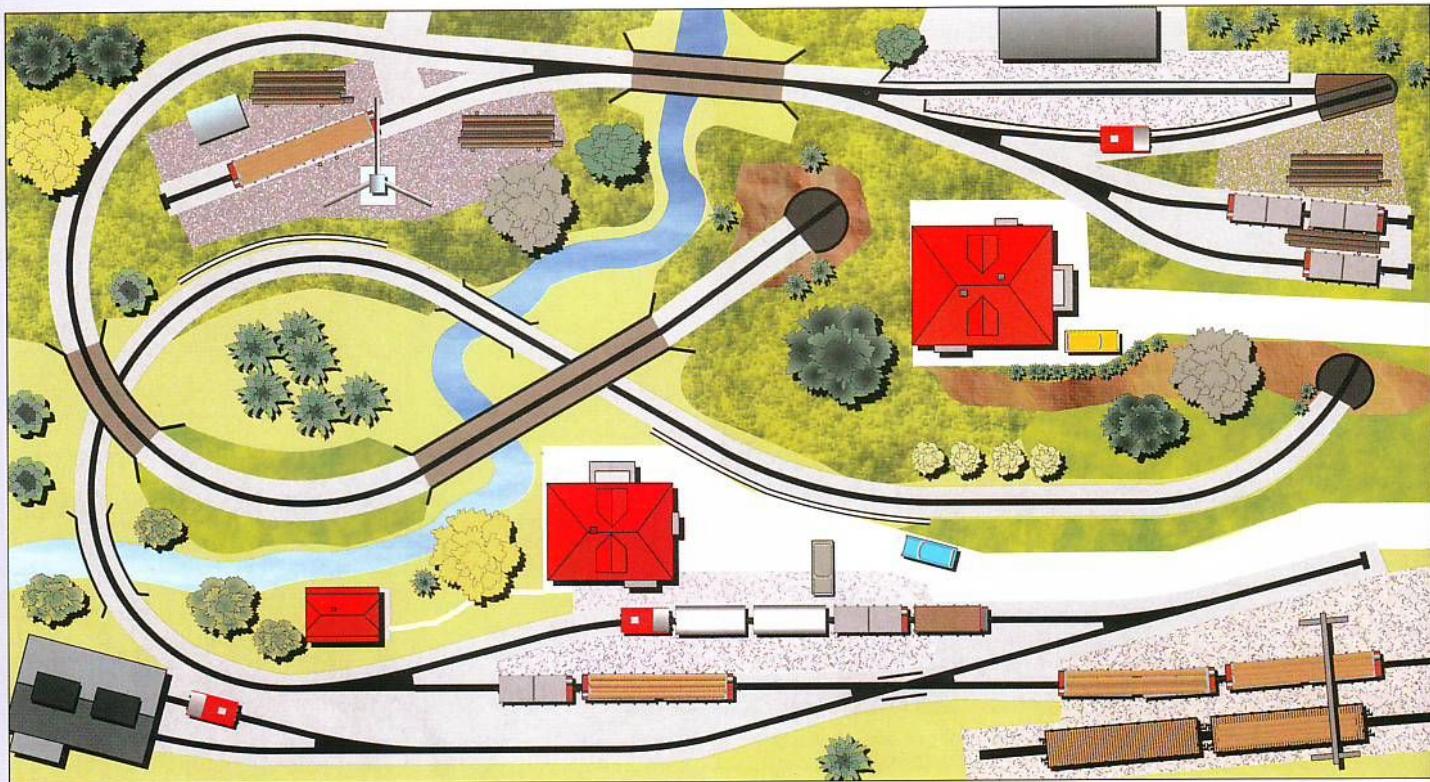

Další alternativu s využitím vodní cesty nabízí tento návrh. Vodní plocha je zde již zastoupena pouze částečně, říční přístav tu pouze zpestřuje jinak nevýrazné okolí. Vše je totiž podřízeno železničním vlečkám a manipulačním kolejím, což opět umožňuje poměrně zajímavý posun, ale také nic víc.

24. Romantika lesní železnice

HOe 175 x 95

Oe 265 x 145

Téma lesní železnice zde již bylo několikrát zmíněno. Tentokrát je zpracováno výhradně pro tuto oblast, čemuž je podřízena také celková koncepce projektu. Ideální je proto plánovat toto kolejíště pro velikost HOe nebo Oe.

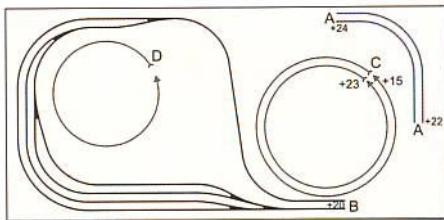
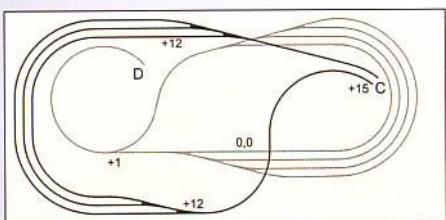
Téma je jednoduché. Z údolí stoupá klikatící se trať do horní koncové stanice, kde se rovněž nachází krátká odbočka k místní pile. V dolní stanici je umístěno malé depo a zároveň je zde znázorněno další pokračování tratě vpravo do údolí. Odstavné nádraží se neuvažuje, neboť je nepravděpodobné, že by zde byl provozován pár vlaků vypravovaných proti sobě.

25. Smělý projekt

HO 310 x 160

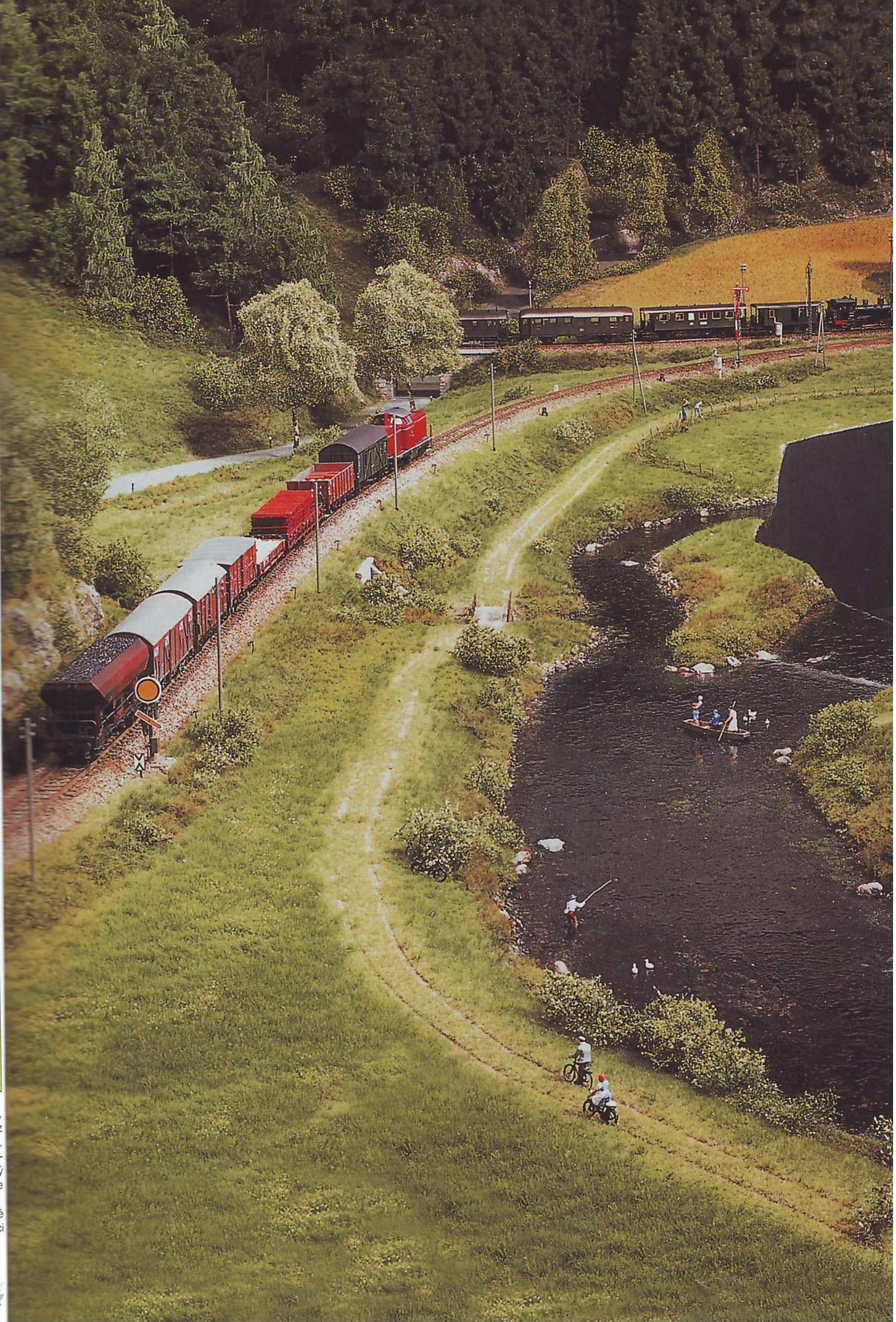
TT 215 x 120

N 140 x 90

Pro náročnější modeláře je zde připraven projekt, který na poměrně malém prostoru umožňuje provoz expresních vlaků a rychlíků na hlavní dvoukolejná trati, zatímco regionální jednokolejná trať s nádražím je umístěna uprostřed. Kolejíště umožňuje velmi pestrý modelový provoz díky značnému množství odstavných kolejí ve dvou spodních patrech.

Vzhledem k poměrně složité stavbě, náročné hlavně na přesnost a elektrické zapojení, doporučujeme realizaci tohoto kolejíště zkušenějším modelářům.

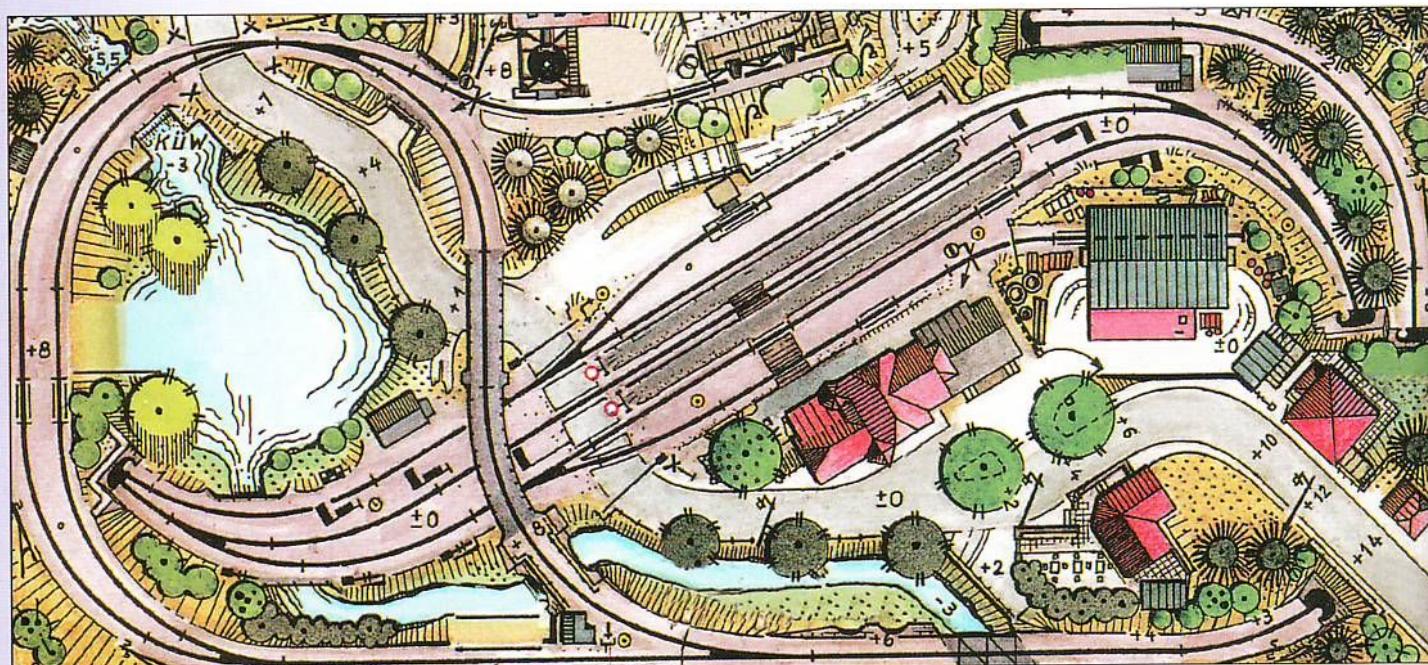
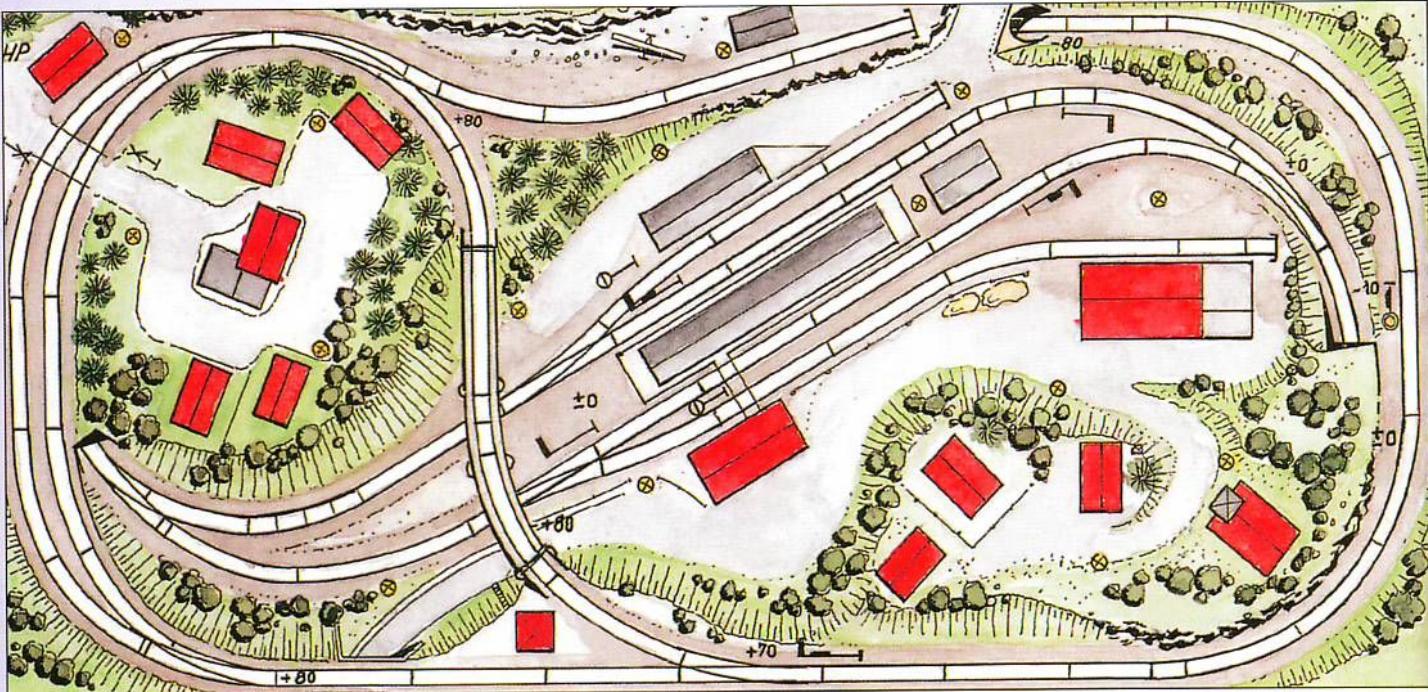

26. Bílý Potok

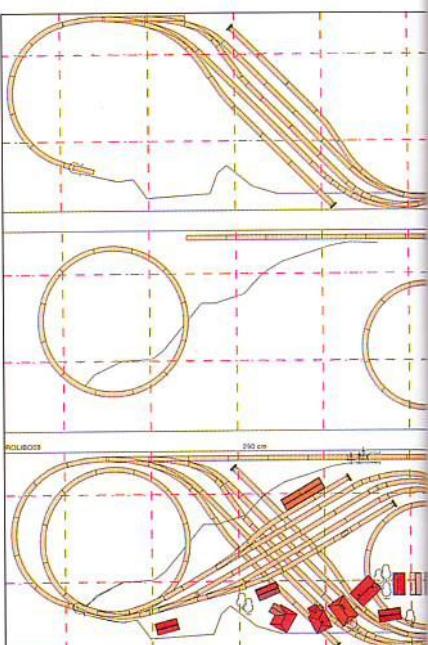
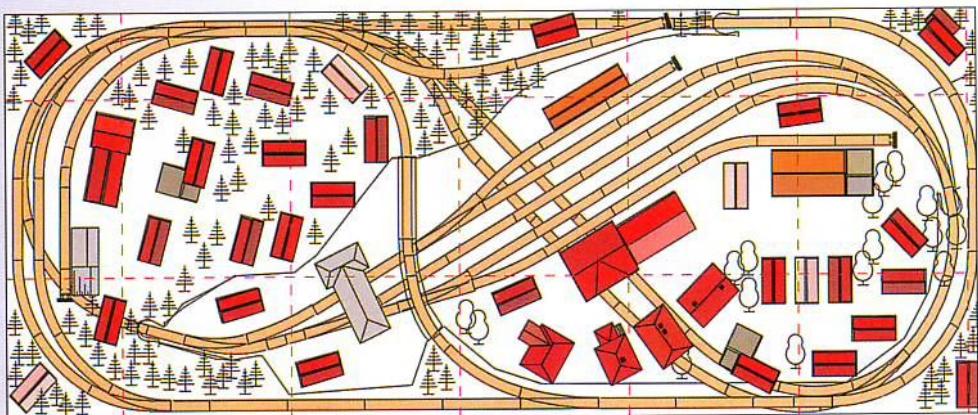
HO 290 x 115

TT 195 x 80

N 145 x 65

Zajímavý námět pro malé domácí kolejisté. Vlaky projíždějí po deformovaném kruhu, přičemž je možná jejich výměna ve skrytém nádraží, nebo vyjízdějí nad nádraží, kde je zastávka této lokálky, aby se poté opět vrátily zpět na hlavní jednokolejnou trať. Zajímavé jsou oba názorné náčrty, ukazující možnosti různého provedení a zpracování námětu.

27. Horní Hraštice

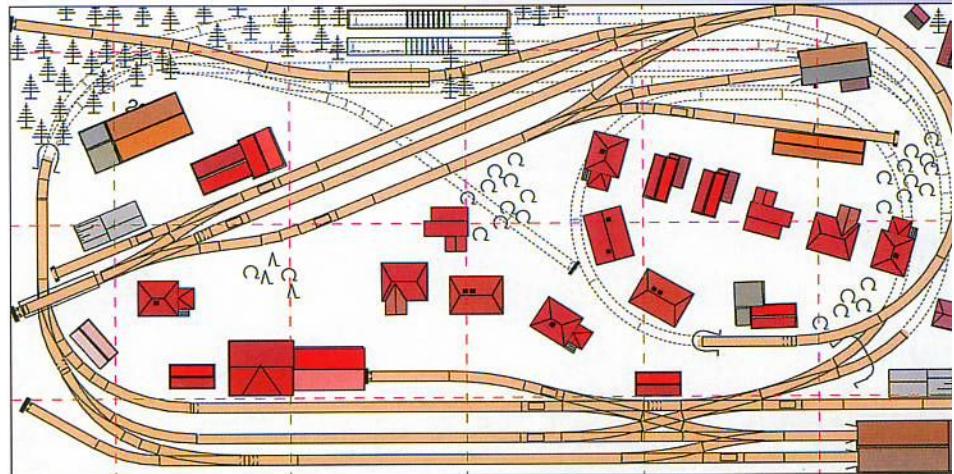
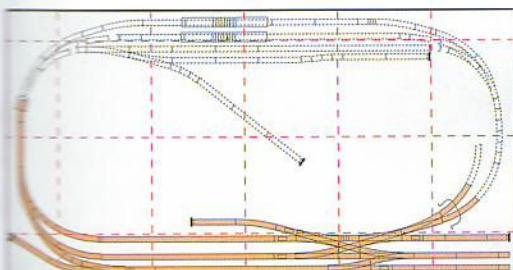
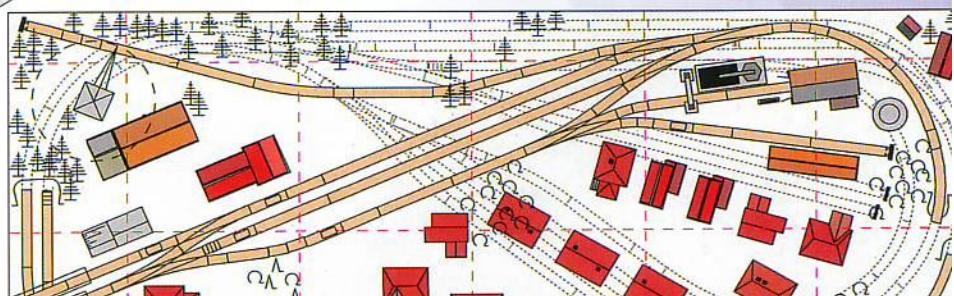
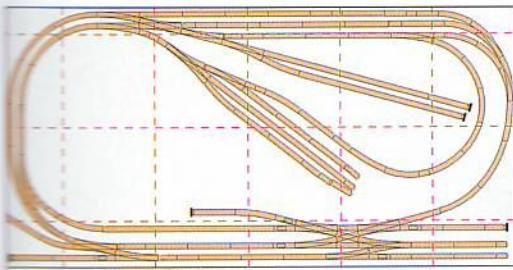
Vynikající námět pro malé domácí kolejisti! Námět opět téměř klasický, odlišující se však svým zpracováním. Tradiční kolejový ovál se železniční stanicí a skrytým odstavným nádražím a stoupající vedlejší traf do koncové stanice.

I tady se pochopitelně nabízí celá řada způsobů zpracování, velmi důležité jsou zde ovšem určitá střídmost a co možná nejrealističtější vzhled modelované krajiny. Provoz krátkých a jednoduchých souprav osobních, nákladních, popř. smíšených vlaků je zde nutností. I tady platí, že méně je mnohdy více.

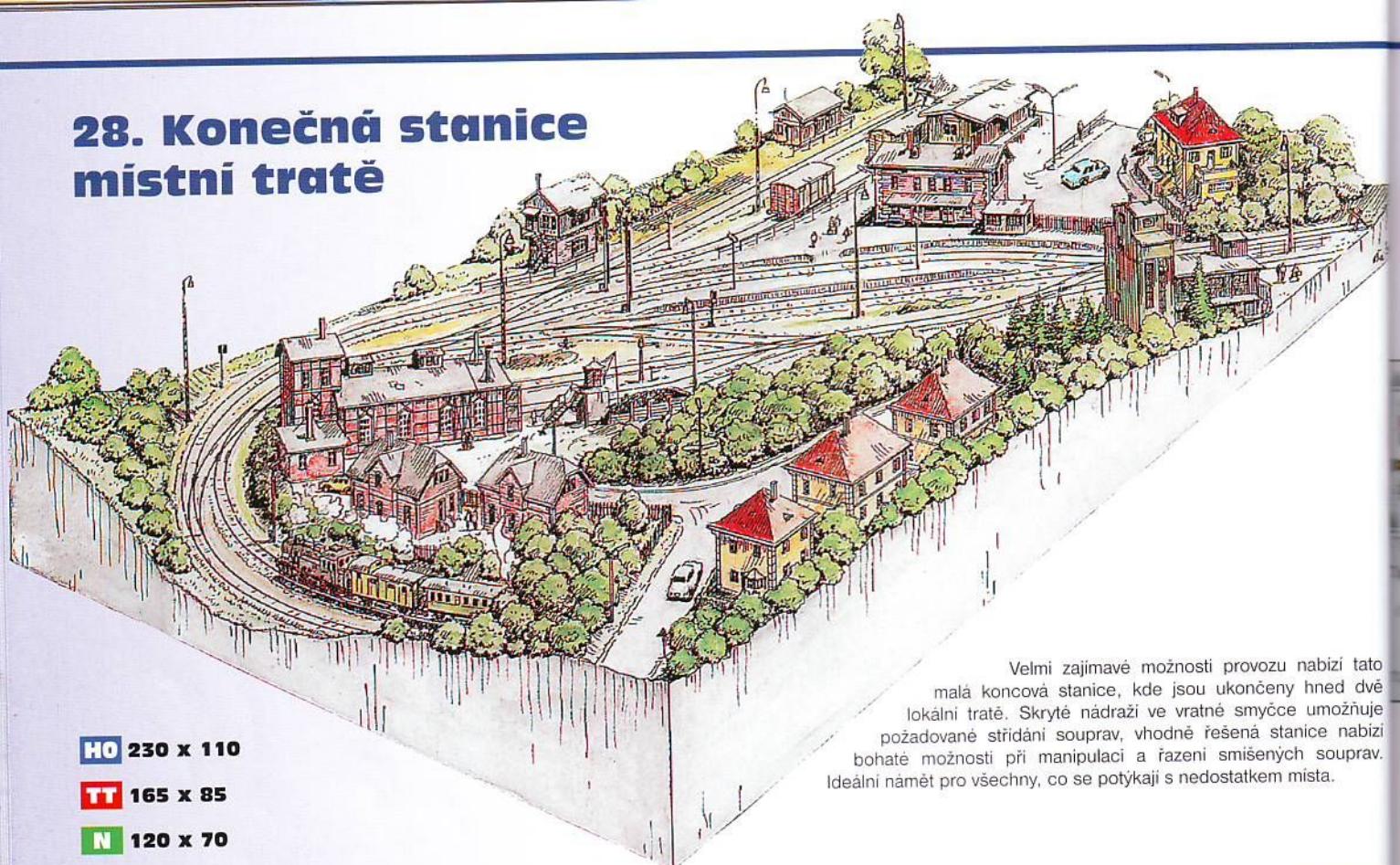
HO 275 x 140

TT 185 x 105

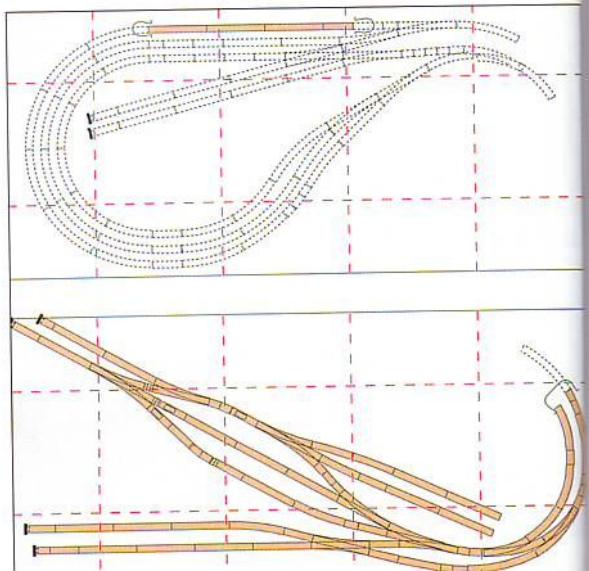
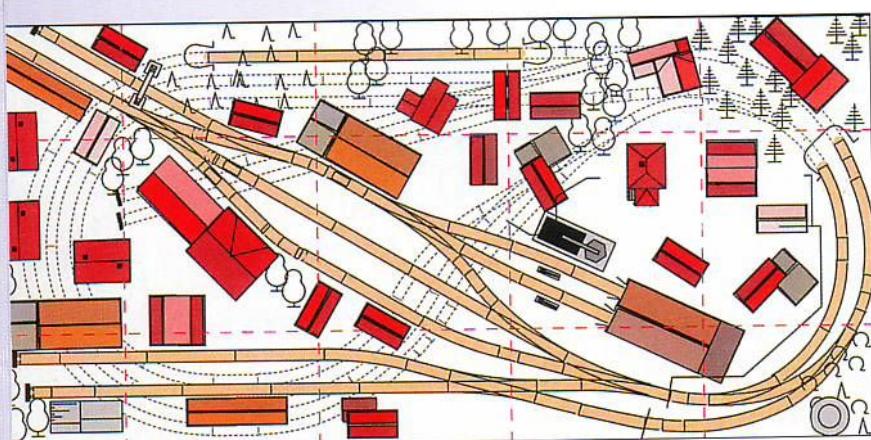
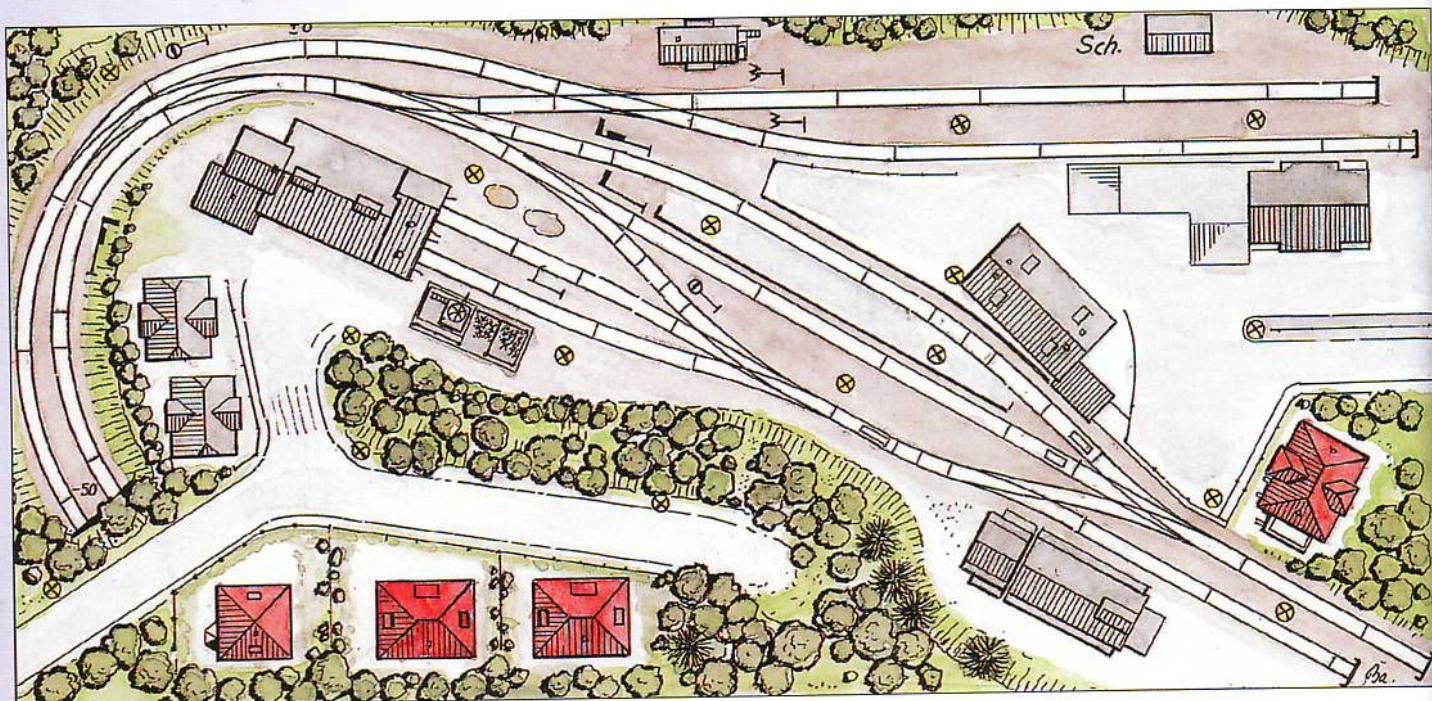
N 135 x 80

28. Konečná stanice místní tratě

Velmi zajímavé možnosti provozu nabízí tato malá koncová stanice, kde jsou ukončeny hned dvě lokální tratě. Skryté nádraží ve vratné smyčce umožňuje požadované střídání souprav, vhodně řešená stanice nabízí bohaté možnosti při manipulaci a řazení smlíšených souprav. Ideální námět pro všechny, co se potýkají s nedostatkem místa.

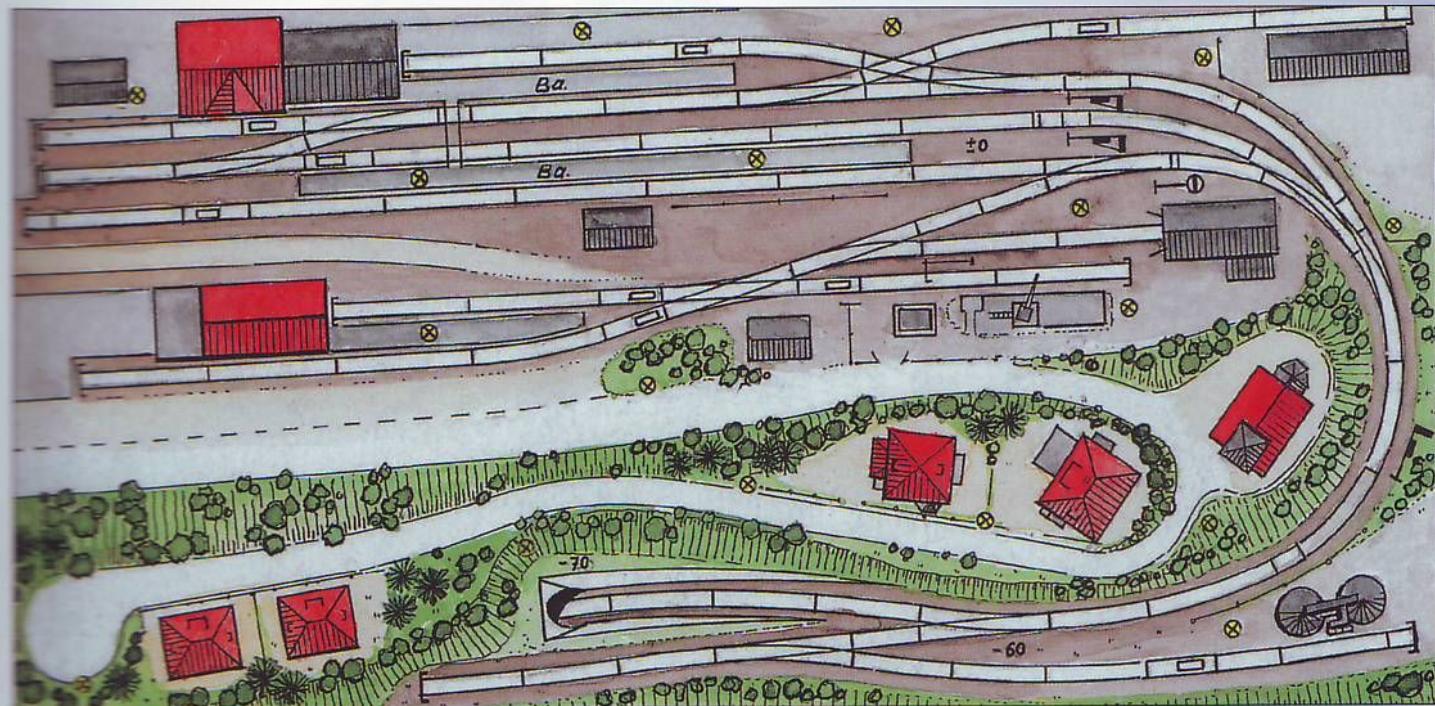
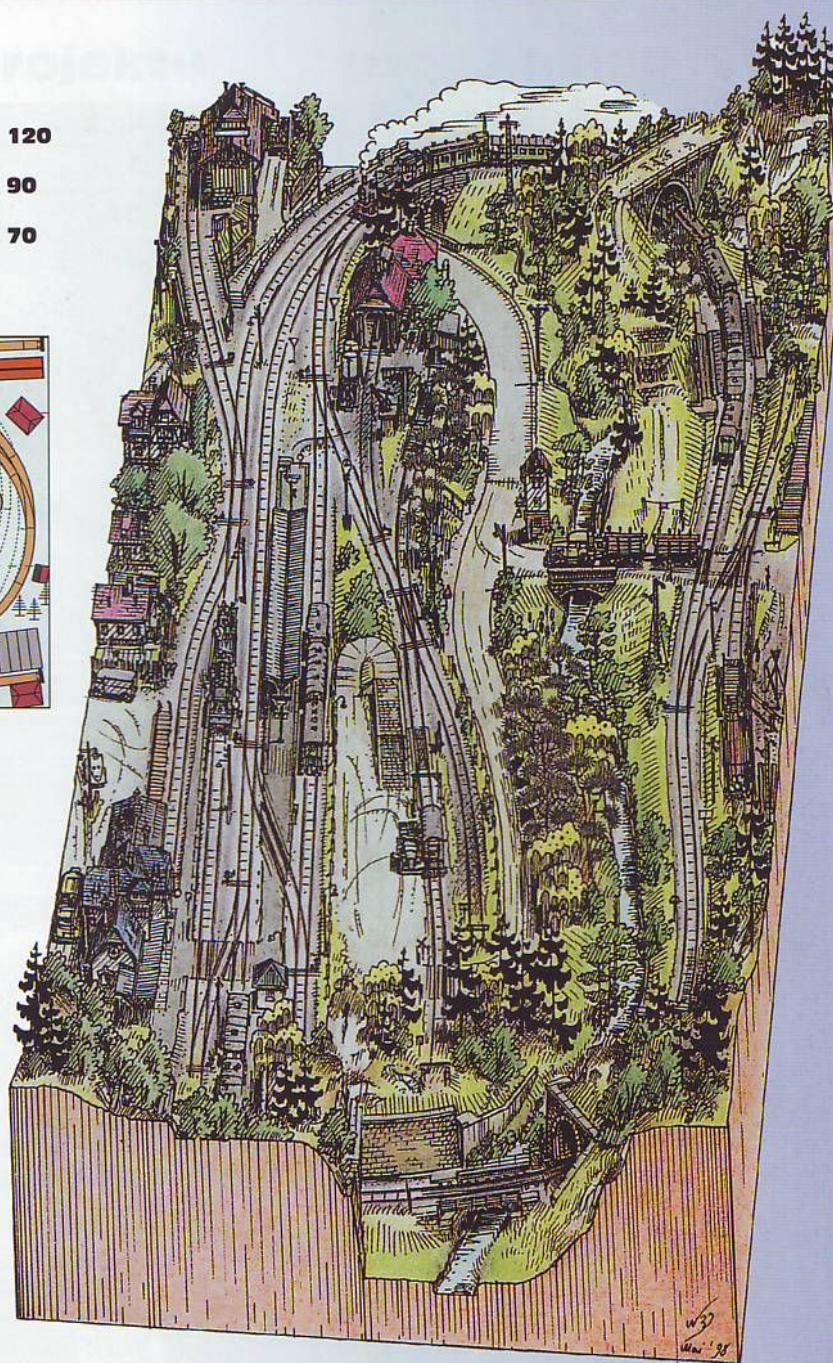
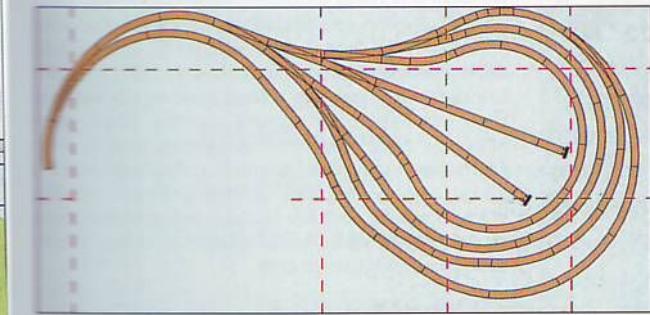
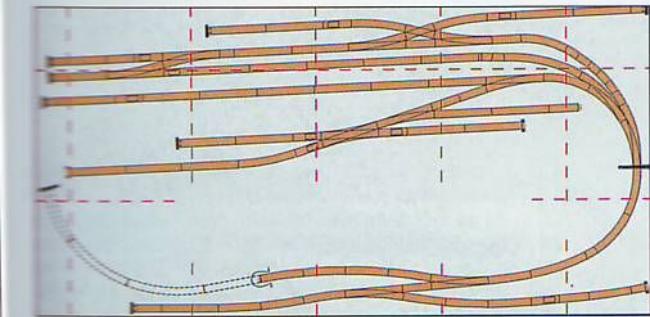
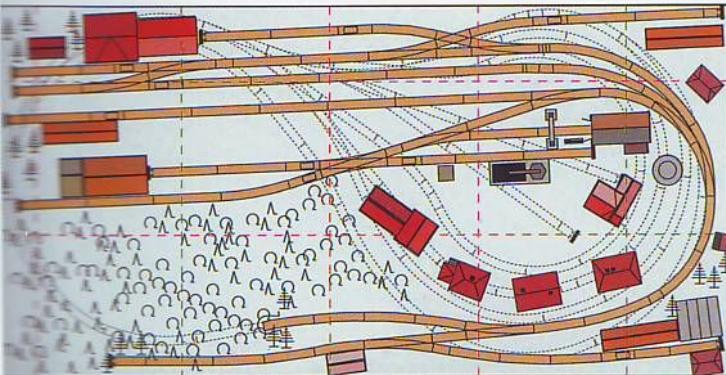
29. Zelené Údolí

O něco více možností než předcházející plán nabízí tento projekt, i když námět je velmi podobný. Z koncové stanice na náhorní plošině vede trať obloukem do údolí. Pře vjezdem do tunelu, kde se opět nachází vratná smyčka a odstavné kolejí, je zbudována krátká vlečka. Oproti předchozímu námětu je na tento již potřeba poněkud více prostoru. Idealní kolejističké pro parní provoz I. a II. epochy.

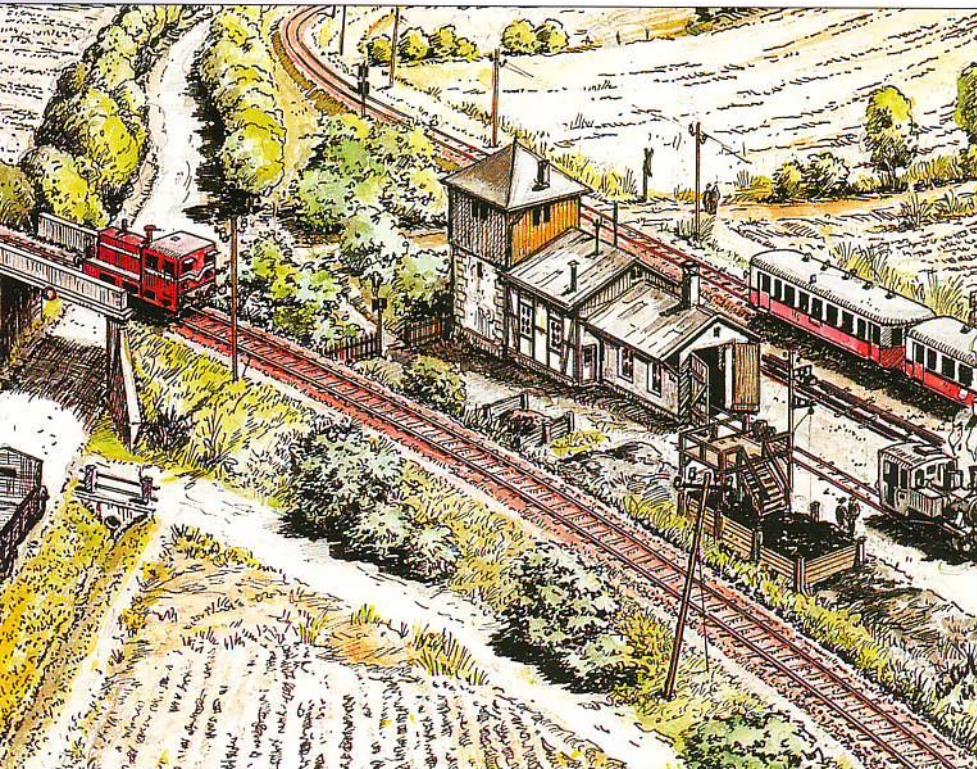
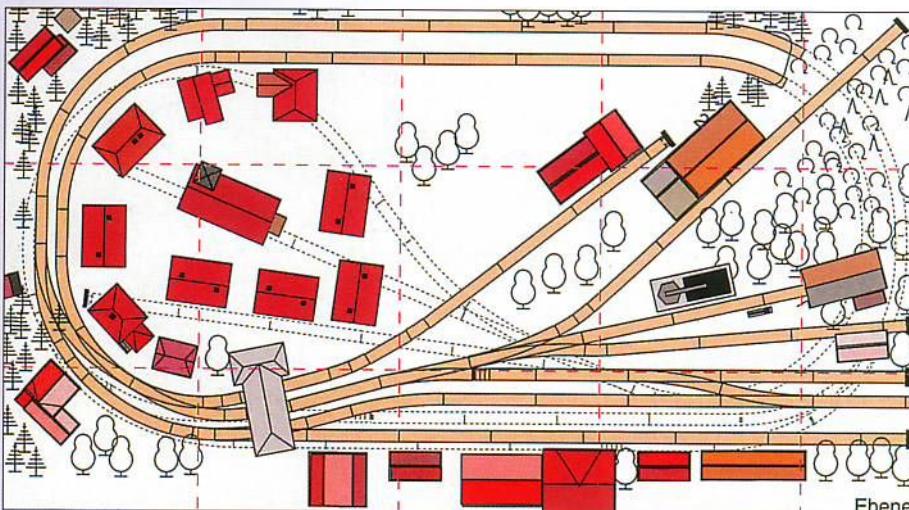
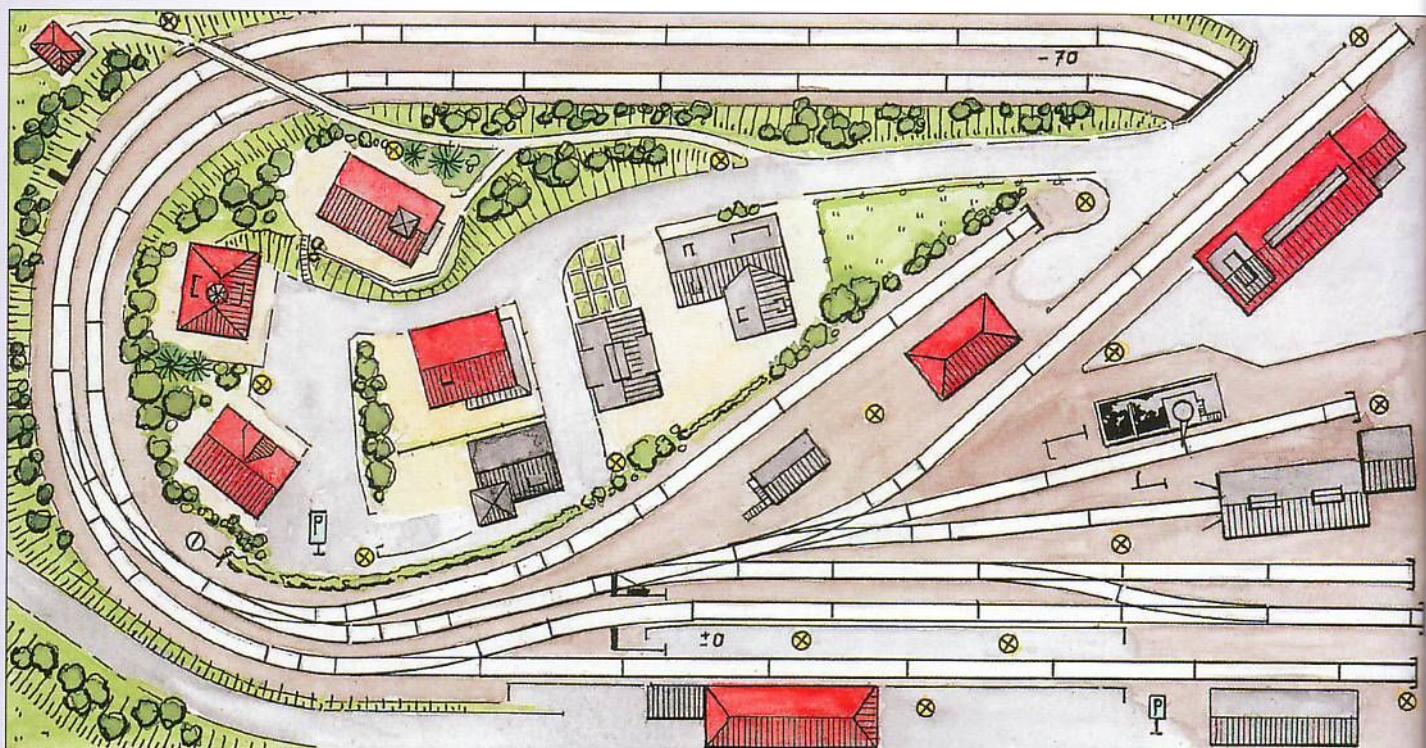
HO 250 x 120

TT 185 x 90

N 140 x 70

30. Velká Lhota

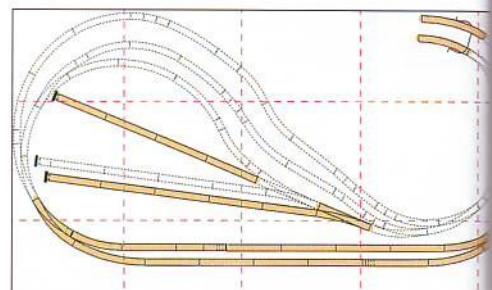
Podobný námět jako kolejště 28. Liší se pouze způsobem provedení. I zde je námětem koncová stanice se zaústěním dvou lokálních drah. Každá dráha zde má také samostatné nástupiště a budovu. Dále jsou k dispozici malé depo a dvě skladiště. Pod terénem opět ukryta vratná smyčka a odstavné koleje pro střídání souprav. Také v tomto případě doporučujeme provoz smíšených souprav vedených parní lokomotivou nebo provoz zajišťovaný lehkými motorovými vozy ze II. epochy.

Kolejště je vhodné zejména pro ty, kteří se rádi kochají pomalou jízdou a posunem v nádraží. Vzhledem k dostatečnému množství odstavných kolejí zde můžeme simulovat nejrůznější varianty provozu. Malé depo může být navíc využíváno nasazenými stroji z obou železničních tratí. Další alternativu, zejména umístění budov, ukazuje obrázek uprostřed. Použití velkého stavědla a větší nádražní budovy dává tušit koncovou stanici významnějších tratí. Realističtěji ovšem působí původní návrh lokálních drah.

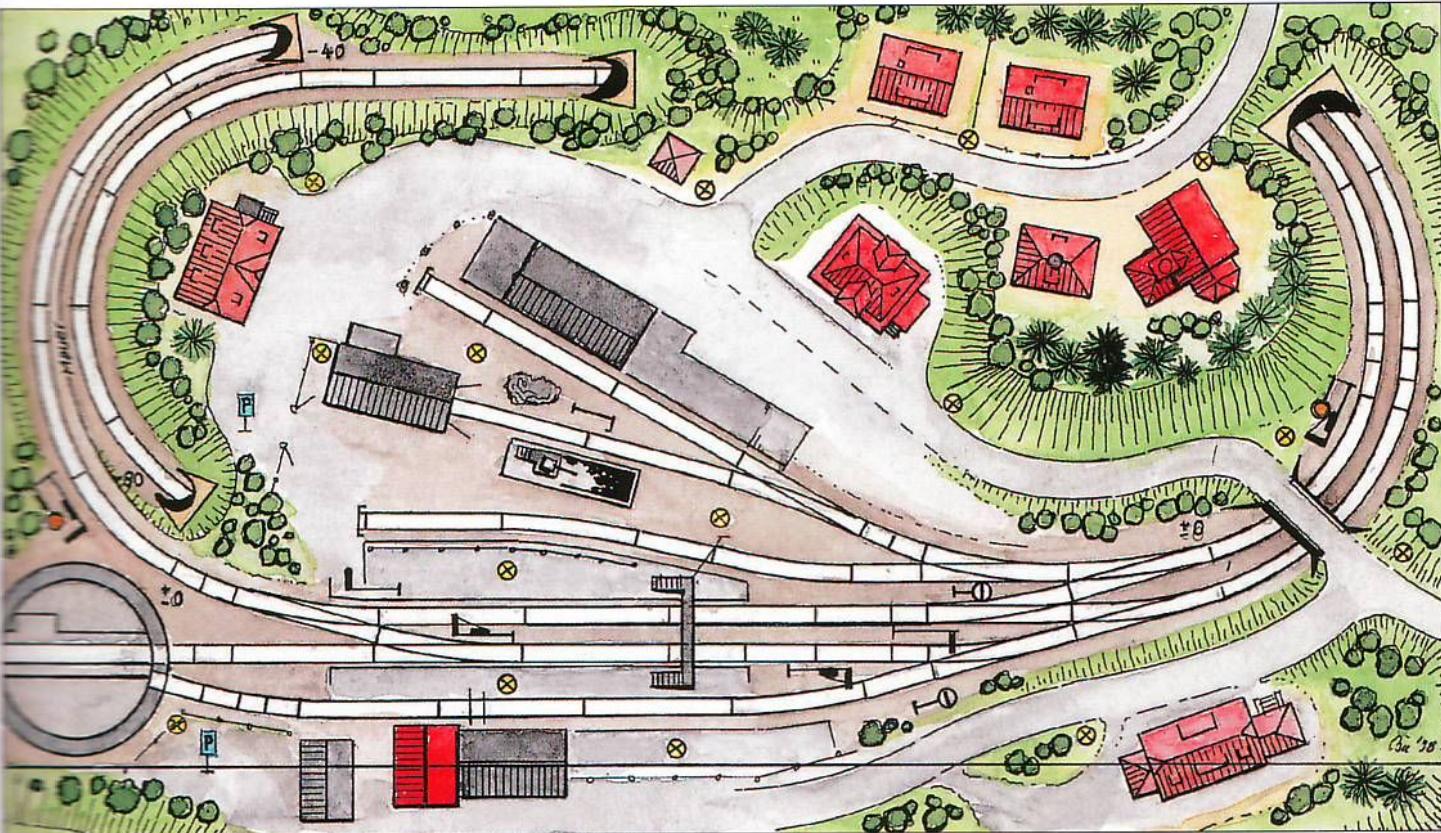
HO 230 x 125

TT 170 x 90

N 125 x 70

31. Možnosti jednoho projektu

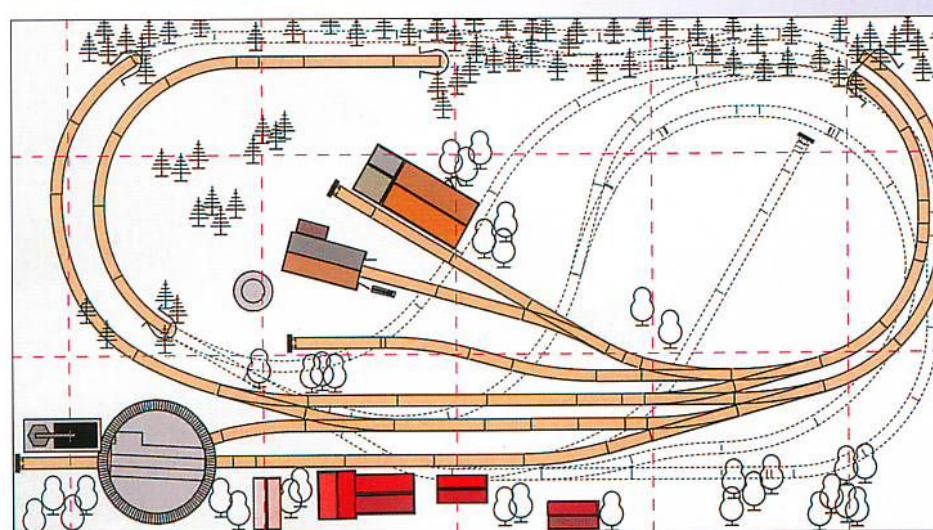
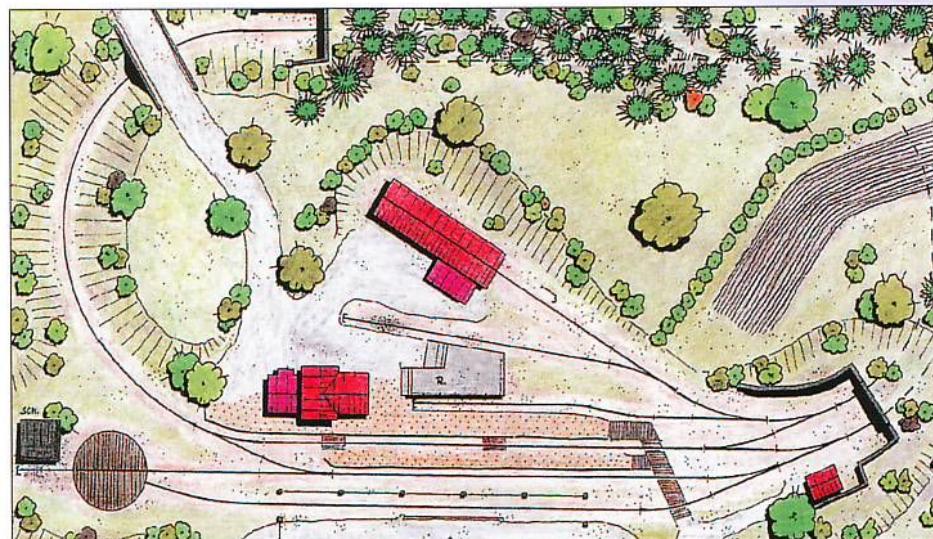
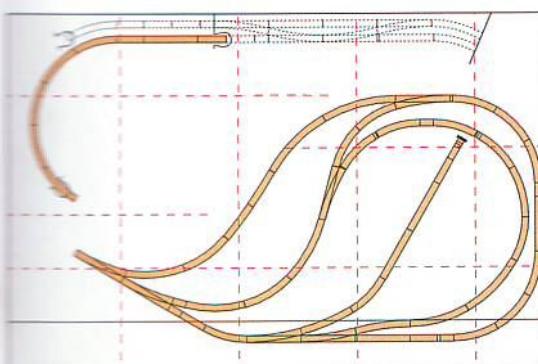
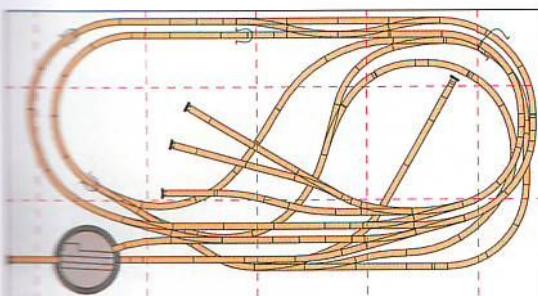

Tento projekt malého domácího kolejistě lze neustále zdokonalovat a rozvíjet. Možnosti je vždy několik, jak názorně dokazuje tento případ. Jedná se přitom pouze o základní ovál s nádražím a depem. Kdo se nespokojí s jednoúrovňovým provedením, může další skryté koleje a vratné smyčky pod terén, podobně jako v předcházejících případech. Také provedení krajiny je jen a jen na vůli modeláře. My jen dodáváme: čím méně domů a staveb na kolejisti, tím lépe pro celkový dojem.

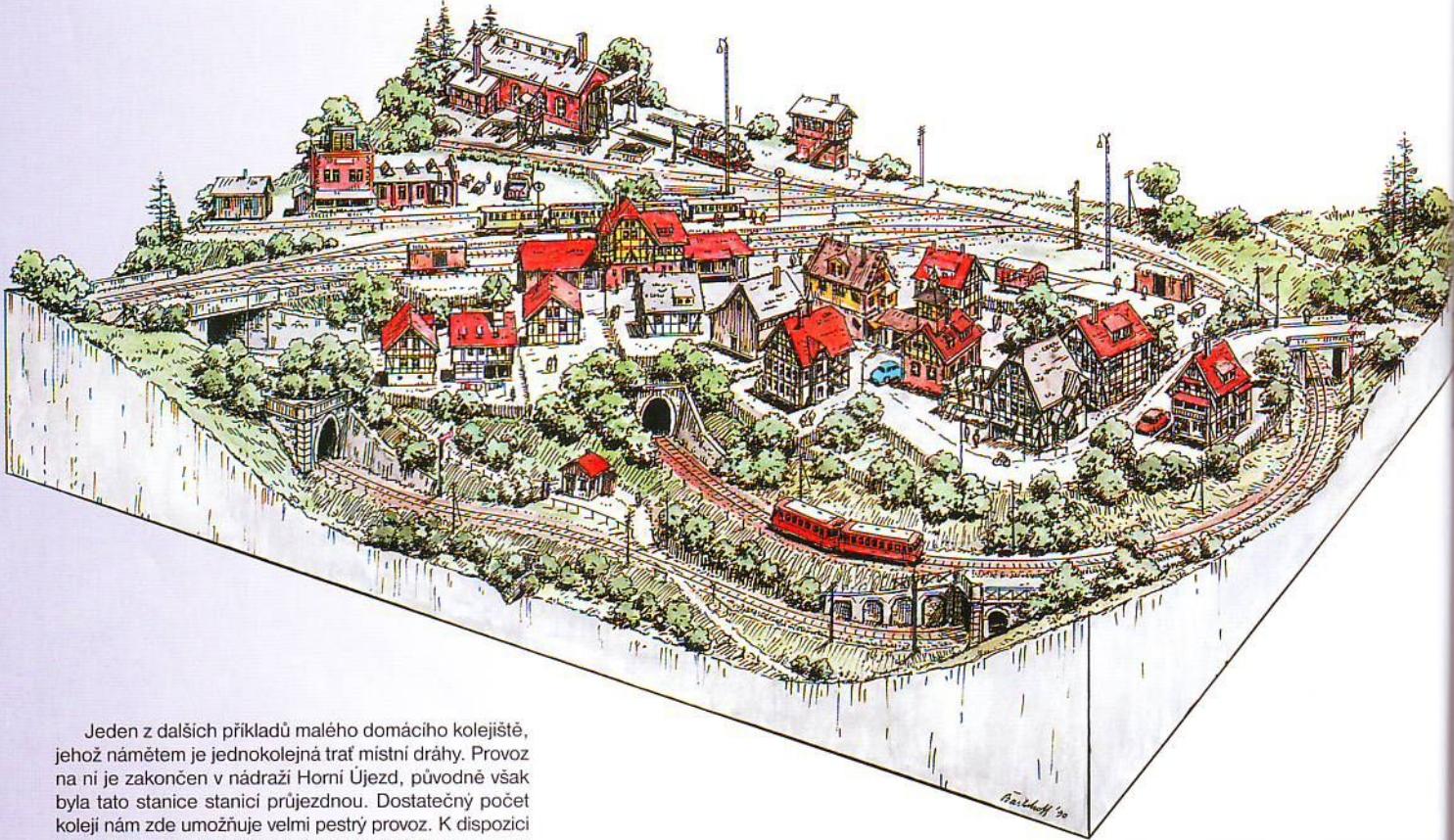
HO 245 x 130

TT 175 x 100

N 130 x 75

32. Horní Újezd

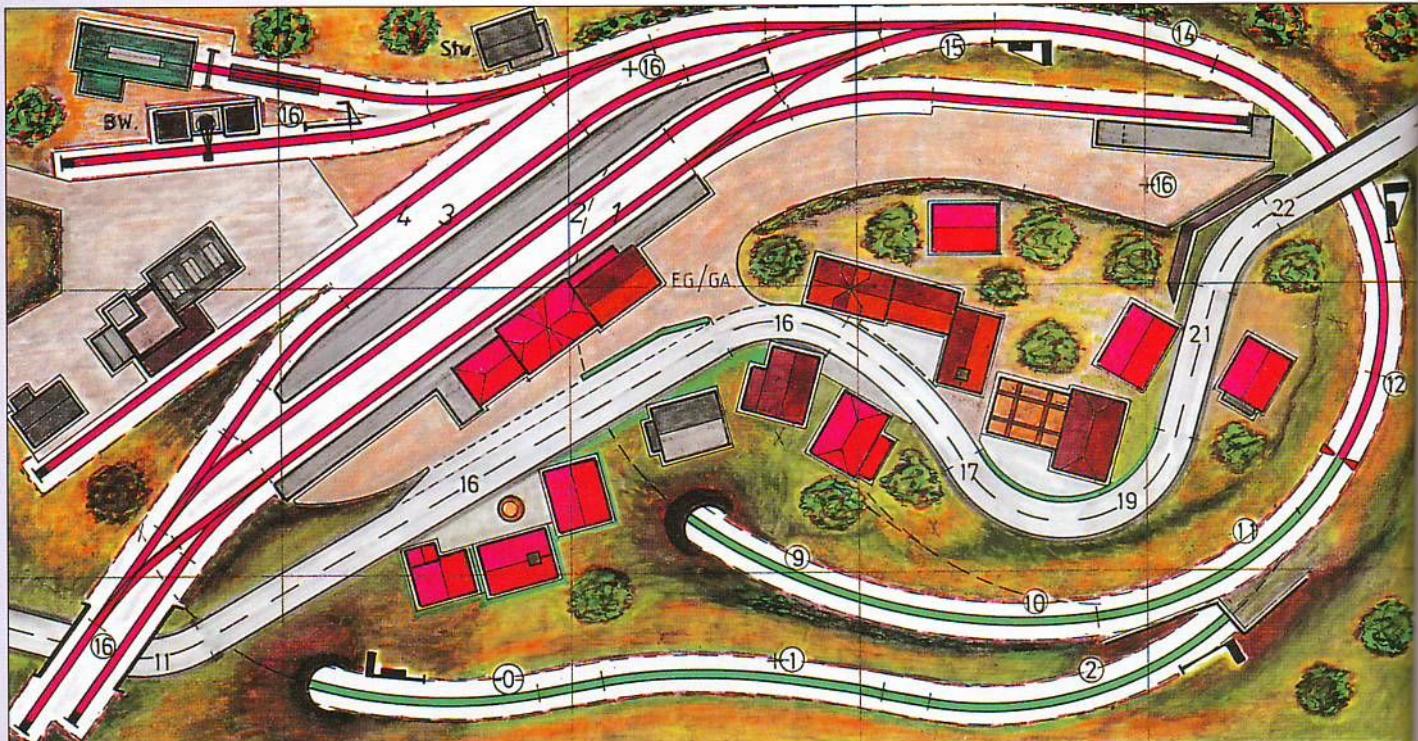
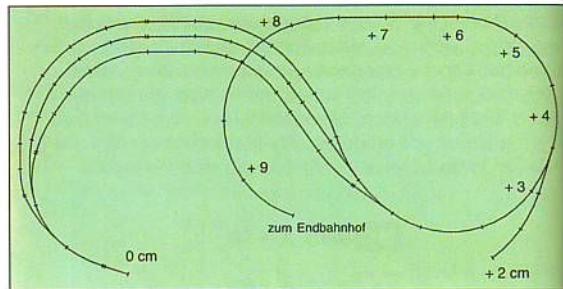
Jeden z dalších příkladů malého domácího kolejističte, jehož námětem je jednokolejná trať místní dráhy. Provoz na ní je zakončen v nádraží Horní Újezd, původně však byla tato stanice stanicí průjezdnou. Dostatečný počet kolejí nám zde umožňuje velmi pestrý provoz. K dispozici máme navíc i malé lokomotivní depo, nakládkovou rampu a krátkou vlečku ke zdejší malé továrníčce. Vlak po opuštění této stanice vyjíždí na širokou trať a po projetí zajímavě řešené skryté části - která tak umožňuje střídání souprav - se vratnou smyčkou opět vraci do výchozi stanice.

Městečko či vesnici uprostřed kolejističte lze znázornit či naznačit libovolným způsobem, provoz osobních vlaků je možno zpestřit vybudováním malé zastávky v dolní části kolejističte, u strážního domku. Do provozu budou nasazeny pouze dvounápravové osobní a nákladní vozy a lehké motorové vozy. Svým charakterem odpovídá toto kolejističte epochám I až III.

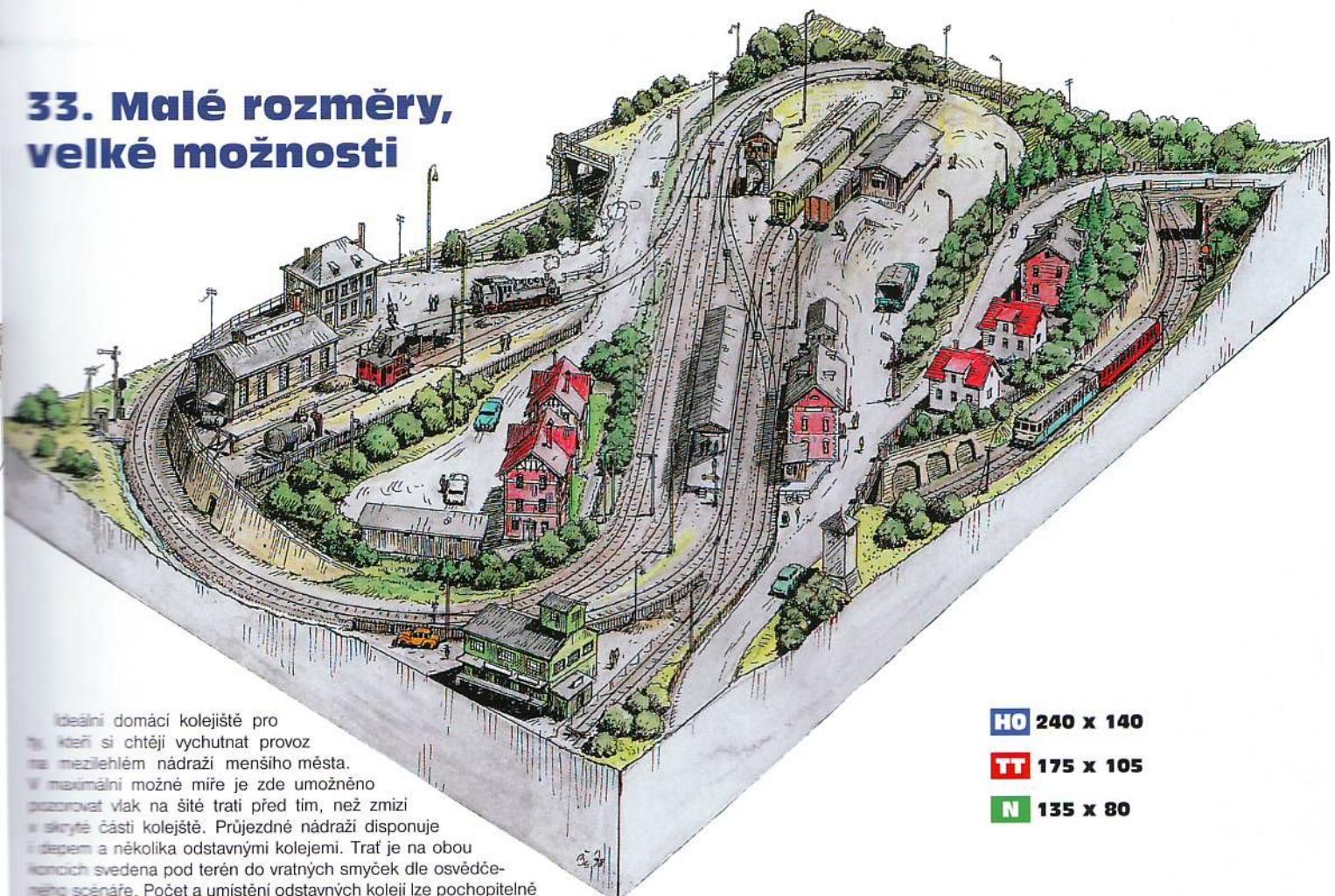
HO 250 x 150

TT 190 x 115

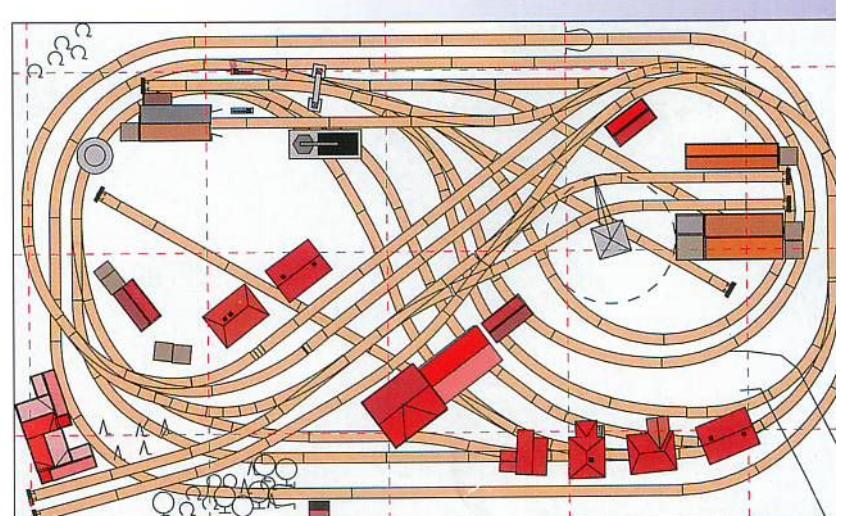
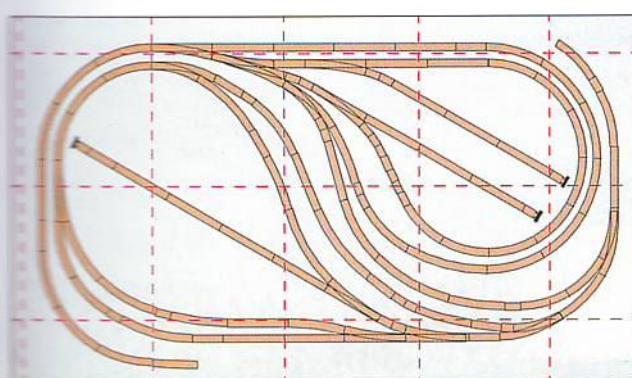
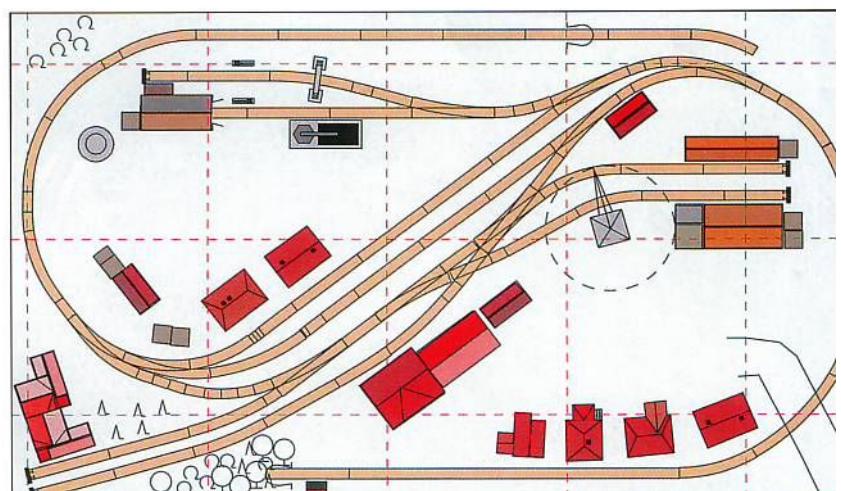
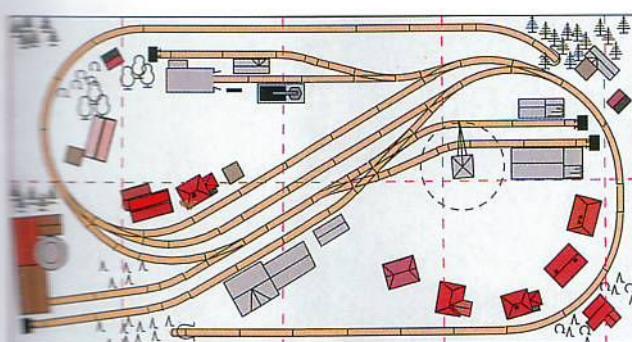
N 145 x 85

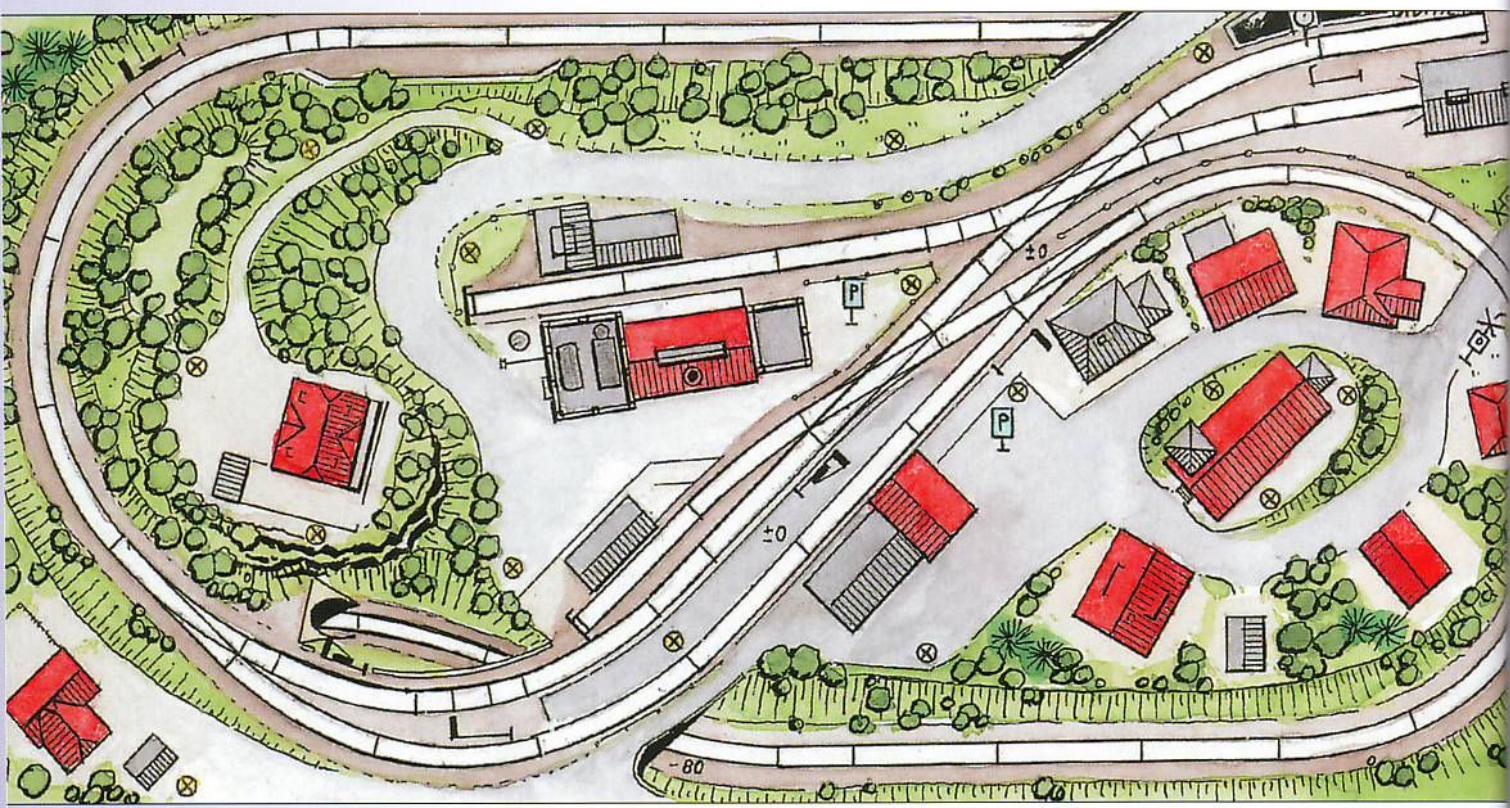
33. Malé rozměry, velké možnosti

Ideální domácí kolejisti pro ty, kteří si chtějí vychutnat provoz na mezihlém nádraží menšího města. V maximální možné míře je zde umožněno posuvovat vlak na šíré trati před tím, než zmizí skryté části kolejisti. Průjezdné nádraží disponuje depem a několika odstavnými kolejemi. Trať je na obou koncích svedena pod terén do vrátných smyček dle osvědčeného scenáru. Počet a umístění odstavných kolejí lze pochopitelně individuálně upravit, místa je tu dost.

34. U nás na vsi

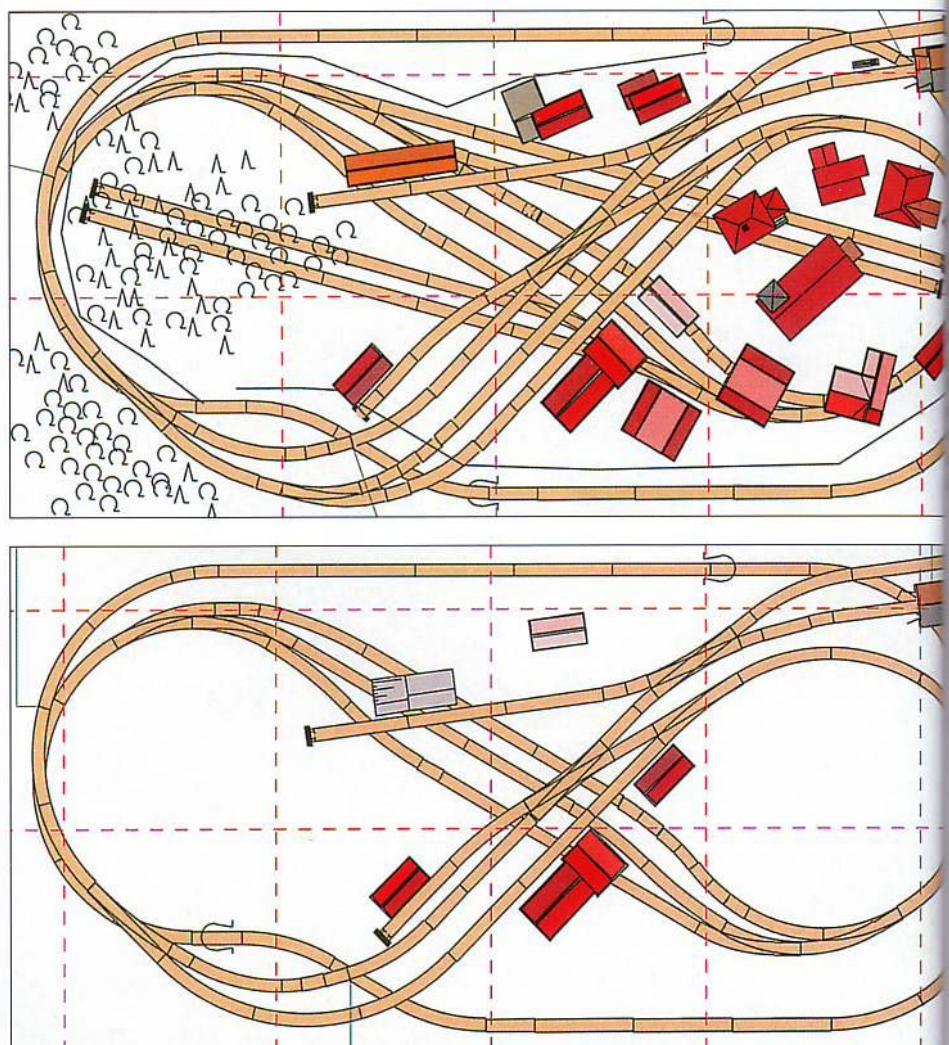
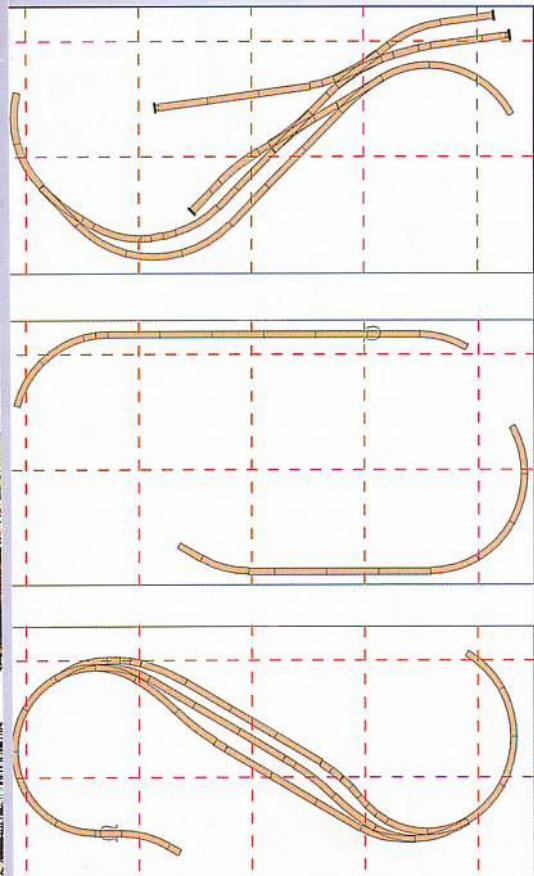

HO 240 x 115

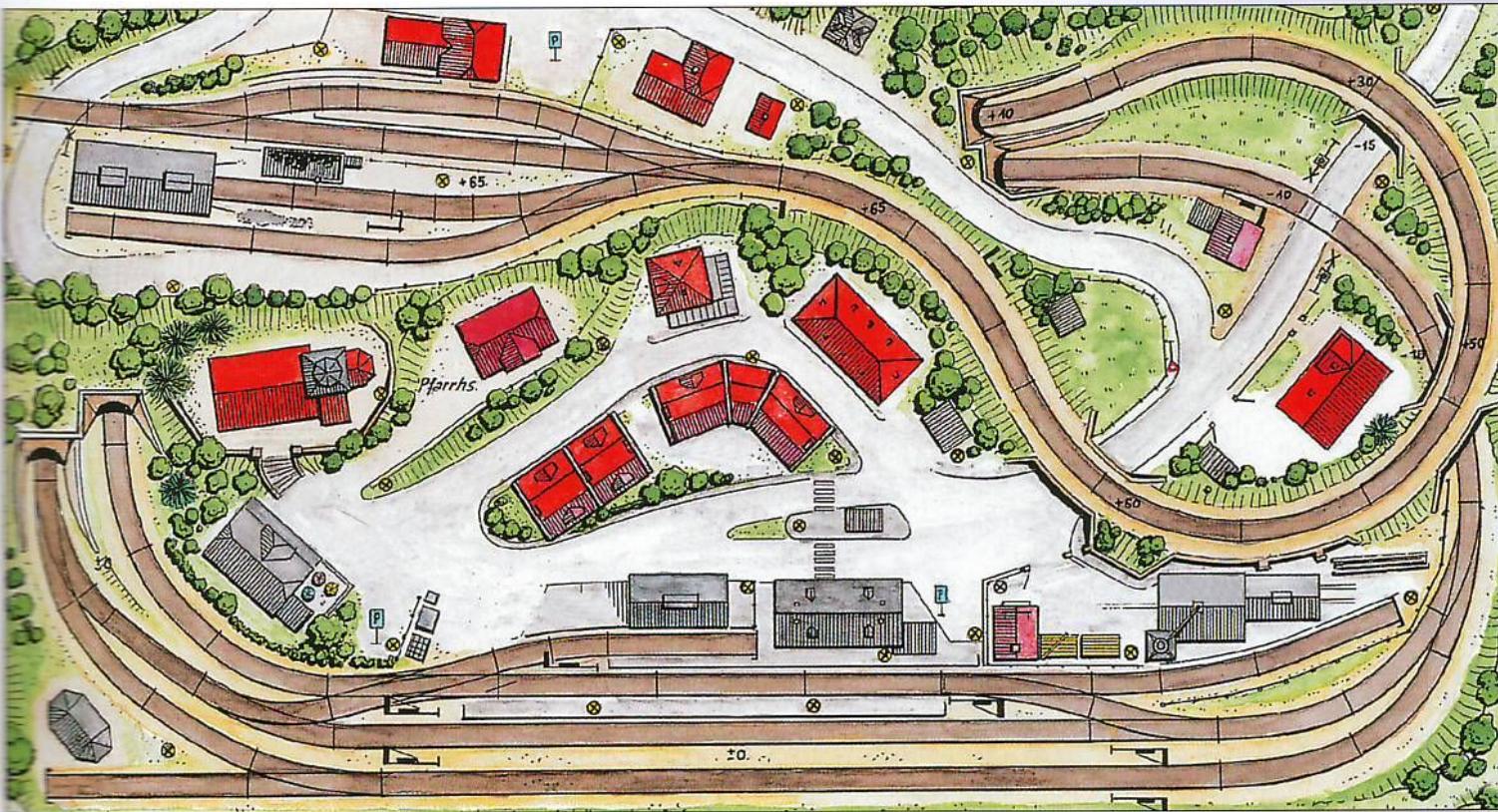
TT 175 x 85

N 135 x 60

A podobný námět dotřetice. Opět se liší viceméně způsobem zpracování. Protože na obou koncích jsou již projektované vratné smyčky, trať tvoří tentokrát deformovaný ovál, opět se skrytým nádražím. Krátká odběčka k místnímu pivovaru, nakládková kolej a depo zajišťují i zde dostatečně zajímavý provoz. Vozidla pro provoz je nutné volit s ohledem na význam této lokální dráhy.

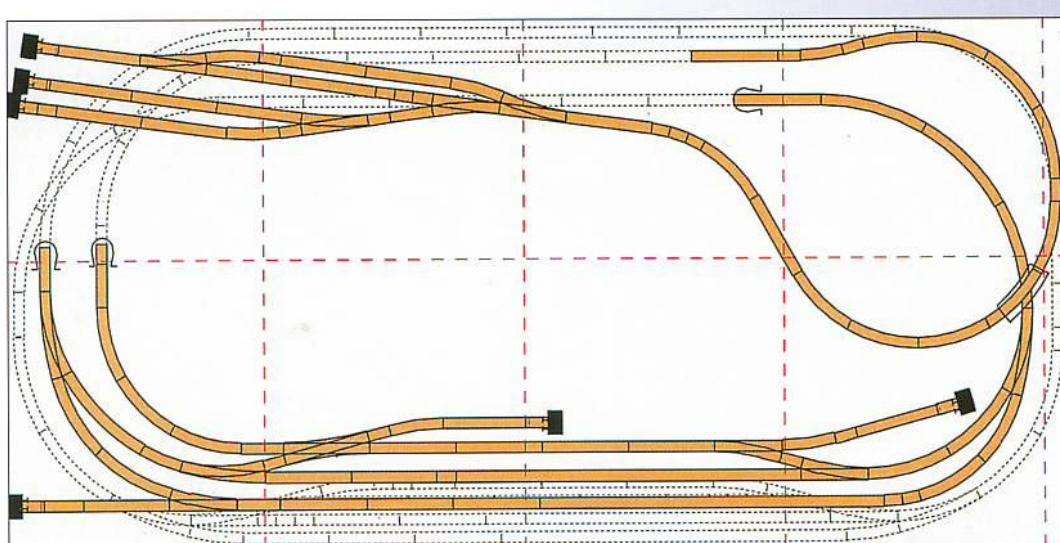
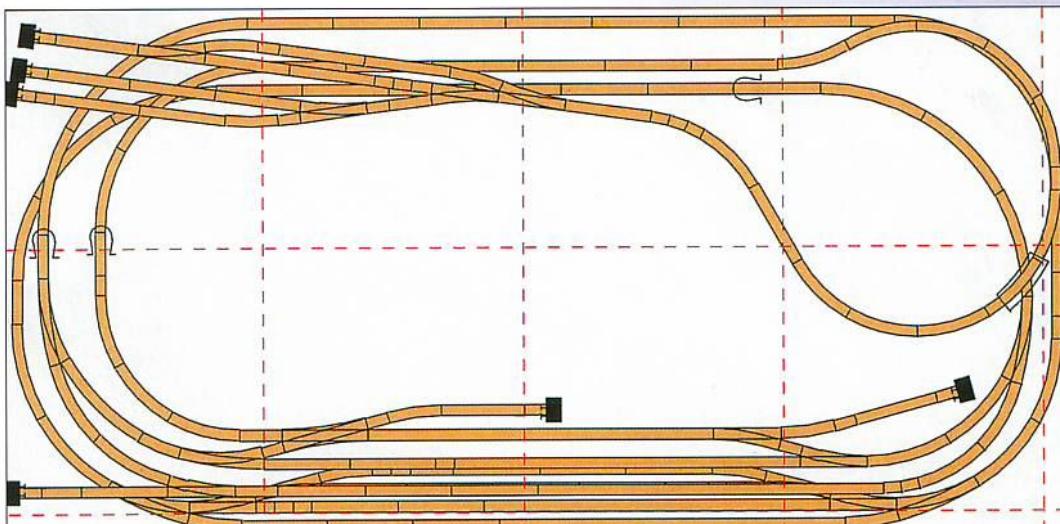

35. Tradiční námět

Často se opakující námět našich zahraničních kolejíst. Hlavní jednokolejná trať tvoří ovál s průjezdným nádražím. Z toho stoupá zvlněnou krajinou trať místní dráhy, ukončená na náhorní plošině nad městečkem. Pod terén umístíme dle libosti dostatečný počet odstavných kolejí. Provozovány mohou být 2 až 3 soupravy, přičemž provoz na okolní dráze může probíhat zcela nezávisle na provozu tratě hlavní.

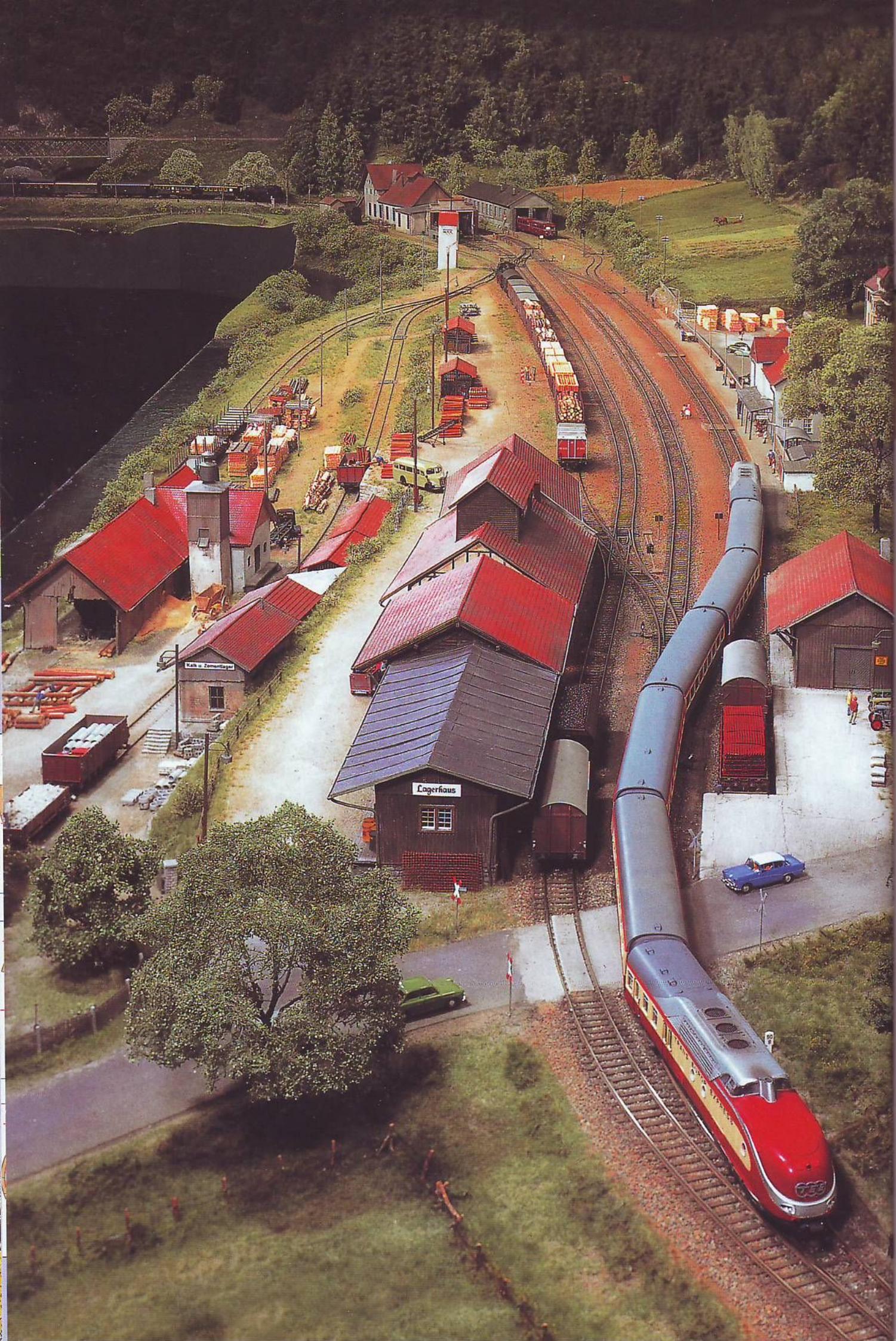
Také v tomto případě se nemusíme řít malířovou představou městečka (nebo spíše vesnice) a můžeme dát větší prostor přírodě. Záleží, pochopitelně, pouze na vás. Poměrně velký prostor je zde poskytnut také místním komunikacím. Tuto ideu je přitom dobré zachovat, neboť na obě nádraží musejí logickým způsobem navazovat pozemní komunikace, zajišťující navíc spojení s okolním světem.

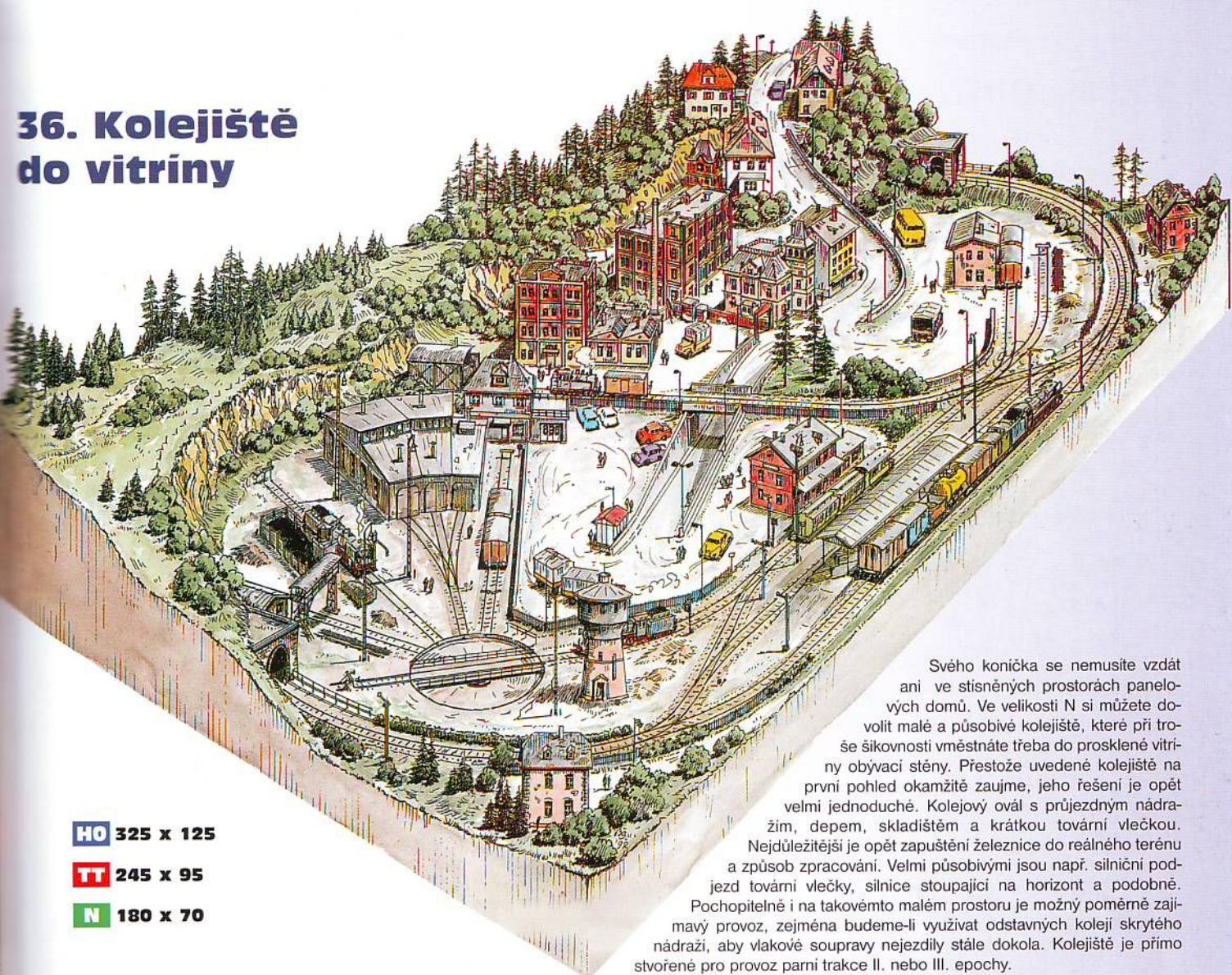
HO 205 x 100

TT 150 x 75

N 120 x 60

36. Kolejiště do vitriny

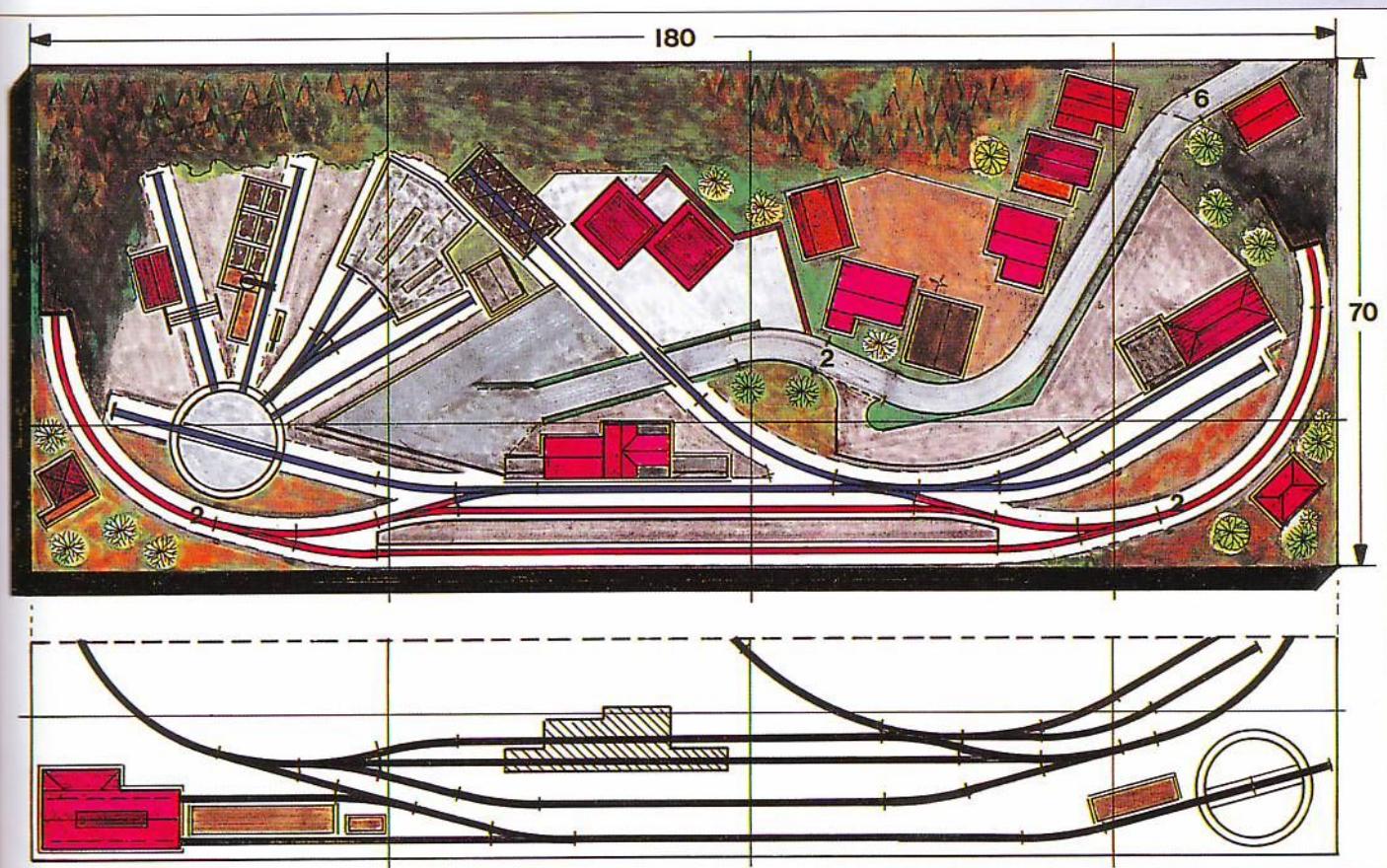

HO 325 x 125

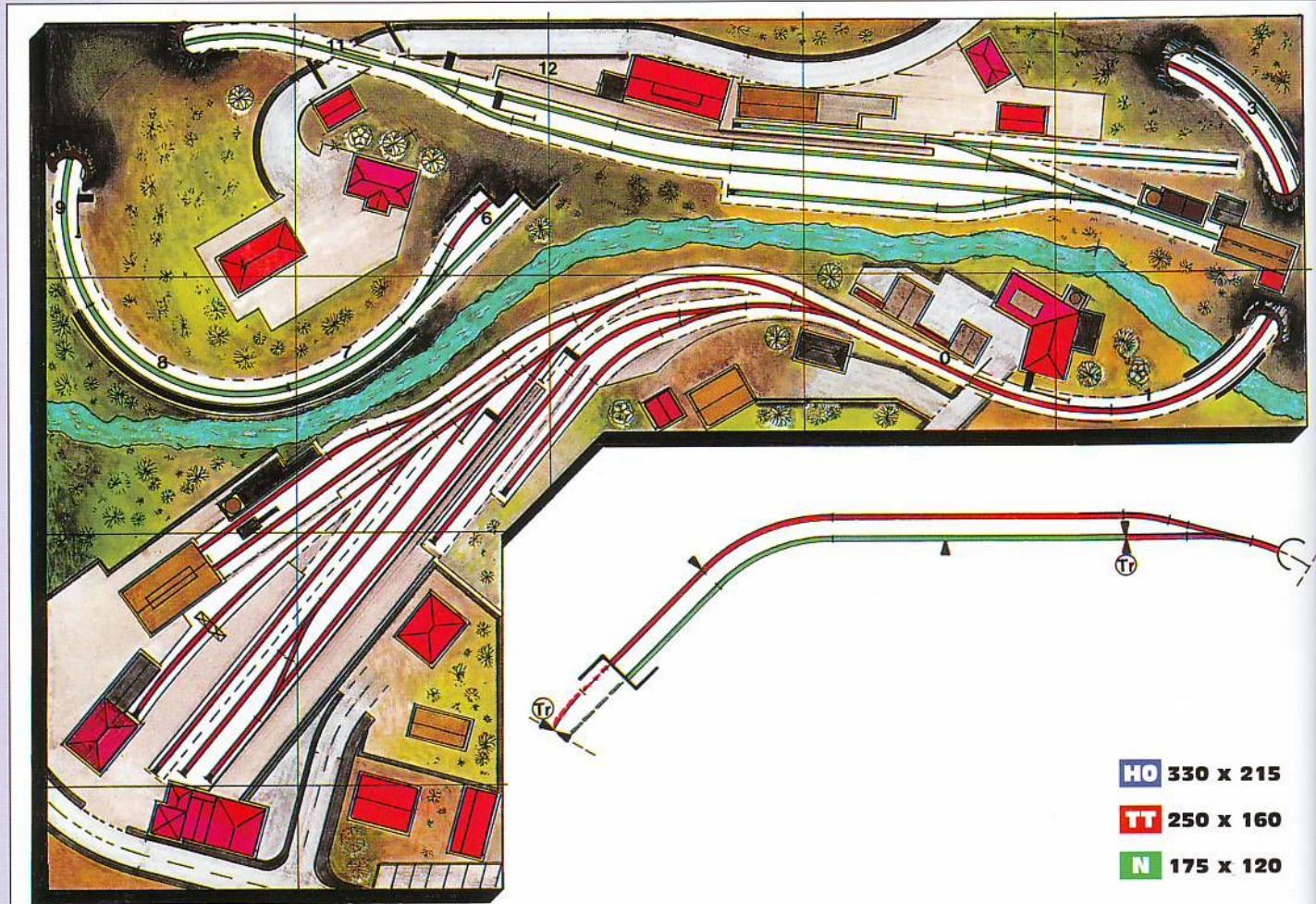
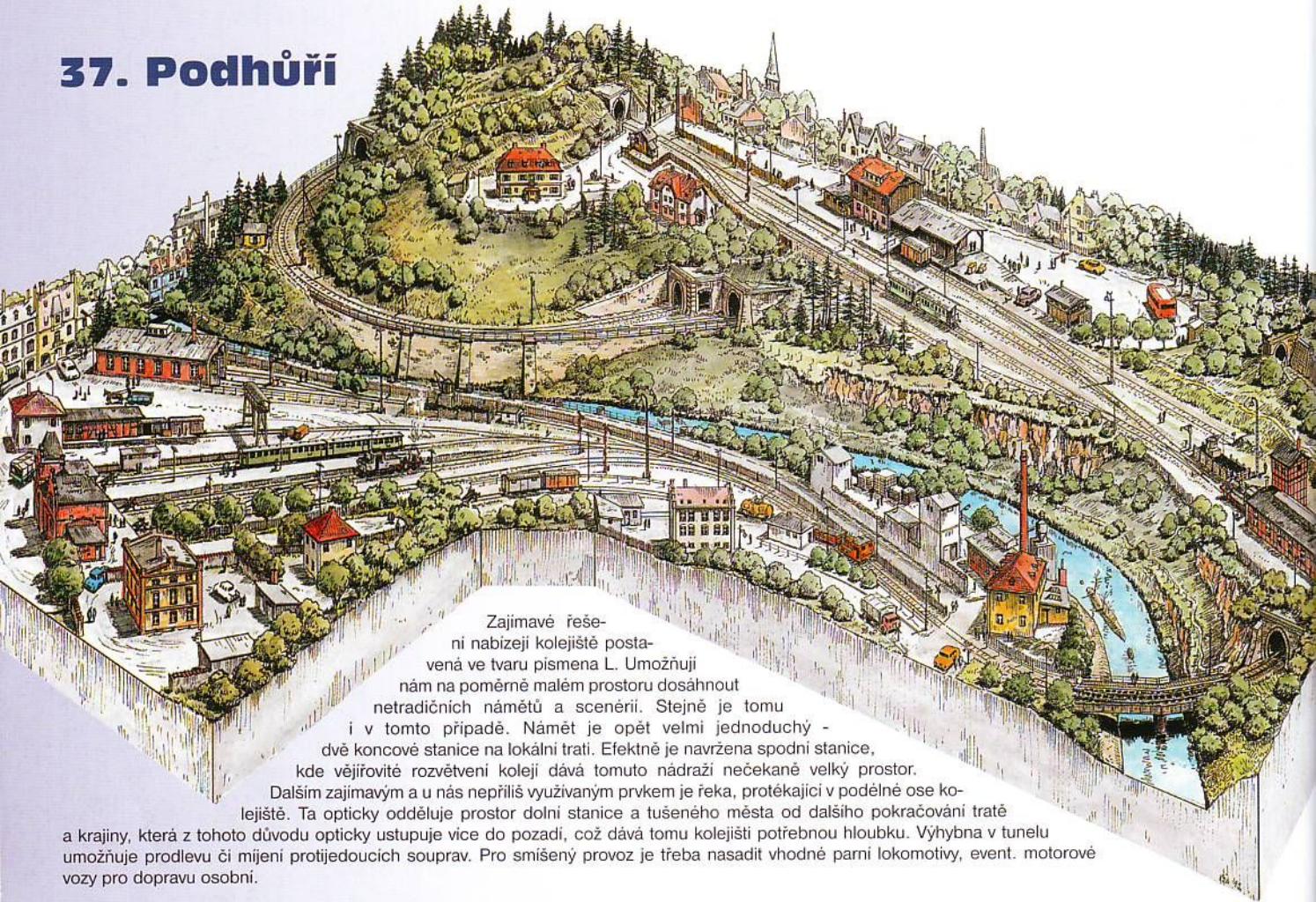
TT 245 x 95

N 180 x 70

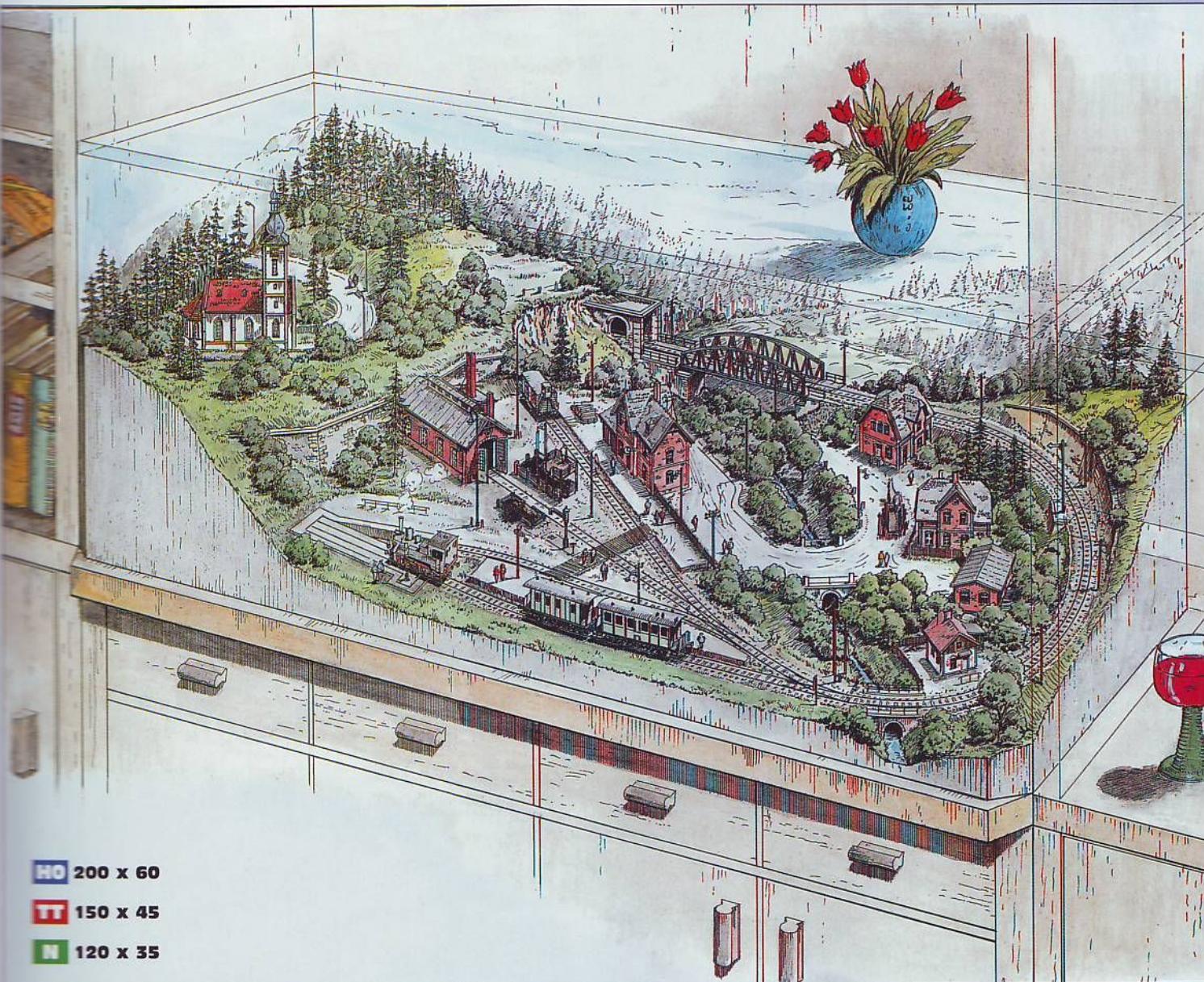
Svého koníčka se nemusíte vzdát ani ve stísněných prostorách panelových domů. Ve velikosti N si můžete dovolit malé a působivé kolejistiště, které při troše šikovnosti vměstnáte třeba do prosklené vitriiny obývací stěny. Přestože uvedené kolejistiště na první pohled okamžitě zaujme, jeho řešení je opět velmi jednoduché. Kolejový ovál s průjezdným nádražím, depem, skladištěm a krátkou tovární vlečkou. Nejdůležitější je opět zapuštění železnice do reálného terénu a způsob zpracování. Velmi působivými jsou např. silniční podjezd tovární vlečky, silnice stoupající na horizont a podobné. Pochopitelně i na takovémto malém prostoru je možný poměrně zajímavý provoz, zejména budeme-li využívat odstavných kolejí skrytého nádraží, aby vlakové soupravy nejezdily stále dokola. Kolejistiště je přímo stvořené pro provoz parní trakce II. nebo III. epochy.

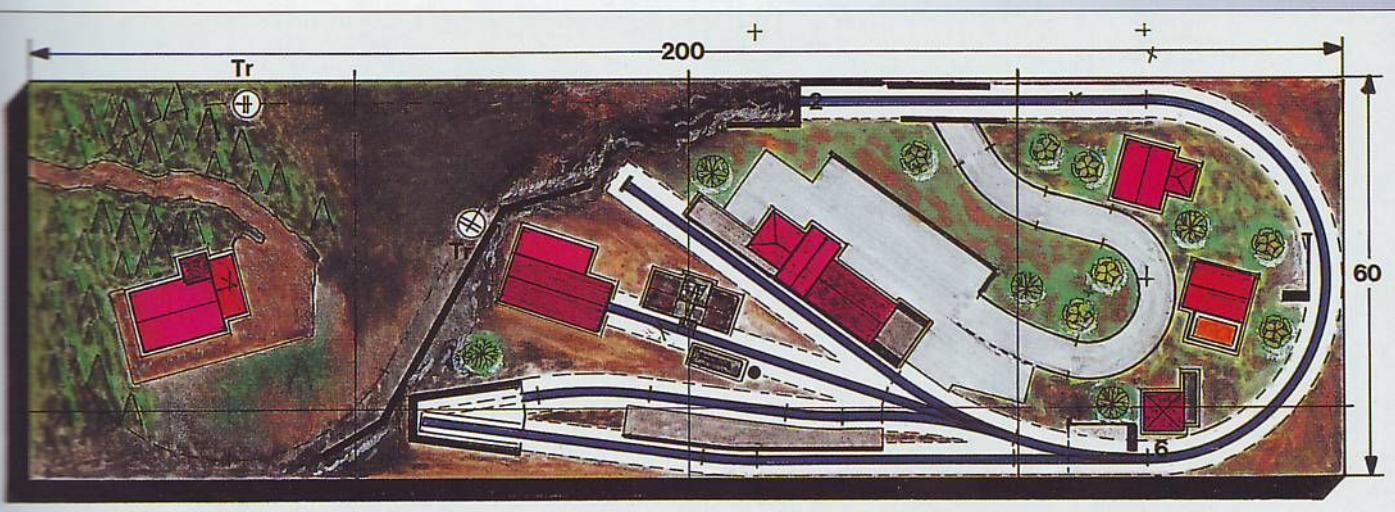
37. Podhůří

38. Kolejiště v akváriu

Když je prostoru opravdu málo, je nutné tomu přizpůsobit i nás záměr. Tam, kde mnozí pěstují akvarijní rybičky, můžeme realizovat svůj sen o modelové železnici. Ve velikosti N se toto minizátiší opravdu vejde do rozměrů většího akvária a přitom dokáže stejně tak spolehlivě zaujmout. I tady je, pochopitelně, záměr velmi jednoduchý. V modelu je zde znázorněna koncová stanička místní dráhy. Nechybějí ani tunel, most, potok, znázorněno je i pár vesnických domků a na samotě u lesa stojící kostelík. Provoz na této drážce se pochopitelně odvíjí od dáných možnosti. Pro jeho zpestření je možno do tunelu instalovat několik odstavných kolejí, když je provoz několika druhů souprav na takovéto trati jen těžko myslitelný.

39. Malé Popovice

Provozně zajímavé situace umožňuje toto malé kolejisti.

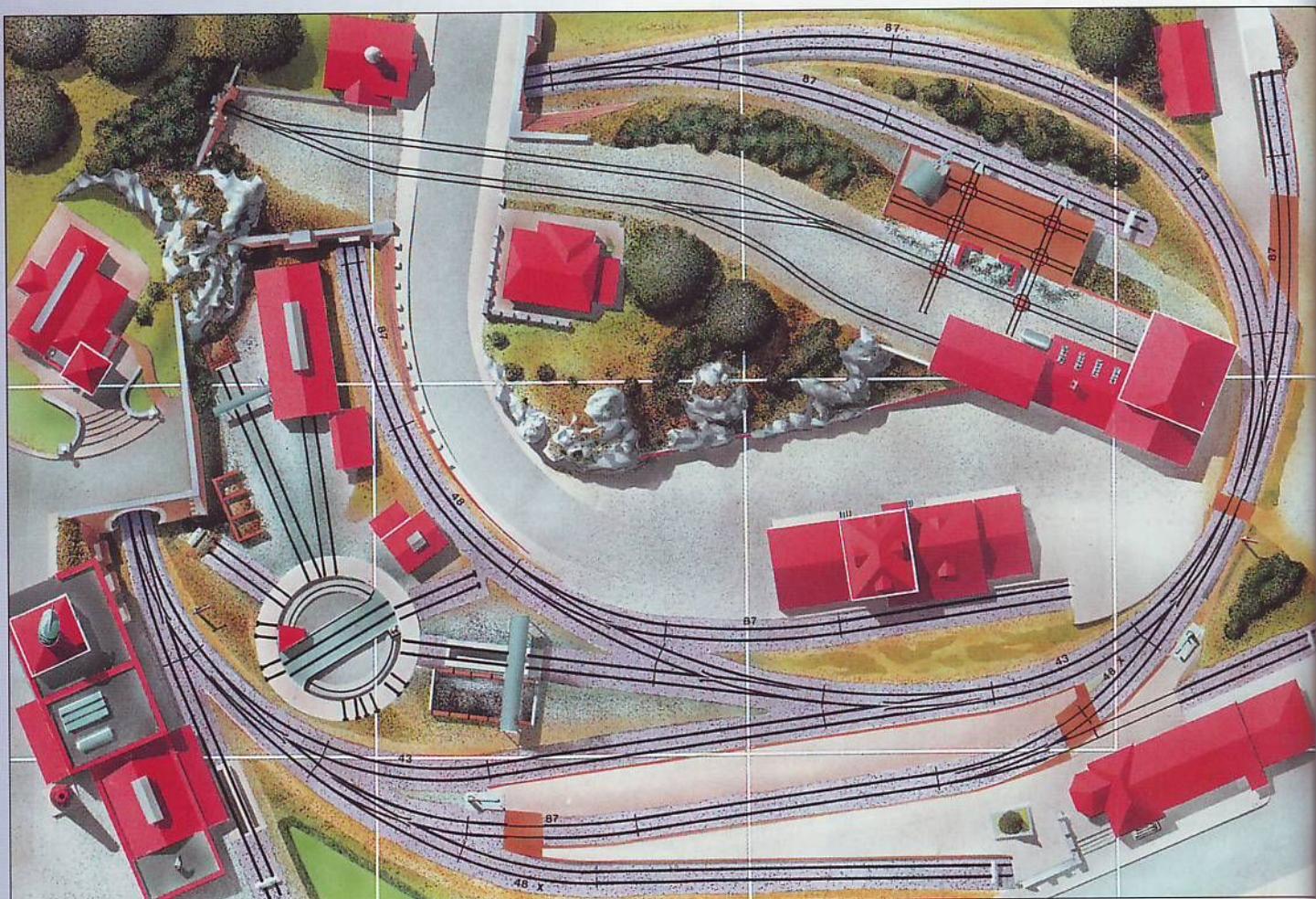
Dominuje mu místní pivovar, na který shlíží šury ze své vily jeho majitel. Dvě nástupiště má stanice místní dráhy. Najdeme i zde malé depo, obsluhující určitý úsek této dráhy a lokomotivy vlaků, které v této stanici končí. Manipulační vlaky dopravují vozy s uhlím do pivovaru, zatímco kryté vozy zajiždějí pravidelně k zemědělskému silu. Zpestřením je rovněž úzkokolejná drážka s důlními vozíky s rudou, která je zde nakládána do přistavených nákladních vozů.

Na skryté koleje již mnoho místa nezbylo. Kdo chce, může jednu takovou kolej směrovat v tunelu pod kopcem až do „vykuchaných“ útrob pivovaru.

HO 185 x 120

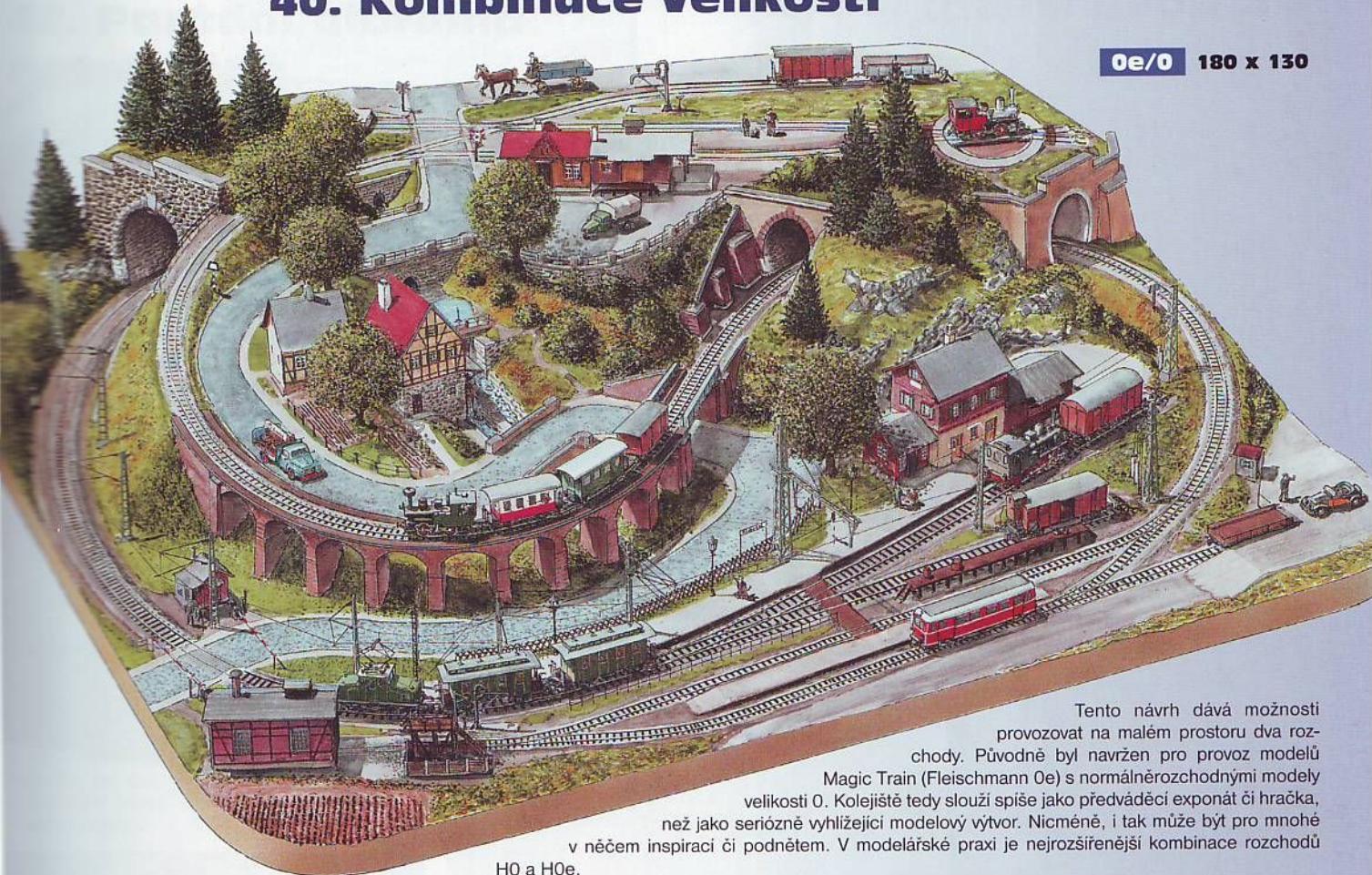
TT 140 x 90

N 105 x 70

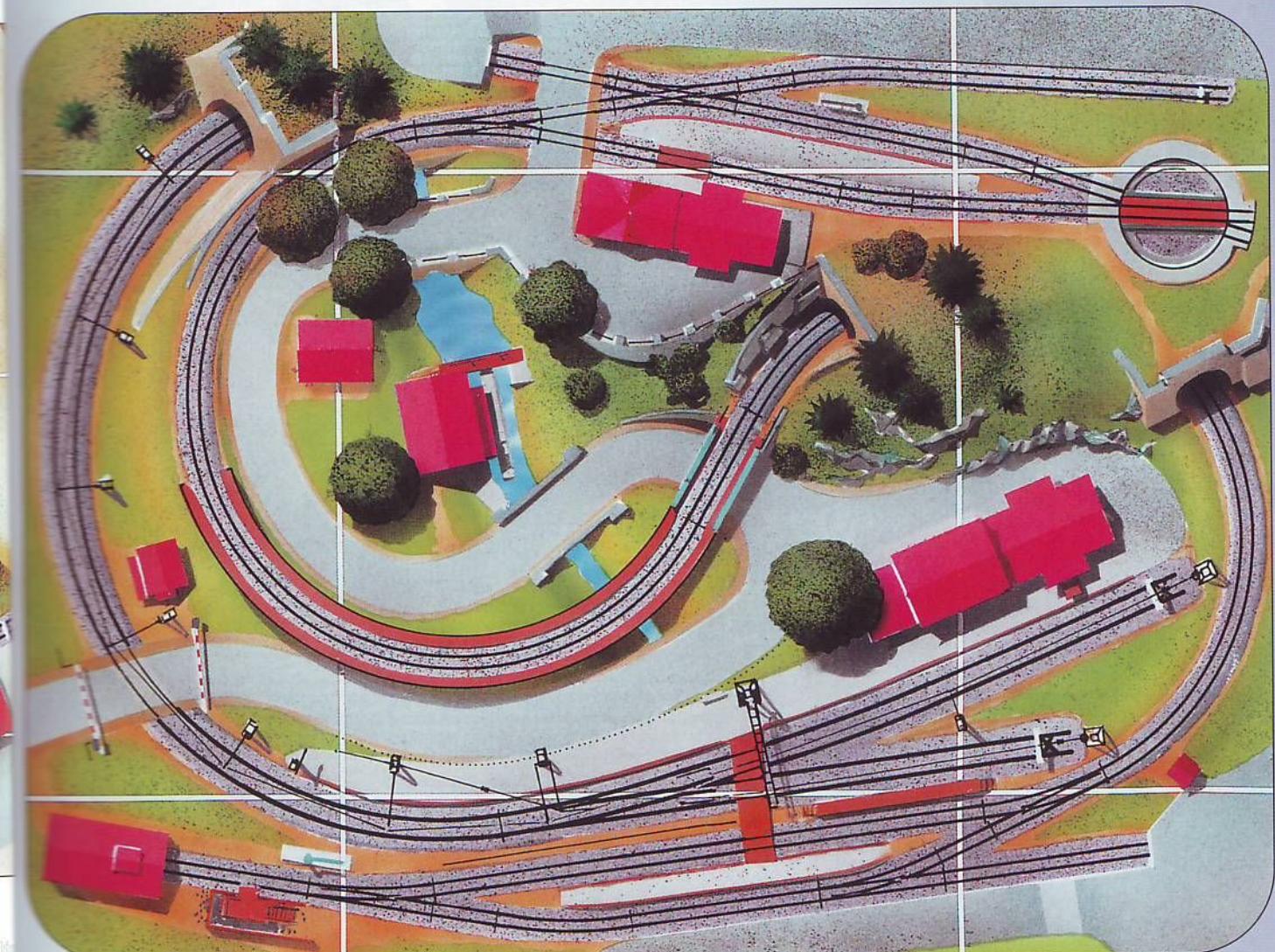

40. Kombinace velikosti

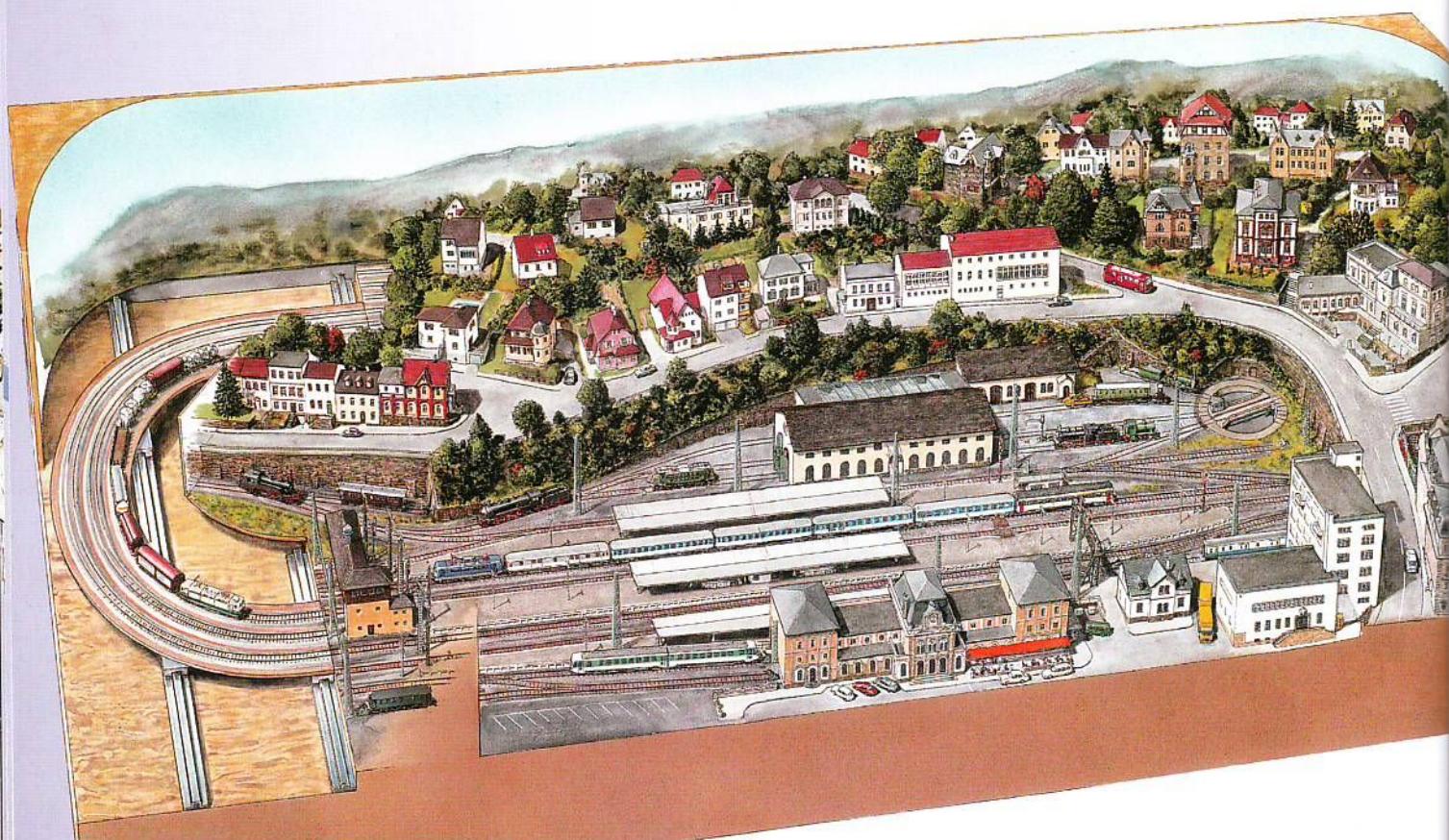
Oe/O 180 x 130

Tento návrh dává možnosti provozovat na malém prostoru dva rozchody. Původně byl navržen pro provoz modelů Magic Train (Fleischmann Oe) s normálněrozchodnými modely velikosti O. Kolejistě tedy slouží spíše jako předváděcí exponát či hračka, než jako seriózně vyhlížející modelový výtvor. Nicméně, i tak může být pro mnohé v něčem inspirací či podnětem. V modelářské praxi je nejrozšířenější kombinace rozchodů HO a H0e.

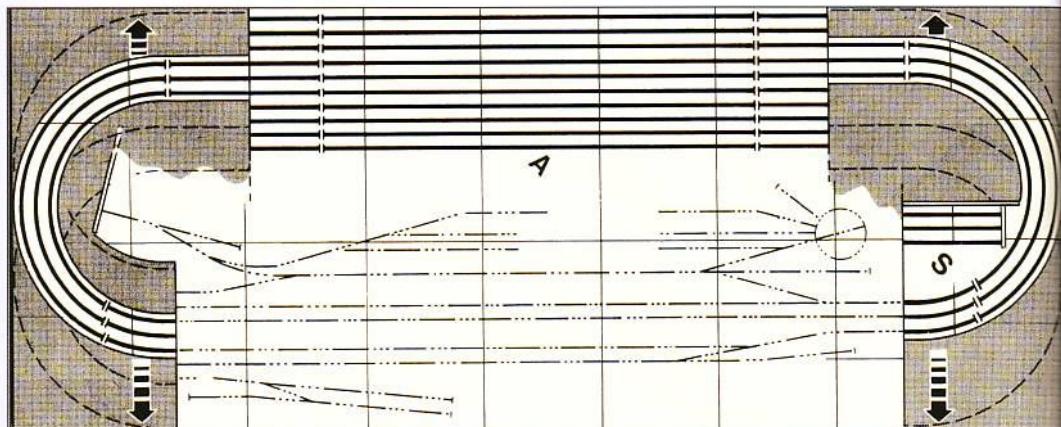
41. Nové Město

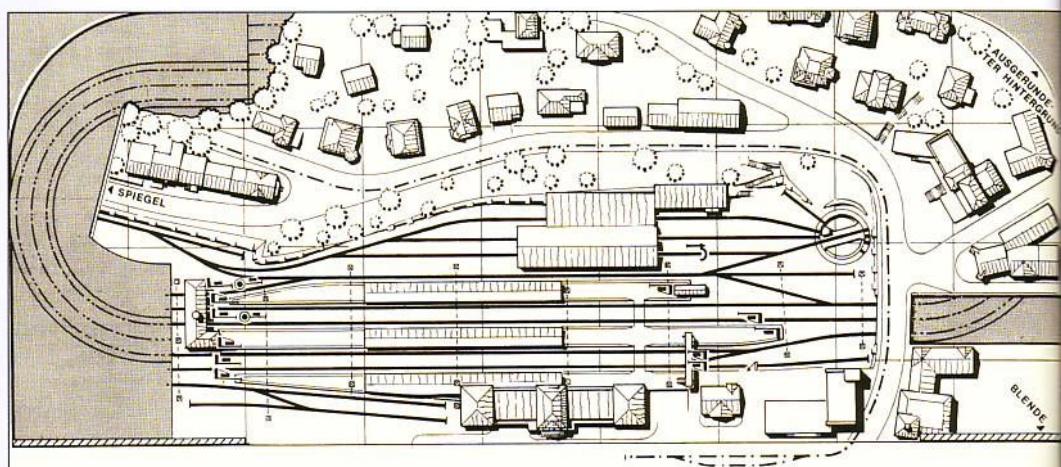
HO 330 x 215

TT 250 x 160

N 175 x 120

Mit velké nádraží je snem nejednoho modeláře, dlouhé rychlikové soupravy jsou přece tak atraktivní... Jenže limitující prostory mnohdy neumožní tuto myšlenku realizovat. Pokud toužíte po větším nádraží a pohled na dlouhé soupravy jedoucí krajinou není již pro vás tak rozhodující, nabízí se následující řešení. Kolejiště se v tomto případě omezilo skutečně pouze na železniční stanici v potřebné délce. Skryté nádraží za kulisou města má dostatečný počet kolejí na střídání provozovaných souprav, jejich výměna však probíhá netradičním způsobem. Obloukové kolejí na obou stranách kolejí je posuvné v pevných lištách. Díky této „přesuvné“ je každý vlak nasměrován na potřebnou odstavnou kolej, čímž se ušetří značný prostor (a peníze) za komplikované kolejové zhlaví. Rozhodně nápad hodný zamýšlení.

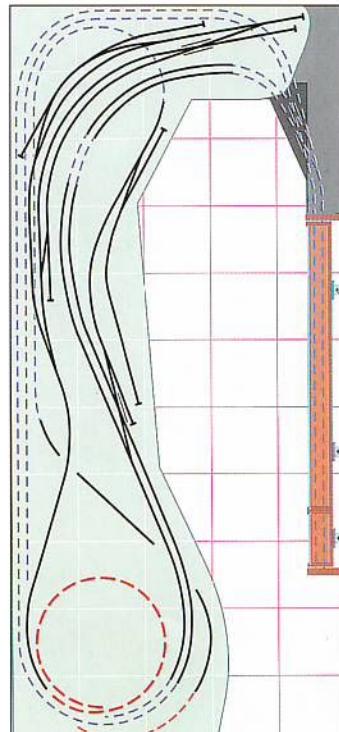

42. Parádní diorama netradičně

Podobný nápad se střídáním souprav přináší i tento projekt. V tomto případě je však kladen důraz na jízdu vlaků vlastním. Tomu také odpovídá kolejový plán, který širou trať co nejvíce „natahuje“ hned v několika rovinách. Po projetí celého kolejiska končí jízda vlaků v pohybující se zavřené vitrině - přesuvné, která slouží jako odstavné nádraží. Nezavírá se pohybující její kratší část zatímco umožňuje střídání a výměny lokomotiv v čele modelových souprav.

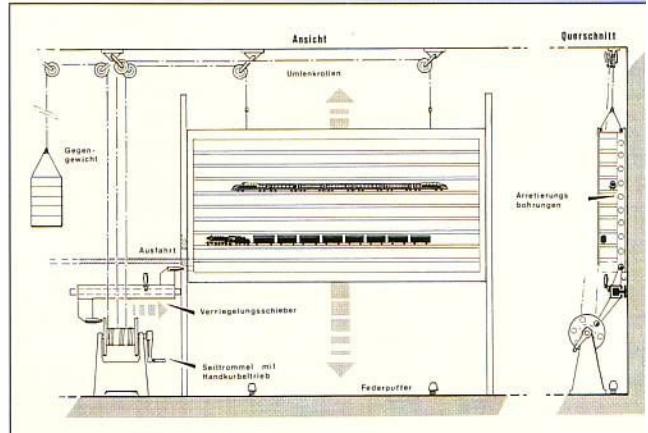
Celé toto originální řešení je pochopitelně dost technicky náročné, zejména na přesné a bezchybné zpracování obou „přesuvek“. Jak je navíc patrné z kresby, není provoz na tomto originálním kolejisku možný, bez kterého se dnes u větších kolejíšť ani neobjednáme. A tak zatímco jízdu všech vlaků v této kopcovité krajině řídí nejmodernější technika, pro jízdu do depa (vitriny) je třeba použít ruční pohon. Práci nám usnadní kliky, vachta a závaží...

HO 550 x 250

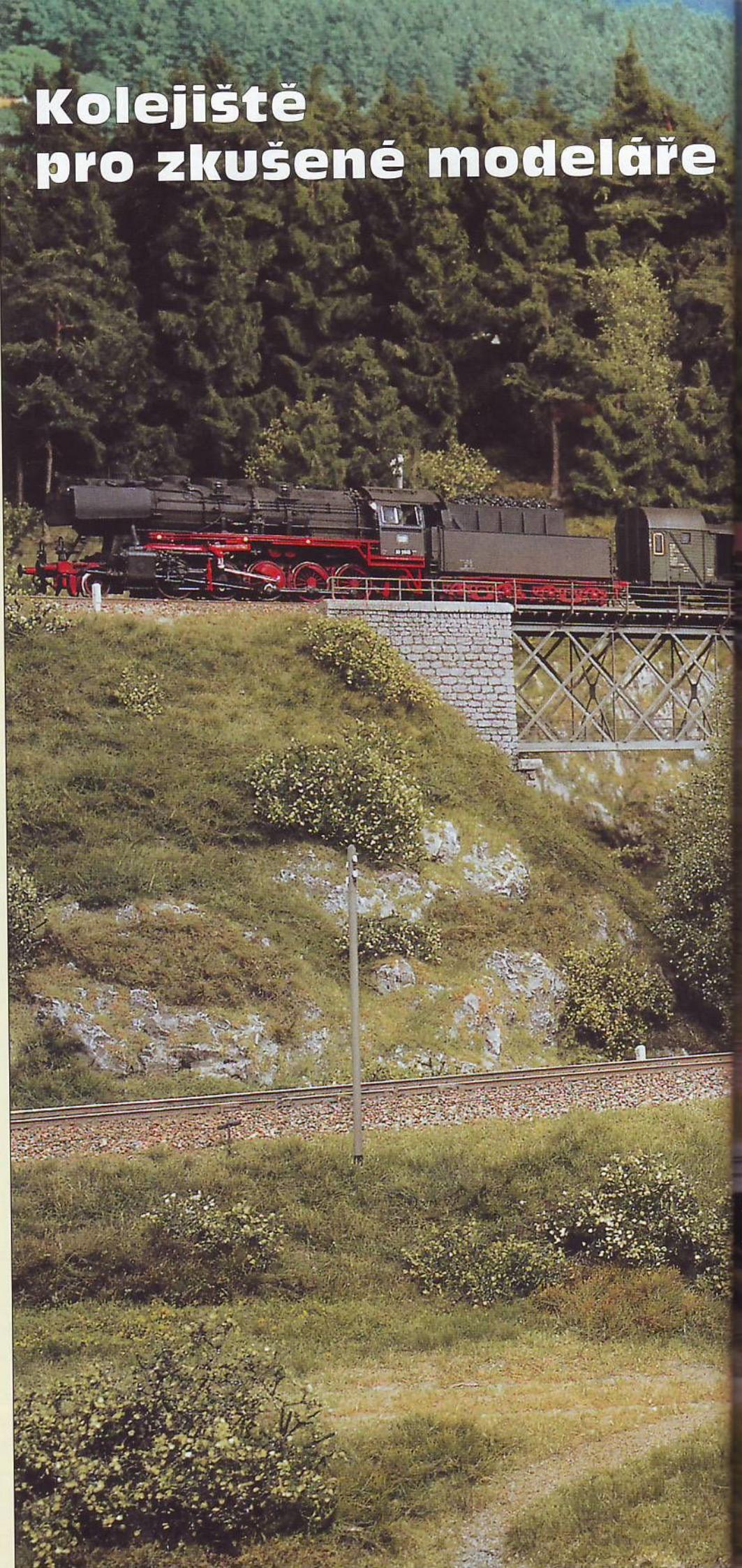
TT 415 x 190

N 315 x 140

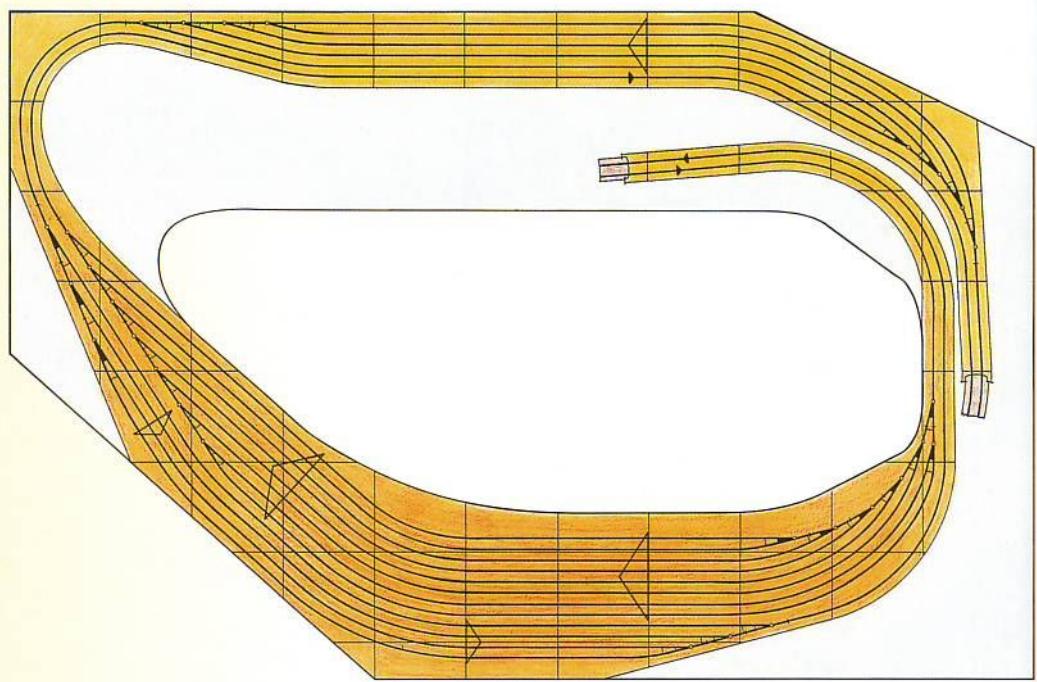
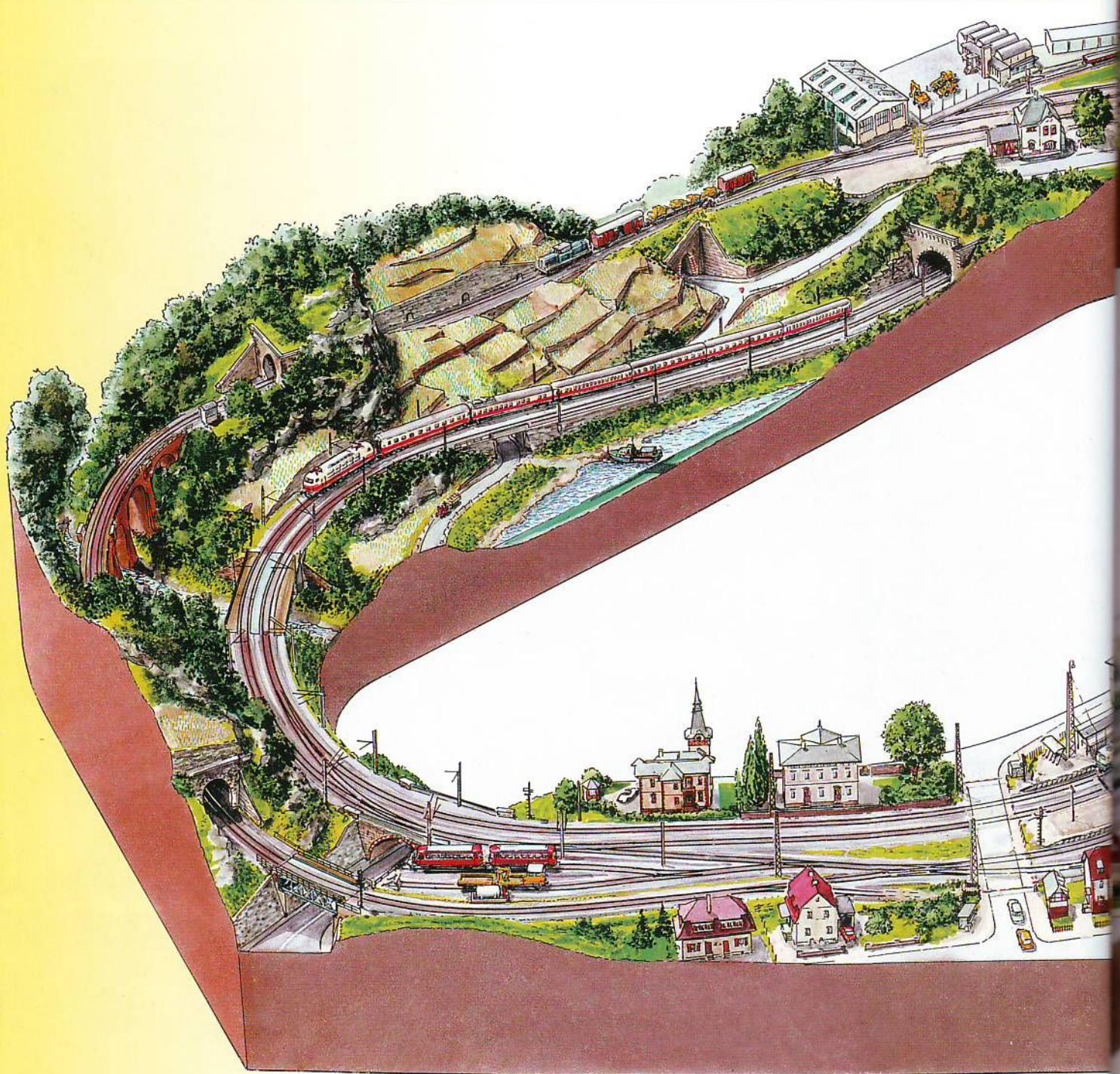

E

Kolejiště pro zkušené modeláře

HO 5,75 x 3,80

TT 4,35 x 2,85

N 3,25 x 2,15

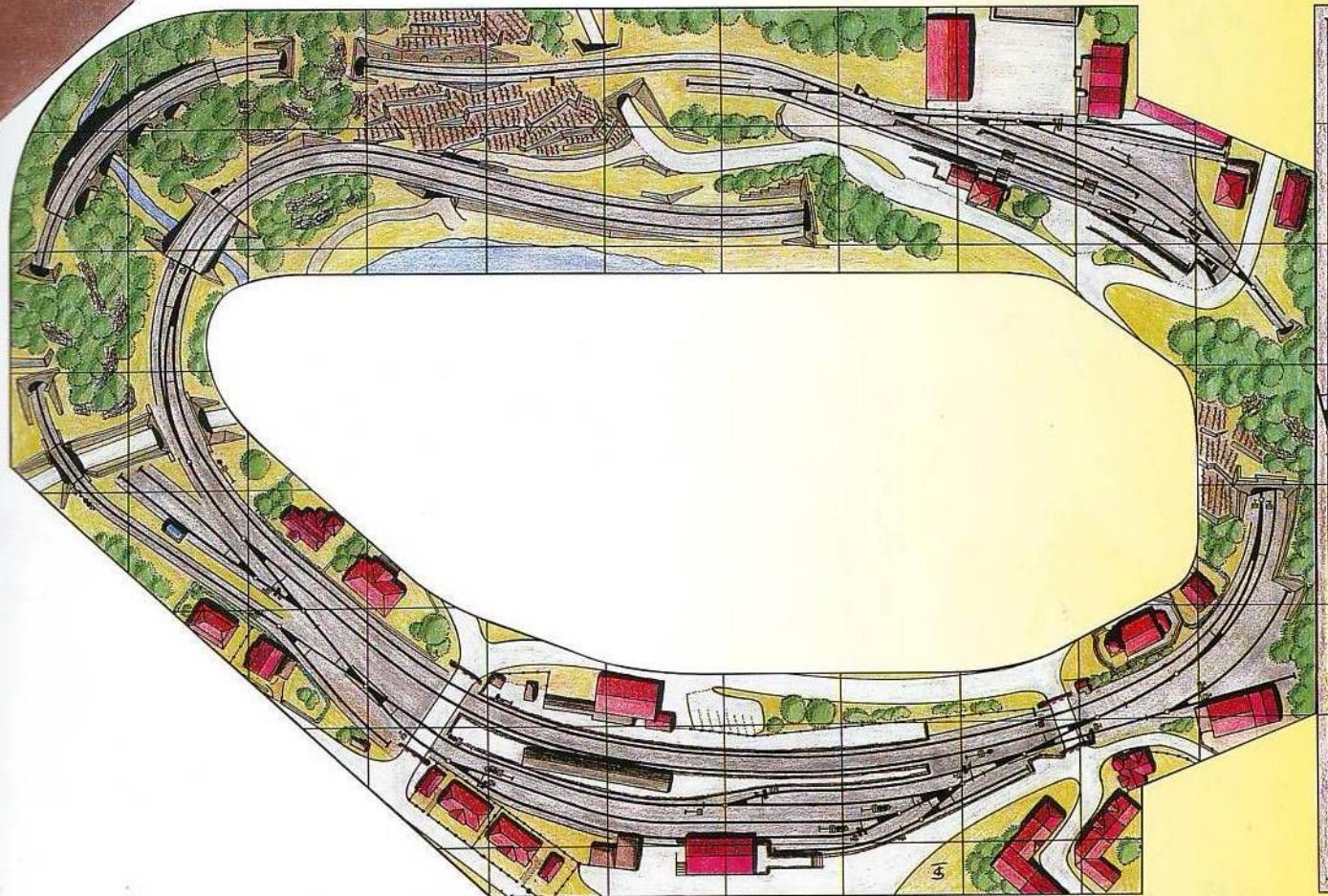
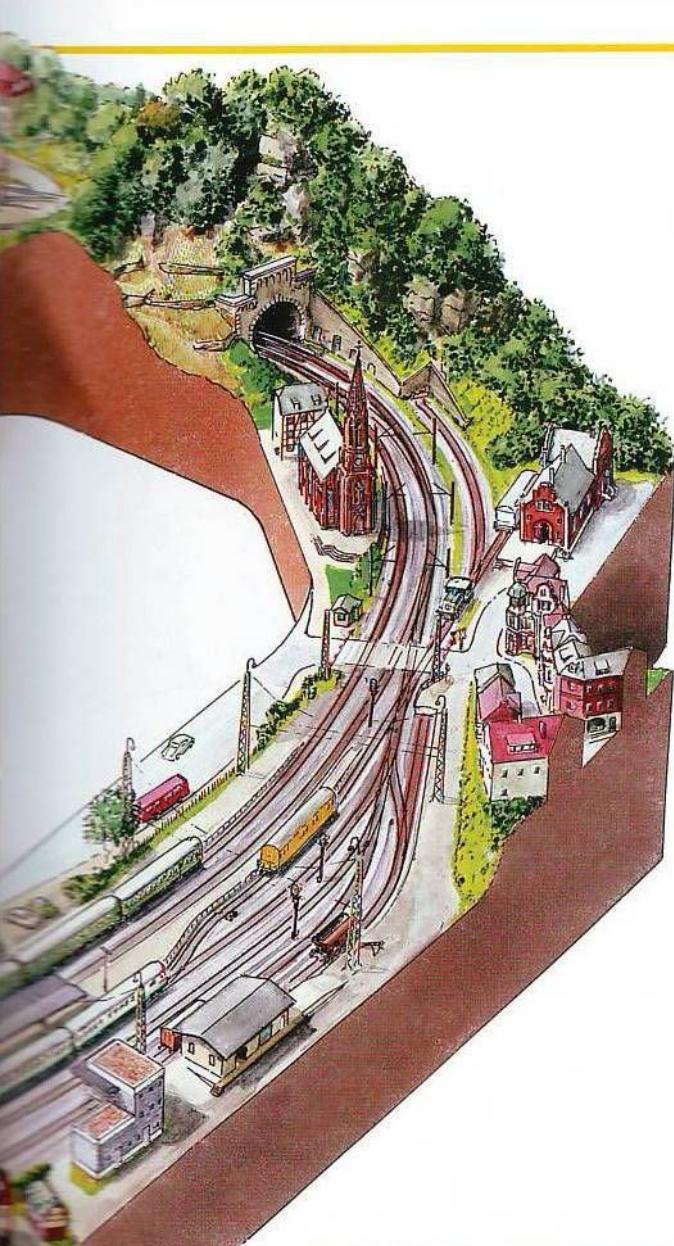
43. K továrně mezi horama

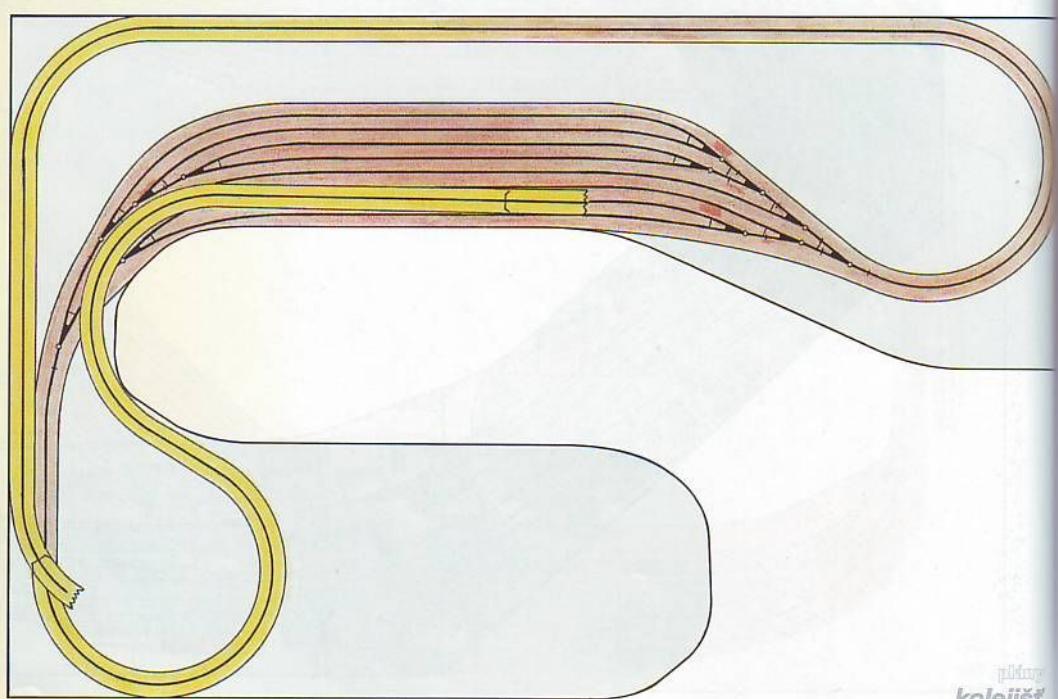
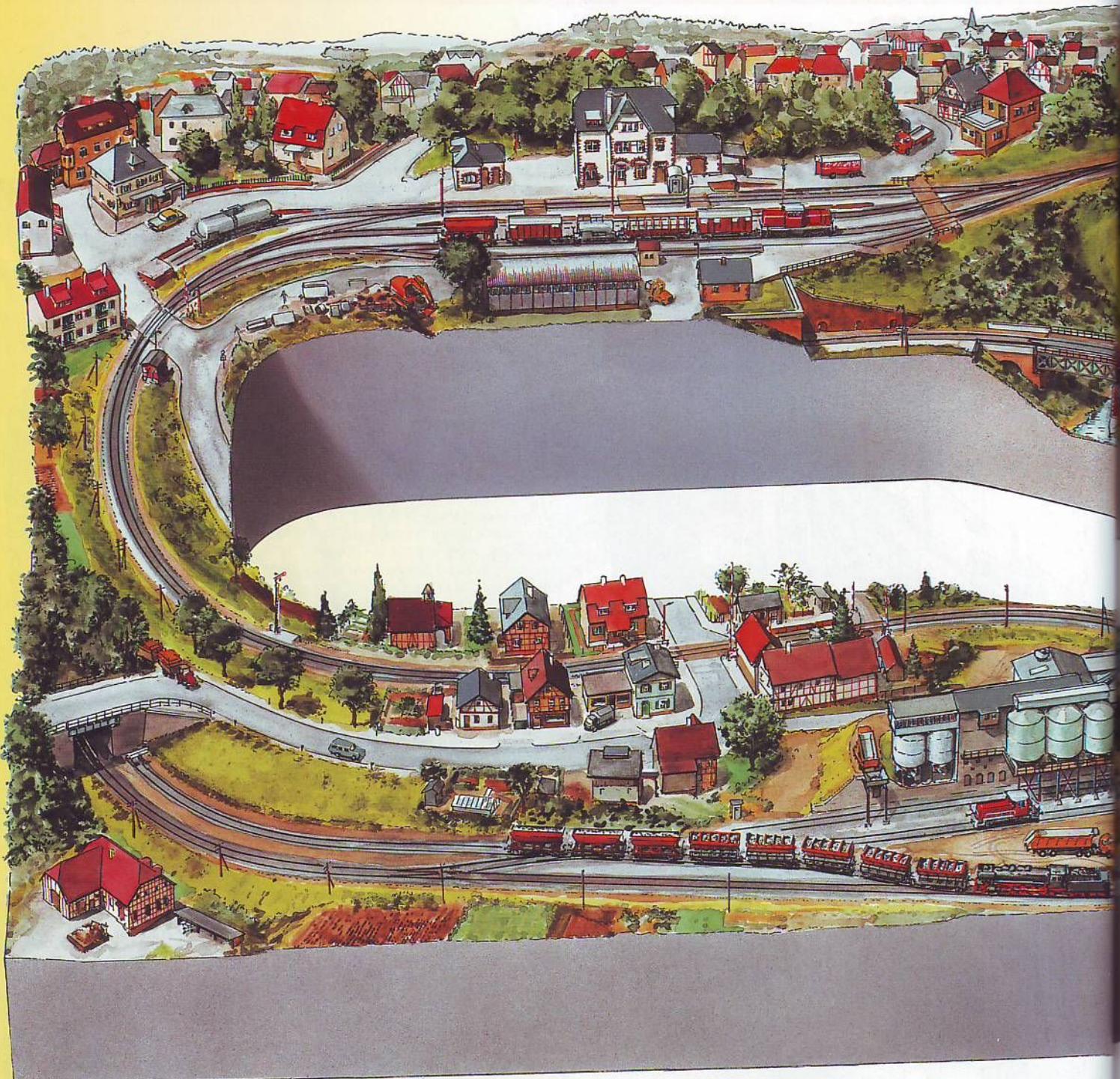
Elektrizovaná dvoukolejná hlavní trať, na ní ležící nevelké peronizované průjezdné nádraží a jednokolejná místní trať. Klasický námět, takových nebo velmi podobných stanic je u nás mnoho - Benešov u Prahy, Zadní Třebáň, Mariánské Lázně, Rudoltice v Čechách, Zábřeh na Moravě... Avšak při bližším pohledu najdeme u tohoto kolejističky řadu individuálních prvků, jež je čini zajímavým a které stojí za zamýšlení a zastavení se u nich.

Vlakům na hlavní trati je v jediném tunelu, kterým dráha prochází, umožněna bud kruhová jízda po oválu nebo přejezd na kolejové spojení do druhé úrovni, tj. do skrytého nádraží. Povšimněme si, že vnitřní kolej oválu nemá kvůli úspore místa žádné kolejové rozvětvení dovnitř kolejističky, takže - pokud z tohoto směru přijede například osobní vlak, který zde má být předjet expresem, je třeba ho směrovat přes kolejové spojení těsně za tunelem na některou z kolejí u ostrovního nástupiště. Pokud ve stejnou chvíli bude stát ve stanici ještě jeden průběžný nákladní

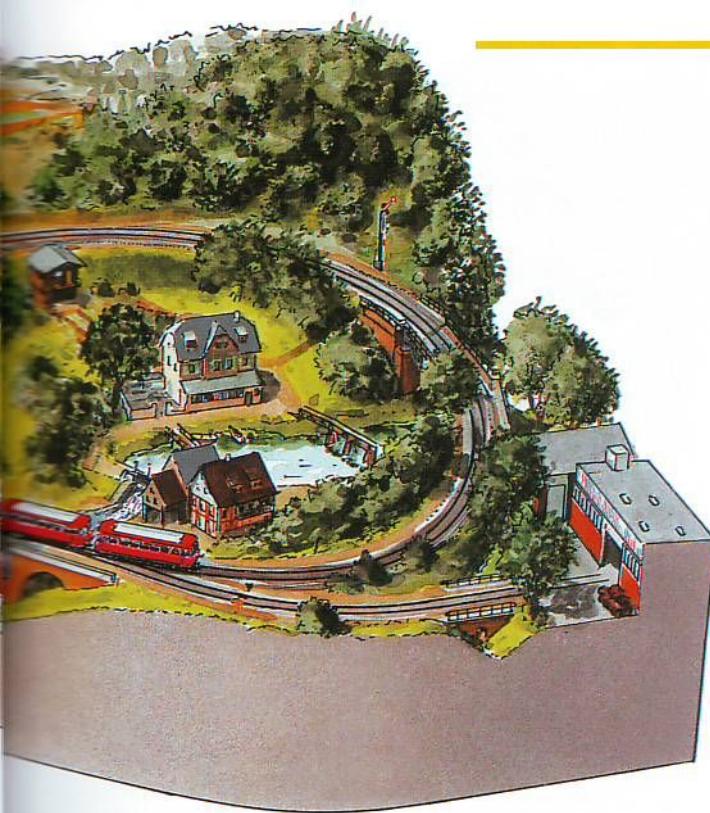
vlak, bude se blížit rychlík z protisměru a po místní trati bude už vjíždět do stanice jeho připoj, motorový vlak, může i na tomto kolejističky vzniknout relativně zapeklitá provozní situace, jaká někdy nastává ve skutečném provozu. Řidič pracovní dopravy musí předem vyhodnotit, jaká situace nastane, a podle toho připravit vlakové cesty na správné kolejí všem vlakům.

Na místní trati, procházející skalnatou krajinou a několika tuneley, stojí v blízkosti vrcholové stanice strojírenský závod na výrobu stavebních strojů. Několik nákladních vlaků denně přiváží materiál od subdodavatelů, plechy, profily, barvy, oleje, paliva a odváží hotové výrobky. Posun probíhá přes vjezdové zhlaví, kmenová kusá kolej koncového nádraží je částečně skryta za terénem (modelové mohutným nadložím tunelu). Na tomto v podstatě jednoduchém kolejovém schématu lze realizovat skutečně bohatý provoz s řadou typů hnacích vozidel, nákladních i osobních vozů.

44. „Esíčko“ s průjezdným nádražím

Na základovém panelu tvaru protáhlého písmene U je dost prostoru k vytvoření scénérie místní trati ostře stoupající k průjezdnému vrcholovému nádraží. Trať uzavírá esovitý ovál vedený dlouhým tunelem se skrytým kolejovým rozvětvením. Hlavní námet provozu na této regionální trati, vedoucí vesnicemi i krásnou volnou přírodou (a mijející i umělé vodní dílo - nádrž s betonovou hrází), je určen přítomnosti průmyslového závodu v popředí. Jedná se o cementáru, jejíž otevřené vlečkové kolejistiště se dvěma dlouhými kusými kolejemi a výtažnou kolejí je napojeno na traťovou kolej v dopravně řešené jako nákladiště bez osobní dopravy. Dá se ovšem předpokládat, že zde brzy

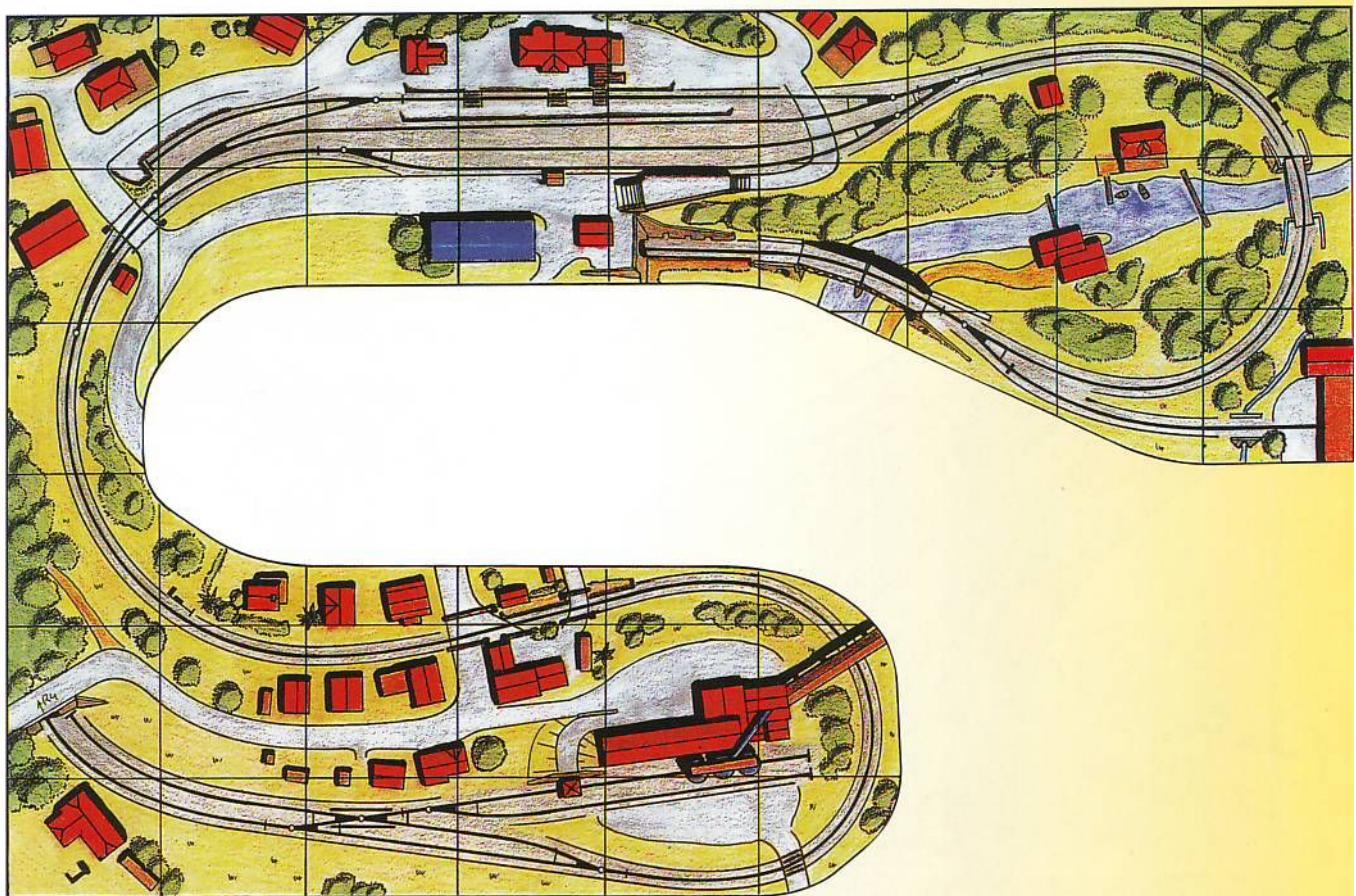
ráno a později odpoledne zastavují motorové vlaky, vezoucí zaměstnance, a proto i tu je vytvořeno krátké sypné nástupiště.

Provoz je zabezpečován vozidly typickými pro dopravu na místních tratích - tedy motorovými vlaky, podle zvolené epochy i krátkými klasickými soupravami, vedenými buď malými motorovými nebo pamími lokomotivami, a dále je zde relativně silná nákladní doprava, mimo několika běžných manipulačních vlaků denně i ucelených odesílatelských vlaků z cementárny, vedených někdy i připrězemi hnacích vozidel. Vlastní lom cementárny je naznačen mimo kolejistiště pouze k němu vedoucím zastřešeným dopravníkem.

HO 4,50 x 3,35

TT 3,40 x 2,50

N 2,55 x 1,90

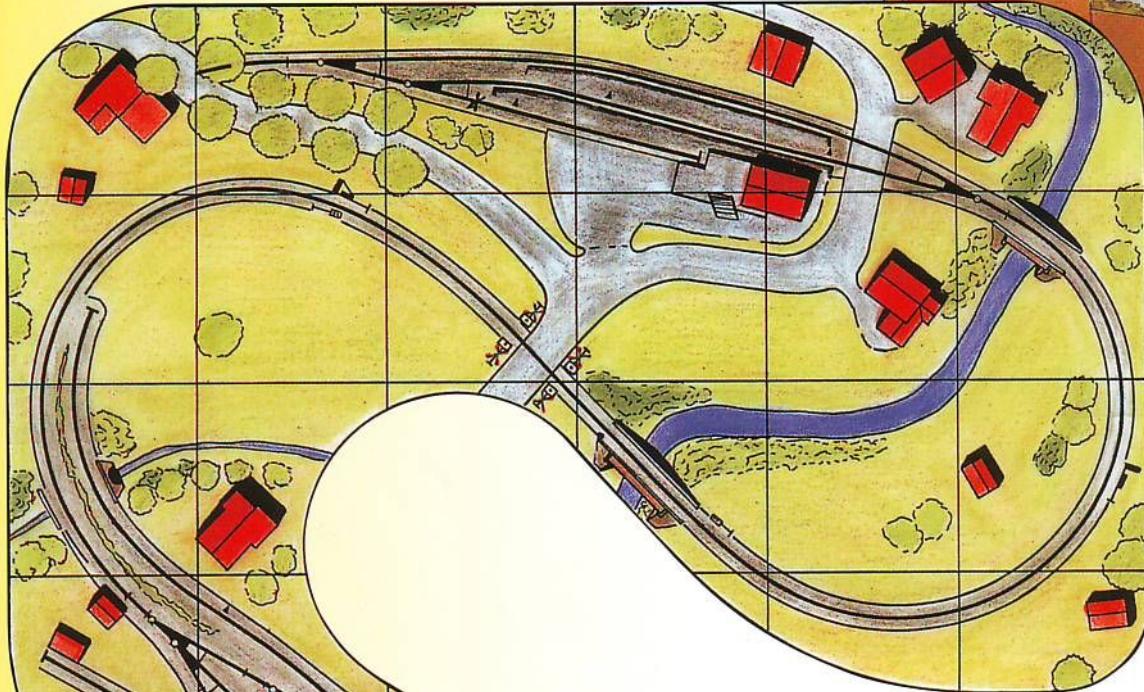
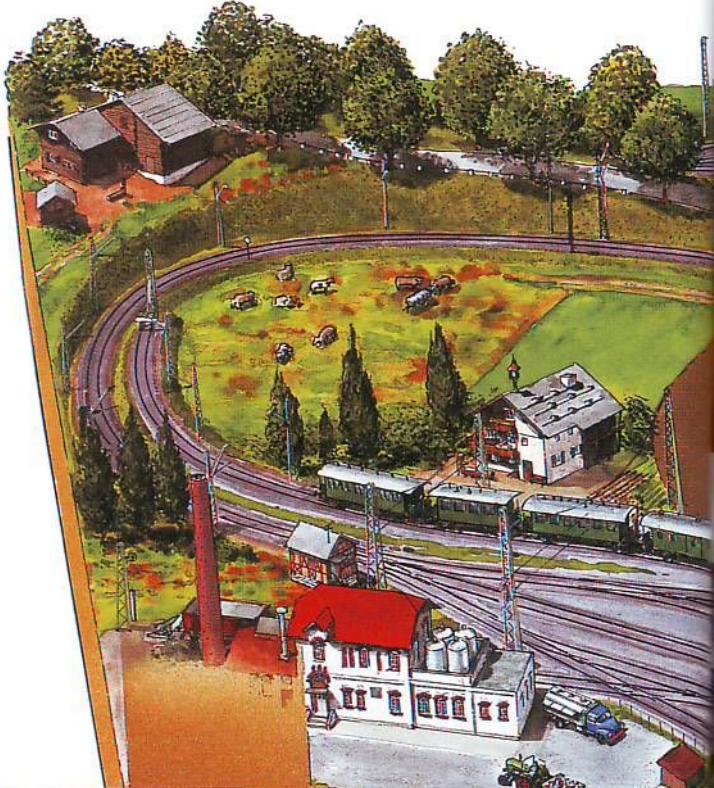

45. „Esičko“ s hlavovým nádražím

Obdobou předchozího námětu, avšak se záměrně vytvořenými „provozními komplikacemi“, je esovitá trať vycházející ze skrytého nádraží, v popředí je ukončena hlavovým nádražím s několika vysafaltovanými perony. Zatímco u předchozího kolejističte byla převažujícím druhem provozu jízda mezi dopravnymi (a skrytým nádražím), zde to bude zcela určité posun v koncové stanici. Celý panel kolejističte vyžaduje prostor v mistnoscích 3×4 metry. Z bohaté dimenzovaného skrytého nádraží tvaru vratné smyčky se šesti odstavnými kolejemi vyjíždějí na trať postupně osobní a nákladní vlaky, přičemž sledujeme závěrečnou fázi jejich cesty - příjezd do koncové stanice a následný posun se soupravou i manévrů původního vlakového hnacího vozidla. Ihned za výjezdem z tunelu se nachází výhybna s nákladištěm - s jednou kusou nakládkovou kolejí, pomocí níž může být provoz oživen manipulačním nákladním vlakem,

který zde bude posunovat - přistavovat a po naložení opět odvážet například plošinové nebo vysokostěnné vozy, anebo zde bude probíhat křížování dvou osobních vlaků (je třeba jen správně načasovat odjezd prvního vlaku ze skrytého nádraží a druhého vlaku z koncové stanice). Není snad nutné příliš zdůrazňovat, že trať v celé délce mezi výhybnou a první výměnou koncového nádraží stoupá a že její oblouky by měly mít co možná největší polomér.

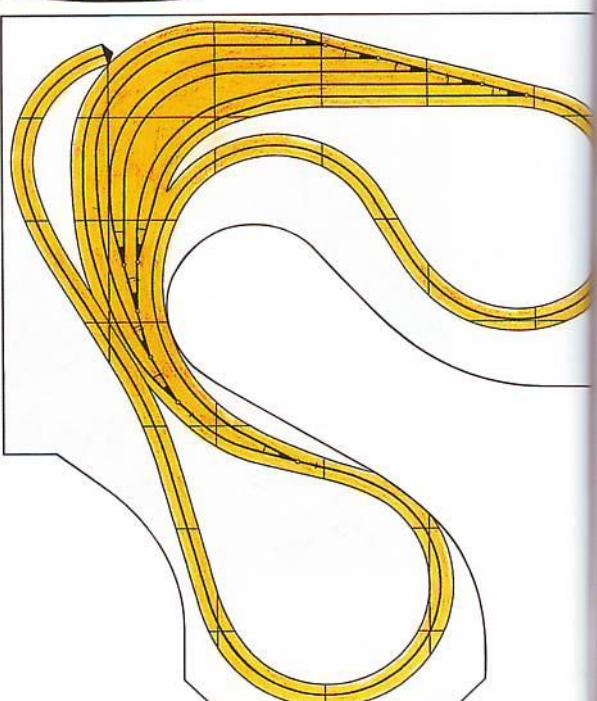
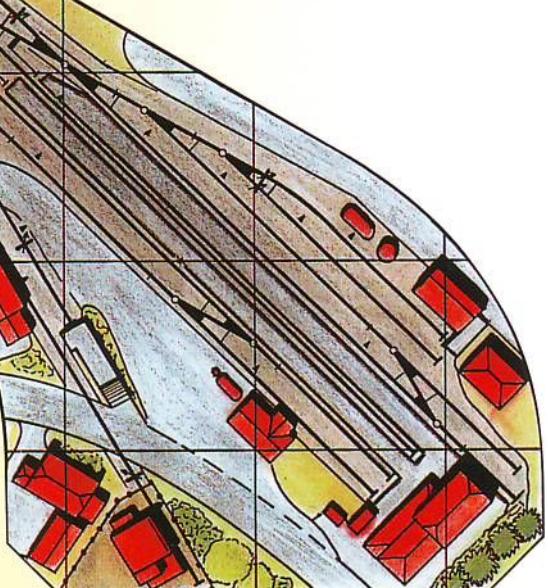
Koncová stanice tratě je délkom svých nástupišť dimenzovaná i na delší osobní soupravy. Do jejího zhlaví, zahrnujícího i jednu křížovou spojku, jednu anglickou křížovatkovou výhybku a jednu trojcestnou výhybku, je zapojena soustava skladištních kolejí vedoucích k několika hospodářským objektům, jejichž obsluha bude vyžadovat opět částečně jízdy nákladních vlaků, složených z vozů různého účelu (zavřených, výsypných, plošinových).

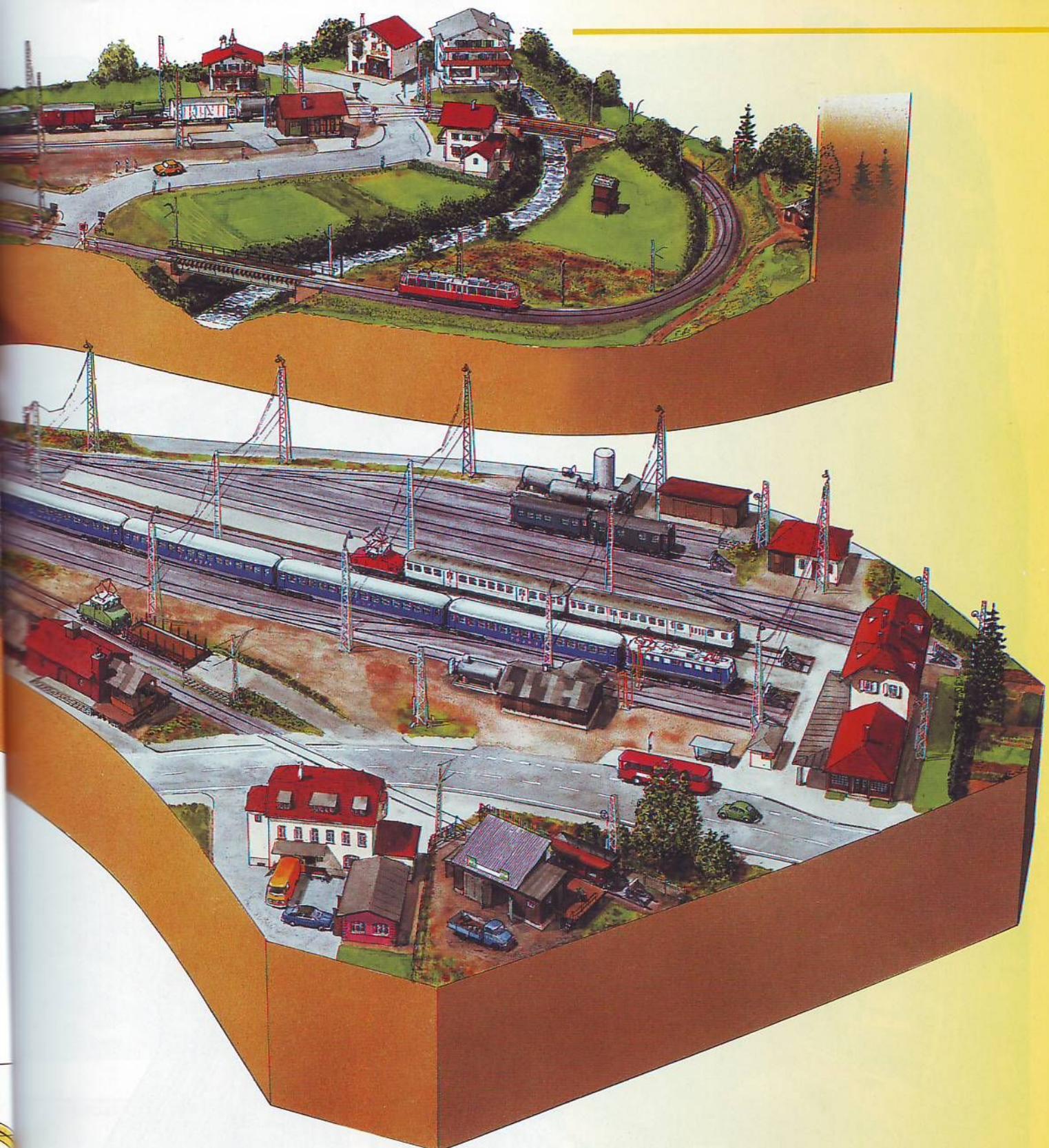

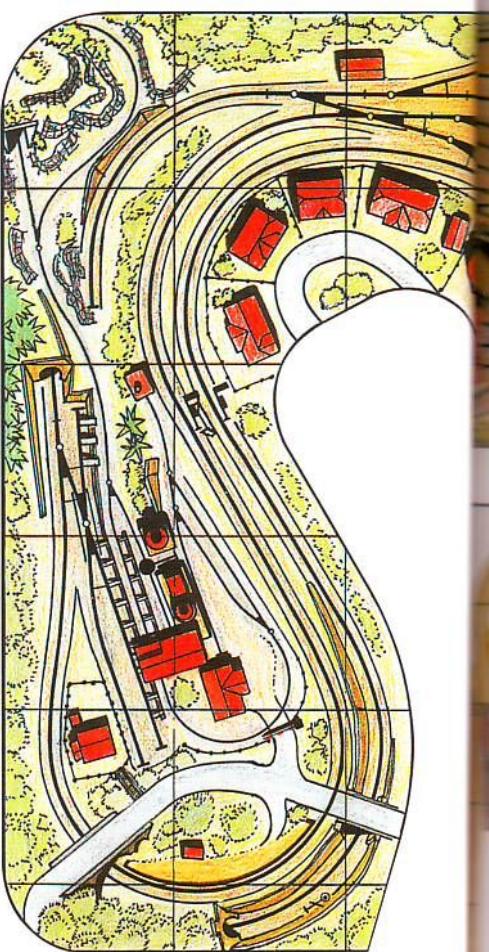
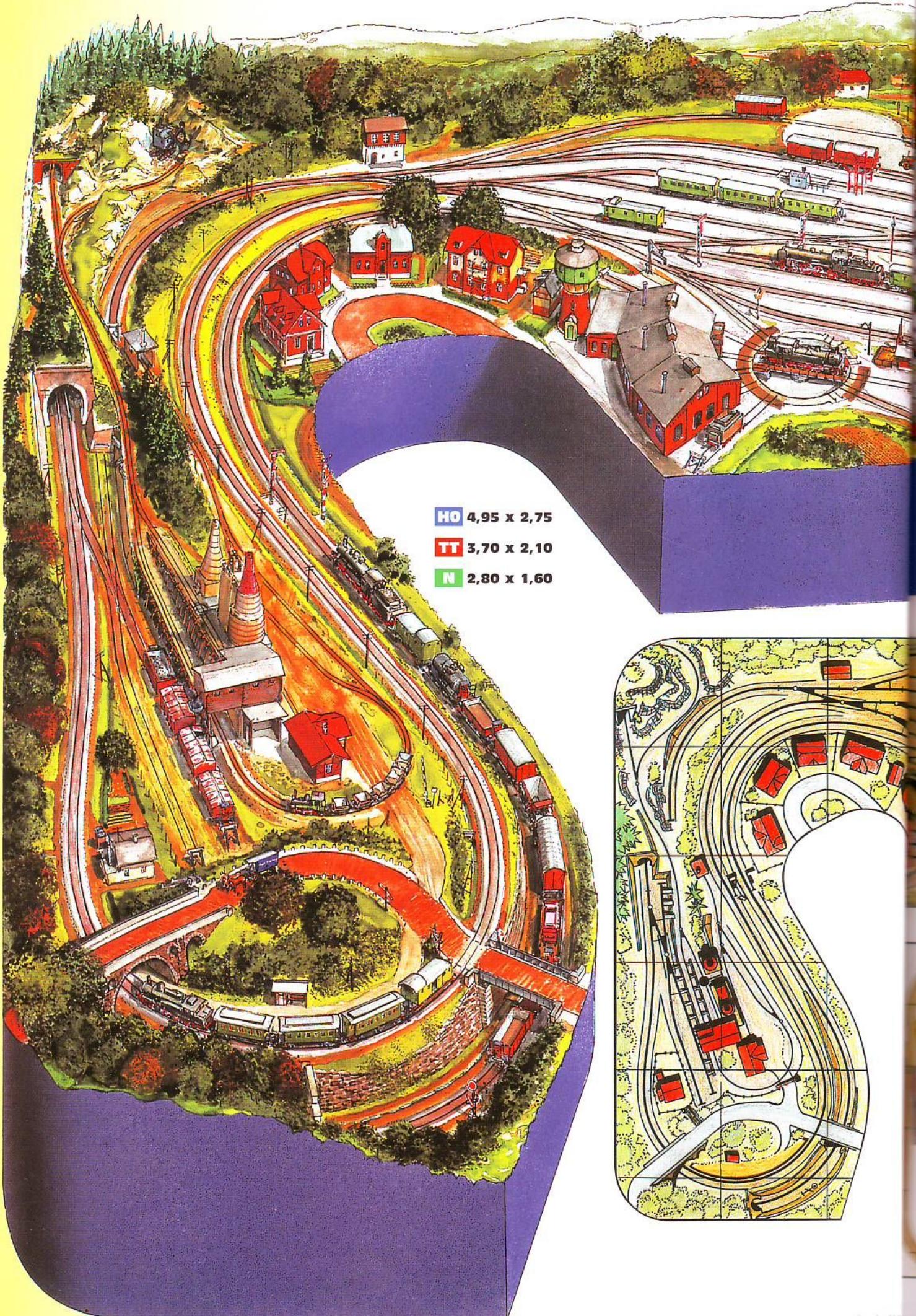
HO $3,00 \times 4,00$

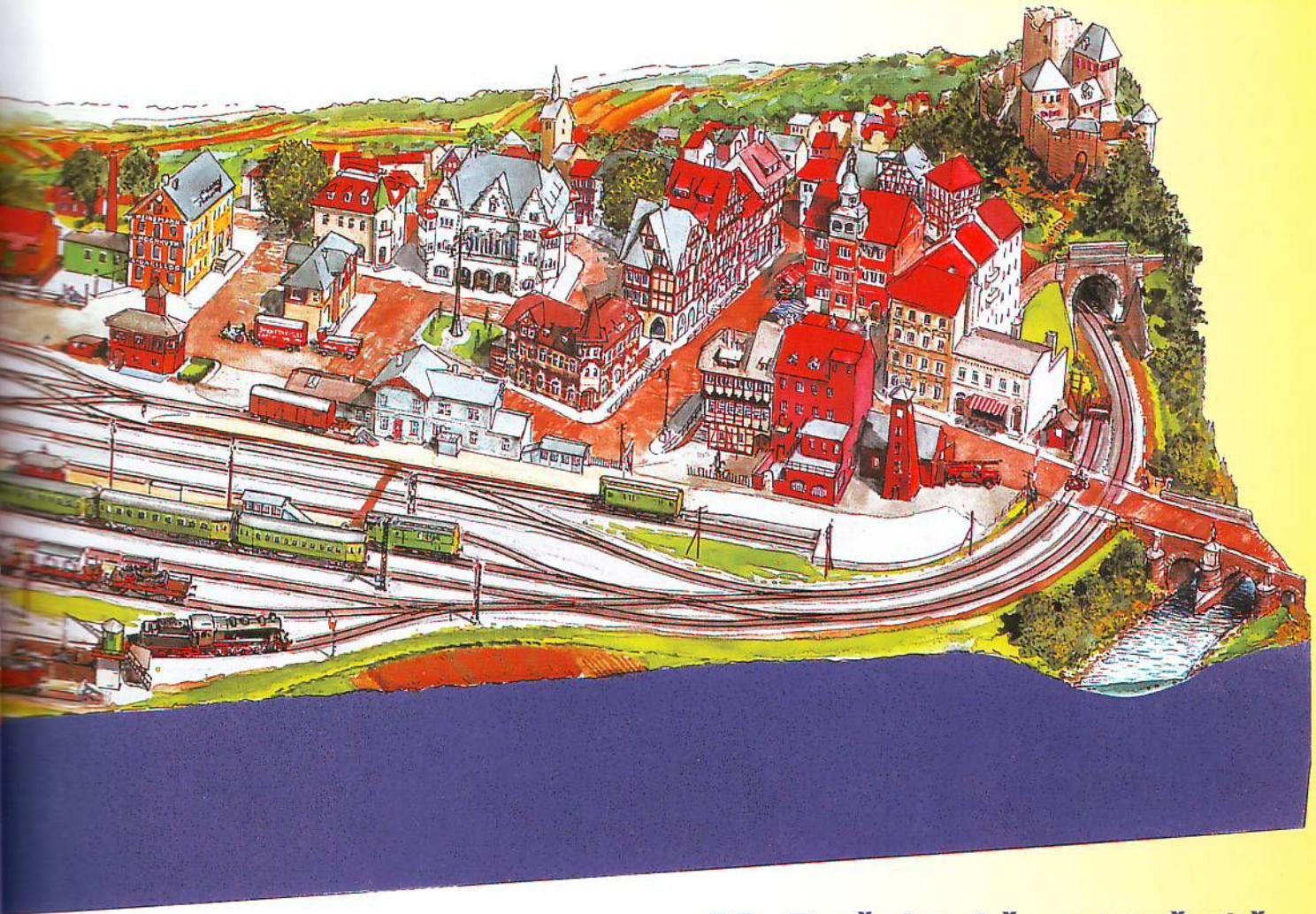
TT $2,25 \times 3,00$

N $1,70 \times 2,25$

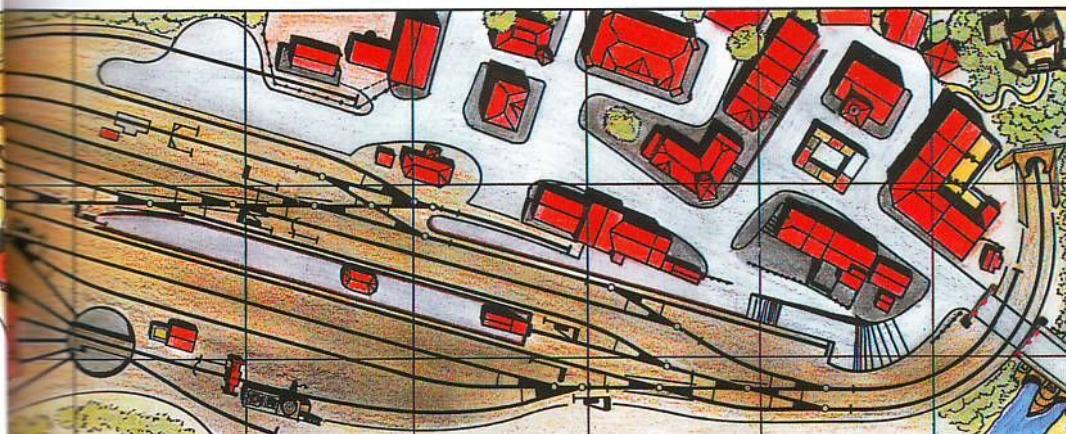

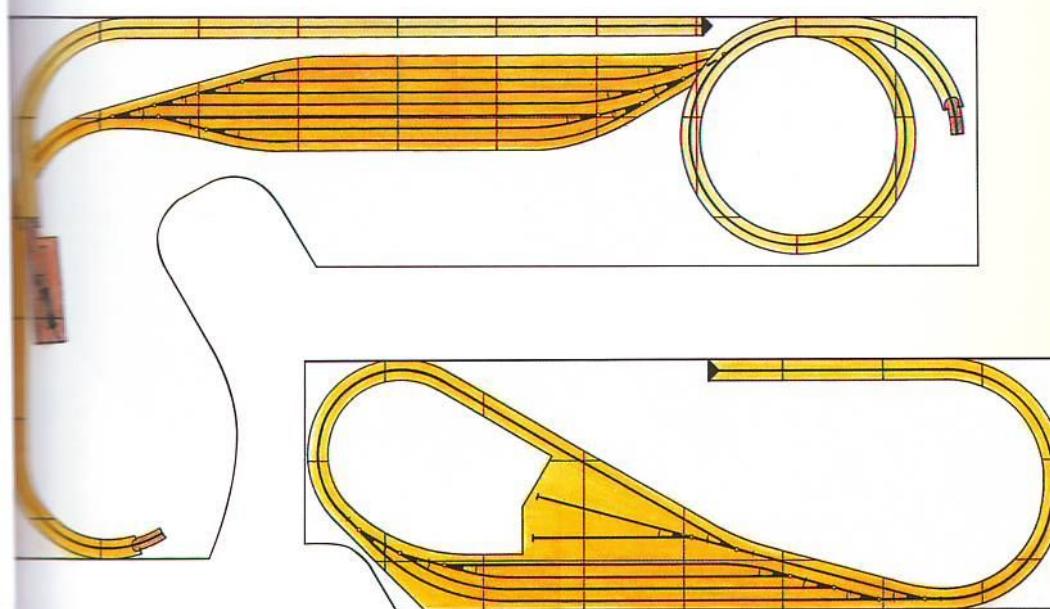

46. Dvě tratě ve městě

Při dostatečné délce dvou panelů uspořádaných do tvaru písmene L lze vytvořit kolejistič s námětem středně velkého nádraží na jednokolejně hlavní trati, z něhož vychází místní trať s vlečkou k vápence. Konec obou tratí ústí do tunelů, za nimiž se kolej sbíhají do skrytého nádraží, ukrývajícího záložní soupravy a vozidla. Nádraží, rozdělené na dopravní a odstavnou část, je vybaveno jedním ostrovním nástupištěm, u kterého zastavují všechny osobní vlaky na hlavní trati. Provoz je v konkrétním vyobrazeném případě situován do období krátce před 2. světovou válkou, takže všechny vlaky na hlavní i místní trati jsou v parní trakci a význam depa a jeho zařízení pro každodenní ošetření strojů je velký. Nádraží je charakteristické umístěním stavědel pouze ke zhlavi, z něhož vychází místní trať, a doprostřed stanice k mistru nejsložitějšího kolejového rozvětvení; odsud jsou ovládány a výměny a návěstidla druhého zhlavi. Kusa skladiště kolej je v těsné blízkosti staniční budovy, jak tomu často bývá, a z nádraží vychází i krátká vlečka k továrně na výrobu cigaret.

Samostatnou kapitolou provozu je obsluha vápenky s její vnitrozávodovou úzkorozchodnou drážkou. Surovina těžená v nedalekém lomu je přivážena ke zpracování a poté nakládána do vozů normálněrozchodné dráhy. Na modelu jsou použity stavby firem Kibri, Faller a Auhagen.

47. Předměstí průmyslové aglomerace

Do období IV. epochy je zasazeno kolejisti, na němž se co chvíli prohýbají kolej pod dlouhými nákladními vlaky i pod koly rychliků. Provoz všech vlaků osobní dopravy na hlavní elektrizované dvoukolejce však tvoří jen kulisu hlavnímu námětu - obsluze průmyslových závodů, posunu a s tím spojeným činnostem a jízdě vlaků na místní dráze.

Celý hlavní prostor na panelu tvaru U je věnován zobrazení přednádraží,

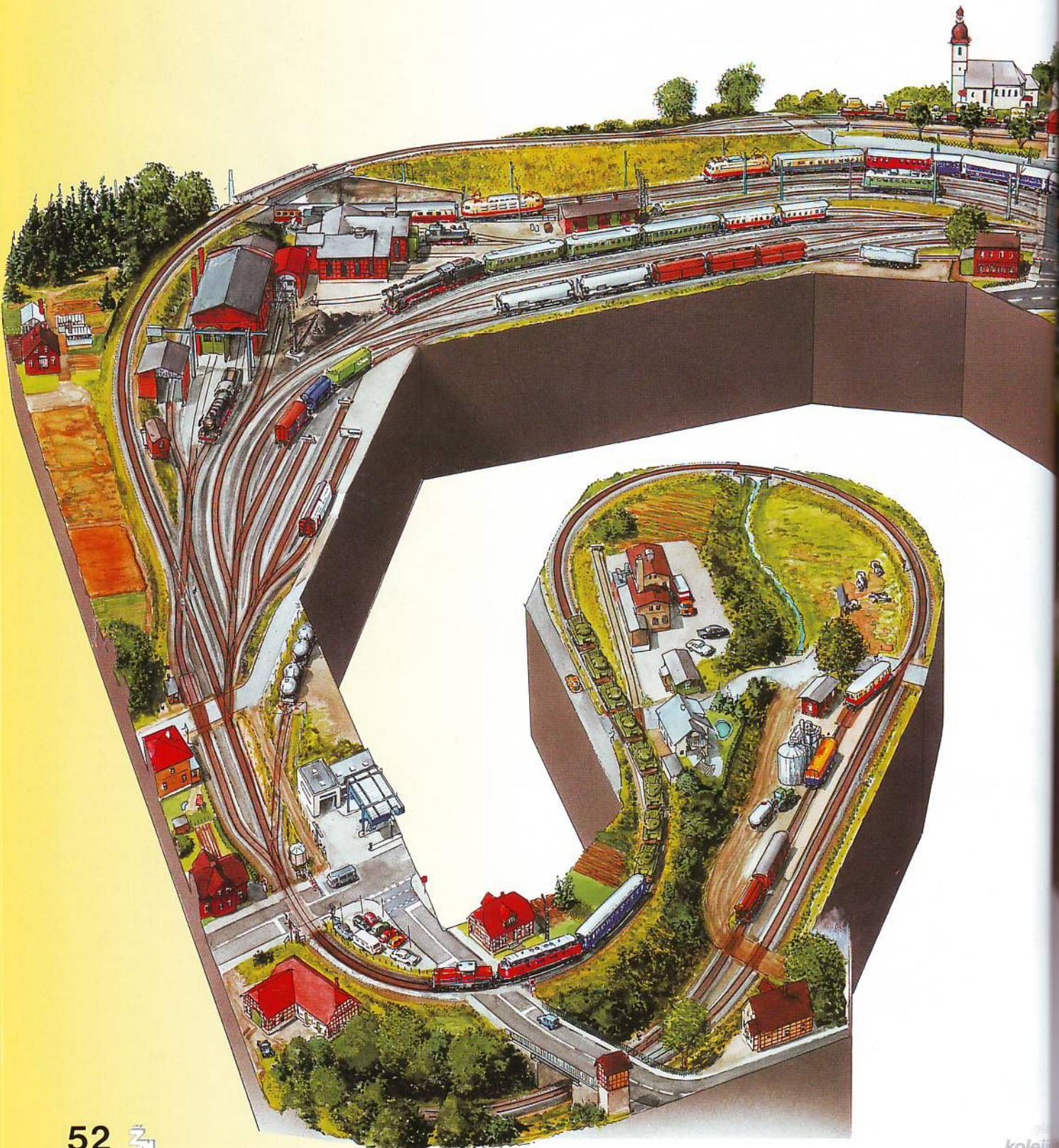
jeho nákladové části, depa a připojených vleček, při absenci vlastního velkoměstského nádraží. Proto se tento námět hodí zvláště pro ty modeláře, kteří rádi hodně jezdí - ze skrytého nádraží se dá vysílat k průjezdu viditelnou částí jeden rychlik za druhým, ale vedle toho bude nutné věnovat se práci na vlečkách a koordinaci jízd vlaků regionální dráhy, po nichž nyní dokonce přijíždí vlak vysoké priority -

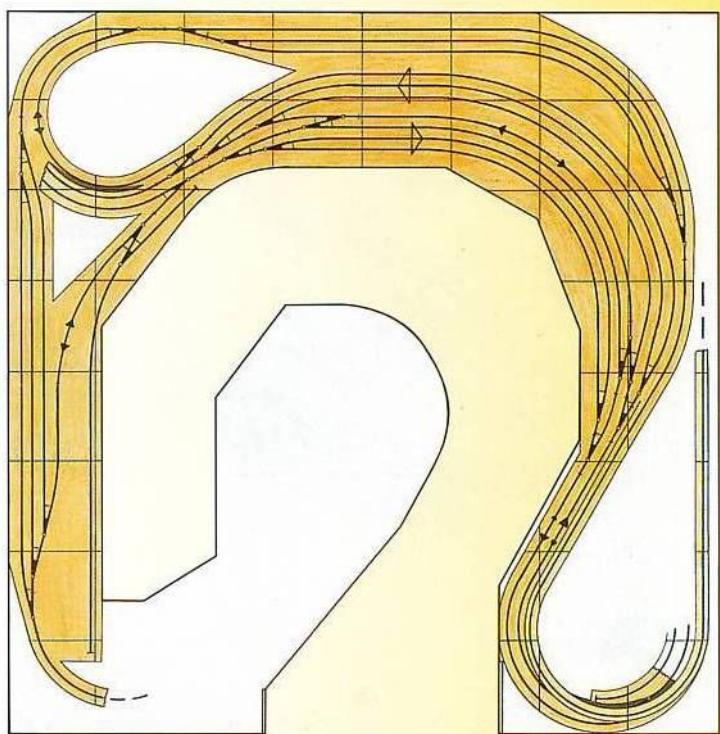
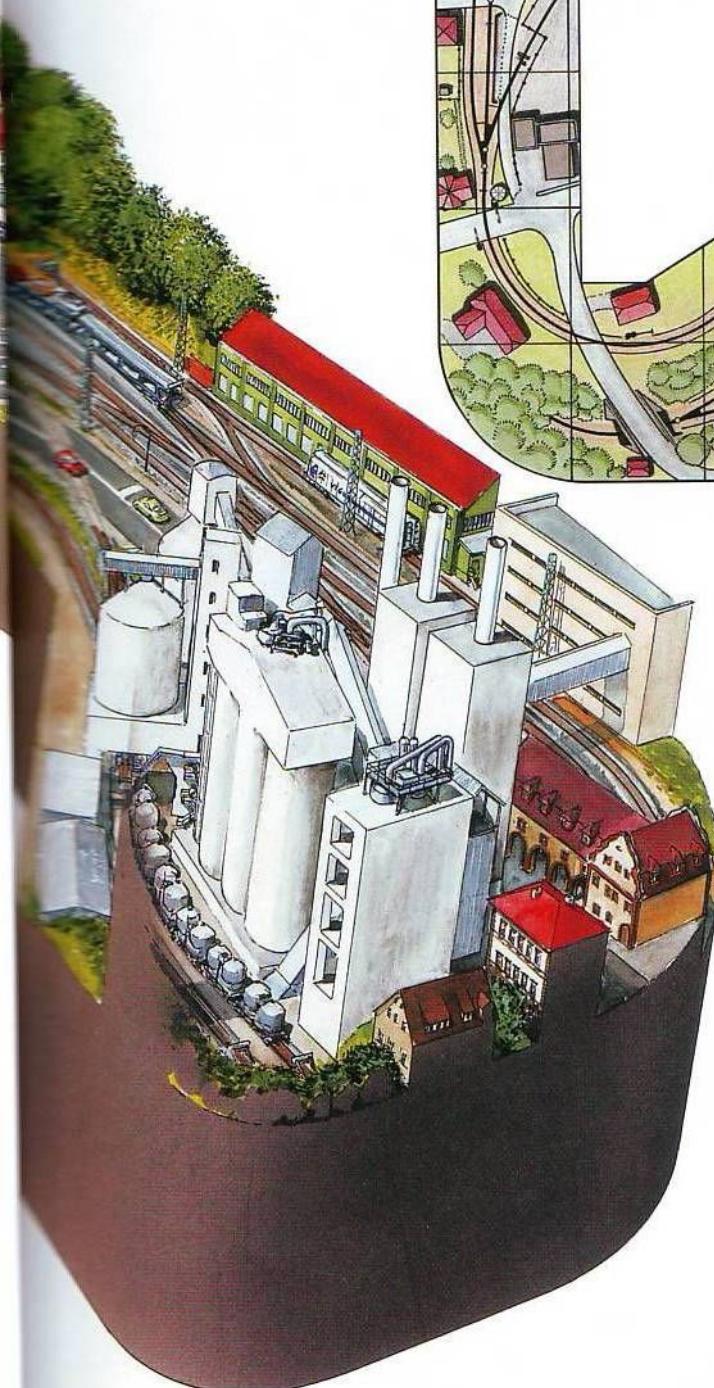
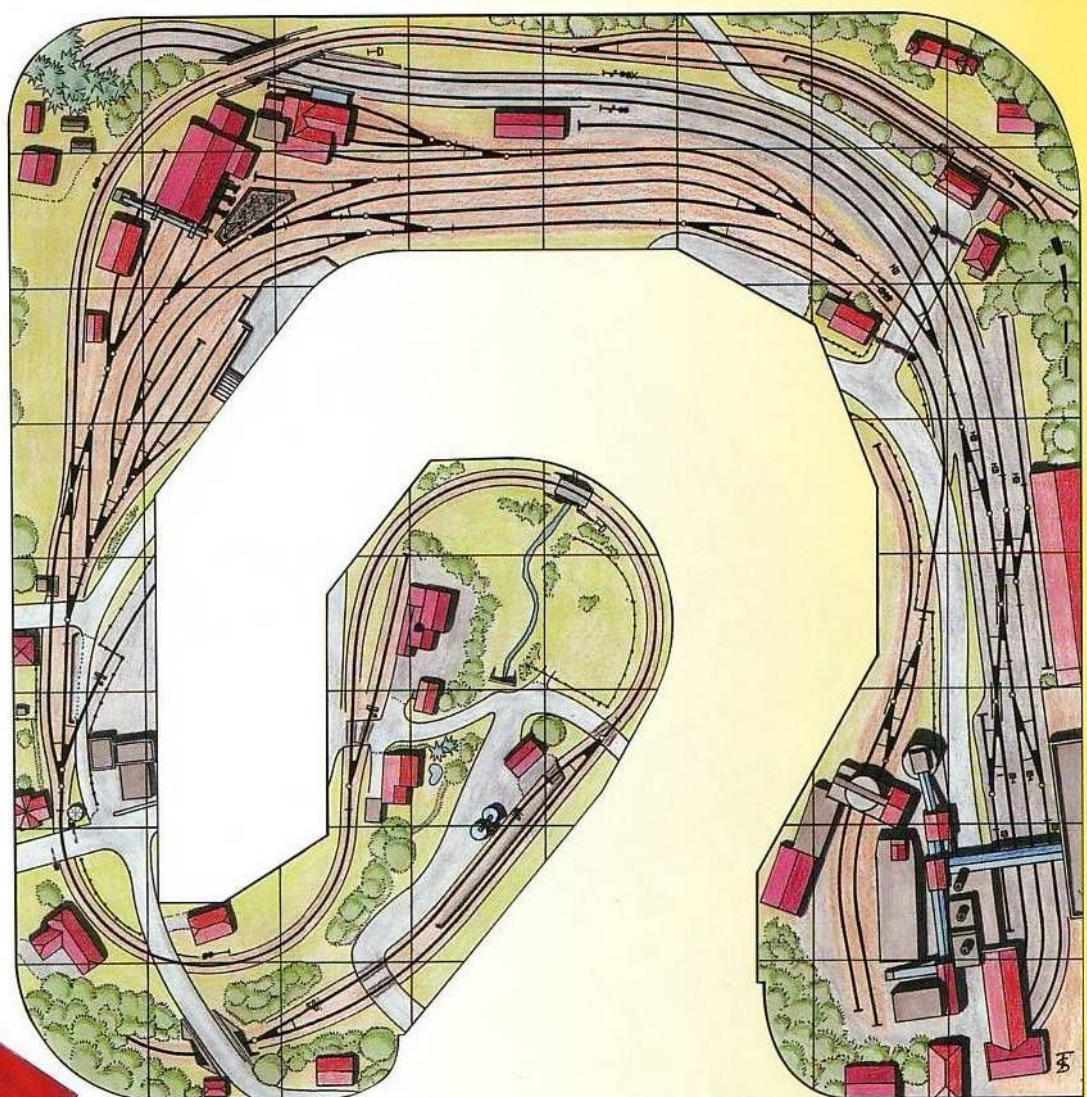
vojenský transport. Za vzor tohoto námětu si autoři zvolili přednádraží stanice DB Lengerich-Hohne na trati Münster - Osnabrück. Je na modeláři, kolik mísť na kolejisti věnuje ztvárnění tamější zádumčivé, zamířené rovinaté krajiny, kde ani v lednu neztrácejí louky svou zelenou barvu a jež se vzdáleně podobá našemu Polabi.

HO 4,00 x 4,10

TT 3,00 x 3,05

N 2,25 x 2,3

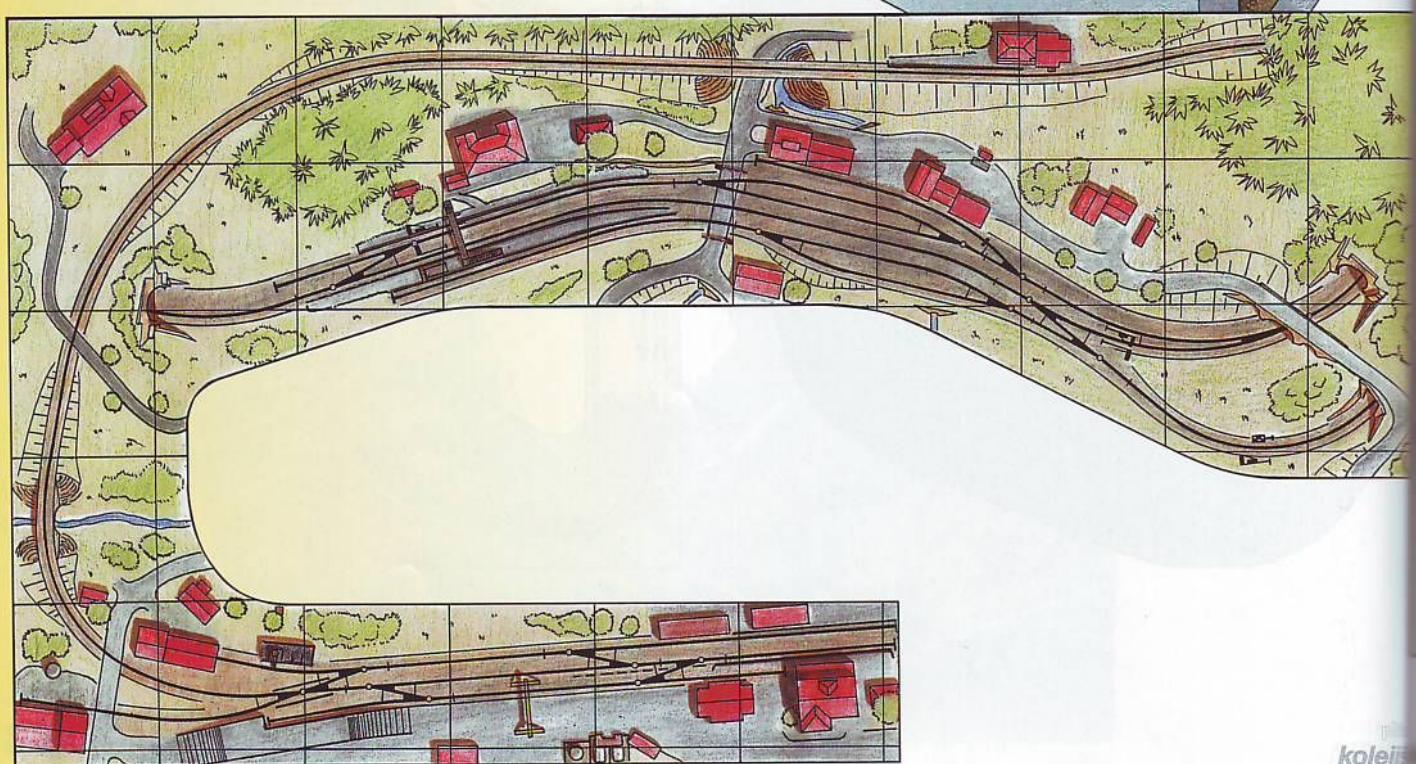
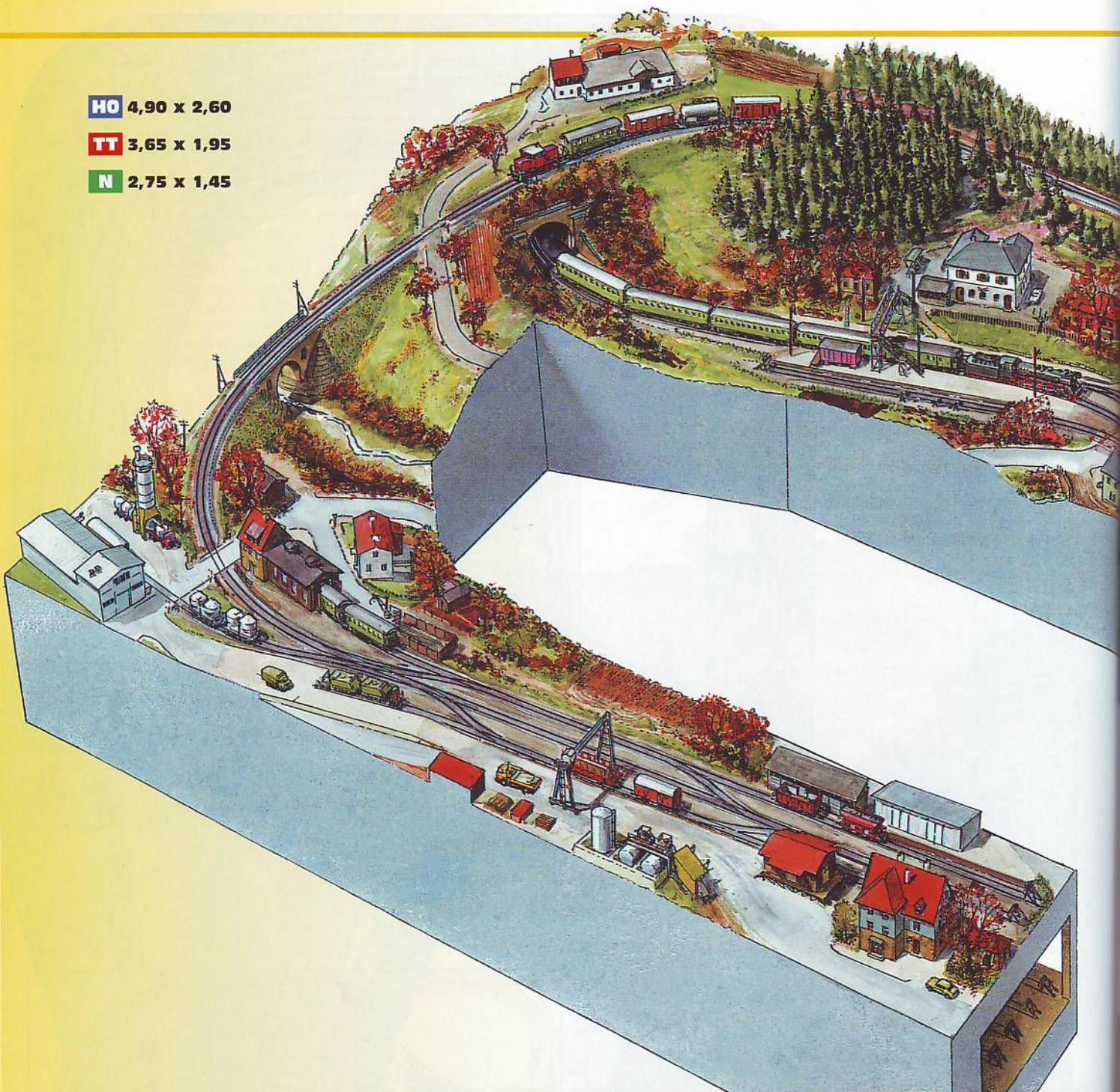

HO 4,90 x 2,60

TT 3,65 x 1,95

N 2,75 x 1,45

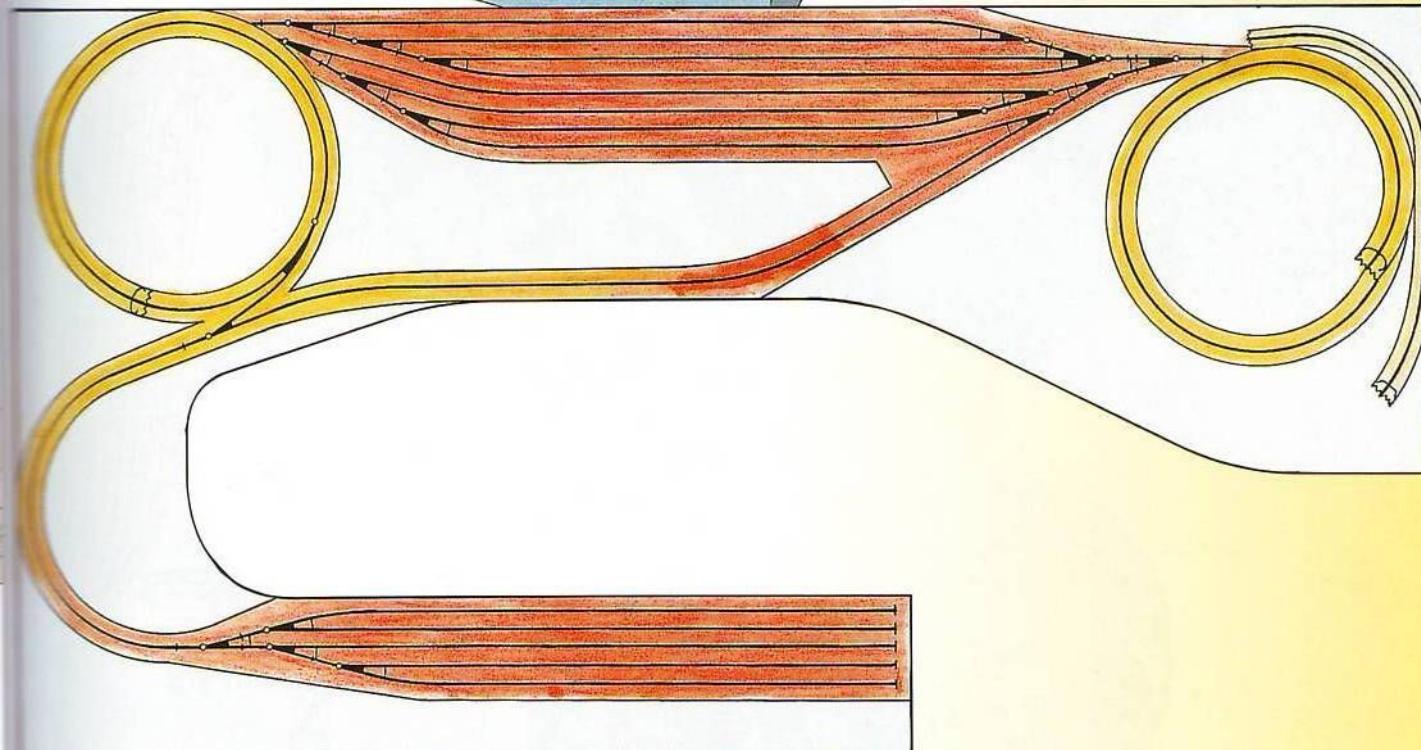
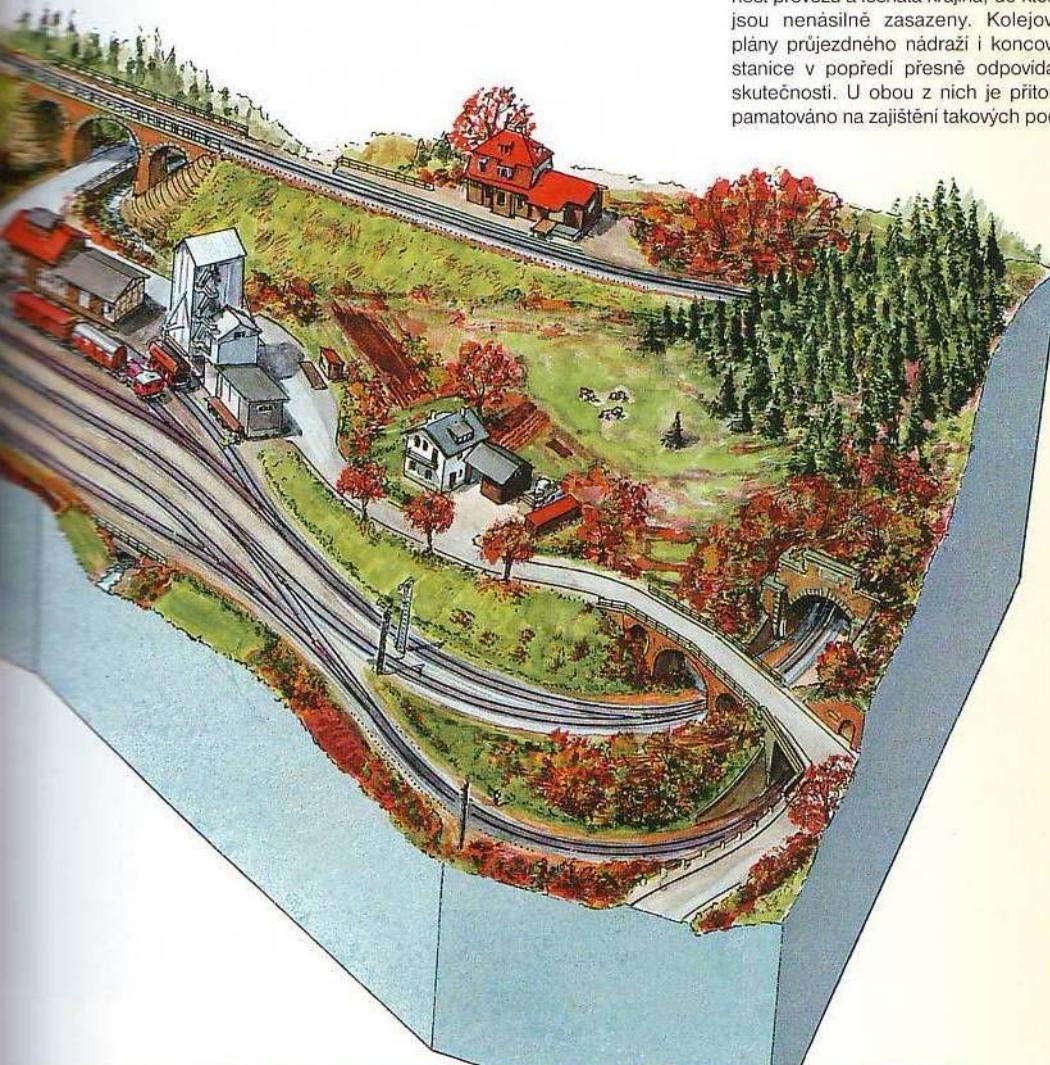

48. Romantika lokálek

Obě tratě na tomto kolejisti je možné nazvat lokálkami. To, co na nich upoutá, je klid, pohoda, nekomplikovanost provozu a lesnatá krajina, do které jsou nenásilně zasazeny. Kolejové plány prujezdného nádraží i koncové stanice v popředí přesně odpovídají skutečnosti. U obou z nich je přitom pamatováno na zajištění takových pod-

minek provozu, aby bylo možné snadno a odvodeně provozovat posun, mít kam a proč přistavovat nákladní vozy k nakládce a vykládce a v případě osobních vlaků mít co nejdéle možnost sledovat jejich jízdu do cílové stanice, posun jejich vlakové lokomotivy a simuloval časovou souslednost přípojů.

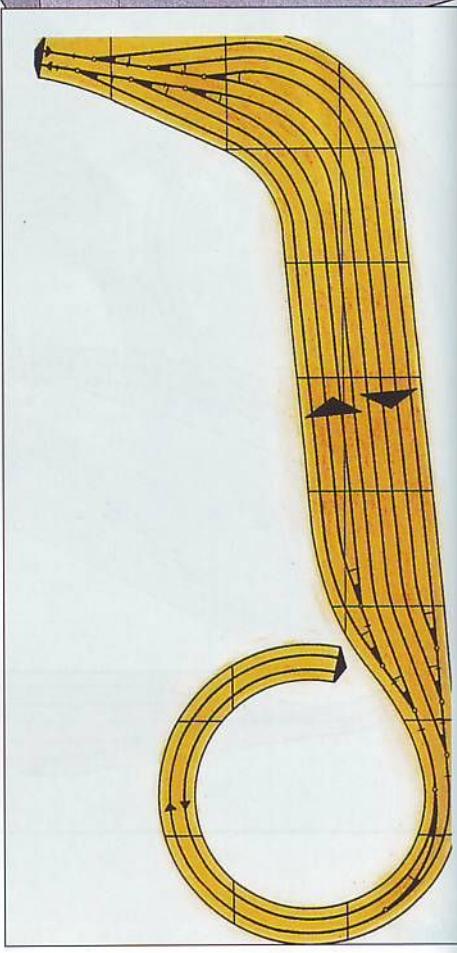
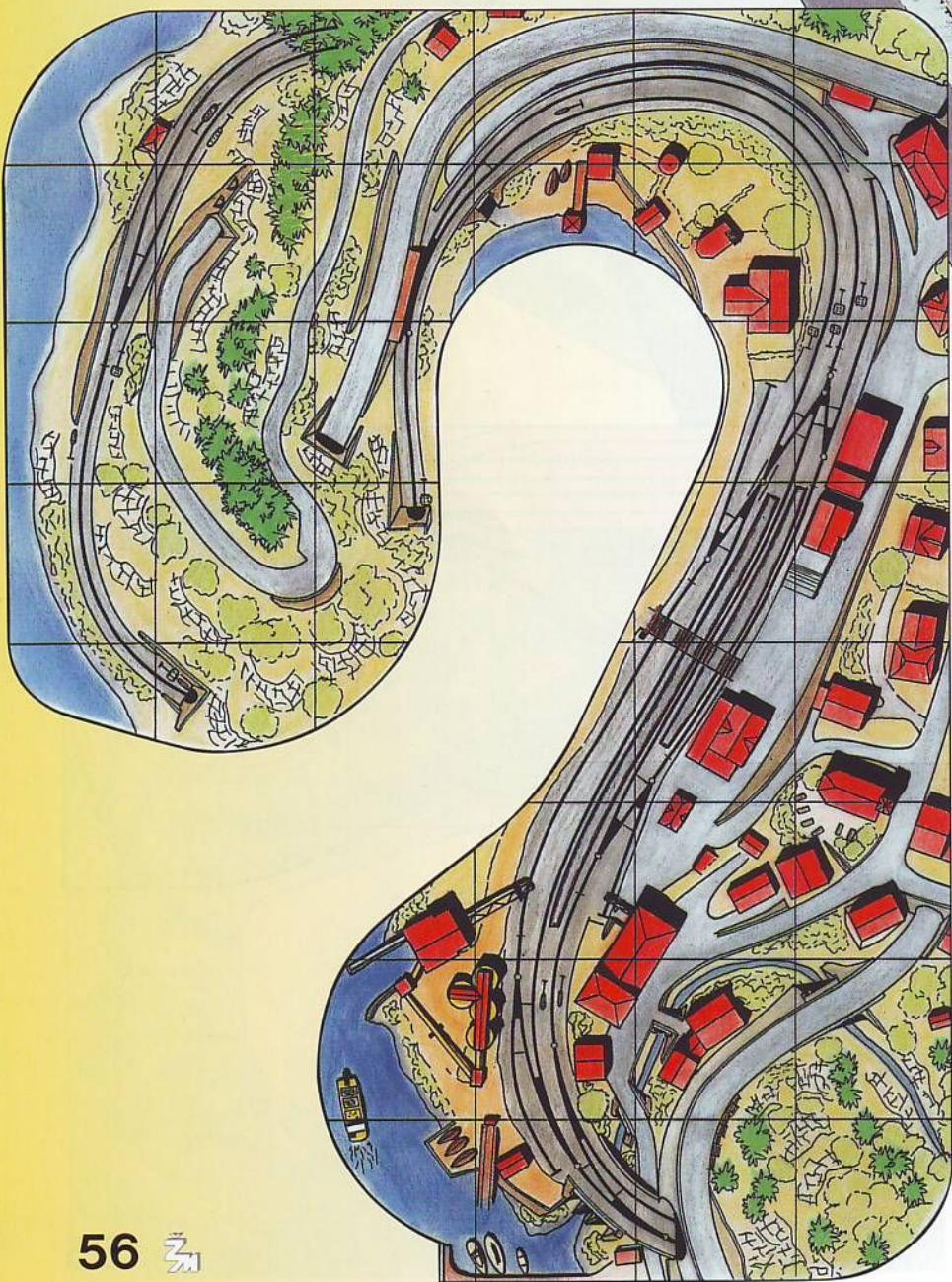
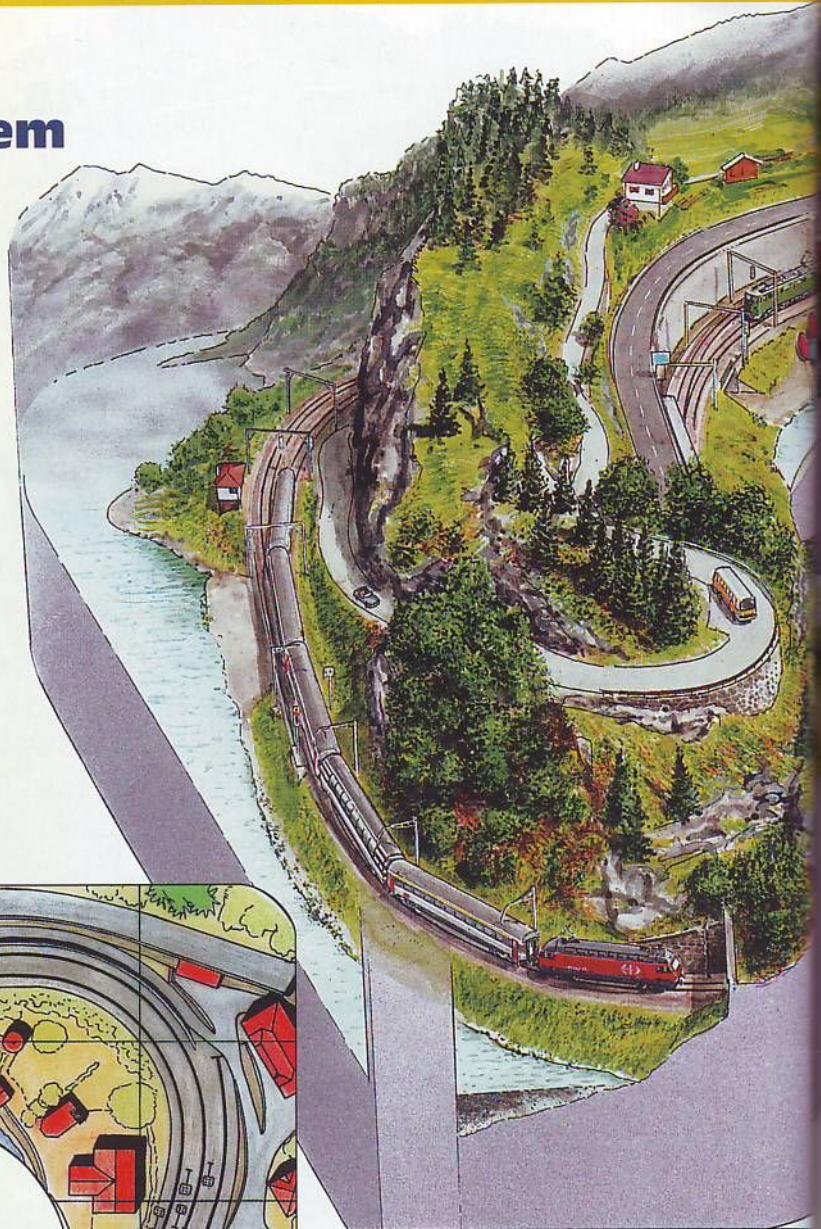
Hlavním stavebním prvkem celého kolejisti je ovál místní tratě, jehož značná část (více než polovina) je skryta pod terénem a nabízí tak možnost vybudovat skryté nádraží, sloužící jako zásobník vlakových souprav. Jejich skladba ale musí odpovídat charakteru trati, což znamená, že dlouhé rychlíky s moderními vozy nebo nákladní kontejnerové vlaky zde nebudou mít místo – působily by přinejmenším nevhodně. Provoz na místní trati ke koncovému nádraží může vhodně ozvláštnit například smíšený vlak, složený z cisternového a výsypného vozu, vedený motorovým vozem a jindy zase simulovaná porucha motorového vozu, který v tomto případě doveze k cíli motorová lokomotiva uvolněná od manipulačního vlaku.

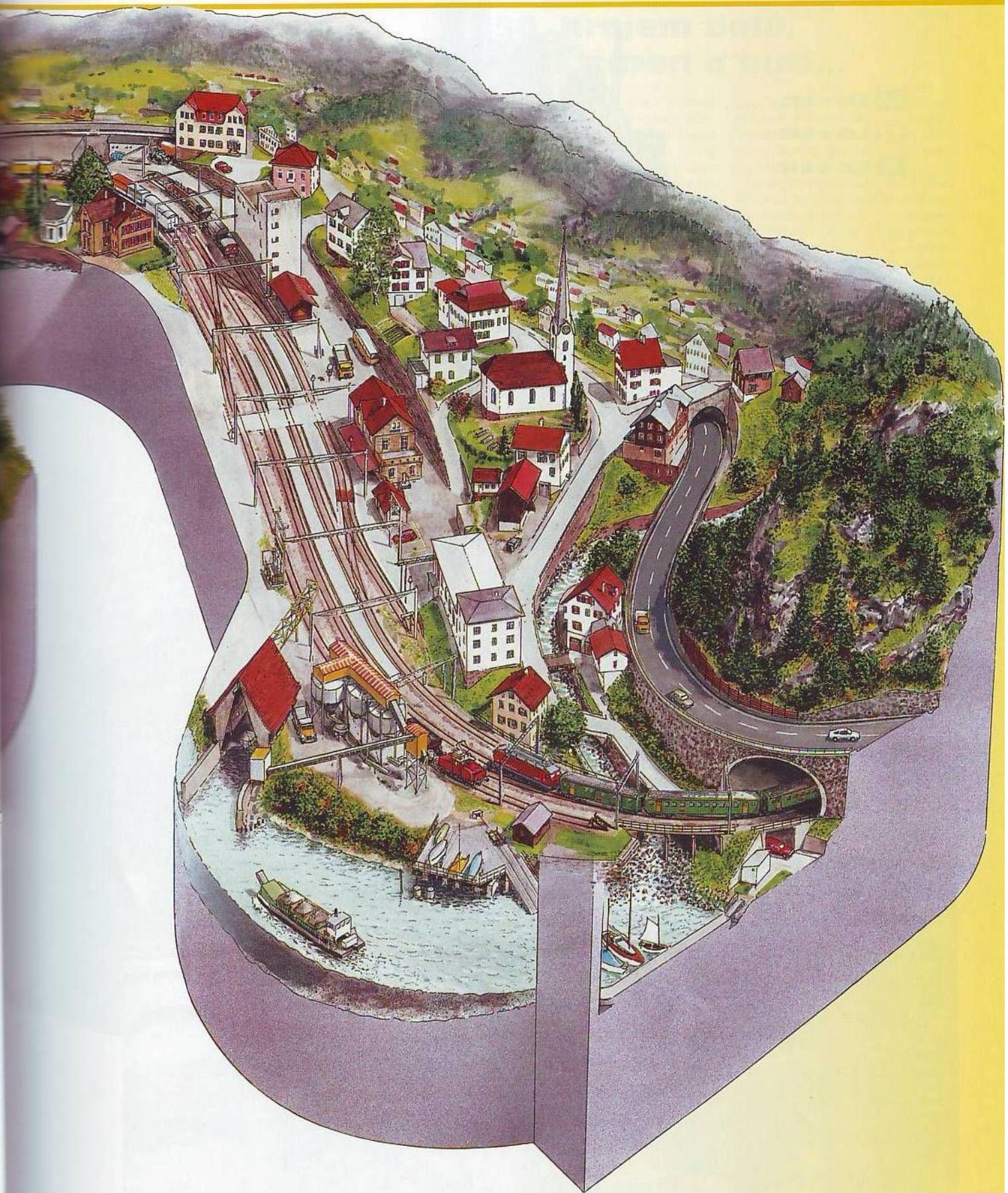

49. Hoská trat s elektrickým provozem

Kolejiště určené pro milovníky rychlé jízdy je k dispozici na tomto náčrtu. Tvoří je panel tvaru J, kde víceméně podél jeho kontur vede elektrizovaná hlavní trať. Její značná část je umístěna (jak je obvyklé) pod terénem, kde proto může být vytvořeno rozsáhlé skryté nádraží, sloužící zde výhradně jako zásobník vlakových souprav. Bude věci modeláře, zda vybaví skryté nádraží smyčkami pro obracení souprav, či je bude řešit pouze jako průjezdné.

Hlavním motivem kolejního je nácestná stanice tvaru S s jednoduchým kolejovým rozvětvením, kde osobní vlaky zastavují, ale vzhledem k nevelkému významu městečka ji expresy projíždějí stejně jako rychlé nákladní vlaky. Stanice je obsluhována jednou až dvakrát denně manipulačním vlakem, který sem přistavuje vozy k nakládce (jak vidíme, nakládá se zde říční písek a na opačné straně nádraží má svá skladovací zařízení místní zemědělský podnik). Stavebně a koncepcioně nápaditý je u navrhované železniční stanice prvek úrovňového přejezdu se závorami přímo v její polovině, vedoucí tedy přes všechny staniční koleje, i její uložení v prudkém oblouku, vnměstnaném pod vyvýšenou silniční komunikaci, pod niž kolejnice nakonec mizí a ústí do tunelu, aby na jeho opačné straně doplnily scenérii hornatého říčního údolí.

HO 3,00 x 4,00

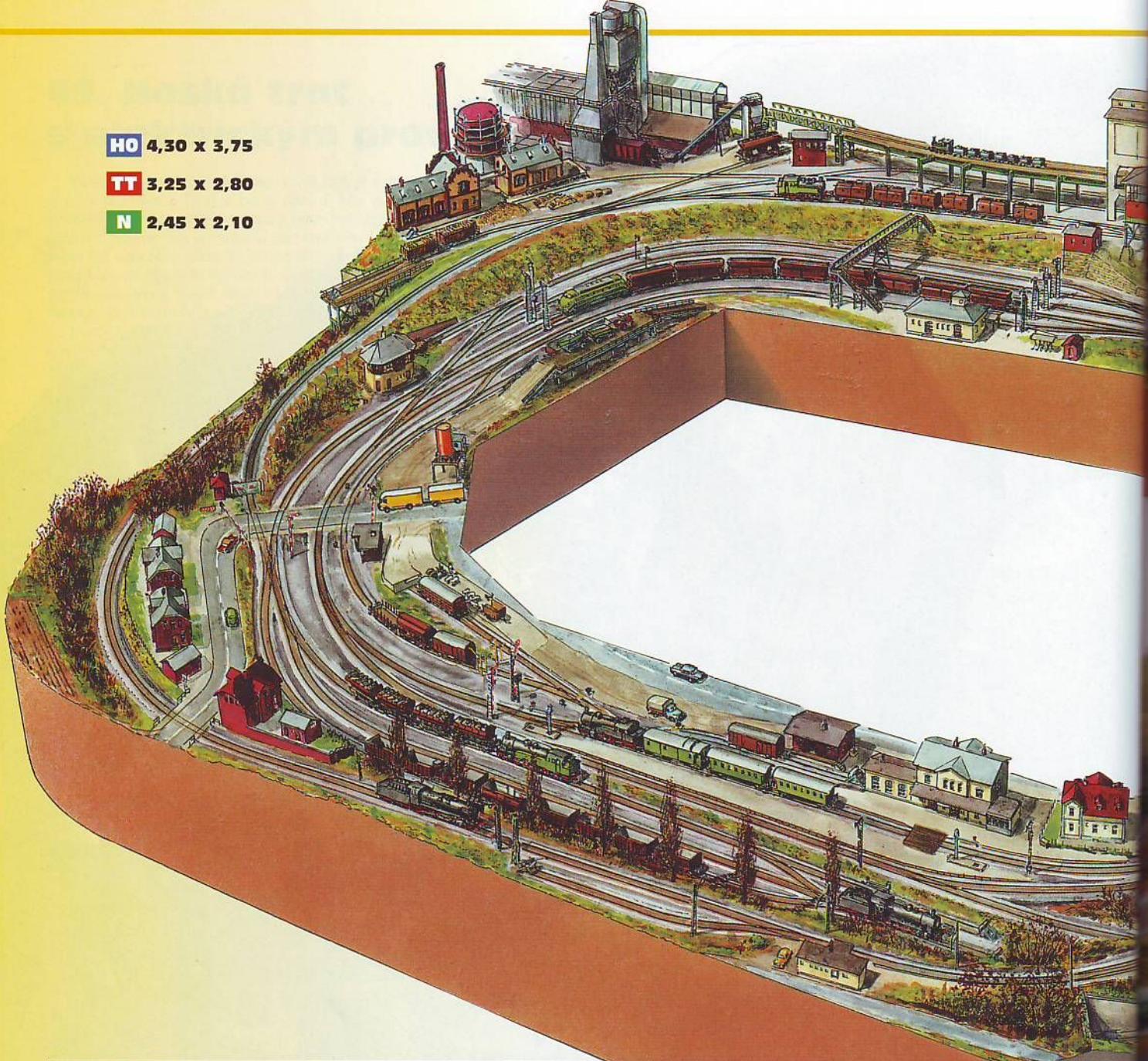
TT 2,25 x 3,00

N 1,70 x 2,25

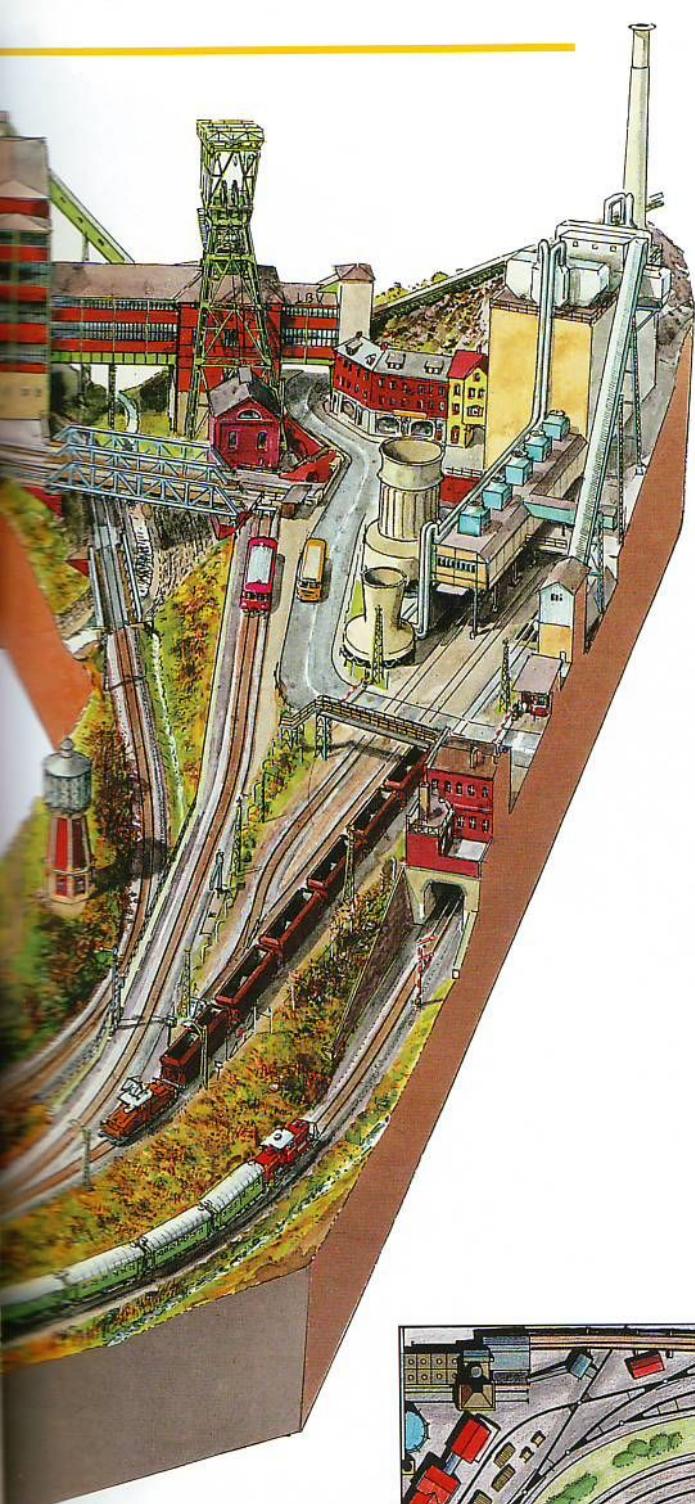
HO 4,30 x 3,75

TT 3,25 x 2,80

N 2,45 x 2,10

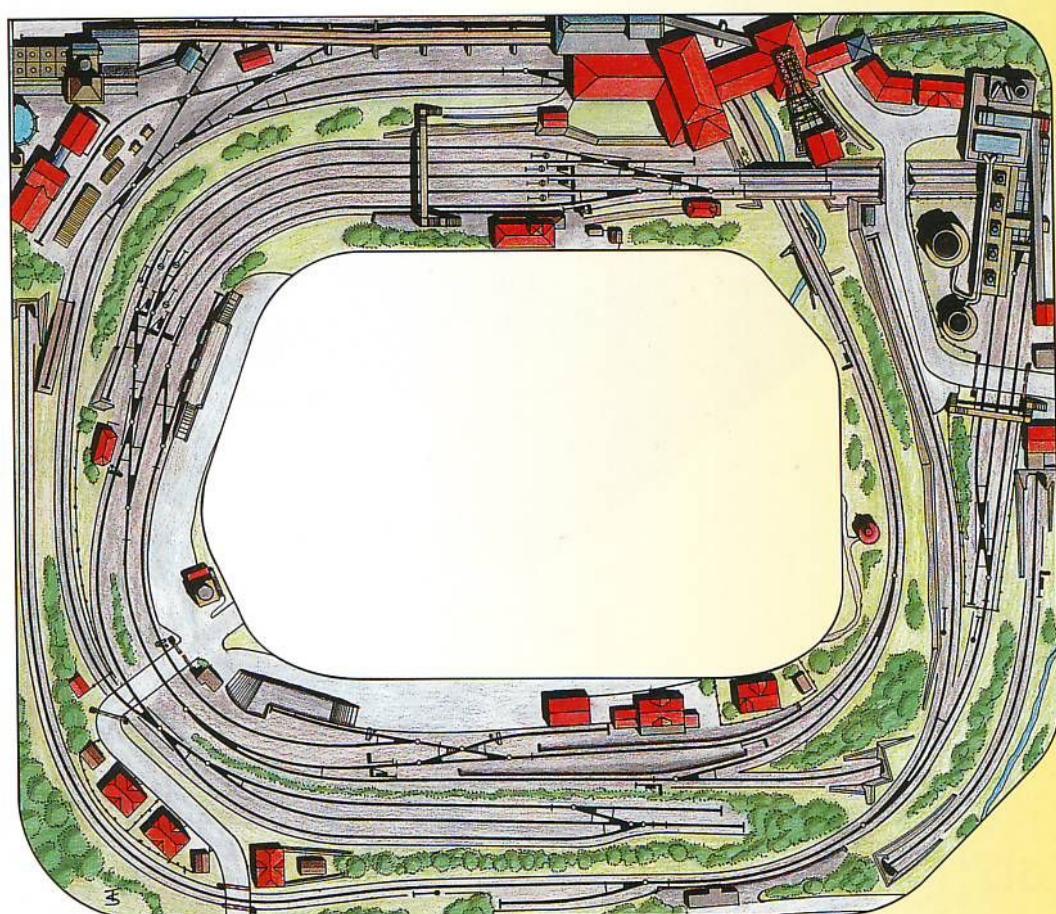
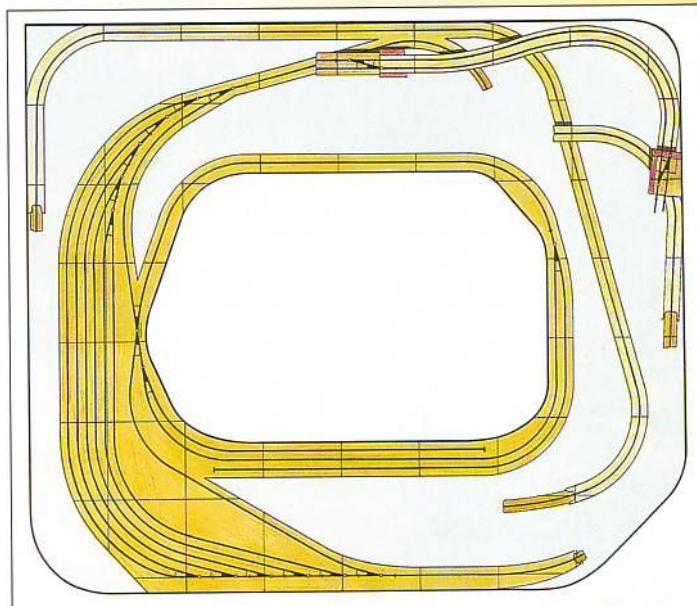
50. Krajem dolů, elektráren a hutí...

Často se to stává, dosud můžeme takovou situaci ve skutečnosti vidět: v bezprostřední blízkosti původně malé a bezvýznamné obce vyrostlo během několika uplynulých desetiletí množství průmyslových podniků, takže původní nádražíko, postavené před více než 100 lety, se stalo jakýmsi ostrůvkem zašlých časů mezi kolosy. Kolejisté průmyslového kraje tvoří základní oval se skrytým nádražím. Ve viditelné části je řada možností posunu, obsluhy vleček, výměn hnacích vozidel, ale i jízd osobních vlaků, přepravujících zaměstnance na směny. Do blízkosti tepelné elektrárny vede i kusá kolej, kterou využívá motorový vůz, vezoucí rovněž její zaměstnance. Představit železnici prostřednictvím stavby kolejisté s tímto námětem v její nejvlastnější podobě -

jako důležitého a nenahraditelného partnera a pomocníka průmyslových závodů, není sice pro modeláře jednoduchý úkol, ale tím větší výzvou se jeví a tím více radosti může přinést.

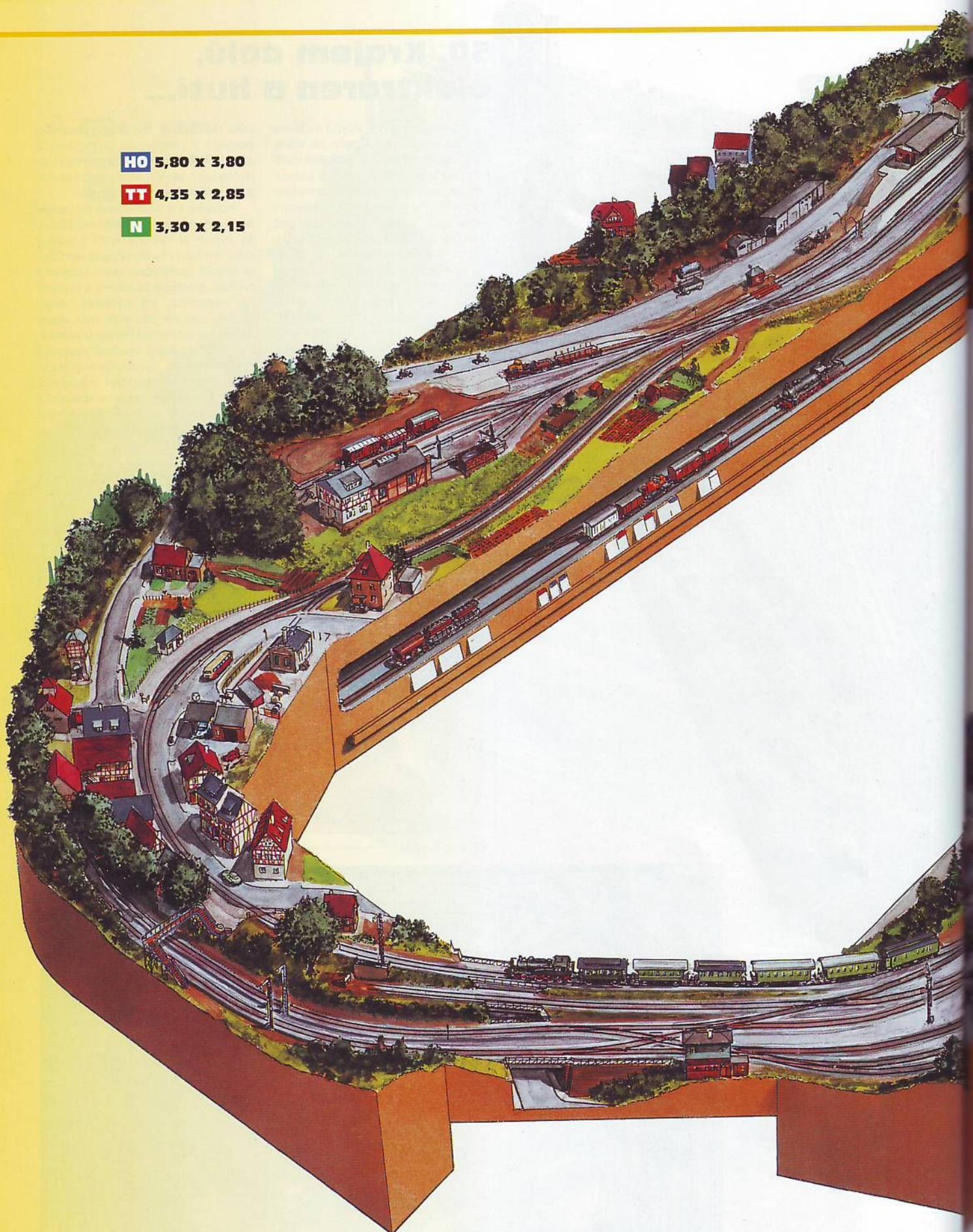
Kolejisté s tímto námětem lze uspěšně koncipovat jako kolejisté modulové. To ovšem již nebude tvorit uzavřený ovál. Ten nám v tomto případě umožňuje vytvořit dostatečně velké odstavné nádraží, sloužící k odstavení a výměně jak nákladních, tak osobních vlaků. Osobní doprava zde však není dominantní, jasně převládá doprava nákladní. Zde také vyniknou ucelené soupravy nákladních vozů. Ty nejenž doporučujeme opatřit vérohodným nákladem, ale celé kolejisté dostane realisticky výraz, použijeme-li v přiměřené míře i patinu, železniční vozila nevymajme.

HO 5,80 x 3,80

TT 4,35 x 2,85

N 3,30 x 2,15

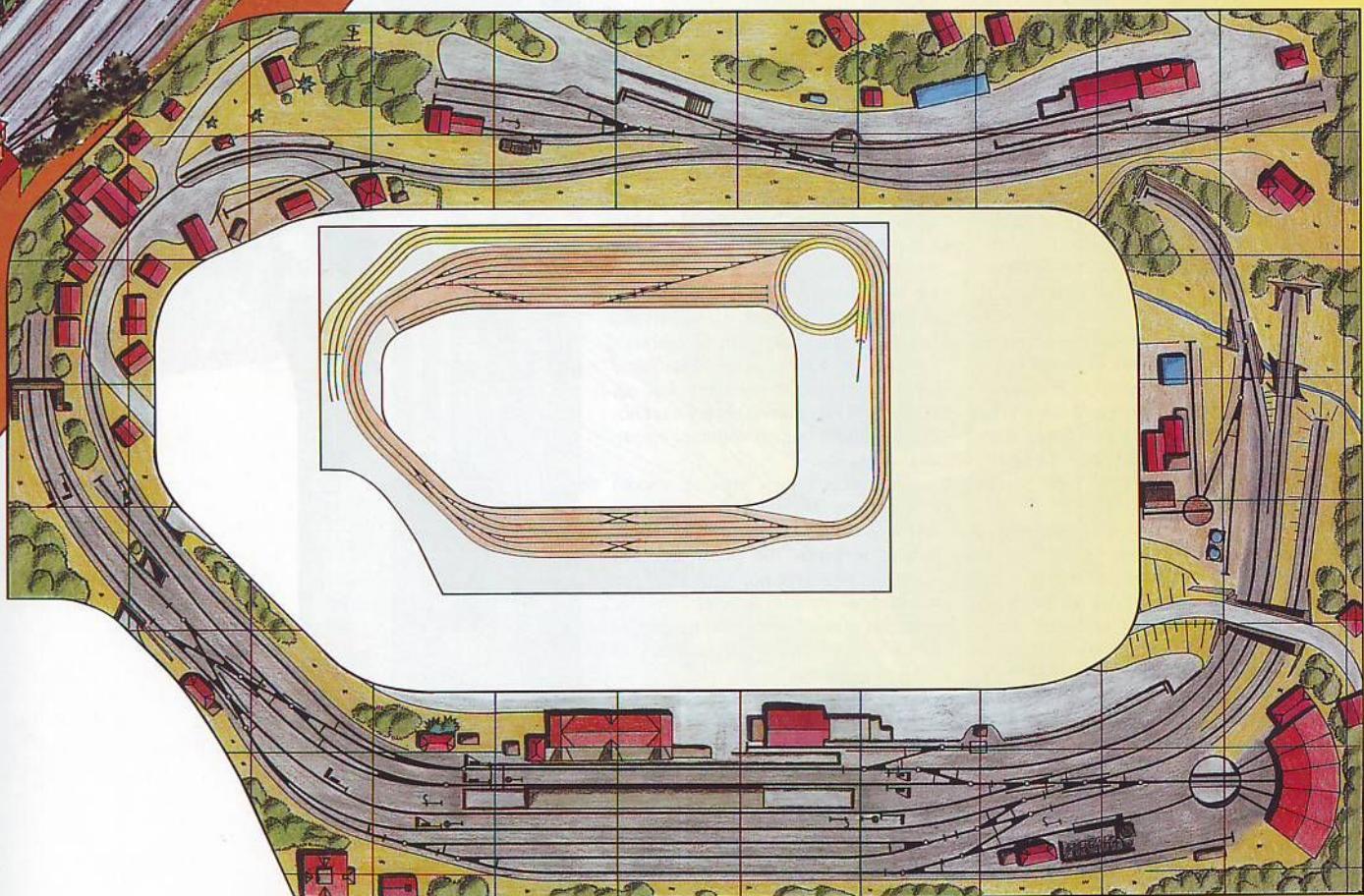

51. Železniční uzel okresního města

Ještě jeden klasický námět: ze tří směrů se sbíhají jednotlivé tratě do centrálního nádraží. Dvě z nich tvoří na vjezdu tzv. nepravou dvoukolejku, třetí hned od kraje výměny stoupá tálým obloukem ke vsi, jejíž ulici se vine těsně mezi domky a směruje ke koncovému nádraží na opačné straně panelu. III. epocha provozu představuje téměř výhradní zastoupení parní trakce. Koncové nádraží místní dráhy je zařízeno pro odstavování vlakových souprav, nákladních vozů i samotných lokomotiv - nachází se zde remíza o jednom stání, zatímco dolní stanice sousedí s větším depem s točnou a rotundou o pěti stáncích. Detaily, které stojí za povšimnutí, jsou lávka pro pěší nad oběma kolejemi nepravé dvoukolejky (před vjezdovými návěstidly), vyškové oddělení remízy na místní dráze od traťové kolejí i vlečka továrny na zadním zhlavi velké stanice, vybavená ruční točnou.

Zajímavým způsobem je rovněž vedena silnice, která je na mnoha místech pouze naznačena. Zatímco v levém dolním rohu podjíždí trať, u lokomotivního depa na hlavní trati je již vedena nadjezdem. I takové detaily nám na kolejisti vytvářejí pocit, že je trať - a tim i celé kolejistě - vedena ve skutečné, reálné krajině. Ostatně totto kolejistě poskytuje téměř vše, co může modelová železnice nabídnout. Hlavní i vedlejší trať, nádraží koncové i průjezdné, zastávku na vedlejší trati, velké i malé depo, manipulační a odstavné kolejí, vlečku k průmyslovému závodu a také nezbytný tunel. A to vše pěkně pohromadě, navíc v harmonicky působícím celku. Takže: pokud máte pro svého konička právě takovouto místoost, rozhodně neváhejte!

52. Na úzkém rozchodu

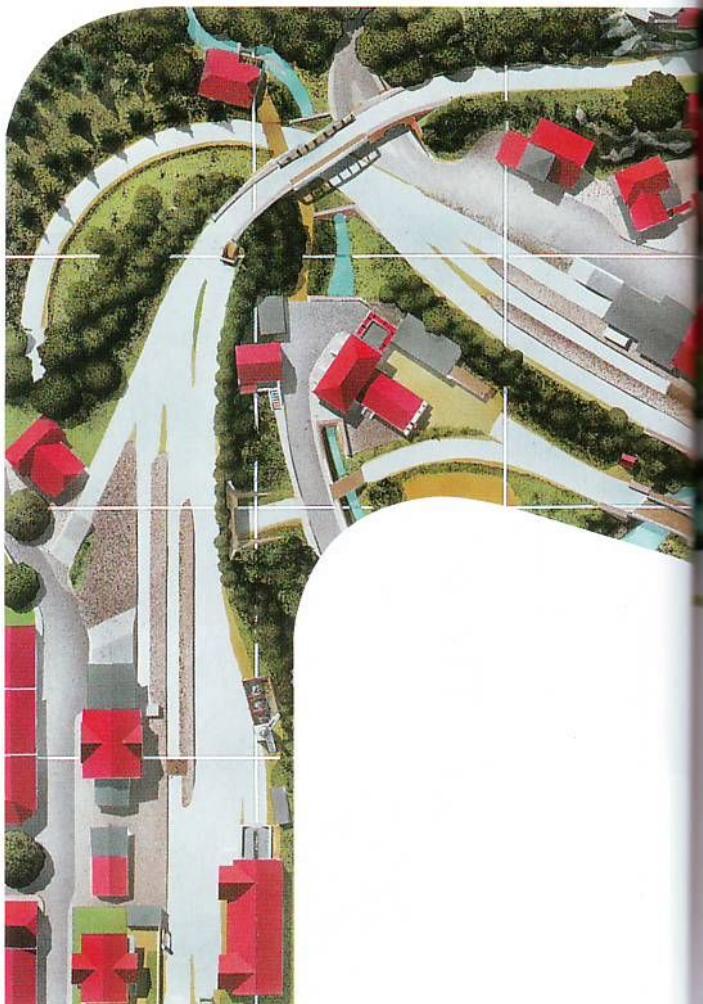
Pro romantické povahy tu máme další zajímavý plán. Námětem tohoto kolejističky je úzkorozchodná dráha, vycházející z dolní stanice, ležící na normálně rozchodné trati. Z druhé strany nádražní budovy (jako u nás v Jindřichově Hradci) odjíždí úzkorozchodné vlaky malebnou kopcovitou krajinou do horní stanice. Hned zkráje své pouti miji vlak malou továrnou, ke které vede krátká vlečka. Poté mizí vlak v tunelu a vjíždí do stanice malebného středověkého městečka, kterému dominuje romantická zřícenina hradu. Železniční trať město objíždí a pokračuje do horního nádraží, kde je zakončena. Zde se také nachází lokomotivní depo pro stroje obsluhující tuto dráhu a malé skladiště. Skladiště s nákladovou rampou nalezneme také na zbylých nádražích.

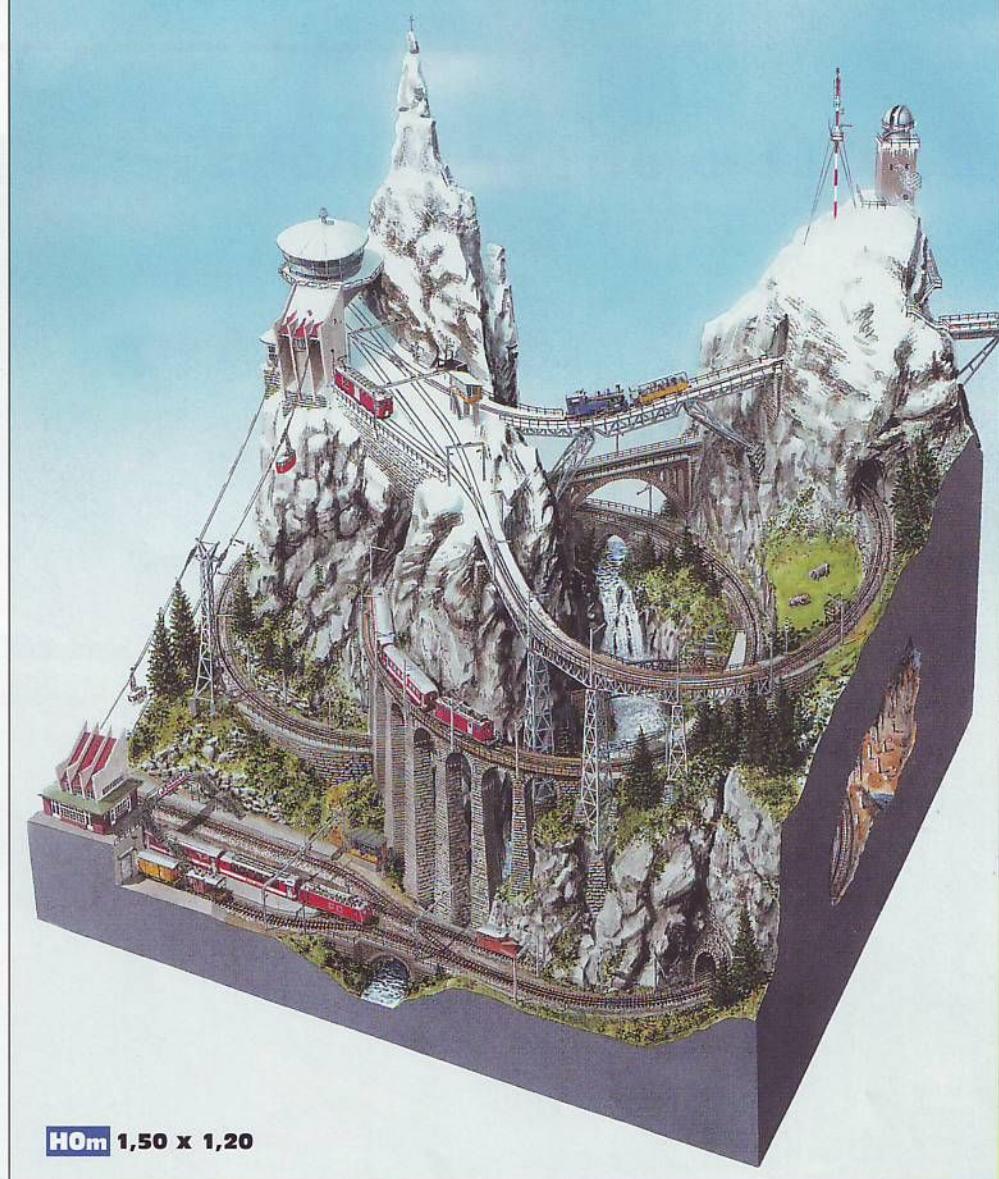
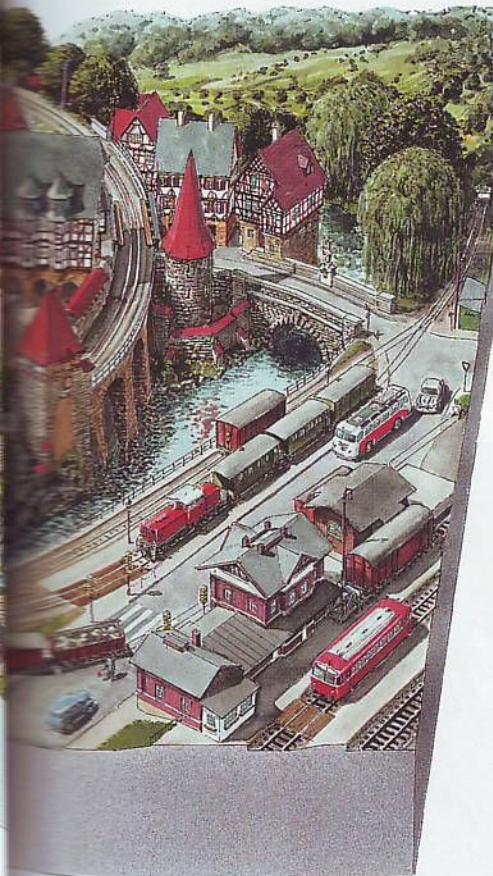
Skrytá odstavná nádraží nejsou v tomto případě nutná, neboť na dráze se pohybuje pouze omezený počet vozidel, navíc průjezdňá stanice slouží také k připadnému křížování vlaků. Železniční provoz je navíc zpestřen krátkou železniční vlečkou i naznačením normálněrozchodné tratě v dolním

nádraží. Z tohoto důvodu můžeme provozovat jak dopravu osobní, tak dopravu nákladní a smíšenou. Zapomenut také nesmíme na pravidelné zásobování lokomotivního depa uhlím.

Komu se nelibí zástavba typického středověkého německého městečka, může ji nahradit vesnickými domky, které mají svoji architekturu blíže k našim končinám. V opačném případě zde ani nemusíme o zástavbě uvažovat. Vlastní vesnice se může nacházet již mimo kolejističku, např. v údolí, vpravo za železničním mostem. V takovém případě na tomto místě zbudujeme kopeček se smíšeným porostem, kde navic můžeme znázornit i zbytky starého, opuštěného a bujnou vegetaci zarostlého lomu.

Pro provoz jsou vhodná vozidla z produkce firmy Liliput, zručnější modeláři si jistě zhotoví vhodné modely vlastnoručně, dle předloh ČSD. Na staniční kolejce normálněrozchodné tratě se mnoho vozidel nevejdě. V lepším případě zde umístíme model motorového osobního vozu, který tu čeká coby záloha.

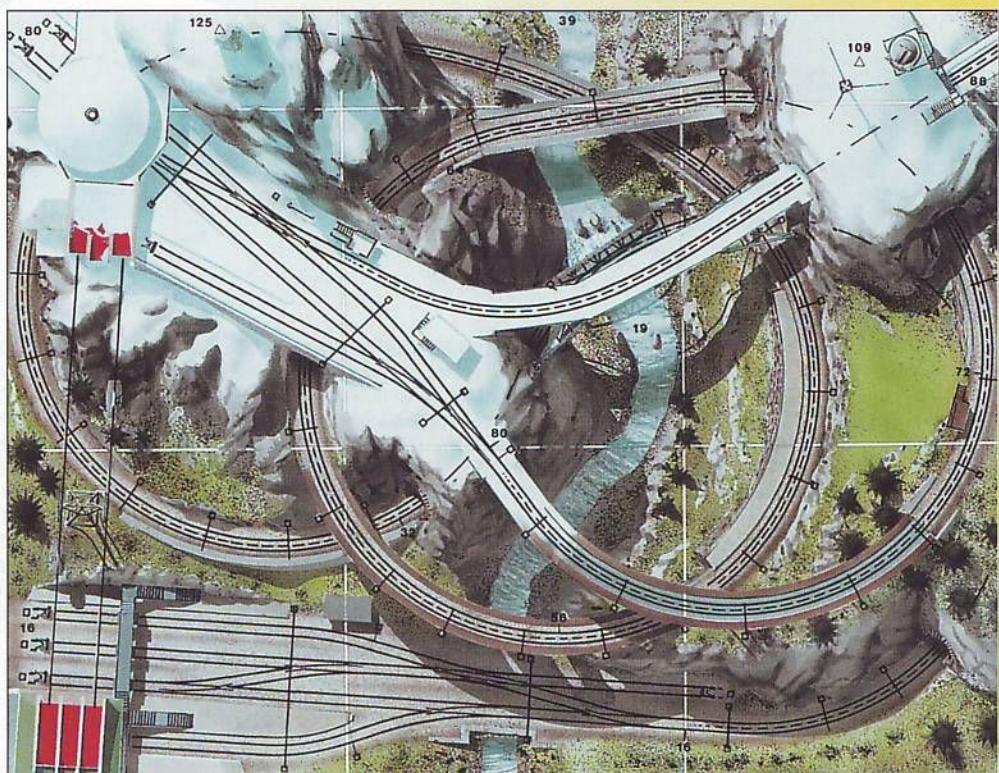

HOm 1,50 x 1,20

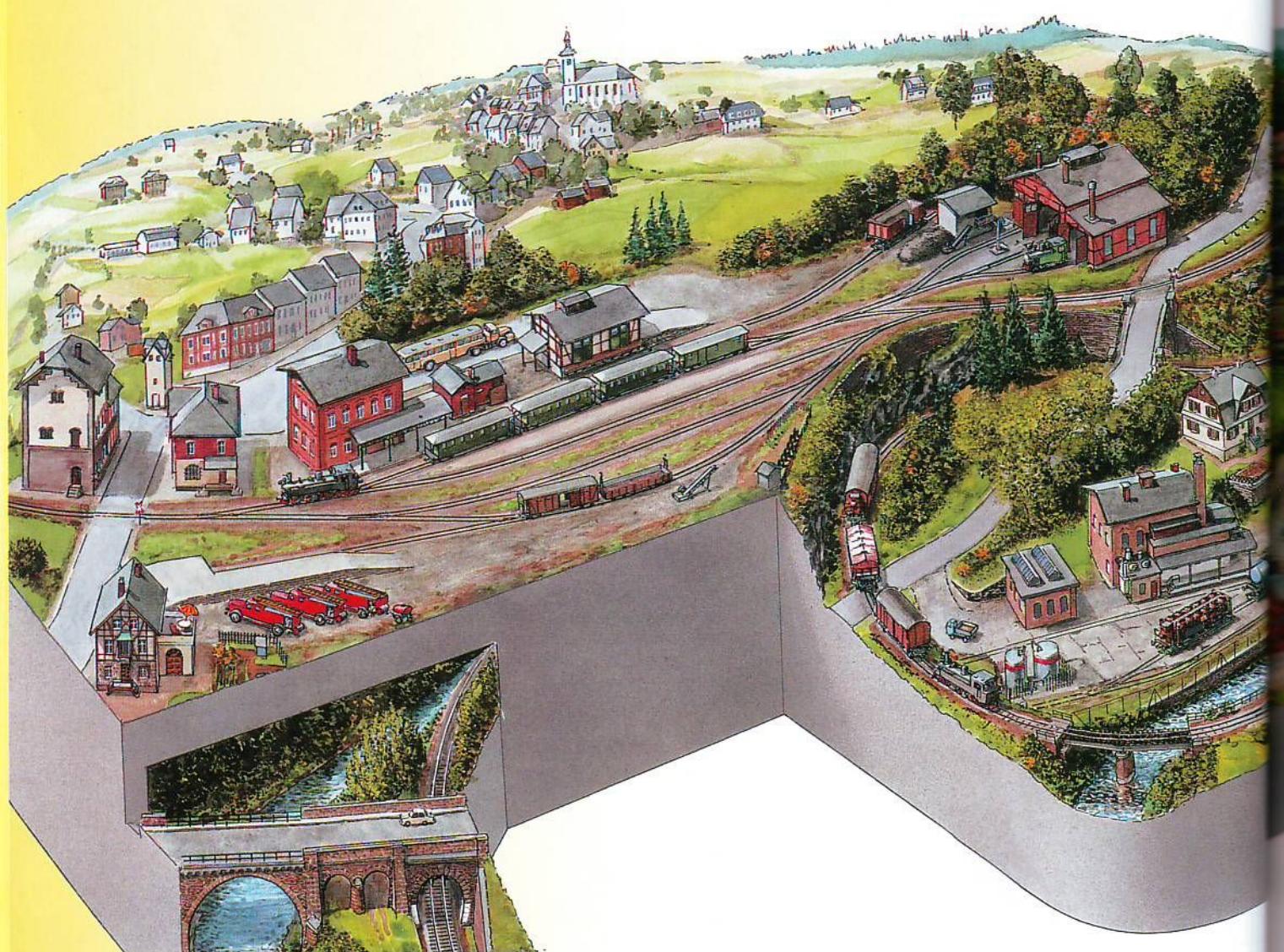
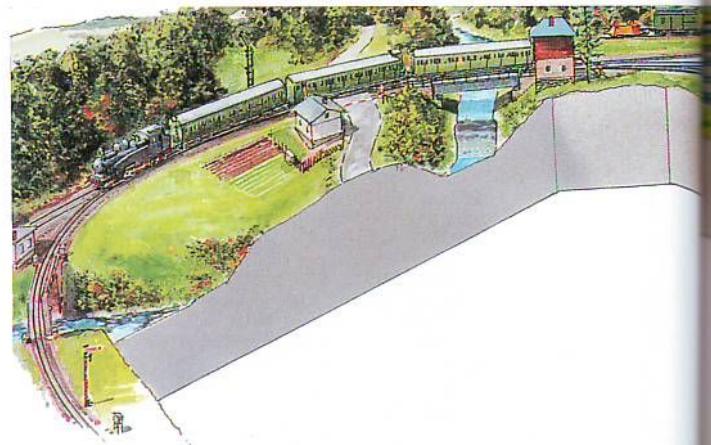
53. Vzhůru na ledovec

Toto kolejjiště není ničím jiným než divácky vděčnou atrakcí. Bylo skutečně modelově zrealizováno a ve své době budilo pozornost na řadě výstav. Námětem netradičně pojatého kolejjiště jsou švýcarské Alpy a místní ozubnicové železnice, proplétající se nepřístupným horským terénem až do těsné blízkosti horských vrcholů. Traf začíná v dolní stanici kabinové lanovky, po projetí poměrně dlouhé, ve spirále vedené dráhy a v neustálém stoupání dosáhne naše zubačka po zdolání několika mostů, viaduktů a tunelů horní stanice, u níž se nachází také horní stanice lanovky. Více než o modelovou věromost šlo autorovi o pobavení přihlížejících diváků a také o demonstraci skutečnosti, že i na malém prostoru lze realizovat zdánlivě nemožné věci.

54. Úzkorozchodná dráha Wolkenstein - Jöhstadt

HO/HoE 4,00 x 3,00

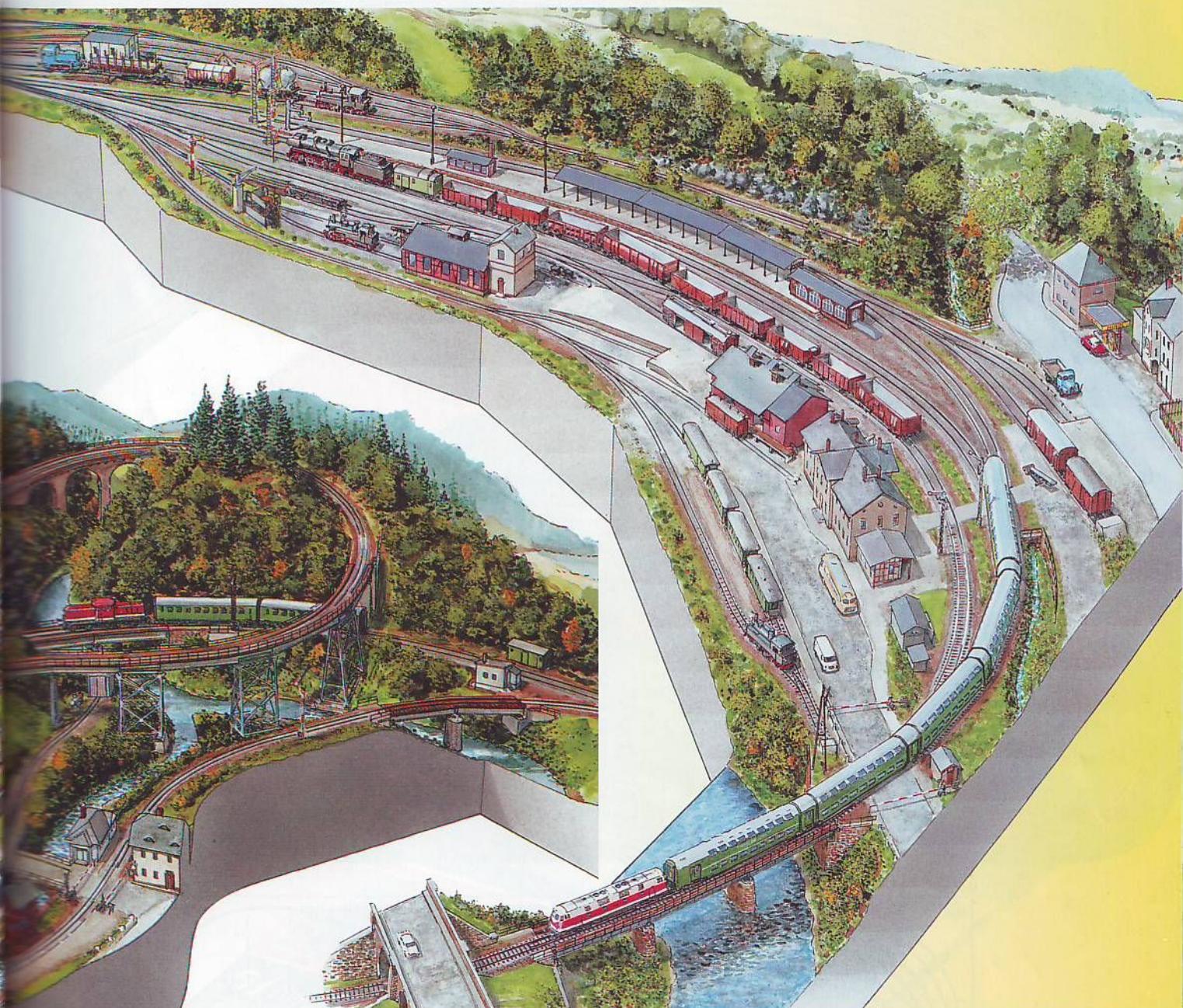
„Pressnitztalbahn“ (Dráha údolím Přesnice) a její koncová stanice Jöhstadt, ležící 5 km od našich Vejprt, jsou určitě pojmy tak známé, že vysvětlovat nějak obšírně jejich význam by bylo nošením dříví do lesa, a těch je v okolí této dráhy dost. Právě proto může být úzkorozchodná železnice Wolkenstein - Jöhstadt vhodným námětem pro každého, kdo před ruchem hlavní tratě dává přednost kolejím zpola zarostlým trávou, s četnými oblouky

a mosty, kudy čas od času projede krátký vláček s parní lokomotivou a kde čas působí dojem, že plyne stejně pomalu jako před osmdesáti, sto lety.

Hlavním námětem kolejisti ale není šírá trať, byť ve skutečnosti je ještě daleko romantičtější, než se dá popsat, nýbrž její východní stanice Wolkenstein, kde cestující přesedají do vlaků normálněrozchodné dráhy a kde se nákladní vozy přemisťují z podvalníků zpět na

koleje svého rozchodu. Je známo, že nákladní doprava na dráze - díky přítomnosti závodu FORON na výrobu domácích spotřebičů v nácestné stanici Niederschmiedeberg (podnik je dnes součástí firmy EFS Hausgeräte GmbH) - přetrvala o řadu let zánik mnoha jiných provozů. I vlečka tohoto závodu je na kolejisti znázorněna včetně druhé koncové stanice Jöhstadt s její hrázděnou cihlovou budovou remizy.

Z důvodu využití místa je spojovat mezi oběma stanicemi vedena v kymí esovitými oblouky, misty se znázorňují stoupáním, přičemž překoná celkem třikrát vodní tok. Vzhledem k tomu, že vrcholová stanice Jöhstadt je v modelu umístěna až těsně po zadní stěnou, nezbývá než naznačit přilehlou obec pouze plošně prostříleným zadní tapety. Samotná stanice je vybavena nakládací rampou a několika odstavnými kolejemi, z nichž

v blízkosti remízy je vhodná pro téměř nepřetržitý pobyt nákladního vozu s útlím, kterým jsou pokryty potřeby samého provozu.

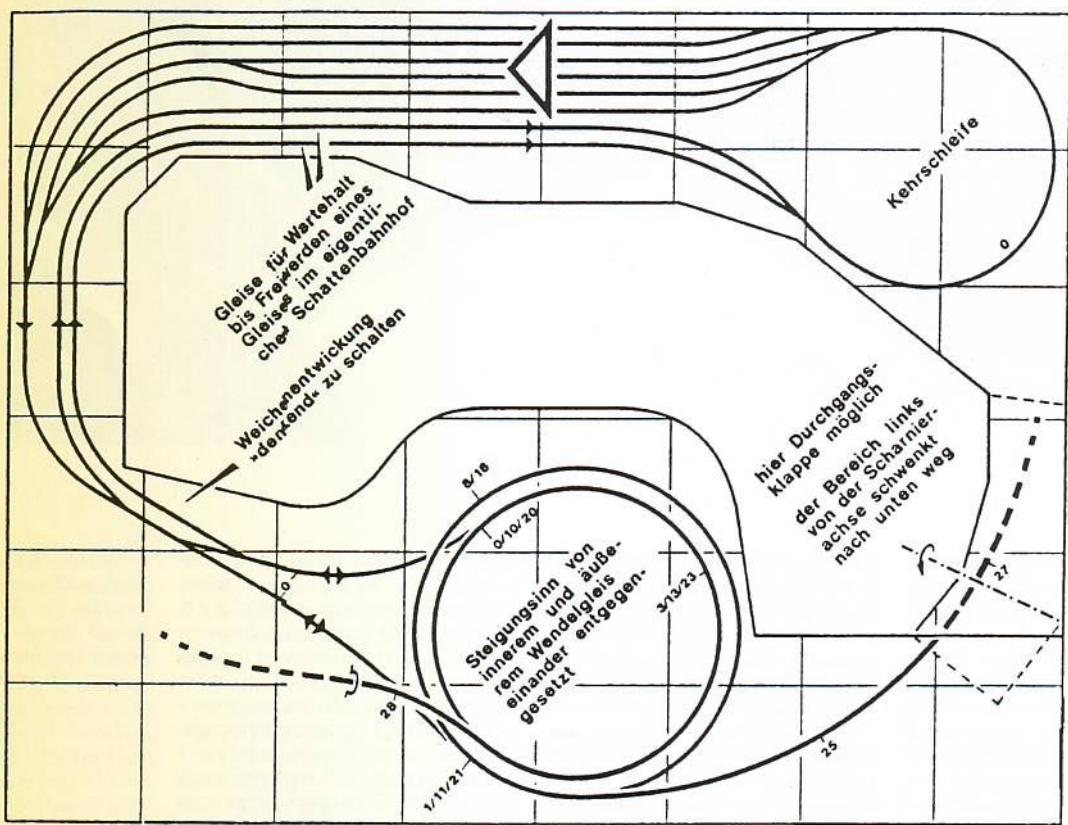
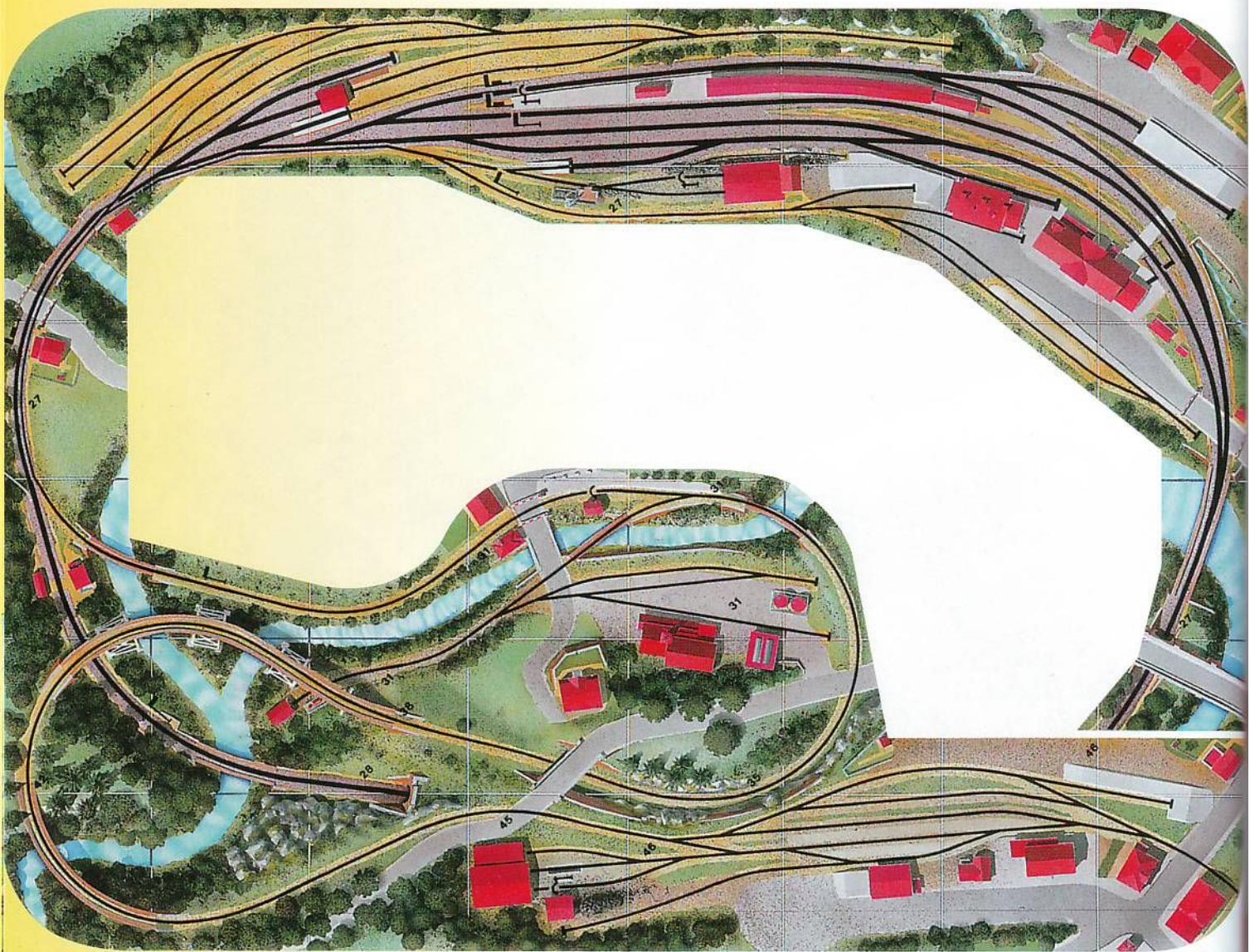
Osobní dopravu na tomto kolejisti sestavují jedinak klasické vlaky, sestavené z úzkorozchodných čtyřnápravových vozů, tažených parní lokomotivou, i jednak normálněrozchodné vlaky různých typů (odpovídajících charakteru dopravy na skutečné regionální trati Amberg-Buchholz - Flöha), nejčas-

těji vedené lokomotivami řad 110, 118 či 119 DR. Zajímavá je nákladní doprava, obsluhující jak zminěný závod v Niederschmiedeburu normálněrozchodnými vozy na podvalnicích, tak stanici Jöhstadt - tu ale často přímo úzkorozchodnými nákladními vozy.

Stanice Wolkenstein jako by v sobě spojovala některé prvky českých železničních stanic Jindřichův Hradec a Obrataň. Trať úzkorozchodné dráhy je značně protáhlý a málo rozvětve-

ným kolejistištěm přivedena až před stanici budovu, na její opačné straně, než „velká“ železnice, a postupně z ní vychází několik spojovacích a kusých kolejí. Zatímco v Obratani však úzkorozchodná dráha na konci nádraží velkým obloukem opustí plán stanice a vysokým náspem i po viaduktu protne obec, ve Wolkensteinu i v Jindřichově Hradci vstoupí do splitky s normálněrozchoduou tratí a zamíří ke svému cíli již zcela mimo zástavbu obce.

Ačkoli jde v případě tratě Wolkenstein - Jöhstadt o dráhu typicky německou, plán jejího modelu může být velkou oporou a dobrým výchozím bodem i pro české modeláře při stavbě jejich vlastní úzkorozchodné železnice.

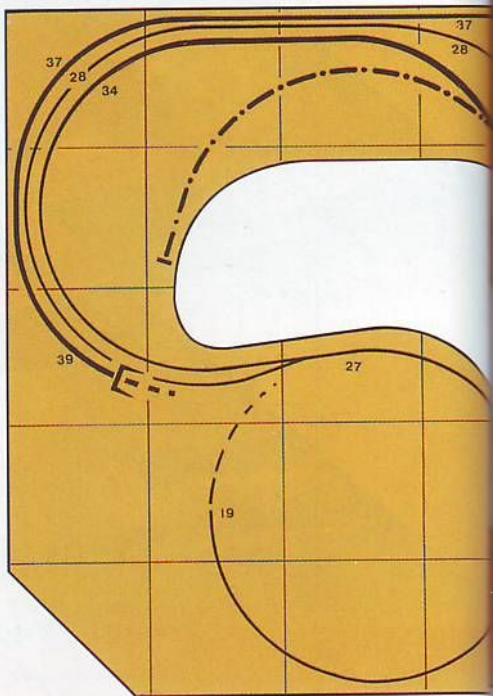
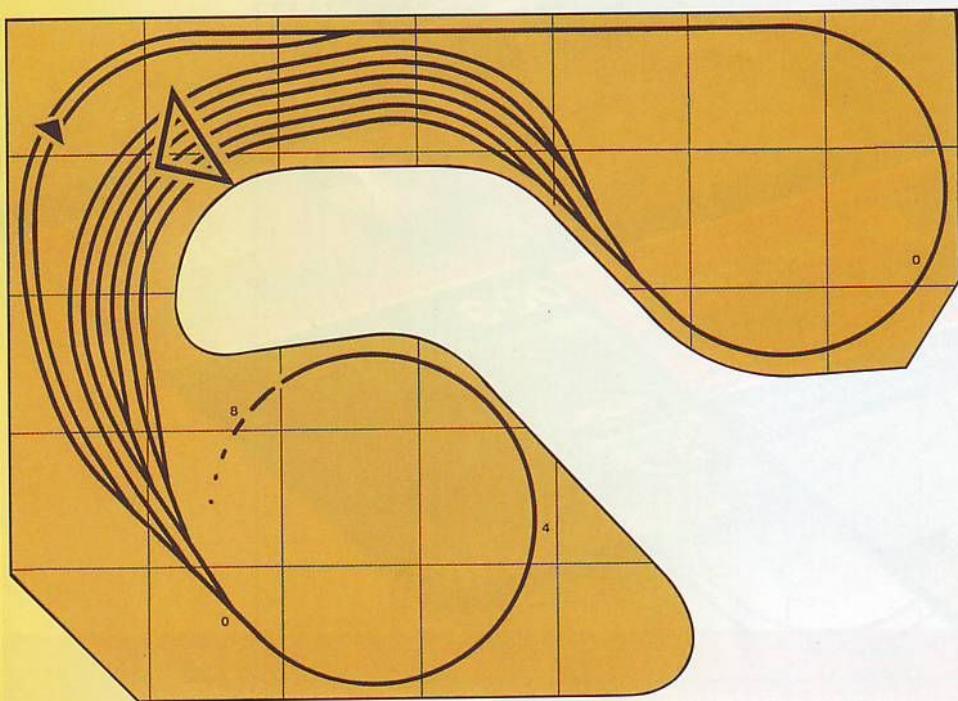

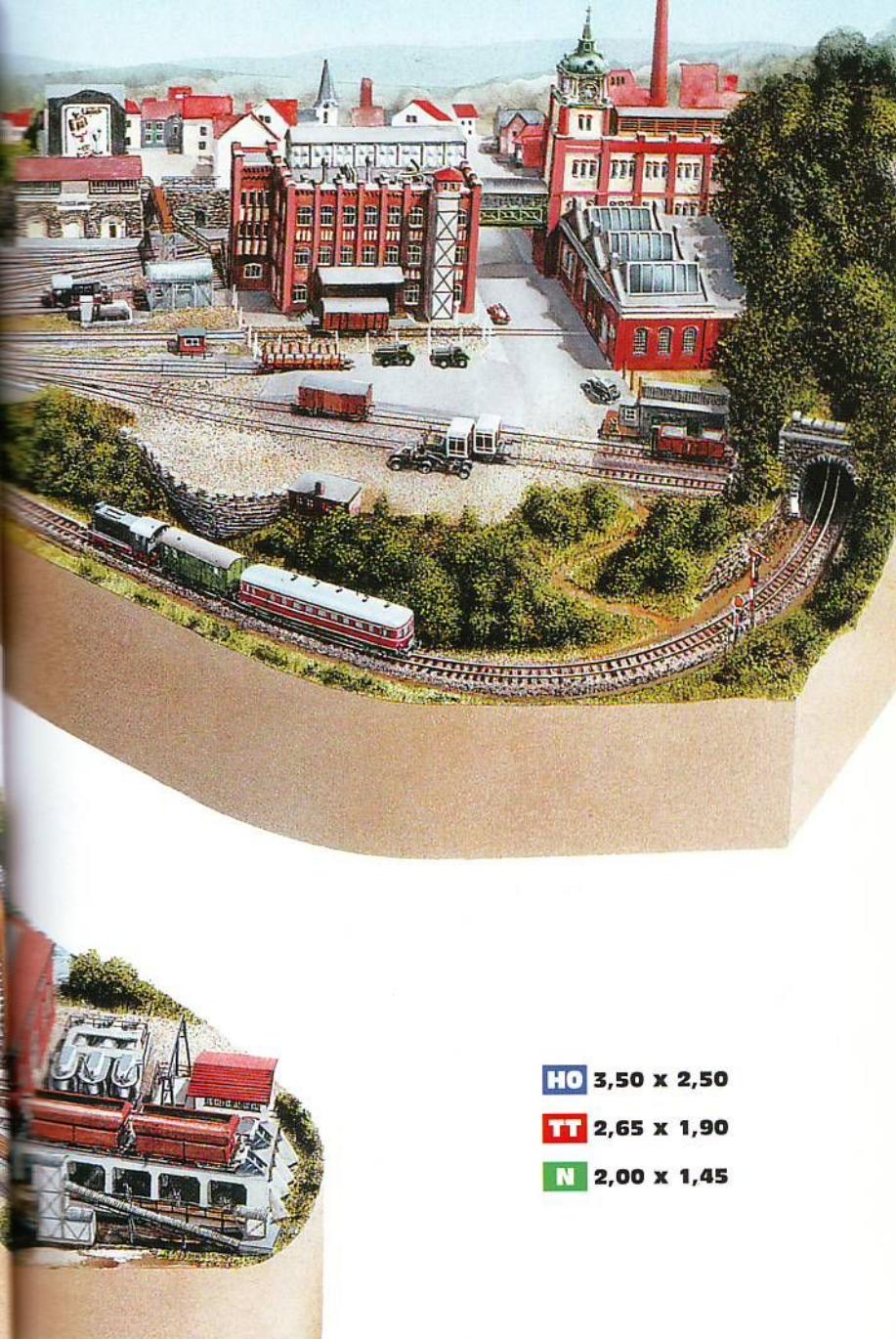
PUBLIKACE PRO PROFESIONÁLY, PROFESSIONÁLNÍ PUBLIKACE PRO KAŽDÉHO!

Informace a předplatné:
M-Presse
Kletiště 579
763 14 Zlín-Štipe

Tel: 603 509 109
Fax: 577 437 337
E-mail: predplatne.zm@wo.cz

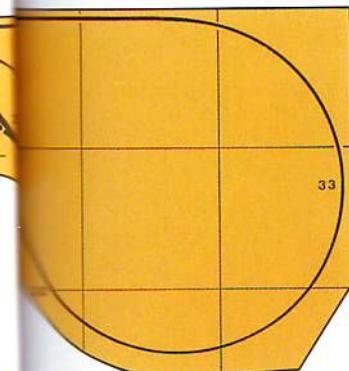

HO 3,50 x 2,50

TT 2,65 x 1,90

N 2,00 x 1,45

55. Železnici do průmyslového centra vysočiny

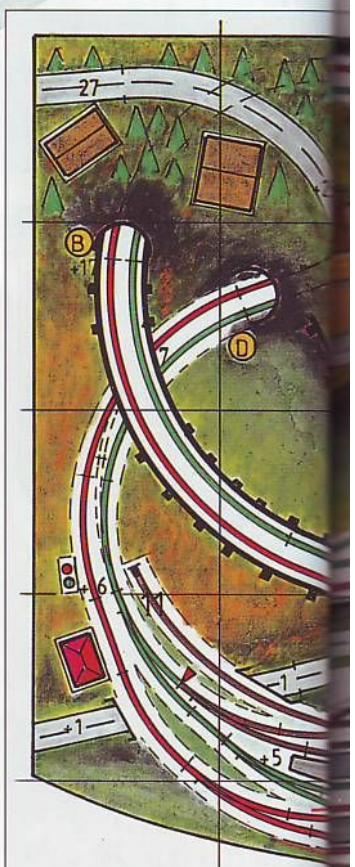
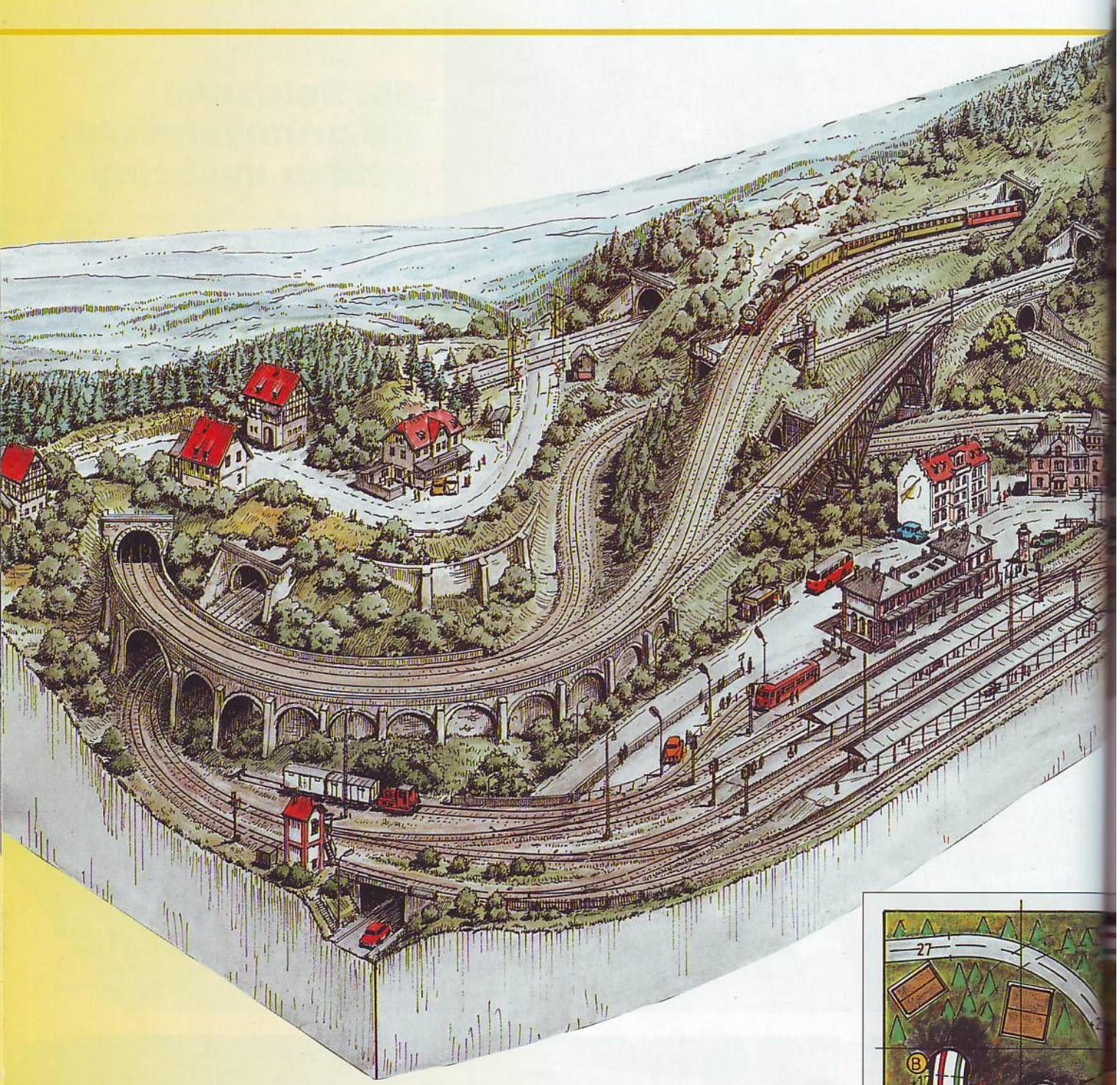
Pokojové kolejisti ve velikosti HO zobrazuje na panelu tvaru nedokončeného U relativně rozsáhlé nádraží středně velkého průmyslového města. Jednokolejná trať není na kolejisti nosným prvkem a její značná část vede pod terénem, kde je - v oblasti pod vidičnou stanici - umístěna ve druhé úrovni spádová trať se zdvoukolejněním úsekem pro rychlou výměnu souprav (viz obr. B), a ve třetí úrovni také nádraží skryté (obr. C). Jeho šest odstavných kolejí a další dvě skryté čekací a předjízdné kolejí tvoří bohatě dimenzovanou základnu celého parku vozidel, která umožňuje efektivní řízení provozu. Velké spirálovité oblouky, kterými se trať ke skrytému nádraží stáčí, jsou navrženy o poloměru 600 mm, přičemž mezi oběma segmenty kolejisti je nutné zachovat volný průchod také o síři minimálně 600 mm. Kolejisti tedy bude zřejmě vyžadovat zvláštní místnost.

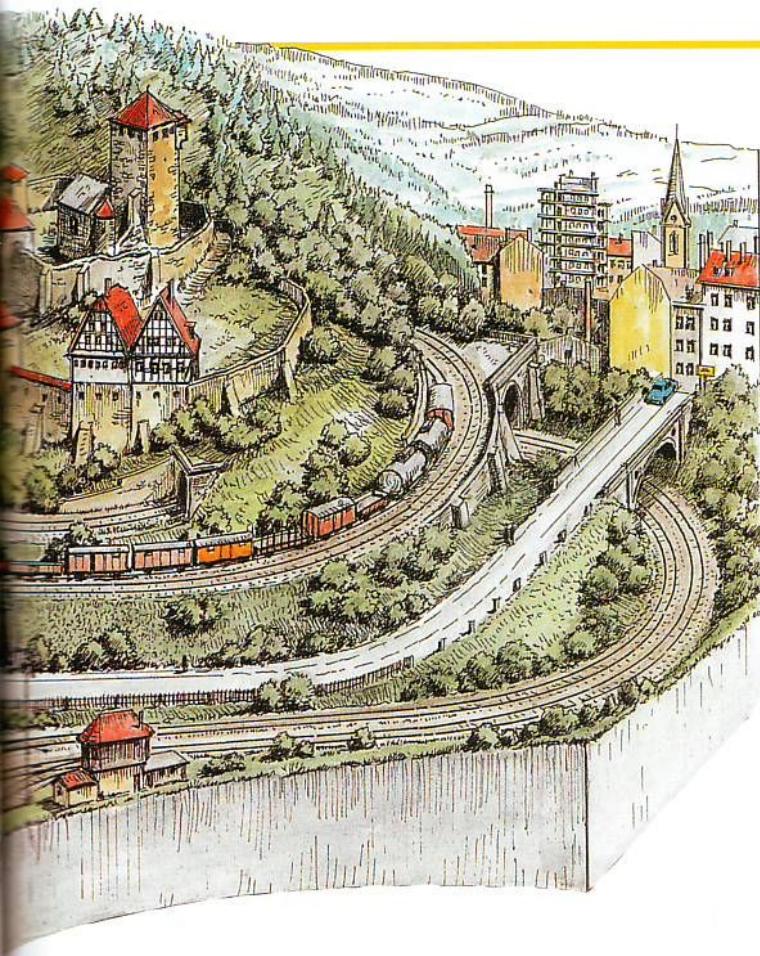
Námět kolejisti zdůrazňuje průmyslový charakter zobrazeného města. Kromě centrální osobní části s ostrovním nástupištěm, částečně krytým a částečně ležícím v oblouku, je ze staničních kolejí vyvedeno několik vleček, odstavných a překládkových kusých kolejí. V „jižní“ části je to vlečka do koksovny, kam jsou přistavovány k samočinnému vyložení na vyvýšené vykládací rampě vozy Falls a kde působí rovněž vlastní závodové posunovací vozidlo (v našem případě dokonce parní akumulační lokomotiva). Ta má k dispozici vlastní malou remizu o jednom stání.

Na opačné straně nádraží se nachází další průmyslový podnik - v tomto případě jde o strojírnu, jejíž vlečková kolej ústí přímo do výrobní haly. Mimo to je zde i nakládací rampa, vedle dvou kusů překládkové kolejí a mezi tím je vtisknuta ještě miniaturní remiza (spíše „garáž“) s čerpací stanicí pohonných hmot, kterou využívá zdejší záloha, tvořená motorovou posunovací lokomotivou řady T 200.4 (Köf II).

Vedle staniční budovy našli autoři kolejisti ještě prostor pro kratičkou kusou kolej, na niž jsou v pravidelných intervalech přistavovány poštovní vozy. Bývalo to tak zařízeno, že jeden z večerních vlaků potom tento vůz odvezl do větší stanice, kde byl sestaven poštovní vlak a ten se v noci vydal zase dálé, až dorazil do hlavního města.

K provozu na kolejisti lze využít bohatou škálu vozidel z produkce řady modelových výrobců i vlastní výroby, odpovídající zvolené epoše. Silné zastoupení bude mít zákonitě nákladní doprava, včetně ucelených uhelných souprav.

56. Hradiště

Rozsáhlé kolejističné pro zkušené modeláře. Uspokojují zejména ty, kteří preferují jízdu vlaků krajinou. Té se zde dostává vrchovaté. Pomyslný střed kolejističné netvoří nádraží, nýbrž starý hrad na úbočí zalesněného kopce, který je zároveň nejvyšším bodem. Klikatici se tratě v kopcovitém terénu dávají bohaté možnosti provozu, na strídání souprav pamatuje skrytě odstavné nádraží. Jak již bylo řečeno, návrh počítá zejména s jízdou vlaků krajinou. Z tohoto důvodu je na tomto poměrně rozsáhlém kolejističné pouze jedna železniční stanice, která nám nedává mnoho možností k posunu či manipulaci jízdám. Provozovat lze téměř všechny druhy vozidel, nejlépe II. až IV. epochy, záleží jen na vašem vkusu.

Modely stejnojmenné rakouské dráhy nabízela před časem ve velikosti HOe firma Roco a právě typická krajina a prostředí této romantické železnice jsou námětem tohoto kolejističné. Sým námětem a rozměry připomíná kolejističné předcházející, nicméně provozně se jedná o zcela odlišný celek. Také zde je kladen důraz na jízdy vlaků maleb-

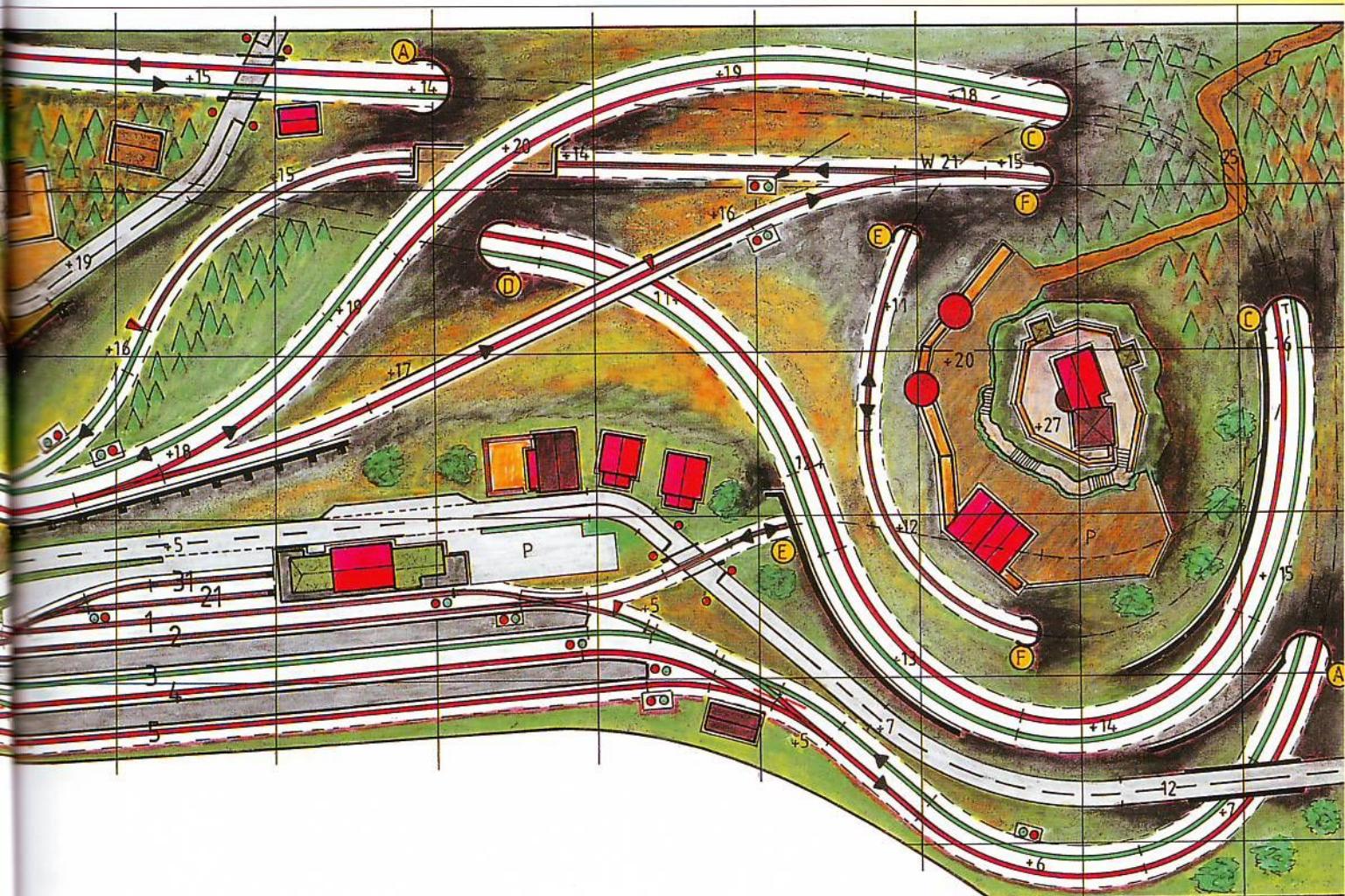
nou krajinou. Železniční stanice je zde však situována pouze jedna, a to v centrální části kolejističné. Provoz je zpestřen železniční vlečkou ke štěrkovně, v jejíž blízkosti se zároveň nachází výhybna se zastávkou. Trat není již tvoréna ovalem, ale na jedné straně je ukončena skrytou kolejovou smyčkou s odstavnými kolejemi. Pokud se rozhodnete pro realizaci tohoto kolejističné, mějte na paměti, že také zde musíte provést úplnou elektrifikaci všech kolejí. Velmi pečlivě je třeba také postupovat při budování skrytých kolejových úseků.

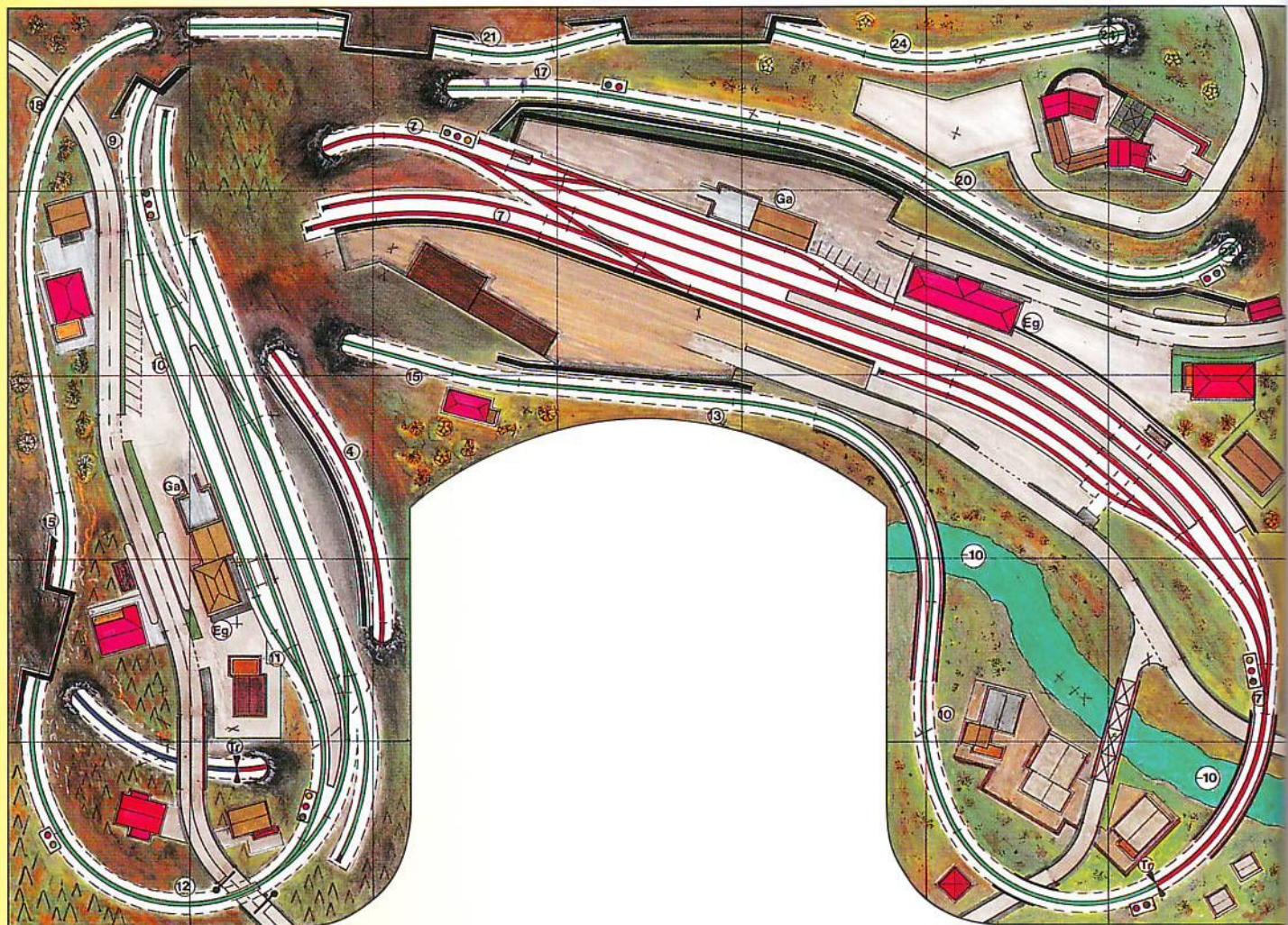
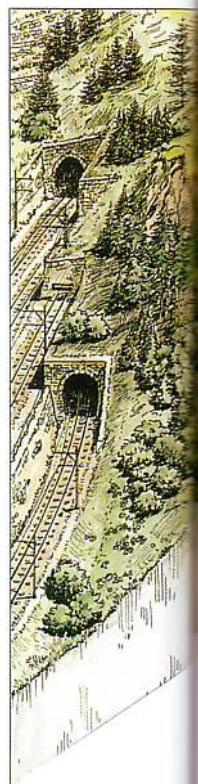
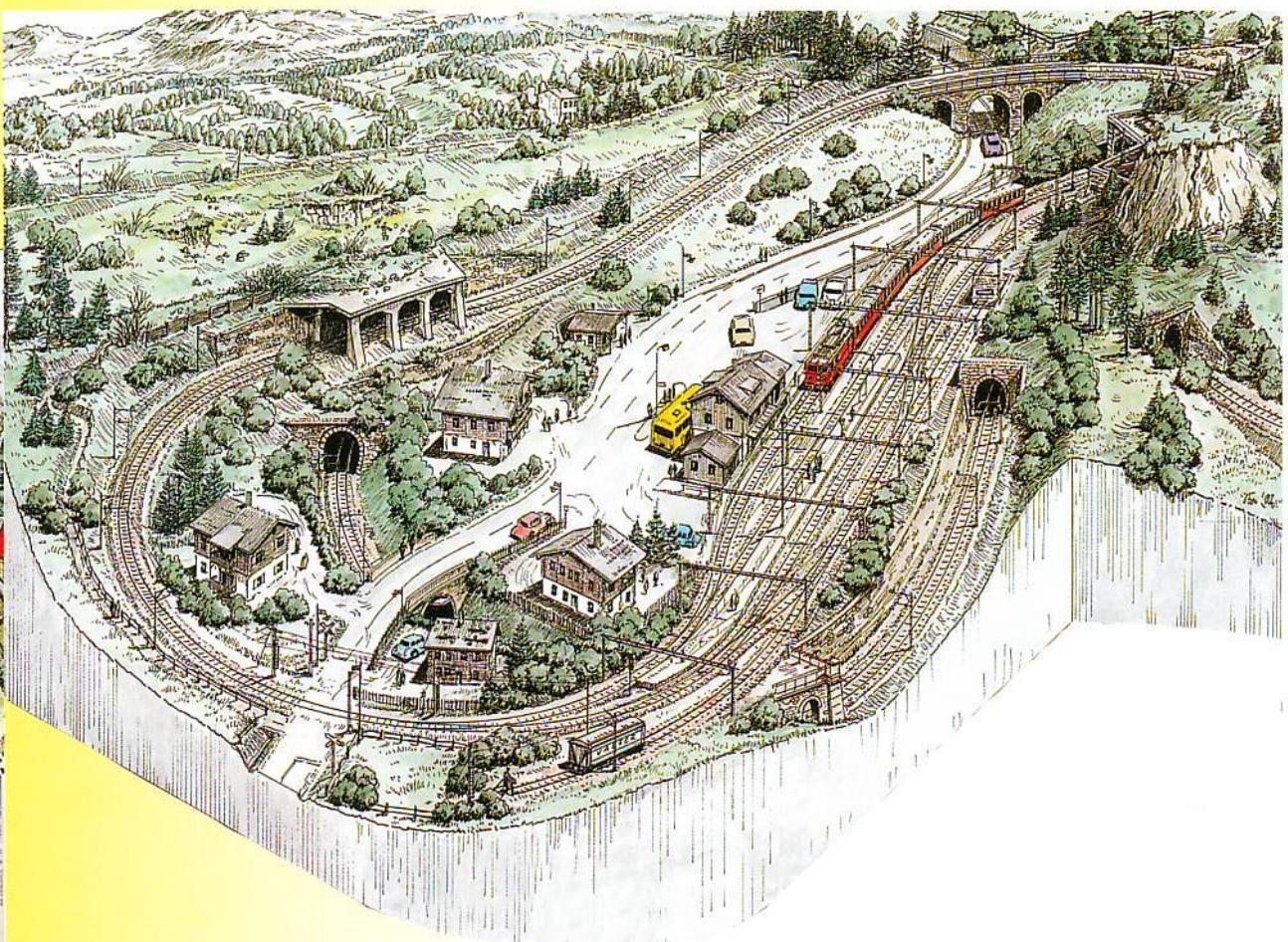
Abychom učinili alespoň osobní dopravu o něco zajímavější a pestřejší, můžeme na jednokolejně trati zřídit osobní zastávky. Místní úřad bude jistě pro. Jedna z nich je žádoucí v oblouku pod výletním hostincem (vlevo nahore), druhou můžeme navrhnut pod hradbami hradu, v mezikolejném úseku mezi tunely. Zastavovat zde budou pochopitelně pouze motorové vozy a vlaky místní dráhy. U nákladní dopravy se musíme smířit pouze s projíždějicimi soupravami.

HO 5,30 x 2,65

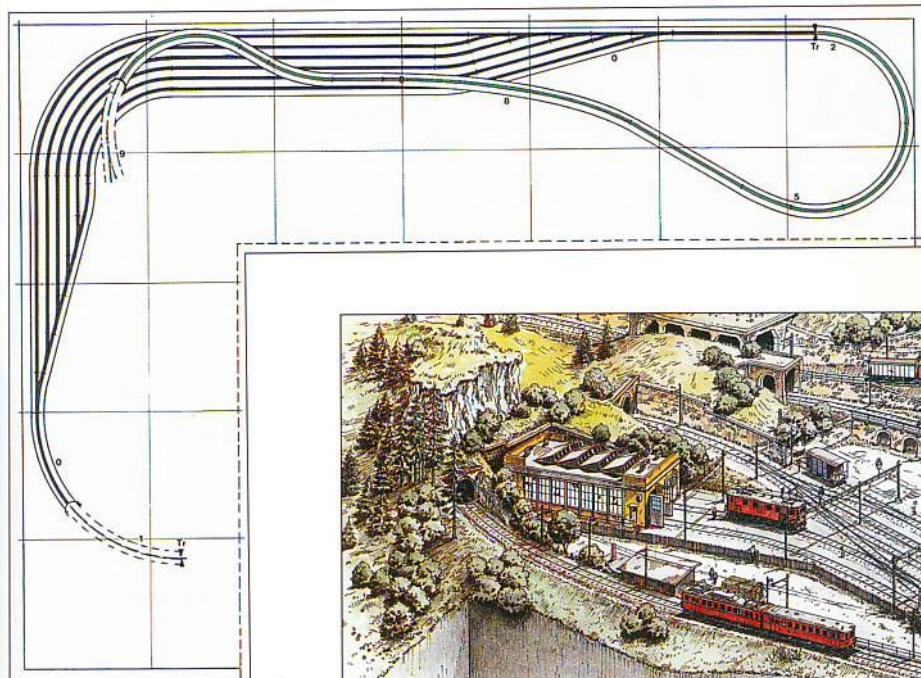
TT 4,00 x 2,00

N 3,00 x 1,50

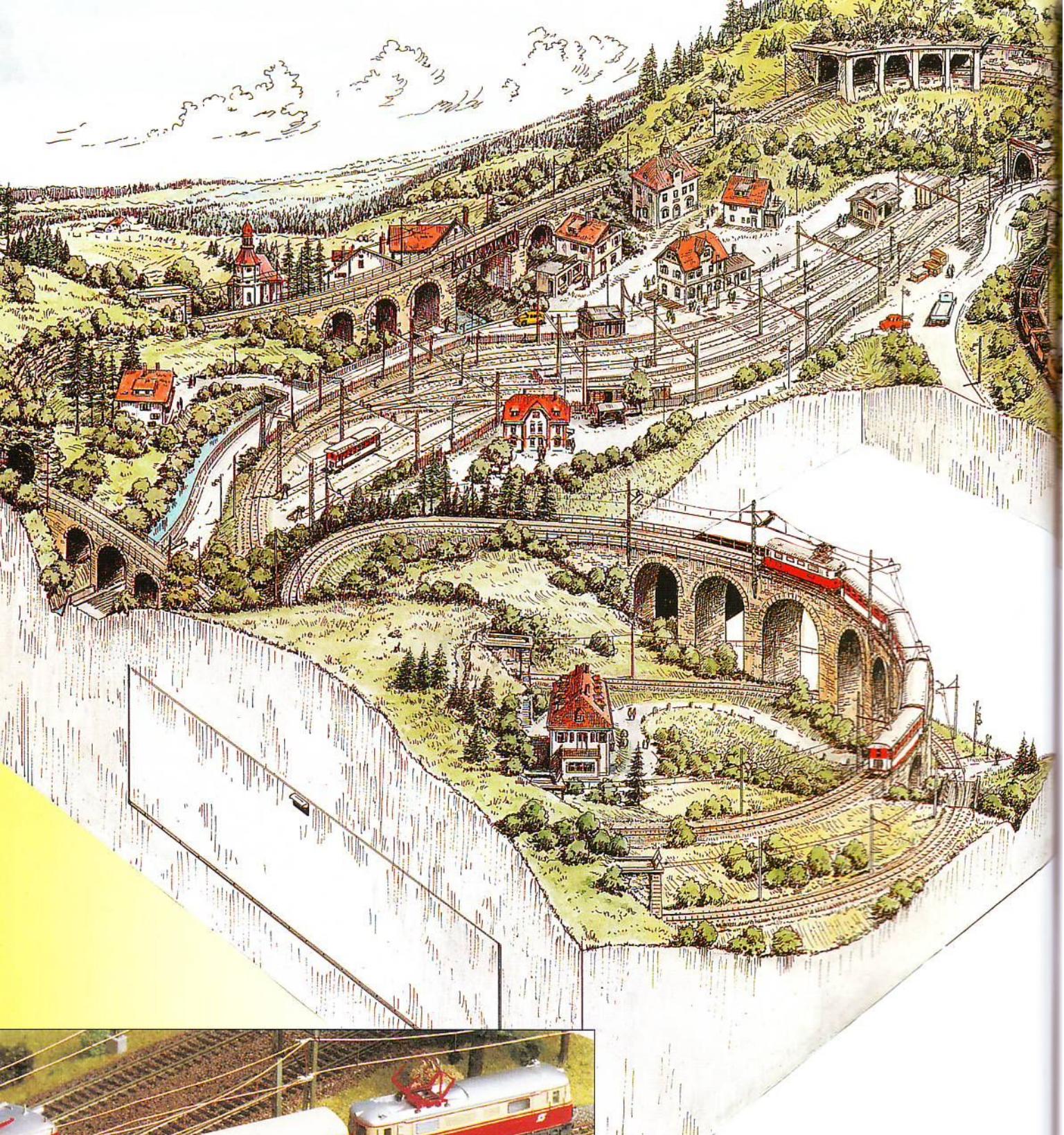

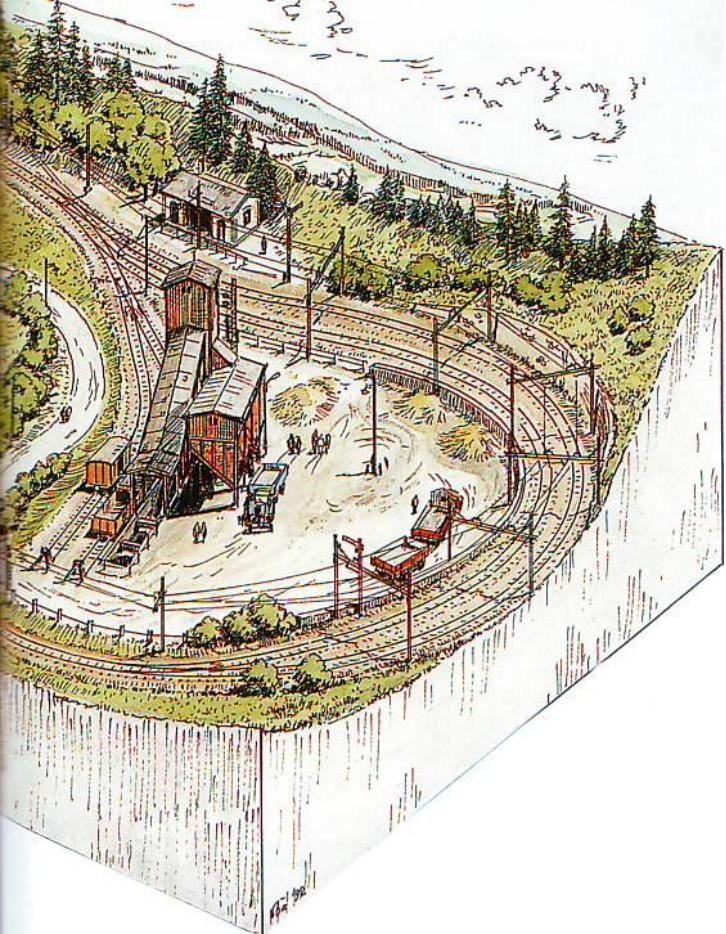
H0m 3,50 x 2,50

57. Davos

Námět tohoto kolejističky vychází ze skutečného prostředí švýcarské dráhy společnosti RhB v blízkosti Davosu. Původně bylo tedy navrženo pro velikost H0m. Netradičně řešený tvar kolejističky v podstatě kopíruje stěny místnosti tak, aby obsluha stojící uprostřed obsáhla v případě potřeby všechny úseky. Také toto kolejističky preferuje zejména provoz vlaků na trati, čemuž je podřízen tento plán. Ten tvoří deformovaný kolejový ovál se skrytým odstavným nádražím, které umožňuje střídání a prodlevy vlaků. Míjení souprav probíhá ve dvou protilehlých stanicích. Zajímavou alternativou může být umístění lokomotivního depa, tak jak ukazuje malé vyobrazení uprostřed. Původní návrh počítá v tomto místě pouze s odstavnými kolejemi pro skladku dřeva. Má-li být dojem z této švýcarské tratě dokonalý, nezapomeňte celé kolejističky elektrifikovat. Inu, Švýcarsko...

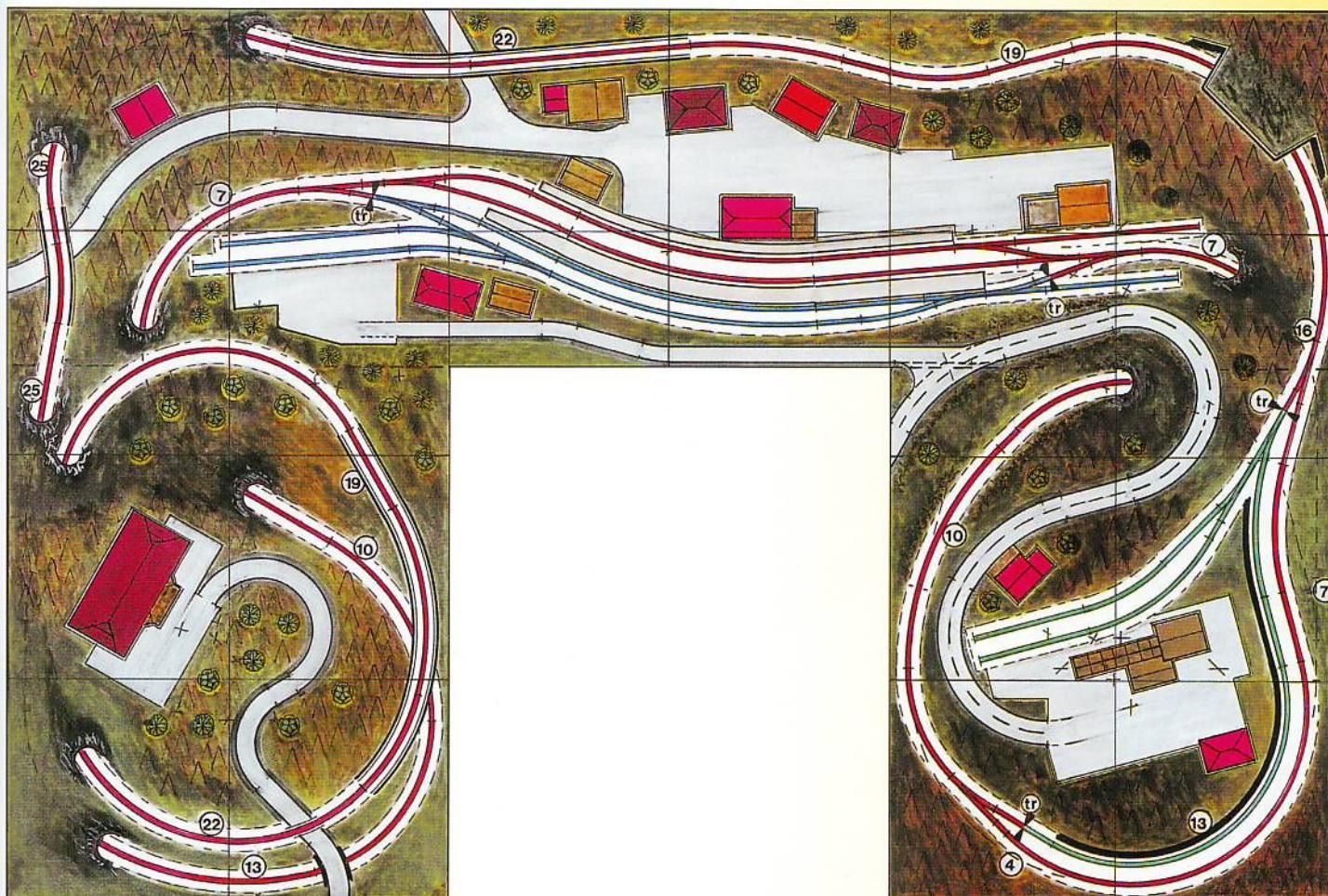
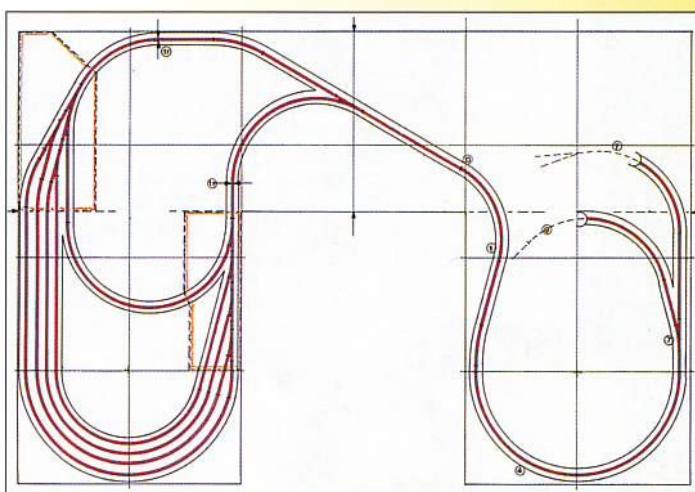

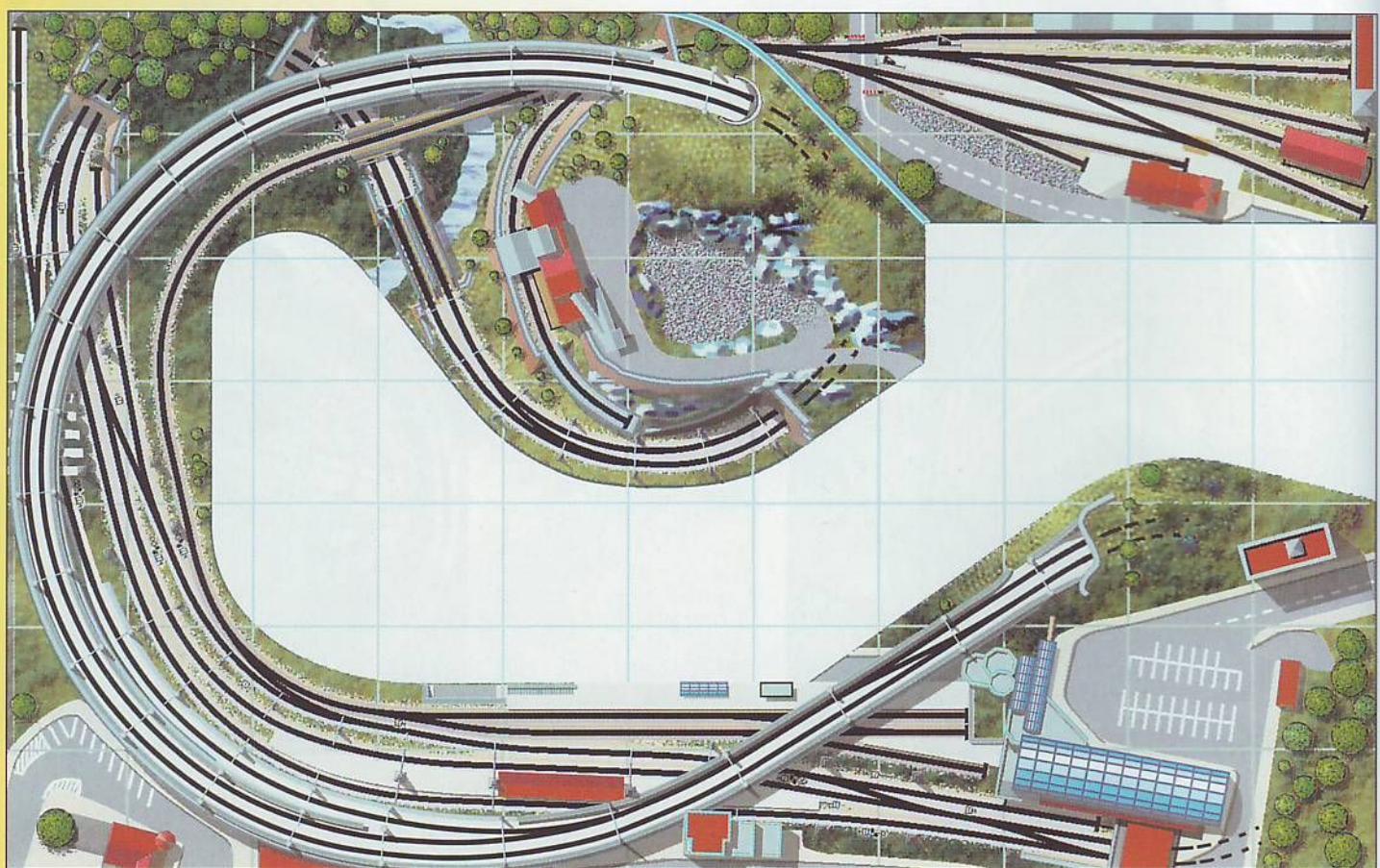
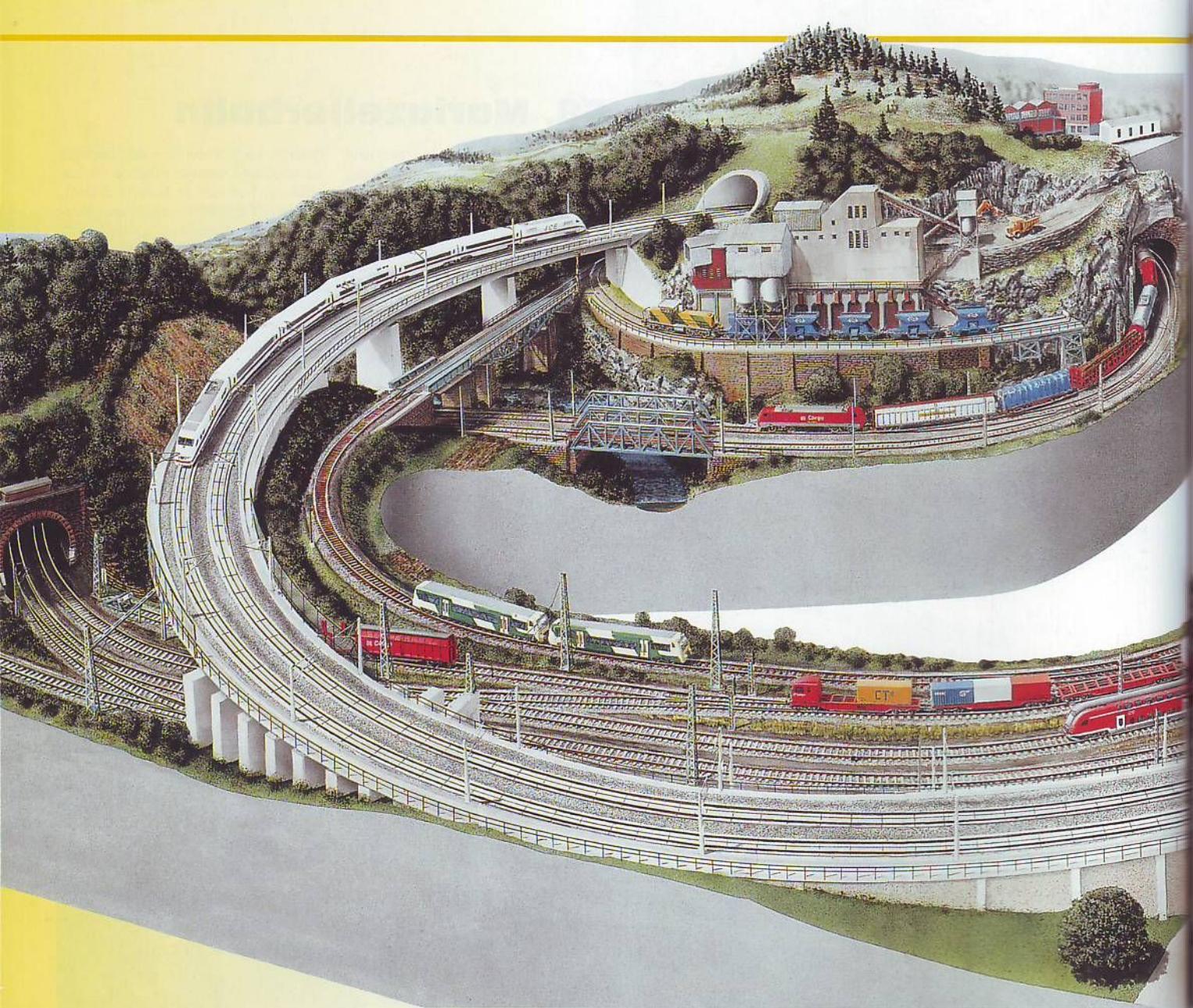

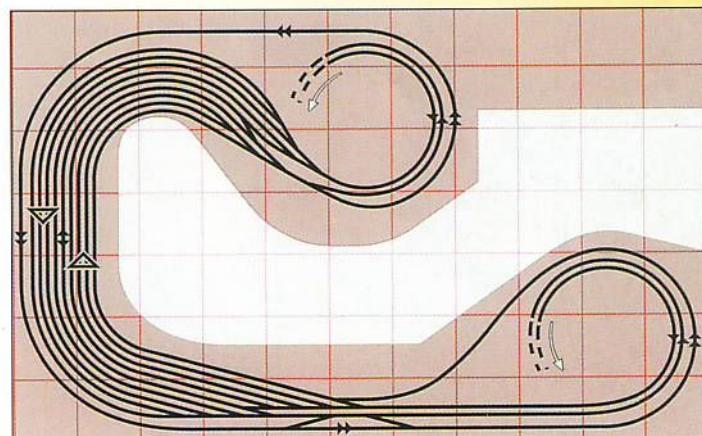
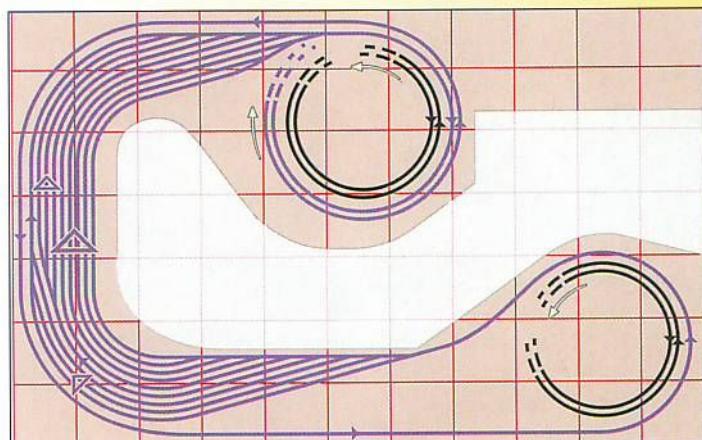
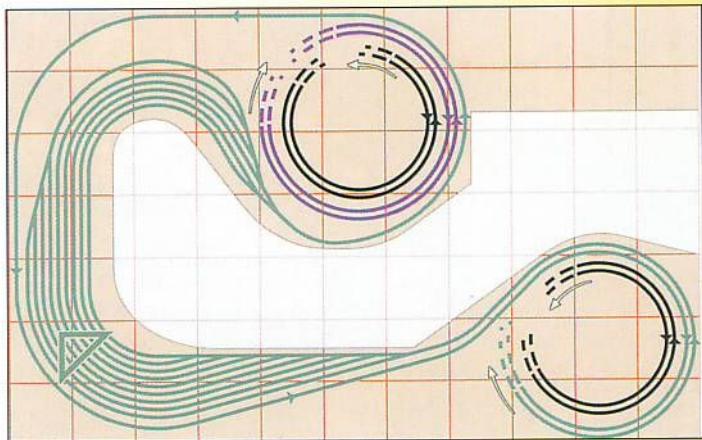
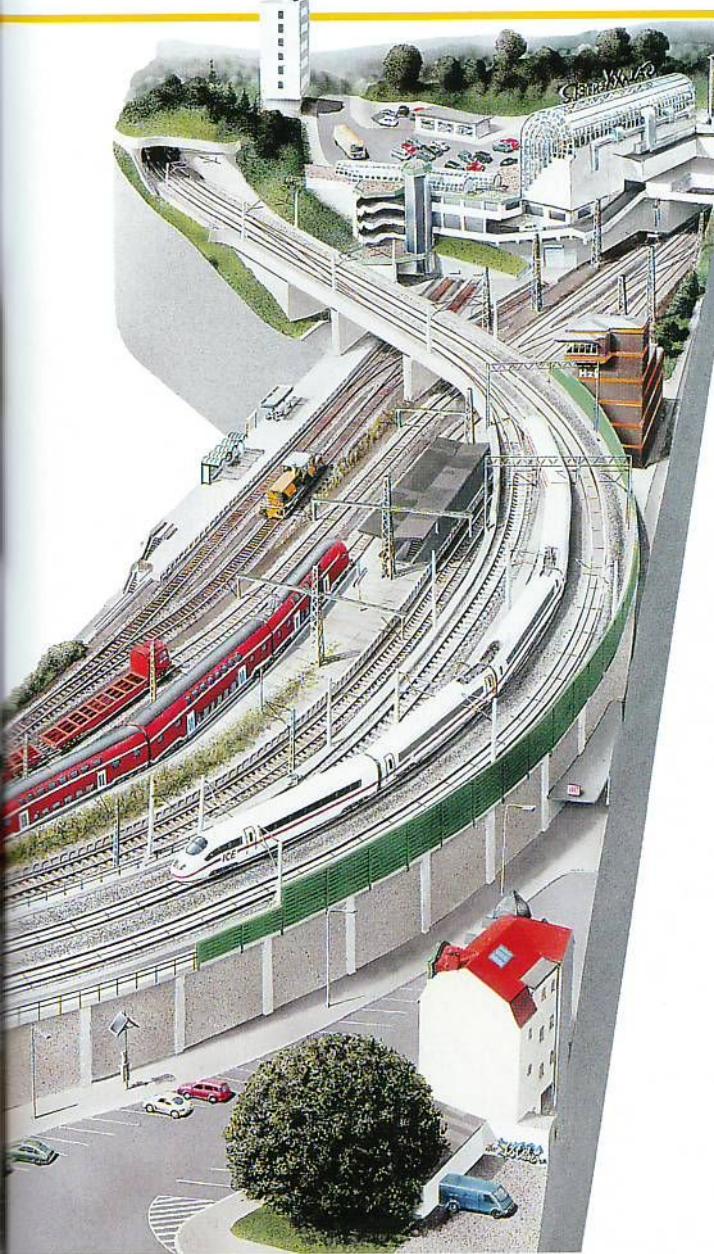
58. Mariazellerbahn

Modely stejnojmenné rakouské dráhy nabízela před časem ve velikosti HOe firma Roco a právě typická krajina a prostředí této romantické železnice je námětem tohoto kolejistiště. Ač je kolejistiště neprvní pohled podobné přechozimu, provozně se jedná o zcela odlišný celek. Také zde je kladen důraz na jízdy vlaků malebnou krajinou. Železniční stanice je tu však situována pouze jedna, a to v centrální části kolejistiště. Provoz je zpestřen železniční

HOe 3,00 x 2,00

59. Dráha 21. století

Pro vychutnání si rychlé jízdy expresů je navrženo rychlejště, jehož dominantou je mohutná dvoukolejná es-takáda vedoucí v mírném oblouku nad městským nádražím s moderní budovou, betonovými zárubními zdmi a dalšími atributy moderní doby. Celé kolejště je rozvrženo do čtyř výškových úrovní, což klade velké nároky na přesnost stavby. V každém případě tak bude vhodné spíše pro pokročilejší modeláře. Uplatní se však na něm určitě velká škála vozidel ze současné nabídky mnoha modelových výrobců, kteří uvádějí zejména moderní vozidla na trh prakticky současně s počátkem nasazení do provozu vozidel skutečných.

Ve třech skrytých nádražích nad sebou, propojených oblibitnimi spirálovitými nájezdami, je dostatek odstavných kolejí pro celou řadu nejrůznějších druhů vlakových souprav. Na kolejště je totiž naznačena nejen vysokorychlostní trať, na niž se mohou prohá-

nět rychlostí blízkou plně vytvořenému ovladači různé typy moderních rychlovlaků, ale i starší (rovněž dvoukolejná) hlavní trať a dokonce (na malém kousku panelu) i trať místní. Je tedy možné uplatnit zde skutečně kompletní sortiment modelů V. epochy, kdy na místní trati je zaveden taktový provoz moderních motorových jednotek typu Desiro, Talent či jiných podobných vozidel z poslední doby, a na hlavní trati se potom dá využít řady klasických souprav a samozřejmě lze naznačit i nákladní provoz (sem se hodí i projíždějící ucelené soupravy vlaků RoLa s naloženými kamiony, jež u nás v praxi dopadají tak neslavně, anebo přímé kontejnerové vlaky, propojující největší evropské přístavy s metropolemi vnitrozemských států). Parní lokomotivy (i staré typy vozidel „moderních trakcí“) se uplatní například při zvláštních jízdách.

K kolejště je navrženo tak, aby do-

konalý přehled o jízdě vlaků měl nejen případní diváci, stojící okolo vnějších částí panelu, ale i vlastní obsluha, kterou je vytvořen „kokpit“ uvnitř kolejště o šířce přibližně 120 cm. Průchod do „kokpitu“ je zajistěn 80 cm širokým vybráni panelu, který tak má tvar deformovaného písma U. Uspořádání kolejí umožňuje nepřetržitý provoz několika modelových souprav, které se v případě potřeby dají plynule měnit za jiné, využívající z některého z odstavných nádraží pod po-

HO 550 x 350

TT 415 x 265

N 315 x 200

vrchem. Z důvodu omezení hluku, způsobeného dlouhotrvající jízdou vlaků ve skryté části, bude nezbytné uložit zde kolejí na korková podloží či použít některého z typů kolejíva na podloži gumovém. Určitě důležitým prvkem kolejště bude i propracovaná signalizace o poloze vlaků ve skryté části a poloautomatické či zcela automatizované řízení jejich jízdy a obsazování skrytých staničních kolejí.

F

Modulová domácí kolejiště trochu jinak

60. Plnou parou okolo pokoje

Toto poněkud méně tradiční kolejíště je variantou běžných obdélníkových kolejíšť, na kterých si jejich majitelé opravdu „zajezdí“. Musí však kvůli tomu být bud' zcela přestavěn nábytek ve vybrané místnosti, nebo je třeba se stavbou panelu počítat již na počátku novostavby. Šířka i délka segmentů kolejíště musejí korespondovat s rozdíly místnosti, přičemž volný prostor uvnitř panelů skýtá rozmanité možnosti využití, při dostatečné velikosti plochy dokonce i jako téměř běžného obyvaciho pokoje. Obdobně, jako v českém filmu „Kulový blesk“, v němž ve známé scéně přiváží na stůl „geniálního vynálezce“ silovici modelový vláček, toto kolejíště připomíná maximalizovanou verzi tohoto nápadu.

V provozu se uplatní libovolné osobní a nákladní soupravy, odpovídající vybrané epoše, které mohou být vzhledem k rozdílům kolejíště sestaveny v modelové odpovídající délce.

K tomu, aby hnací vozidla neměla problém dlouhé soupravy uvézt, přispívá roviný průběh celé tratě (skryté nádraží se třemi kolejemi je ukryto pod terénem, který žádnou trať nenesese). Zajímavý problém je před modeláře, který si toto téma vybere, postaven v oblasti segmentu s říčkou a mostem (na obrázku dole). Vzhledem k tomu, že pod terénem je právě v tomto místě skryté nádraží, musí voda sledovat velký terénní spád, na němž bude dobrá příležitost i k vybudování různých peřejí či dokonce vodopádu. V tom případě nebude nutné vést nad vodou silnici, která může být alternativně ukončena na kterémkoliv segmentu kolejíště prostým odvedením vozovky mimo panel. Určitou pozornost bude vyžadovat správné zpracování terénu s ohledem na pomyslný odtok dešťové vody.

Elektricky může být kolejíště rozděleno na dva až tři okruhy, které lze koncipovat například tak, že ze skrytého

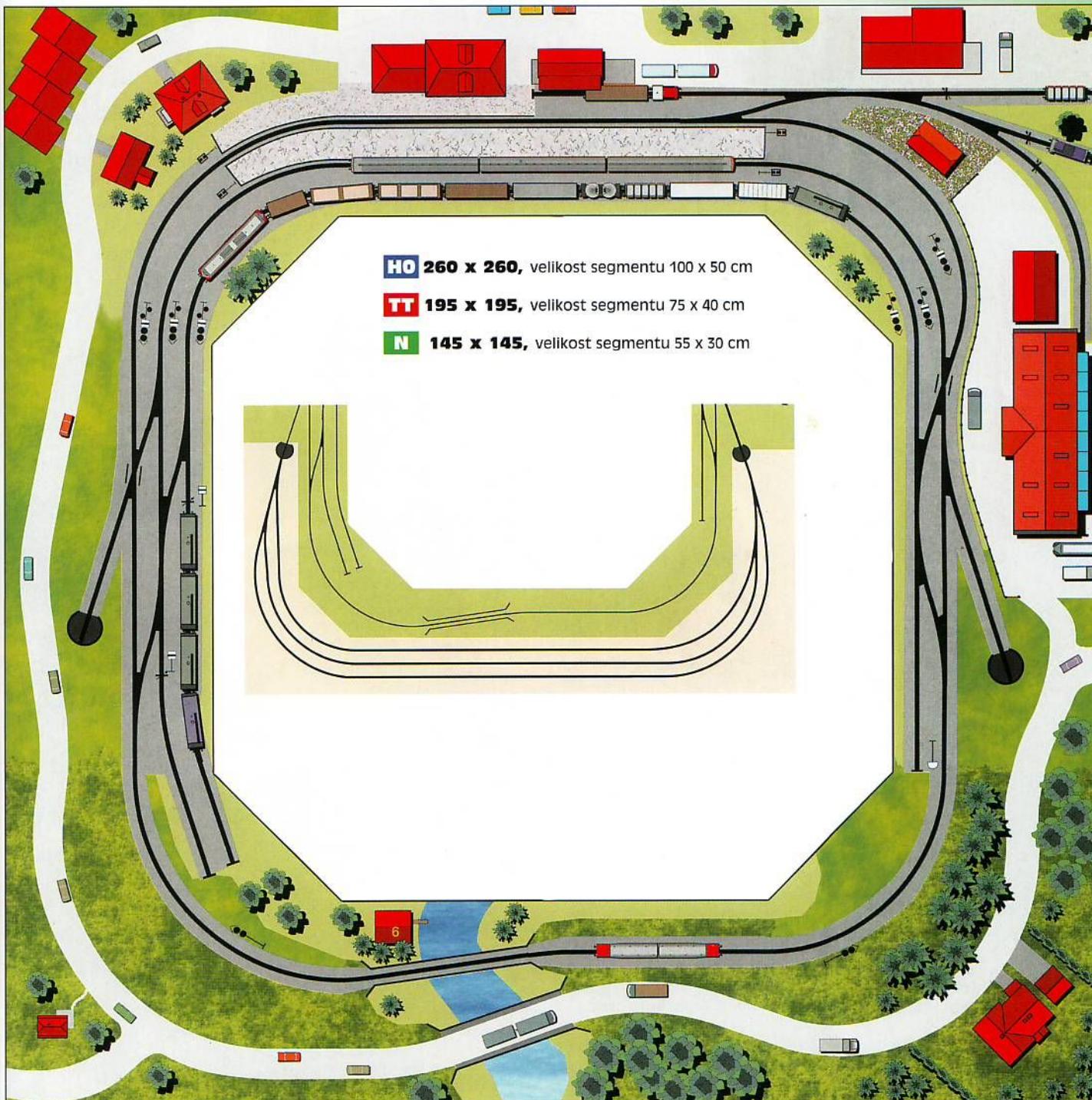
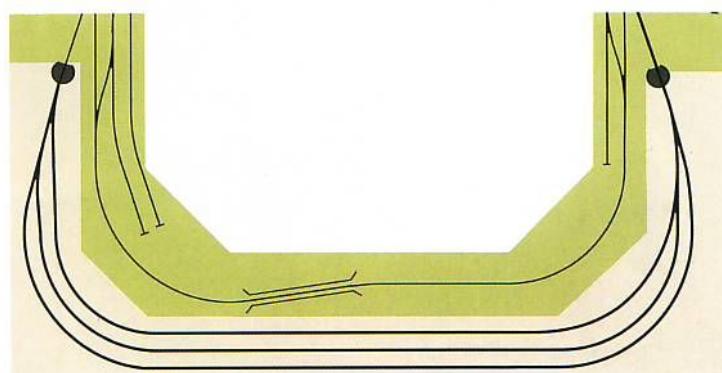
nádraží vyjedou vlaky do nádraží viditelného, kde zastaví a může s nimi být posunováno. Pokud budou pokračovat na otevřenou trať, převeze je napájení ve viditelném úseku druhý zdroj. Na trati se může uplatnit i napájení úseku stálým napětím z neregulovaného zdroje. Při analogovém systému ovládání se tedy můžeme věnovat ručnímu posunu, zatímco vlaky na trati necháme „hlídat“ automatikou. Vzhledem k tomu, že se vlak z hlavní tratě vraci stále do téhož nádraží, může osobní provoz ozvláštnit simulace připojů do jiného města, které vyjedou ze skryté části v době průjezdu prvního vlaku po širé trati (a tudíž v době, kdy se nachází pod napájením z druhého zdroje) a výckají jeho příjezdu ve stanici, aby se opět vrátily do skryté části.

Panelové segmenty mohou být zhotoveny z 10 mm silné základní překližky, na niž vybudujeme dvoupatrovou nástavbu pro viditelnou i skrytou část

kolejíště. Každé ze spodních patér může sloužit různým účelům, přičemž odkládacích ploch je vhodné mít co nejvíce.

Důsledně musejí být provedena spojení kolejí a terénu mezi pevnými a sklápěcími segmenty, bez nichž se toto kolejíště asi těžko obejde (pouze v případě, že přístup ke kolejíště bude proveden například schodištěm, ústicím ze spodního patra budovy doprostřed modelových panelů, si lze představit jejich pevné provedení). Ke spojení segmentů mezi sebou slouží vždy minimálně dva velké šrouby. Pokud se modelář bude řídit mezinárodními standardy provedení modulů, může potom své dílo v případě potřeby uplatnit i na výstavách a modelářských srazech, věnovaných stavbě modulových kolejí.

HO 260 x 260, velikost segmentu 100 x 50 cm
TT 195 x 195, velikost segmentu 75 x 40 cm
N 145 x 145, velikost segmentu 55 x 30 cm

61. Rohová sestava

Na třech základových deskách patřících délky (obě krajní 200 x 45 cm, střední spojovací segment 75 x 75 cm), uspořádaných do tvaru L, lze rozvinout zajímavý provoz mezi dvěma koncovými stanicemi, jenž se dá označit za jeden z nejmodelovějších a nejbližších skutečnosti, jaké vůbec můžeme vytvořit. Přitom toto kolejističte nevyžaduje tolik prostoru v místnosti jako kolejističte obdélníkového tvaru a v případě potřeby lze snadno složit - podle konstrukčního stavebního řešení buď svisele ke stěně, anebo do několikaposchodového regálu. Je to tedy výhodný námět pro modeláře s nevelkými prostory k dispozici. Je-li kolejističte zasazeno do rámce rohové nábytkové sestavy, může vytvořit i zajímavý doplněk ostatních „běžných“ předmětů.

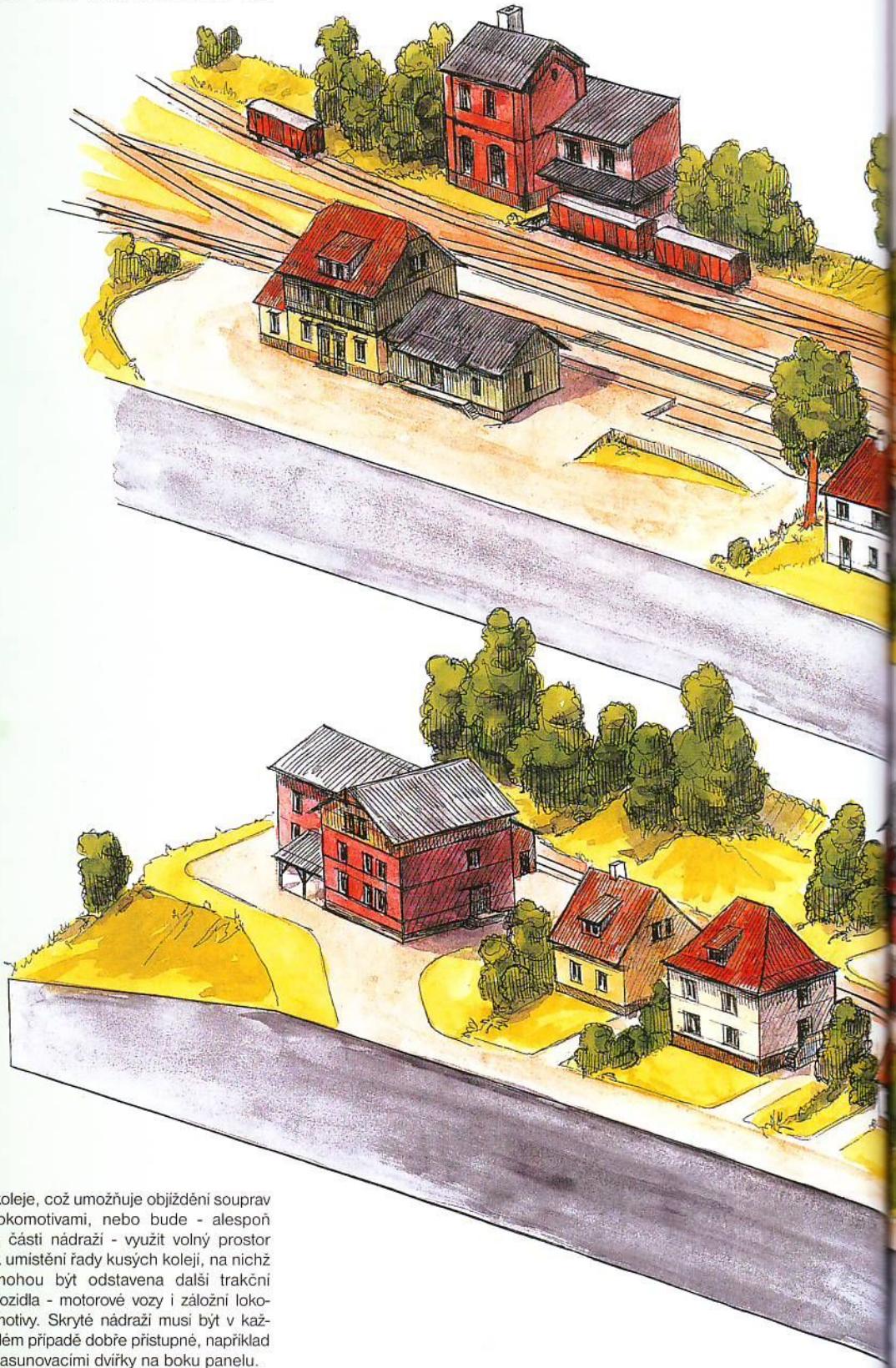
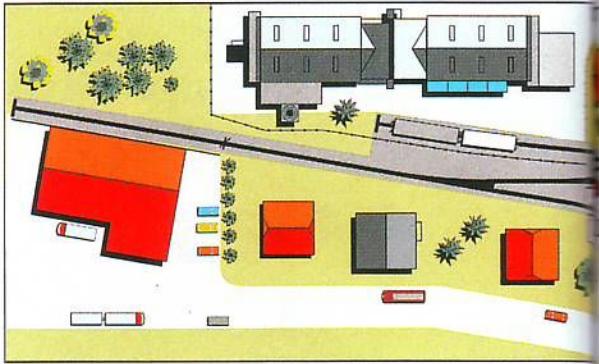
Provoz představuje široké možnosti obsluhy dvou koncových nádraží, mezi nimiž je vytvořen výškový rozdíl - v našem konkrétním modelu 15 cm. Navíc spodní stanice (na obrázku upravo) je pro zvýšení možností provozu úvratová, zatímco horní stanice (vlevo) tvoří typické koncové nádražíčko místní tratě, vybavené remizou o dvou stáních a dokonce čtyřmi kusými kolejemi (včetně zakončení kmenové kolejí), na nichž může probíhat vykládka různých druhů zboží a přepravovaných substrátů. Lze tak naznačit, že v přilehlém městečku fungují například mlékárna, pivovar, sklad paliv, zemědělský podnik s rostlinnou i živočišnou výrobou a další typické provozy, které za příznivějších časů vždy využívaly služeb železnice. Naznačené sýpané peróny není nutné modelovat přesně v této délce, pokud se rozhodneme zajišťovat dopravu motorovými vlaky, anebo jejich konce necháme „zarůst“ trávou. Stejně tak silnice nemusí vést po celé délce panelů a může být naznačena jako komunikace nižší třídy.

Spodní úvratová stanice je obohacena o možnost provozu ucelených cisternových vlaků ke skladu PHM a dlouhých souprav zavřených či chladírenských vozů, přistavovaných k vykládce a nakládce na několika kusých kolejích. V horní stanici budou - v případě modelování IV. epochy provozu - asi častými hosty (mimo univerzálně použitelných zakrytých vozů) vysokostěnné otevřené vozy (řady Es aj.), vezoucí uhlí, dřevo a písek, a také samovýsypné vozy (písek, zrniny apod.). U některé z kusých kolejí bude vhodné umístit pásový nakladač nebo blok samovýsypných zásobníků. Před budovou remizy by nemělo chybět vybavení pro nejnuttnejší provozní úkony, spojené s provozem parních lokomotiv a motorových vozů (viz modelářská příloha Stavba depa).

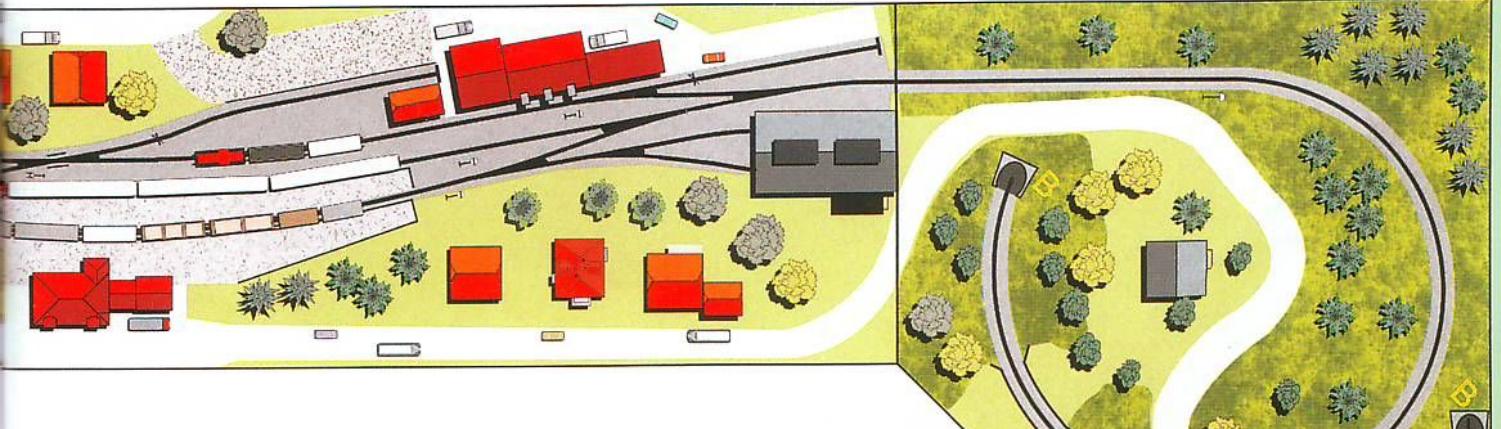
Z hlediska elektrického napájení kolejističte připadá v úvahu - vedle digitálního provozu - rozdělení kolejí na tři samostatně napájené a ovládané okruhy - každého z nádraží a jeho přilehlého traťového úseku zvlášť, a mimo to separátní napájení skryté části ve středním segmentu. Návěstidly je na tomto kolejističte vhodné šetřit - kromě obou mechanických návěstidel na vjezdu do úvratové stanice (a případných

světelních nebo rovněž mechanických návěstidel odjezdových) se provoz v horní stanici bude řídit podle předpisu D3, tj. za použití pevných tabulek (lichoběžníkové tabulky na místě vjezdového návěstidla a tabulky s křížem namísto předvěsti).

Skryté nádraží ve spodní úrovni segmentu s koncovou stanicí místní tratě je možné řešit buď tak, že se jeho kolej sbíhají do kmenové kuse

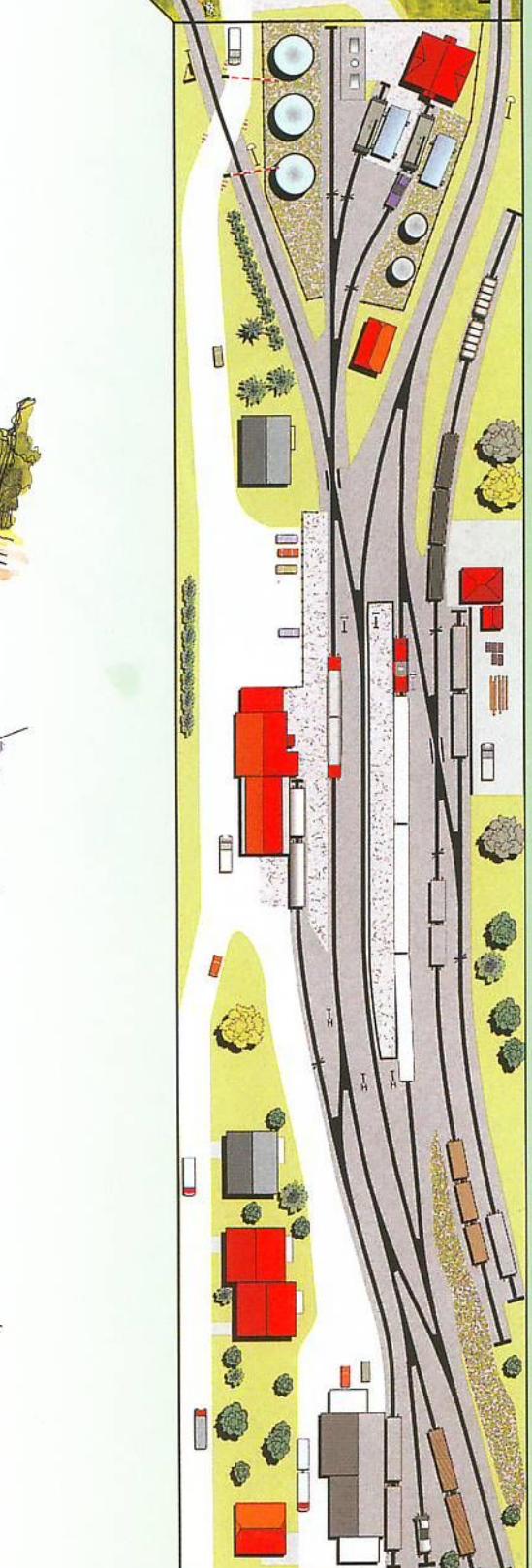
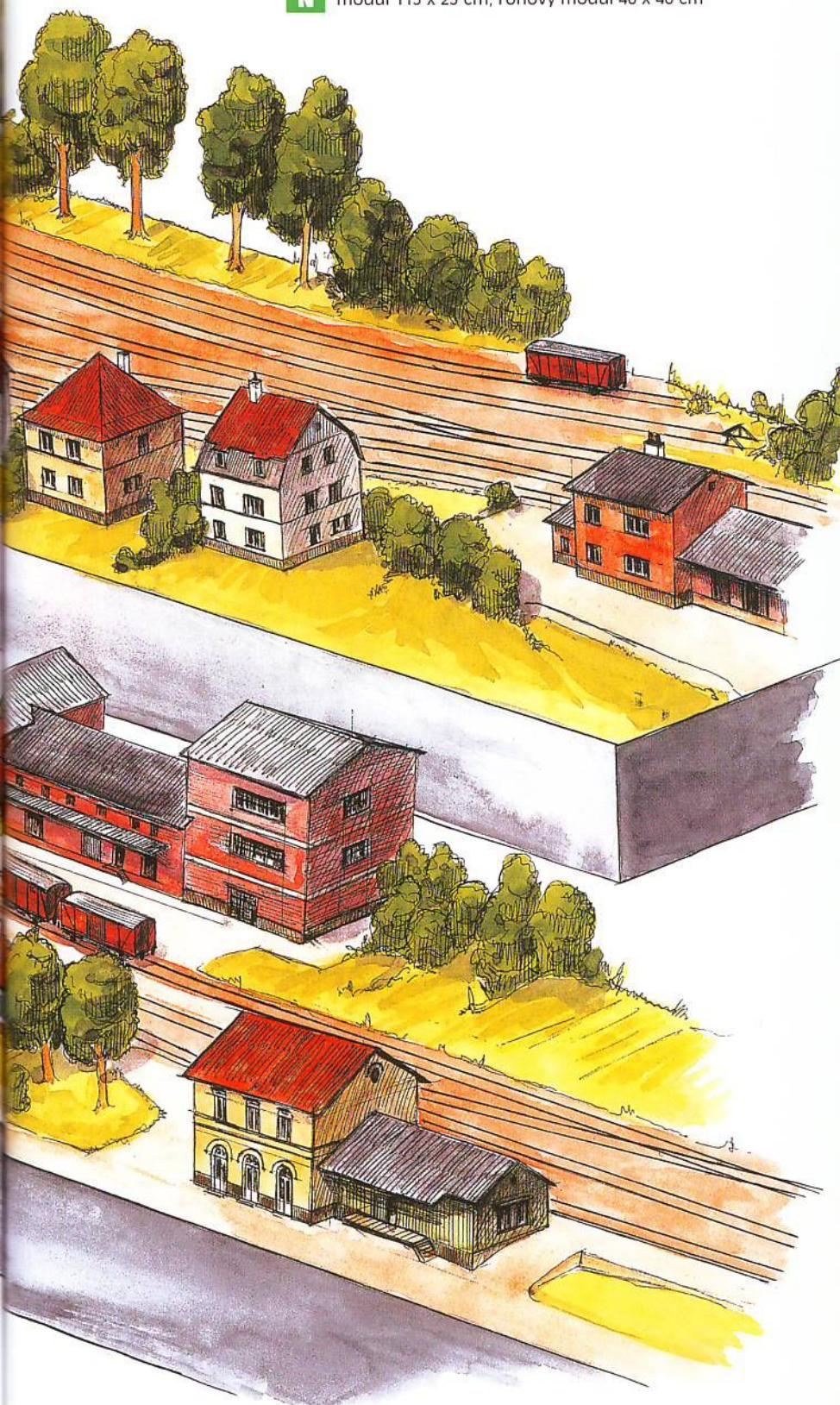
koleje, což umožňuje objízdění souprav lokomotivami, nebo bude - alespoň v části nádraží - využit volný prostor k umístění řady kusých kolejí, na nichž mohou být odstavena další trakční vozidla - motorové vozy i záložní lokomotivy. Skryté nádraží musí být v každém případě dobře přístupné, například zasunovacími dveřmi na boku panelu.

HO modul 200 x 45 cm, rohový modul 75 x 75 cm

TT modul 150 x 35 cm, rohový modul 55 x 55 cm

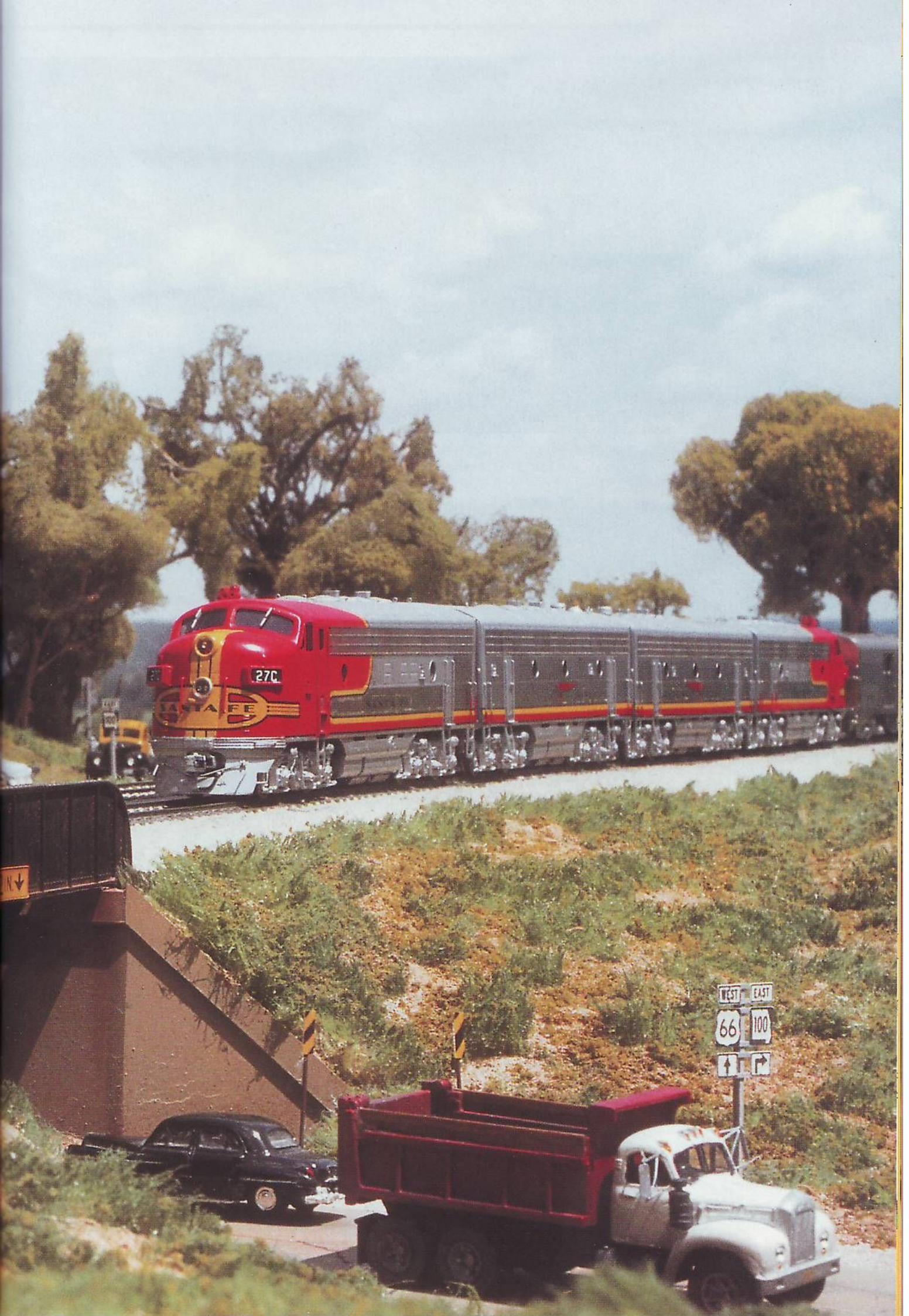
N modul 115 x 25 cm, rohový modul 40 x 40 cm

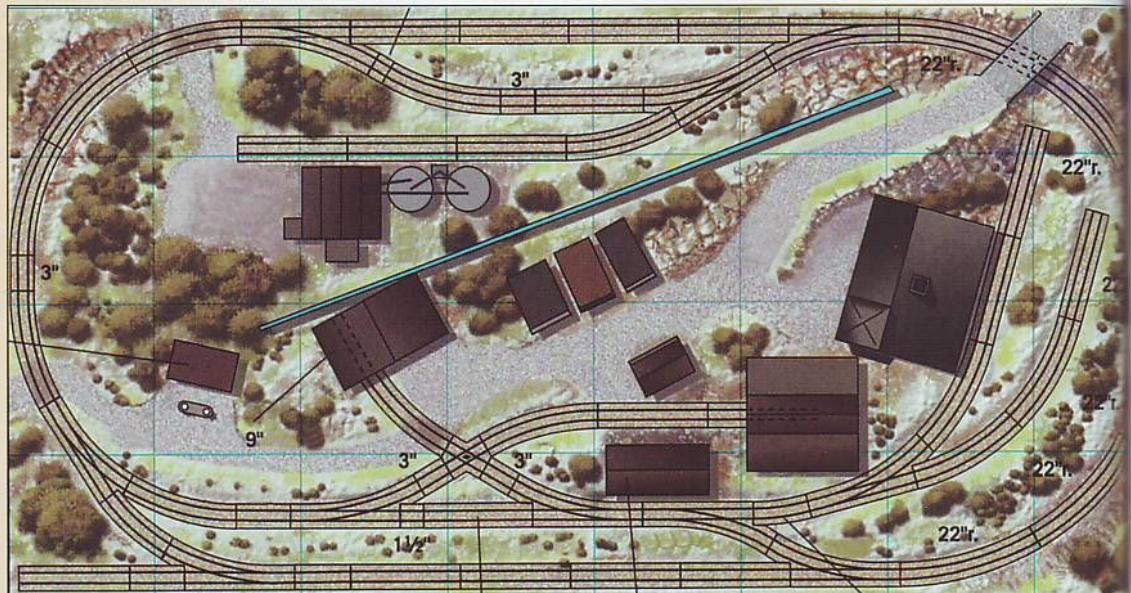
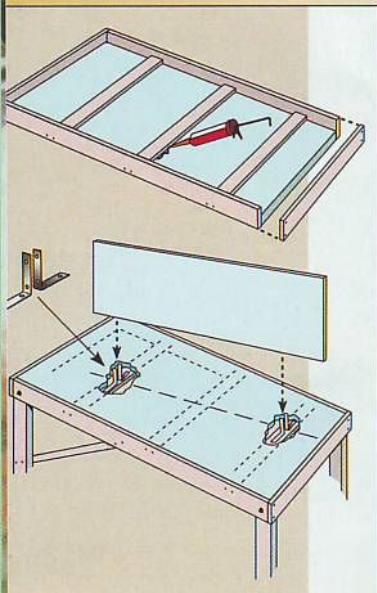
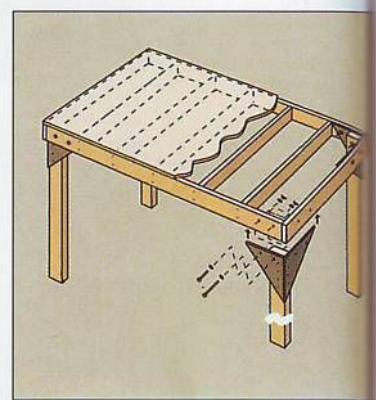
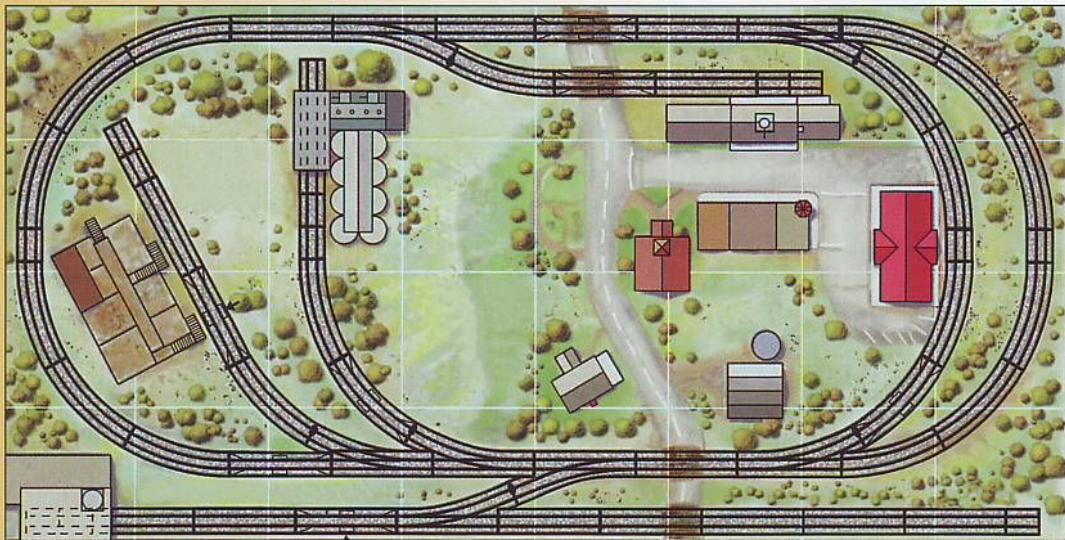
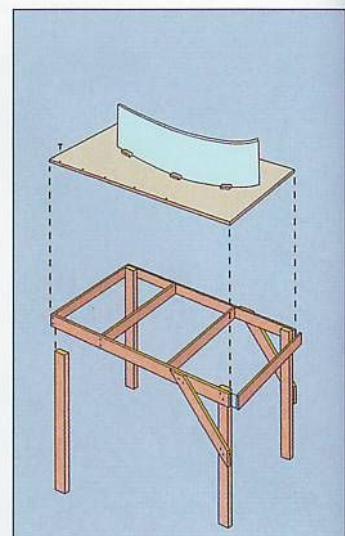
G

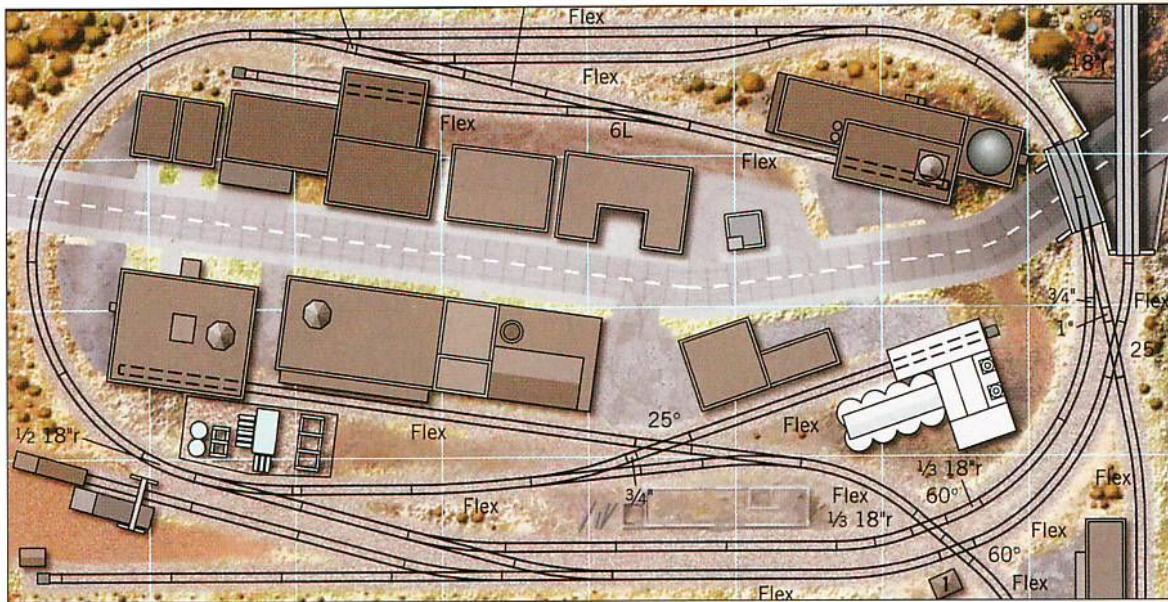
Plánky kolejíšť amerických železníc

62. Začínáme s modely amerických železnic

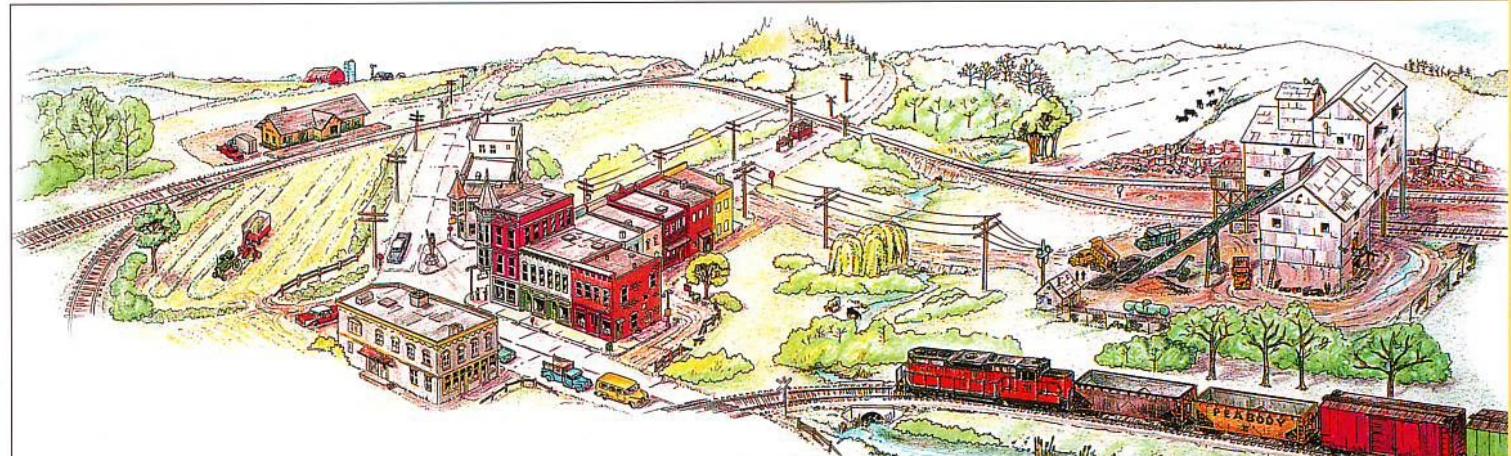
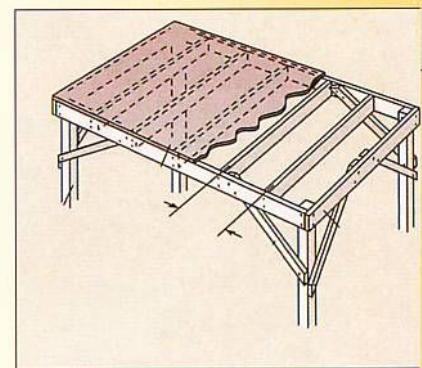

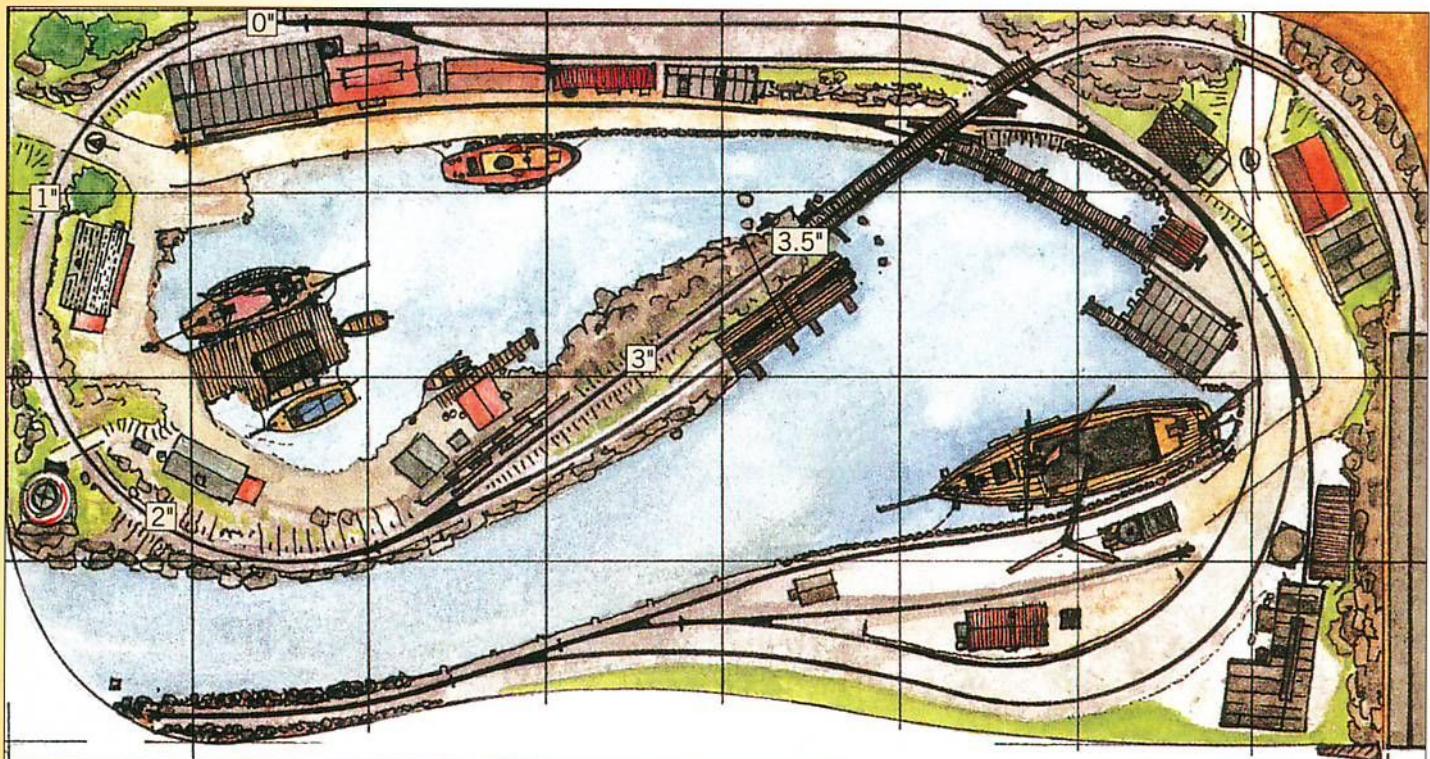

Kolejisté amerických modelářů je charakteristické celou řadu specifik. I ta nejmenší se snaží vypadat maximálně vérně, při jejich tvorbě je používáno v hojně mře přirodních materiálů, málokdy je kolejisté tvořeno pouze kolejovým oválem. Pokud tomu tak je, snaží se jej modeláři opatřit kulisou, která nám tento nemodelový útvar rozděluje na dva samostatné celky. Tim pádem již nemusíme pozorovat vlak kroužící po okruhu, ale vždy pouze v jednom z jeho úseků. Mnohdy je krajina za kulisou zcela jiného rázu, což by bez použití tohoto triku nebylo možné.

Na malých amerických kolejistech je také téměř vždy vyloučena osobní doprava. Železnice v USA lokálními tratěmi s přepravou osob rozhodně neoplývá. A dálková osobní doprava se na malém prostoru znázorňuje špatně. O to vše se mohou železniční nadšenci vyřadit v modelování nejrůznějších vleček do průmyslových závodů a skladů, neboť tento druh dopravy je zde stále velmi populární. Vlečky tu byvají navíc různě rozvětvené, kolejí vedou mnohdy přímo až do továrních hal a závodů, což poskytuje řadu možností k vérnému ztvárnění a zajímavému provozu.

Stavba železničních tratí se zde vždy řídila poněkud jinými zákonitostmi než u nás, takže používání nejrůznějších krkolomných křížení, odbočení a přejezdů vychází z reálných situací na těchto železnicích.

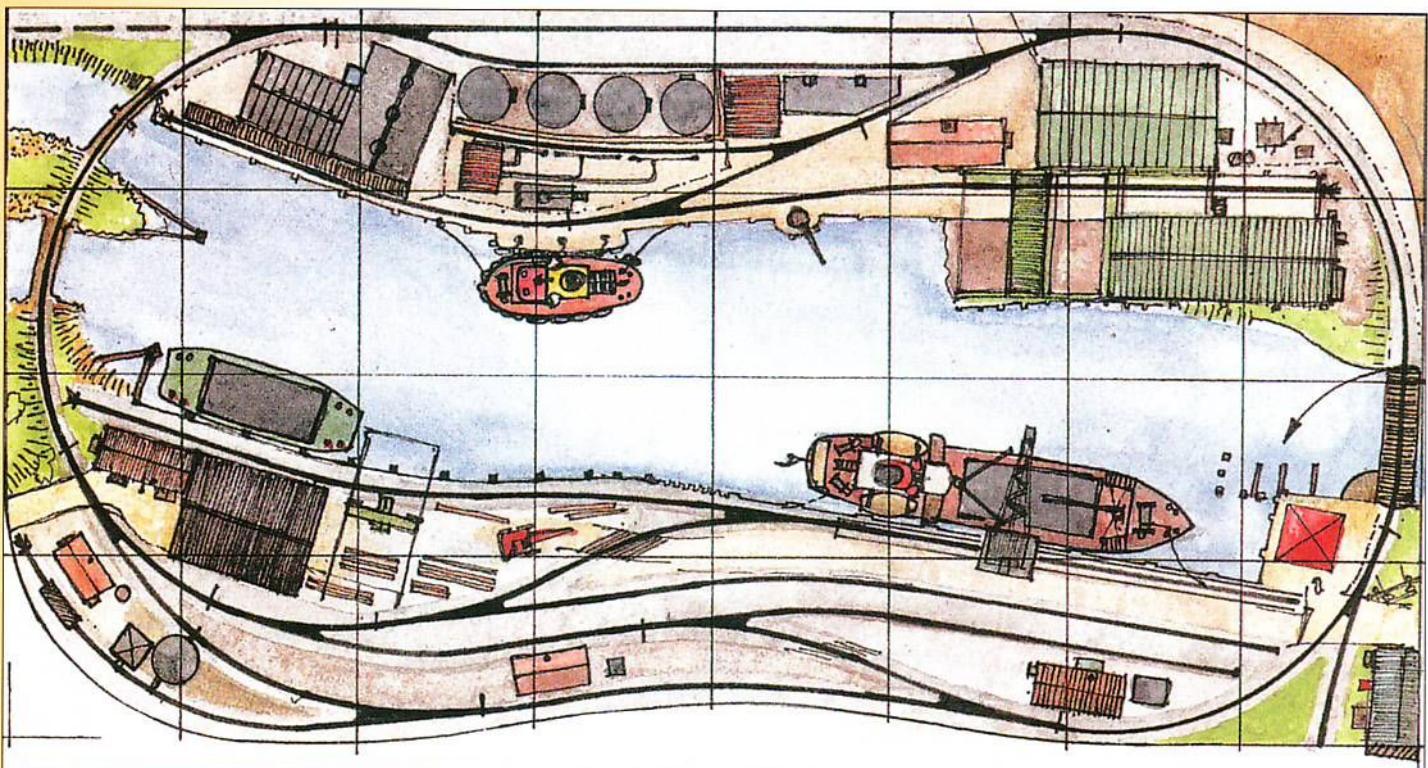
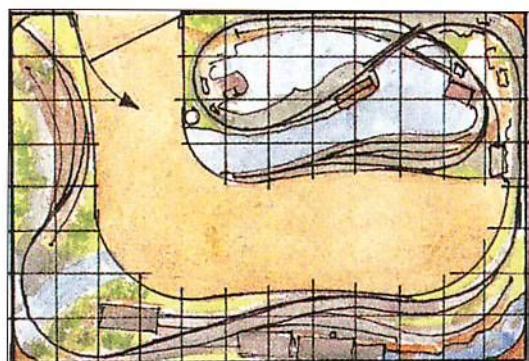

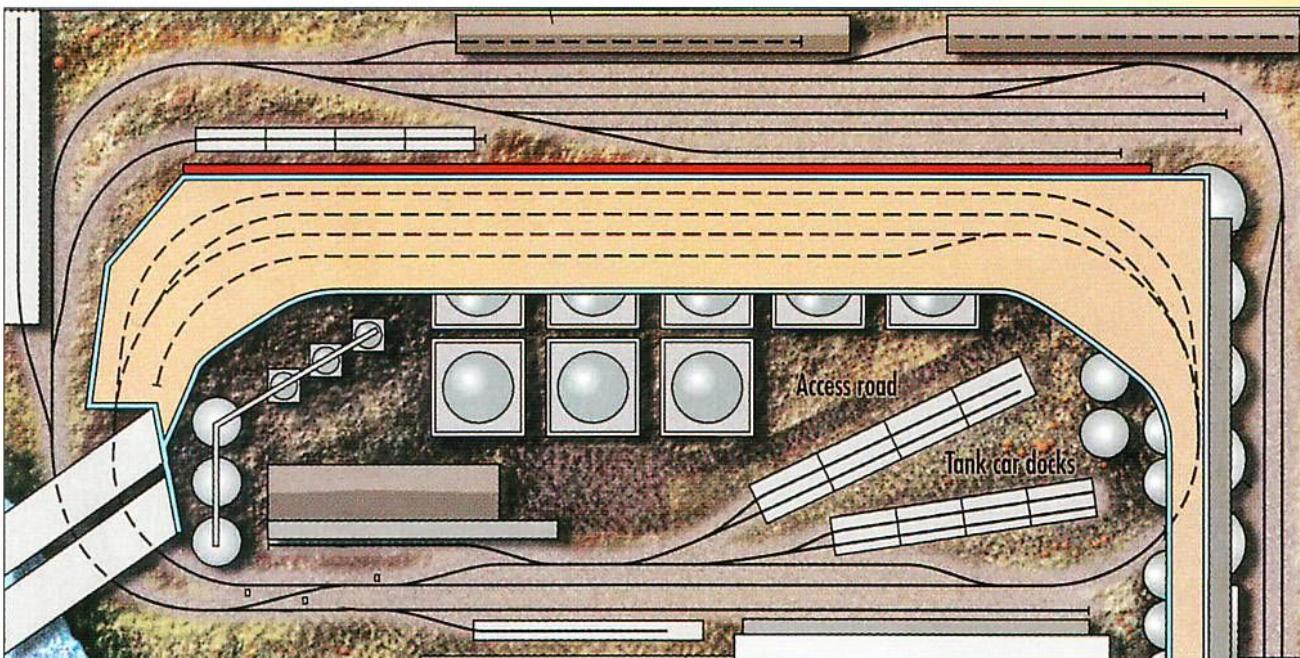

Nezřídka se na amerických kolejíštích vyskytuje přímořský či říční přístav nebo překladiště. Kombinovaná doprava, kdy se zboží a nejrůznější produkty překládají ze železnice do lodí či naopak zde má dlouhou tradici. Oblíbené jsou zejména motivy z přelomu minulého století, kdy dýchavě parní lokomotivy posunovaly v těchto přístavech soupravy naložených nákladních vozů.

Zmíněné situace ostatně znázorňují i tyto dva plánky. Obě kolejíště mají dostatečný počet kolejí pro odstavení nákladních vozů a obě mají připravenou výtažnou kolej, pomocí které lze toto kolejíště napojit na další případné moduly, nebo kudy lze toto kolejíště dále rozširovat.

I na těch nejmenších kolejíštích však vychází téměř vždy jejich motiv z reálné situace, znázorňují tedy konkrétní stanici, konkrétní přístav či překladiště. Této skutečnosti je pak podřízen i celý projekt, neboť všechny stavby, budovy a zařízení musejí odpovídat skutečnosti. Z tohoto důvodu američtí modeláři příliš nespolehají na výrobce plastikových stavebnic budov a doplňků, ale dávají přednost vlastní stavbě, kde je jako materiál upřednostňováno dřevo, řada doplňků je potom na kolejíštích vytvořena z kovu. Na fotografických pak takovéto výtvarny lze jen stěží roztehnout od originálu. Tak ostatně působí i řada záběrů, které v této části publikujeme.

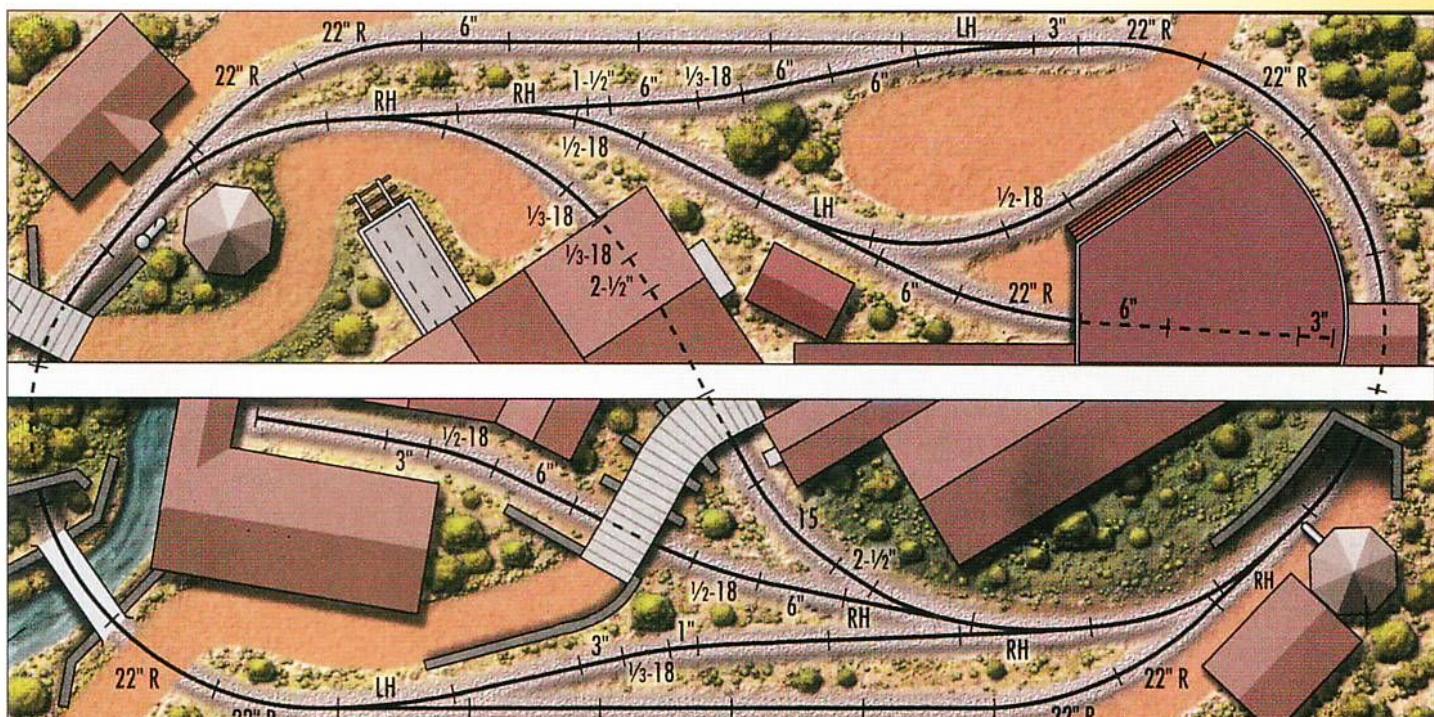
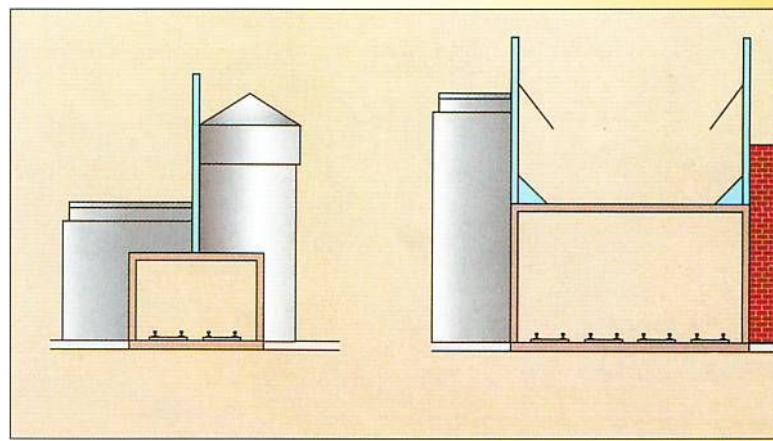
Dvě typické ukázky malých kolejíšť průmyslových závodů

Tovární vlečka velké chemické rafinerie umožňuje přistavování prázdných vozů a následné řazení plných vozů do ucelených souprav. K odstavení vozů slouží i „tovární útroby“ uvnitř kolejisti, za nimiž je kulisa oddělující tento závod od seřadovacího nádraží. I takto poměrně jednoduché kolejisti může být zpracováno přesně dle skutečnosti a obsazeno autentickými modely lokomotiv a vozů. Díky netradičnému pojatému skrytému nádraží je umožněno střídání a výměna dostatečného počtu ucelených souprav nákladních vozů o přiměřených délkách, další manipulační a odstavné kolejisti umožňují provádět požadovaný posun, přesně jako ve skutečném provozu.

Další námět pochází ze zlatého věku železnice. I zde hrají hlavní roli dva výrobní závody, které jsou obsluhovány vlastními továrními vlečkami. Kolejisti

je opět v podélné ose rozděleno kulisou tak, aby v obou jeho částech mohl probíhat samostatný provoz a oba celky se přitom vzájemně opticky nerušily. Oba závody jsou současně „neviditelně“ propojeny společnou kolejí. Díky kulise však pozorovatel vidi pouze vlak, zajíždějící do jedné z výrobních hal, v opačném případě zajíždějící pod most.

Také návrh tohoto kolejisti vychází svým námětem z reálné železnice. Aby i takto malá kolejisti působila co nejvěrohodněji, jsou všechny modely budov zhotoveny vlastnoručně, přesně dle stavebních zvyklostí té doby. Stavebním materiálem je i v tomto případě ponejvíce dřevo, krajina kolem tratí je zhotovena z přírodních materiálů. Přiměřená patina železničních vozidel a budov dodá celému dílu punc věrohodnosti.

H

Realizovaná kolejiště amerických modelářů

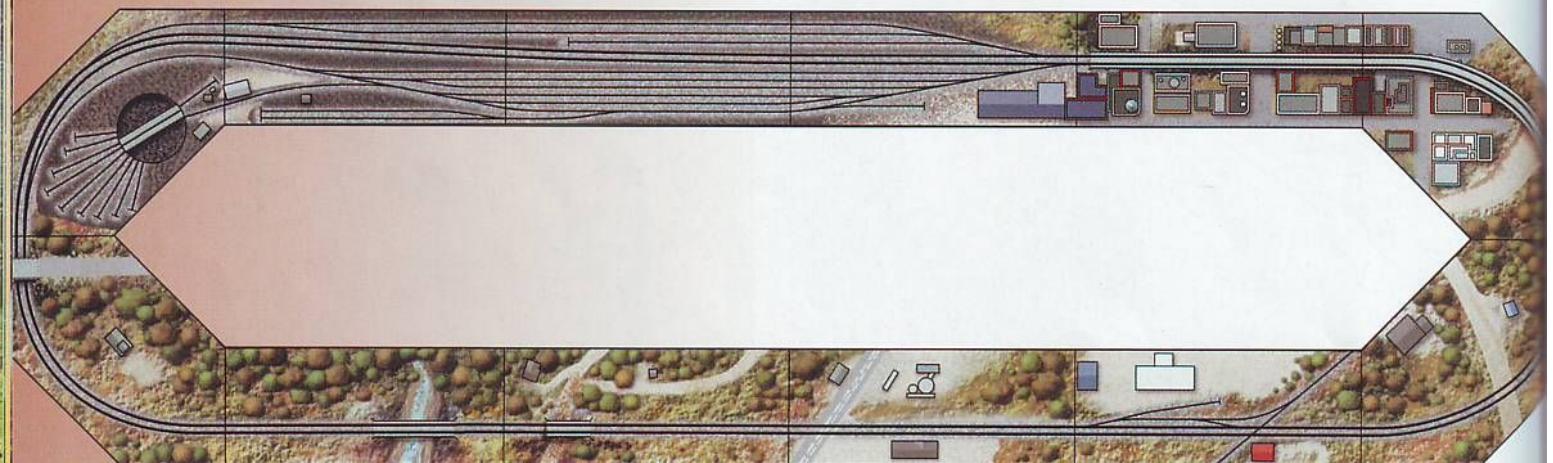

Model nebo skutečnost? Tuto otázkou si jistě položí mnohý z vás, kteří se zadívají na některé fotografie zde uváděných kolejíšť. Plati to i o kolejíšti Midwest Valley, které je výsledkem práce členů jednoho klubu. Jako předlohu si zvolili typickou krajinu amerického Středozápadu. Provozována jsou zde vozidla od 50.let minulého století po současnost.

Toto období podstatně ovlivnilo technický projekt kolejíště a jednoznačně určilo jeho modulovou výstavbu. Koncepce jednotrnných modulů byla dodržena, což dává možnost zaměňovat moduly v souladu s právě provozovanými modely. To mělo přirozeně i konstrukční dopady na rozvody elektrických a řidičích signálů a jejich kompatibilitu. Kolejíště je posta-

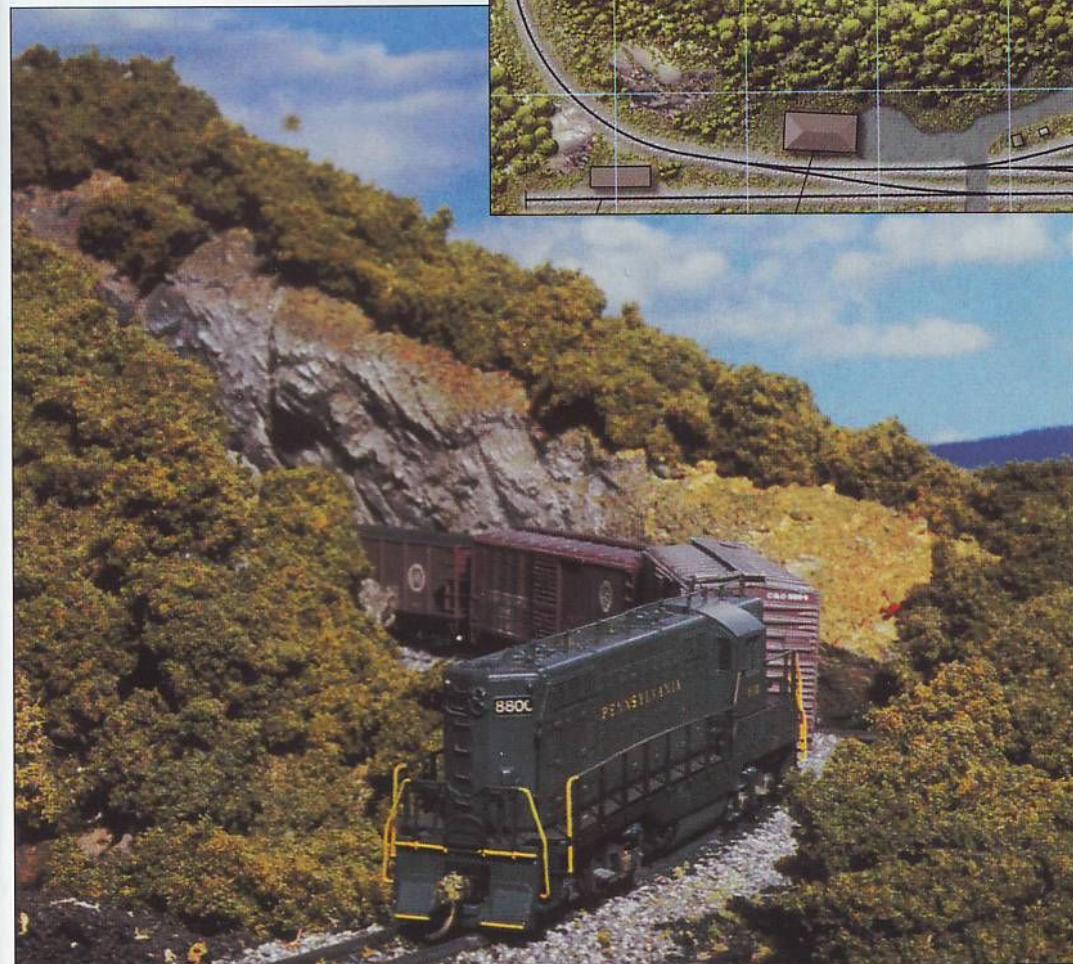
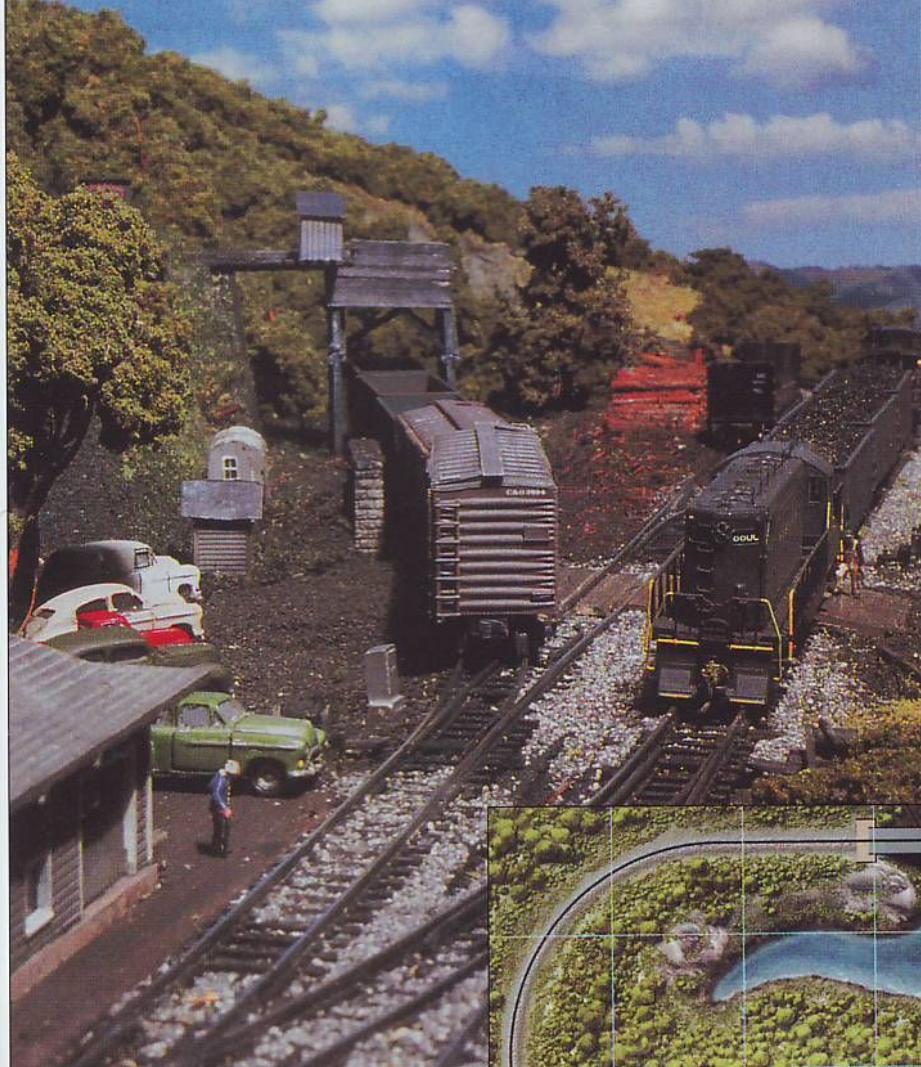
veno ve velikosti HO a má rozměry 2.85 x 9.75 m. Sestaveno je z modulů o velikosti 70 x 180 cm. Délka hlavní dvoukolejně tratě číni 21 m. Kolejíště jako stvořené pro provoz ucelených souprav osobních a nákladních vlaků v autentických délkách.

64. A small slice of the Pennsy

Montandonská spojka je část železničního systému Pennsylvania, spojující Lewisburg s Bellefonte. Na rozdíl od hlavních tratí, kde se táhnou nekonečně dlouhé stuhy nákladních vlaků s několika lokomotivami v čele a navíc i ve čtyřech souběžných kolejích, montadonská spojka slouží jako železnice sbírající produkty z přilehlých oblastí. Těží se zde vápenec, uhlí, ruda, ale také dřevo. Najdeme zde také mléčné farmy, papírový a nábytkářský průmysl. Vlaky jsou relativně krátké, takže tu najdou své uplatnění i malé parní a motorové lokomotivy.

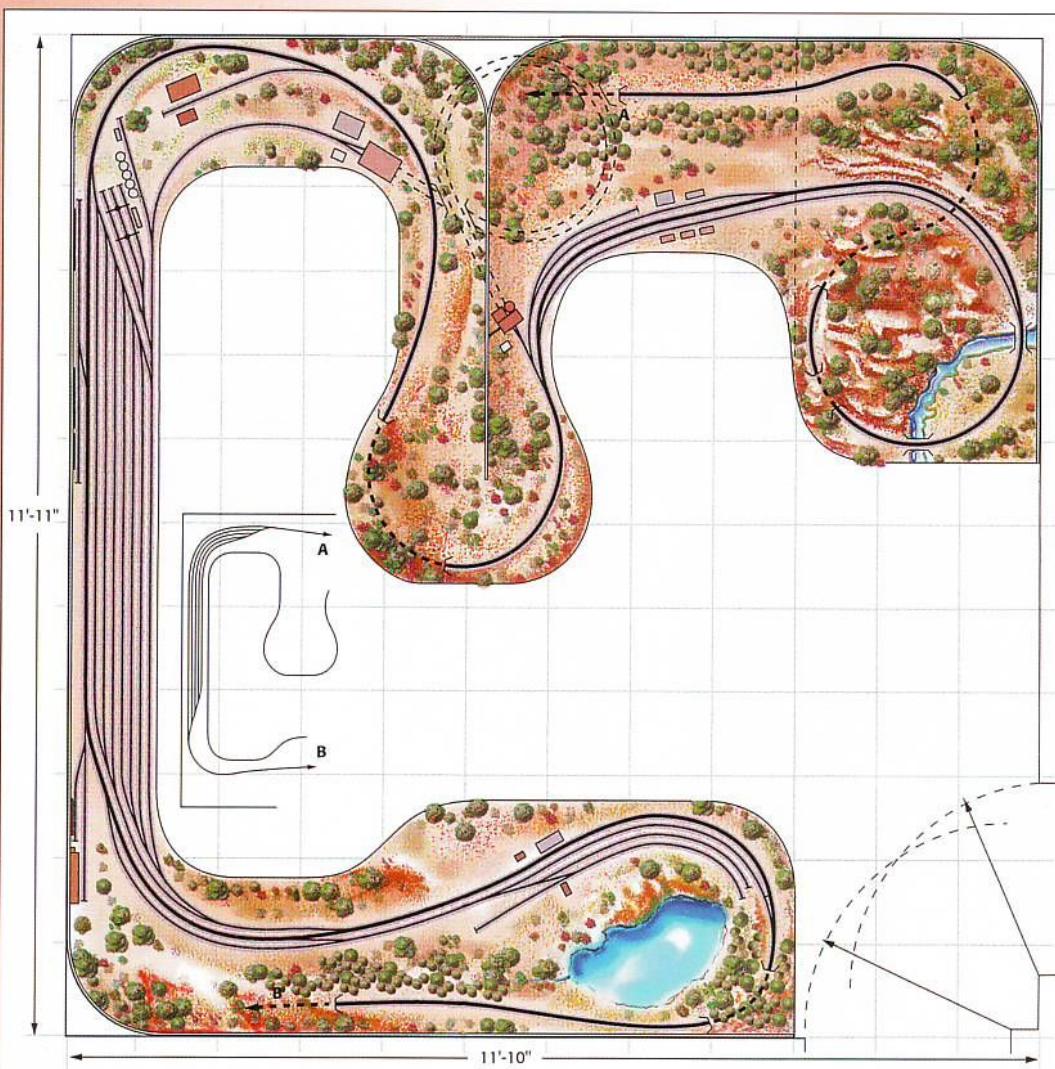
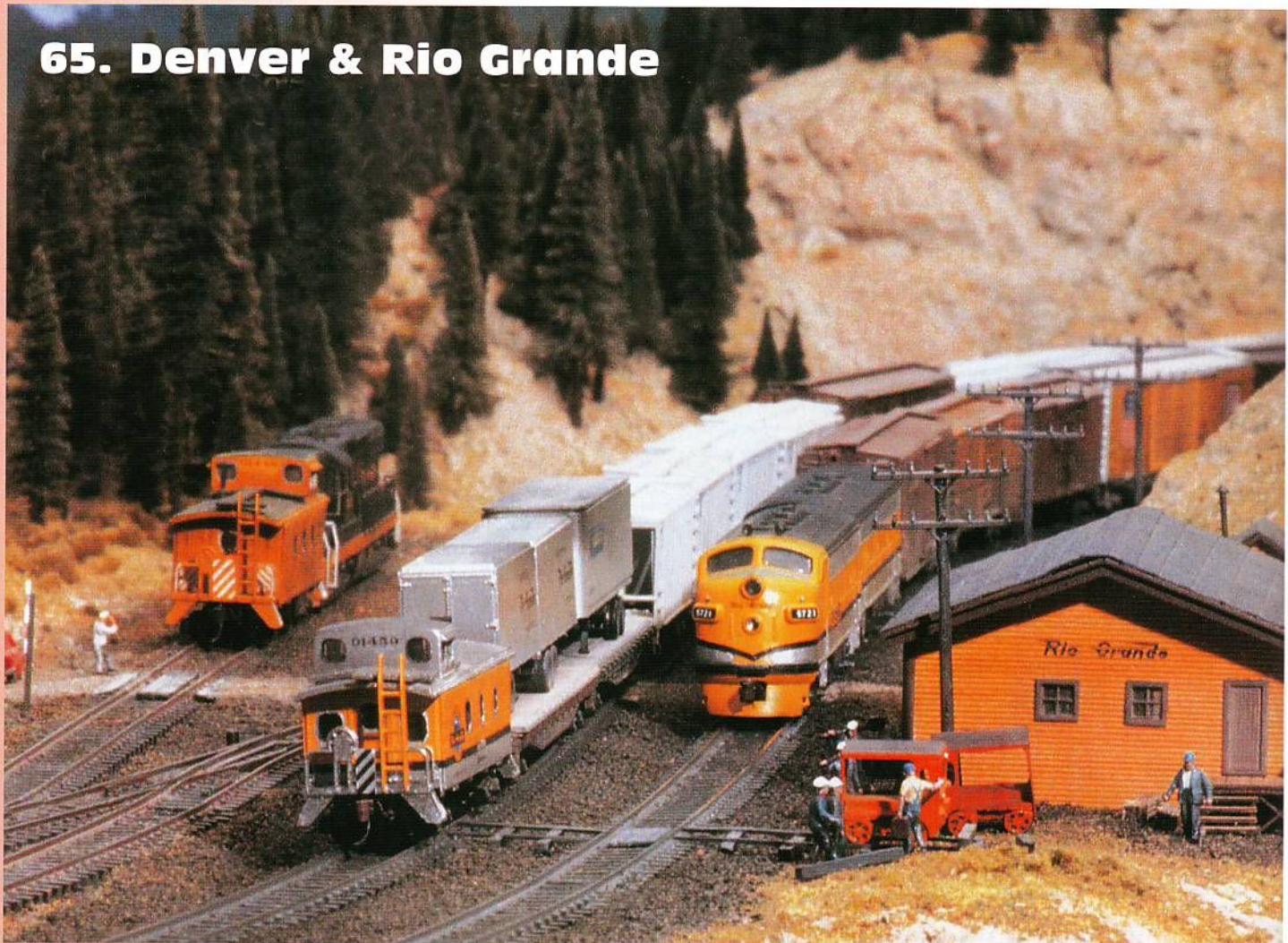
Byla snahou vytvořit takové kolejističky, které by vyhovovalo témtoto požadavkům a zároveň by umožnilo experimentovat s různými typy vozového parku. Pro realizaci záměru byla zvolena velikost N. Kolejistička má rozměry pouze 60 x 120 cm, přes svoji jednoduchost je ale velmi efektivní - s hlavní tratí, výtažnou a odstavnoumi kusými kolejemi. Toto řešení

umožnilo věnovat se scénickým prvkům a celkovému dojmu.

Kolejistička je rozdělena zalesněným horským hřbetem na dvě části. Do strmých roklí na obou koncích se velmi elegantně vešly tunely, umožňující použít co možná nejmenších polomerů oblouků. Na jedné straně kolejistička najdeme malou průmyslovou zónu, na straně druhé kamenný obloukový most s kusou kolejí. Na kolejističce je realizován výrohodný provoz zaměřený na obsluhu průmyslových objektů. Zabezpečeny jsou rovněž skládka uhlí a nakládka dřeva zpracovávaného na buničinu. Zkrátka nepřišla ani láskyplně ztvárněná příroda, která působí ne-násilným, realistickým dojmem.

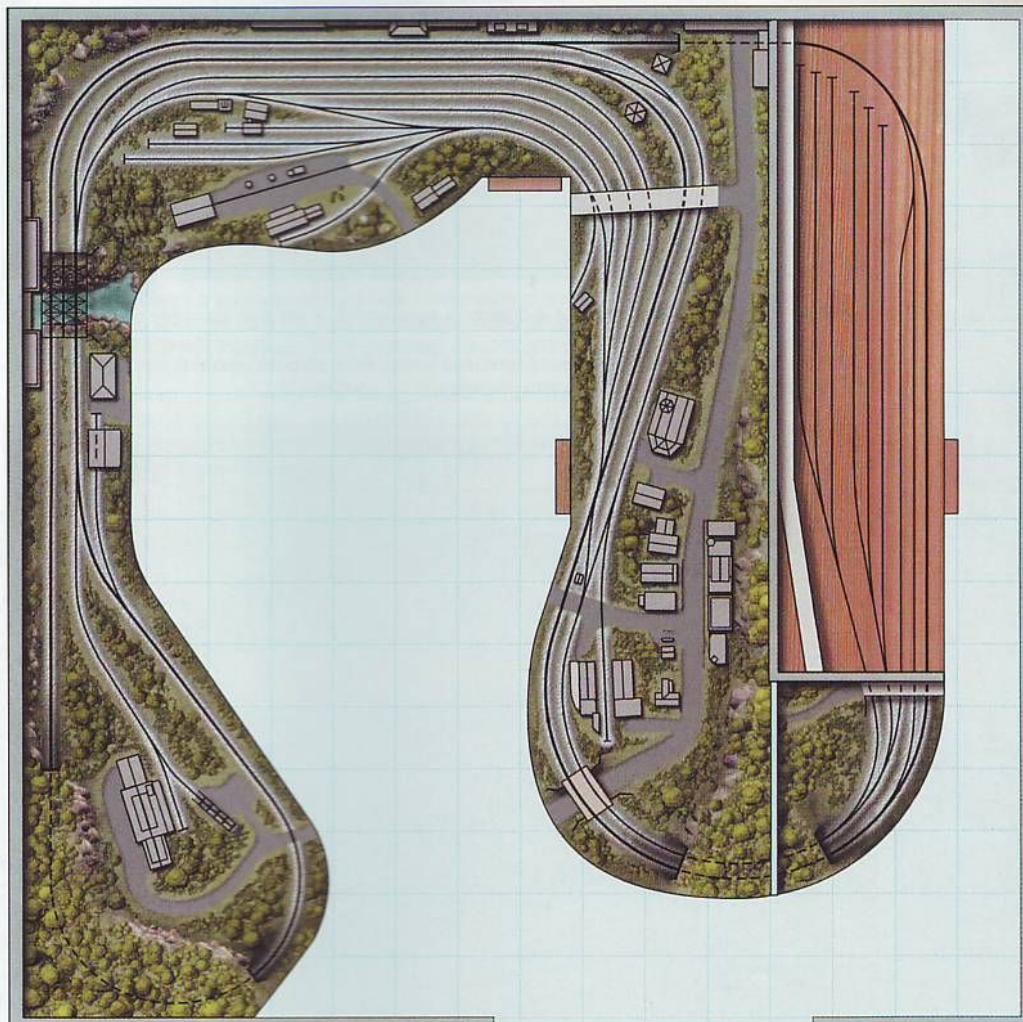
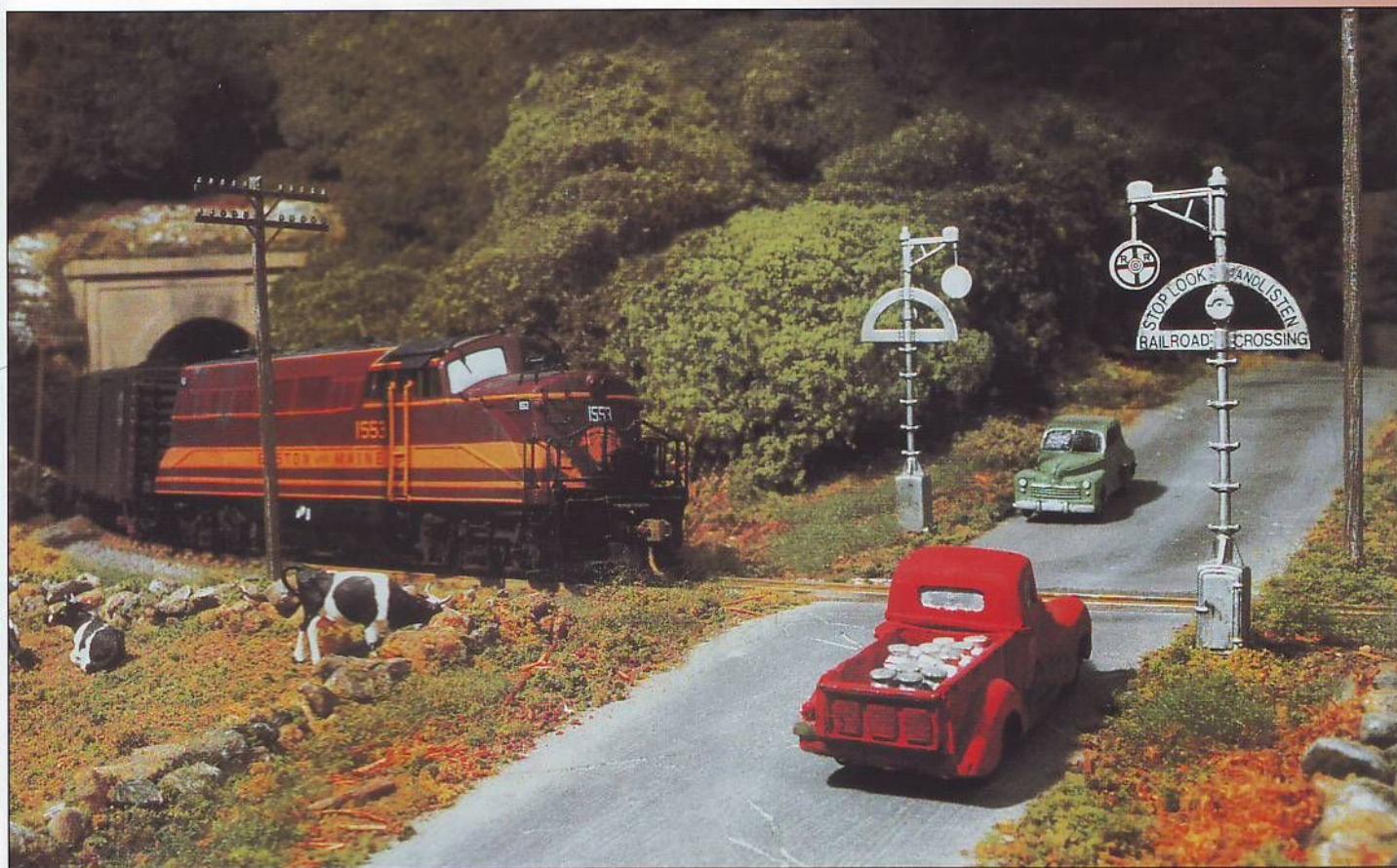
65. Denver & Rio Grande

Nedostatek místa je i nám dobře známým problémem, a tak ani trochu nepřekvapi, jaká originální řešení s sebou přináší. Podívejme se, jak tuto problematiku zvládl jeden americký modelář. Jeho původní kolejističte ve tvaru písmena L mělo ve velikosti N rozměry 150 x 210 cm. Poté, co pro své hobby sehnal větší prostor, dal se do stavby kolejističte většího o rozměrech 360 x 355 cm. Původní kolejističte zakomponoval do kolejističte nového tak, že tvorí oba jeho současné koncové moduly (viz plánek).

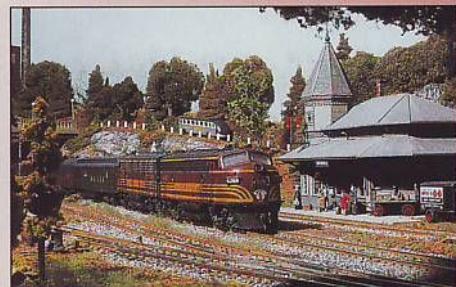
Pro toto kolejističte jsou typická strmá údolí, vysoký horský masiv, říčky, jezera a mosty. Krajina je plná porostu, krovín a listnatých stromů, přesně jako drsná příroda na Rio Grande. Zajímavým prvkem použitelným i u jiných kolejističt je skrytá kolejová spirála se dvěma kolejemi. Ta má na jednom konci tepelnou elektrárnu a na konci druhém uhlerný důl. Princip činnosti je jednoduchý - vlak naložený uhlím vjíždí do elektrárny a pokračuje po jedné kolejti do dolu, odkud se opět vraci plný a opačně. Prázdný vlak vjíždí z elektrárny a vjíždí do dolu, kde je připraven pokračovat po druhé kolejti zpět do elektrárny.

66. Boston & Maine's New England North Division

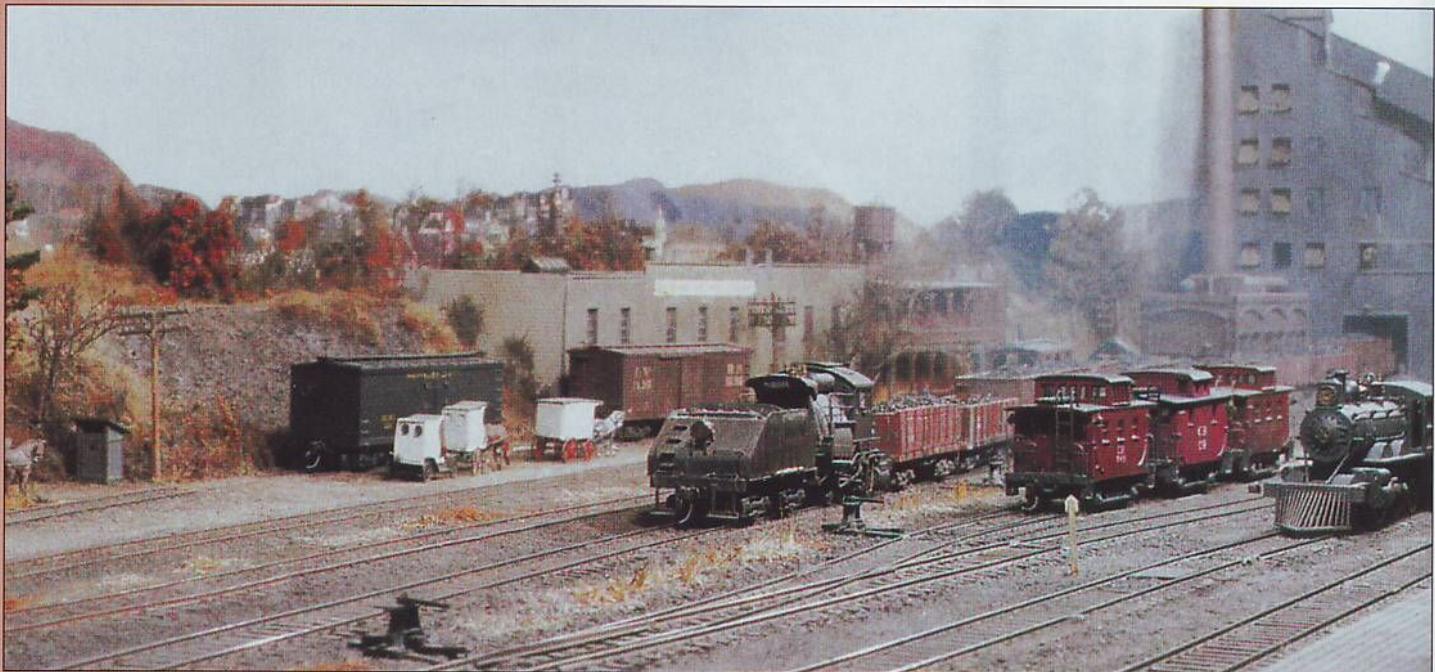

Toto kolejíště ve velikosti HO je ukázkou dokonalé řemeslné práce a modelářského citu, kdy na dané ploše vyrostlo realistický vyhlížející kolejíště s přehršlými budovami a stavbami tak typickými pro Novou Anglii. Příznivý dojem je umocněn jejich perfektní funkční provázaností, danou výběrem a rozmištěním staveb, a i postav do celkového panoramu. Každý člověk, obytný dům, továrníčka i detail se schnoucím prádem vypovídají o idylkém životě v Nové Anglii v letech 1920 - 1955. Tuto idylu nabourávají technický pokrok a vůdce přitomná železnice, která do relativně statické pohody vnáší potřebnou dynamiku.

Také na tomto kolejíšti je možný provoz dlouhých souprav osobních a nákladních vlaků, atraktivnost do provozu přináší i několik vleček k průmyslovým závodům. Sřídaní vlaků umožňuje odstavné nádraží kryté za kulisou. Povšimněte si rozdílu, kdy američtí modeláři dávají přednost odstavným nádražím volně přístupným před skrytými nádražími v tunelech a spodních, těžko přístupných patrech.

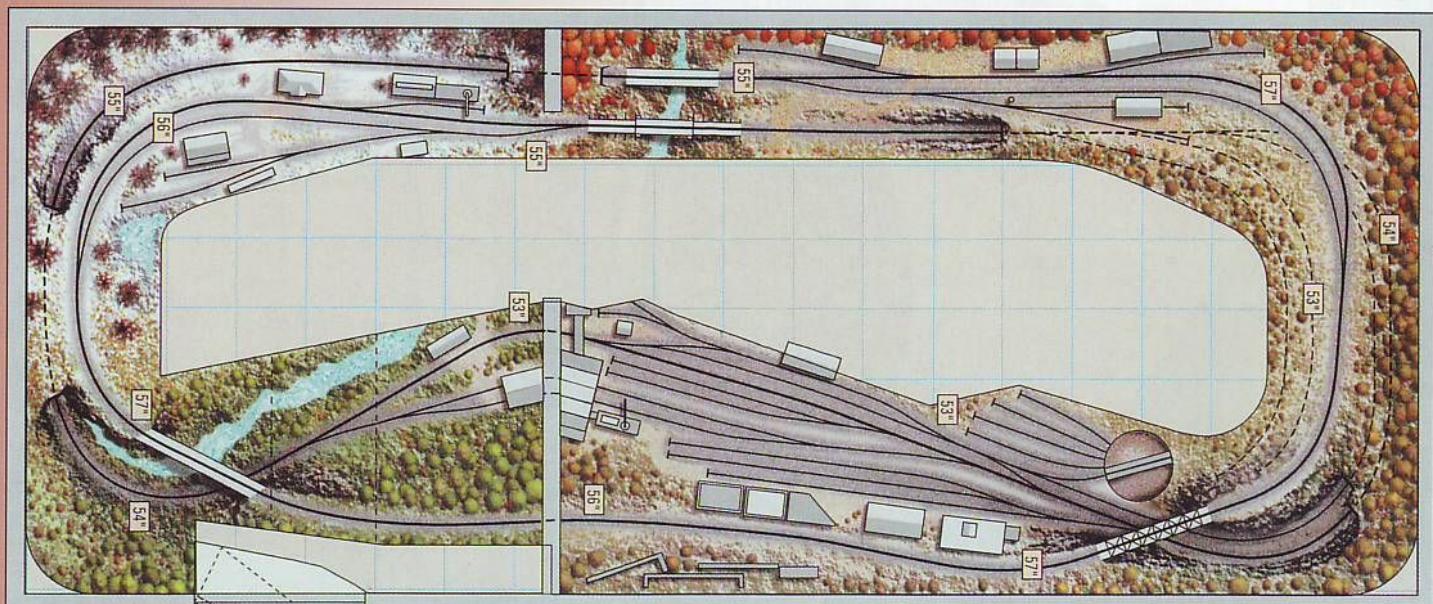

67. The Coal belt in 1910

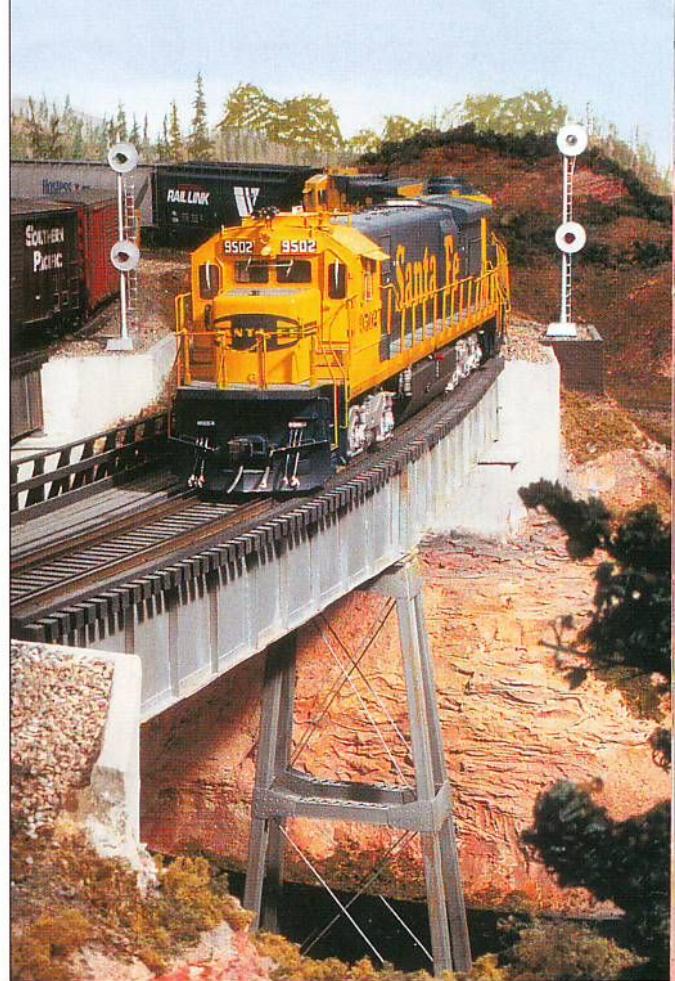
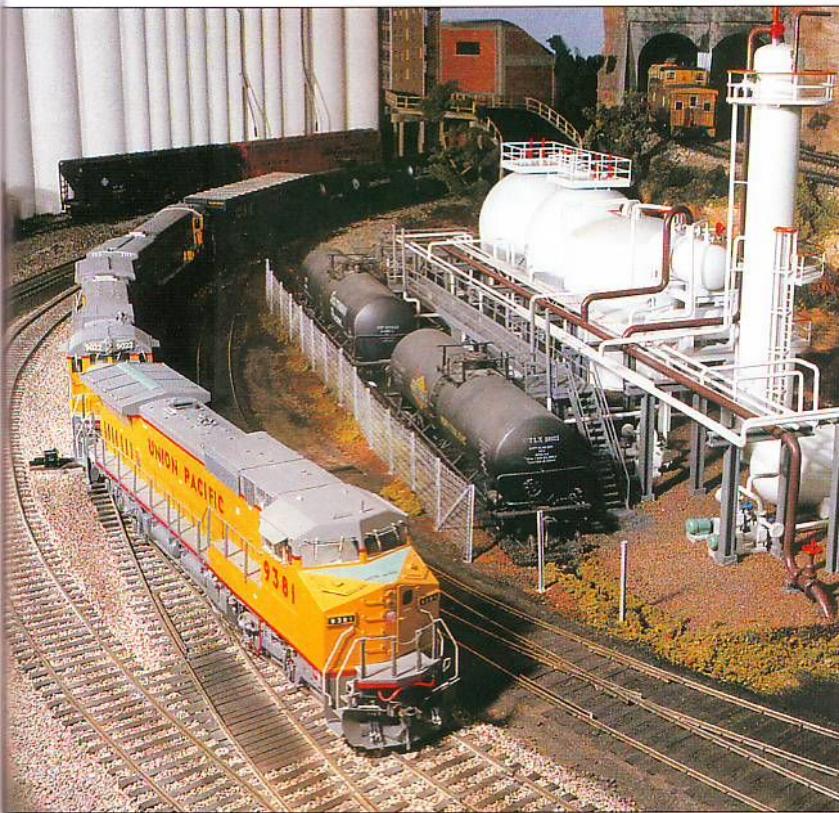

Námětem tohoto zajímavého kolejíště ve velikosti HO je antracitová uhlenná pánev. Tou rozmáhle prochází železniční trať - tak to je Coal Belt. Skutečnou uhlennou pánev najdeme ve východní Pennsylvanií. Ta je propojena železnicí se státem New York. Časově je toto kolejíště zasazeno do let 1910 až 1920, kdy okolní příroda ještě nebyla tak zasažena devastujícím lidským vlivem. Umístěno je podél stěn místnosti o rozměrech 2,4 x 6,0 m. Doprrostřed kolejíště lze vstoupit bez shybání, stačí sklopit otočný segment u dveří. Při této manipulaci dojde automaticky k odpojení všech napájecích sekci, takže nemohou vzniknout kolize lokomotiv či vozového parku. Veškerá činnost charakteristická pro těžbu uhlí se koncentruje kolem objektu Tresckova, kde se vytěžené uhlí drtí, třídí a nakládá na železniční vozy. Provoz vlaků zajišťují dobové lokomotivy Camelback řady 4-4-0 jedoucí samostatně, v případě soupravy o více než osmi vozech je potřeba jízdy s postrkem.

Kolejíště je mimo jiné zajímavé také střídáním ročních období. Odlišný ráz krajiny oddělují proti sobě umístěné kulisy, které zároveň umožňují přechod mezi podzemní a zasněženou krajinou, jež plynule přechází do krajiny jarní, zatímco za další kulisou najdeme léto přecházející do podzimu...

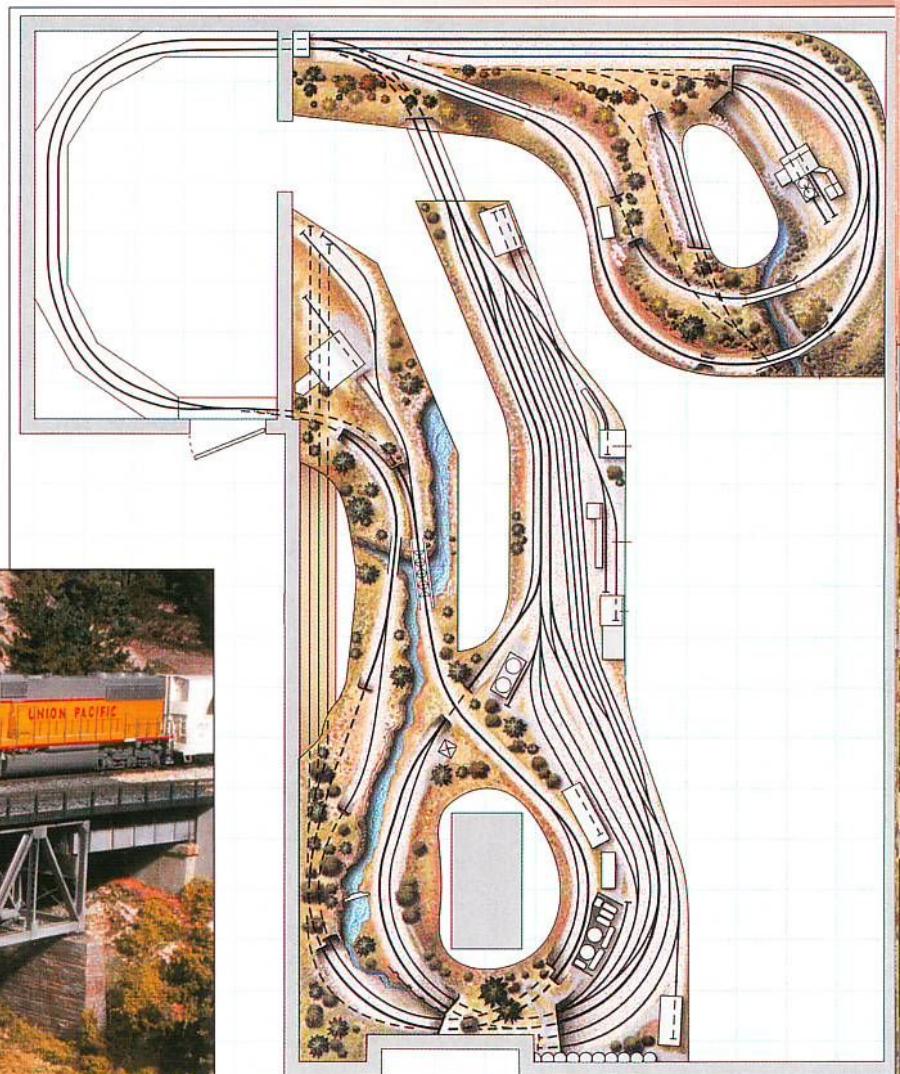
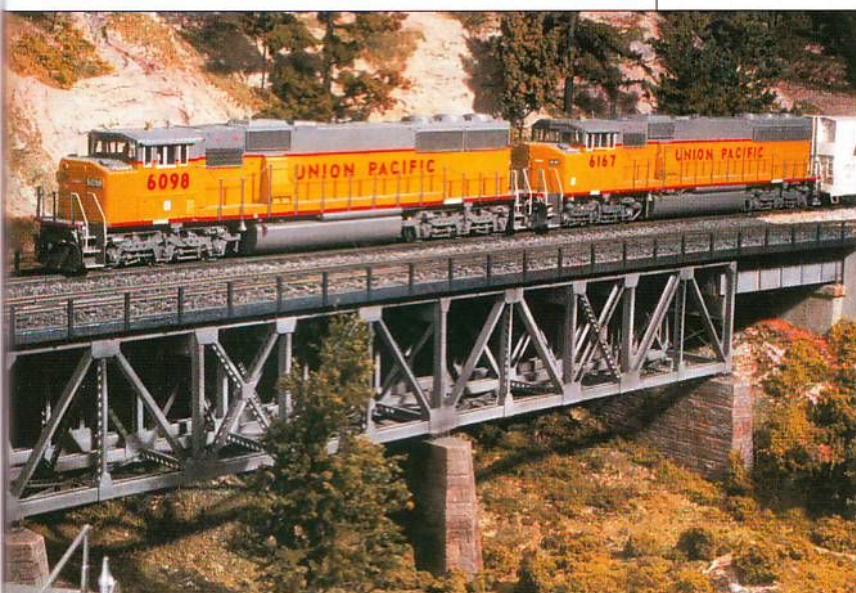
68. Union Pacific & Santa Fe

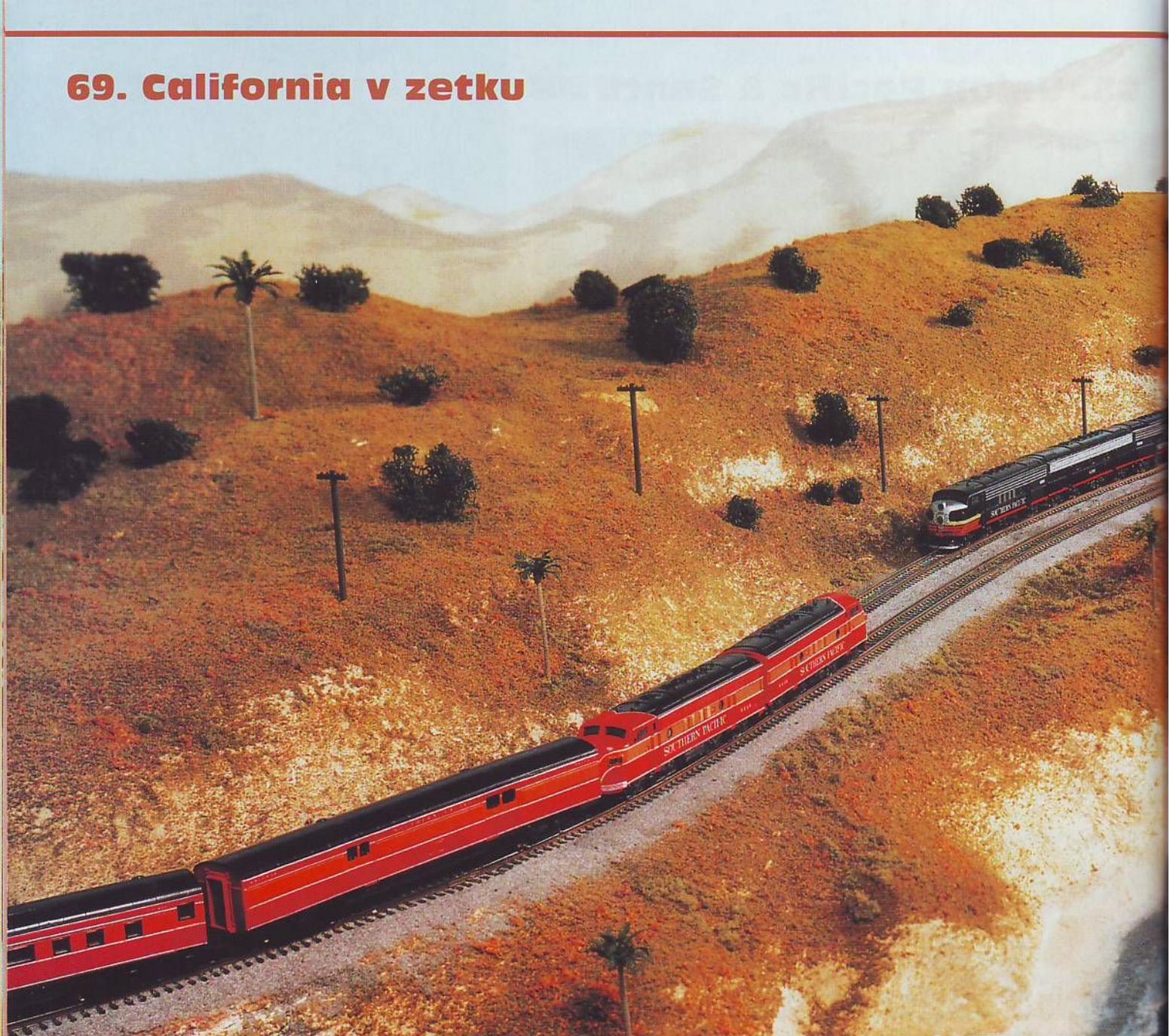
Konečně také došlo na zajímavě moderní kolejistě se současnými lokomotivami a moderním vozovým parkem, znázorňující jednu z nejmodernějších železnic - kalifornskou Southern Pacific. Ta prochází horskými oblastmi Kalifornie - Sierra Nevadou. Mit ovšem kolejistě ve velikosti 0, a to navíc v celé místnosti (jedna místnost nakonec stejně nestačila, viz plánek), to již vyžaduje velkou dávku odvahy a prostoru. Kolejisté téměř bez zbytku vyplňuje prostor 7 x 12,5 m včetně sousedního prostoru 3 x 4,7 m. Krajina kolejisté přitom sahá do výše 1,4 m, zatímco délka hlavní tratě činí 45 m. Celkový příznivý dojem z celého díla je umocněn zvoleným měřítkem. Tady velikost 0 názorně ukazuje, v čem spočívají její přednosti a síla.

Modely v této velikosti již působí naprosto realistickým dojmem a najdeme na nich opravdu i ty nejmenší detaily. Podobně je tomu i na modelech budov a průmyslových závodů. Povšimněte si třeba provedení ropné rafinerie. Také zde bylo při vytváření krajiny použito z větší části přírodních materiálů, které pomáhají dotvořit příznivý dojem z celého díla.

Modely velikosti 0 jsou velmi populární zejména v zahraničí. Přestože jsou dostatečně robustní, své uplatnění nenašly na zahraničních železnicích, ale na klasických „domácích“ kolejistech. Pokud máte k dispozici alespoň jednu volnou místnost, můžete to zkoušit i vy.

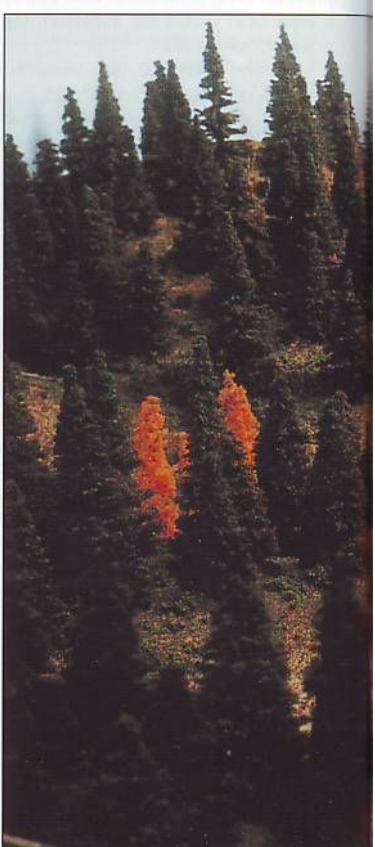
69. California v zetku

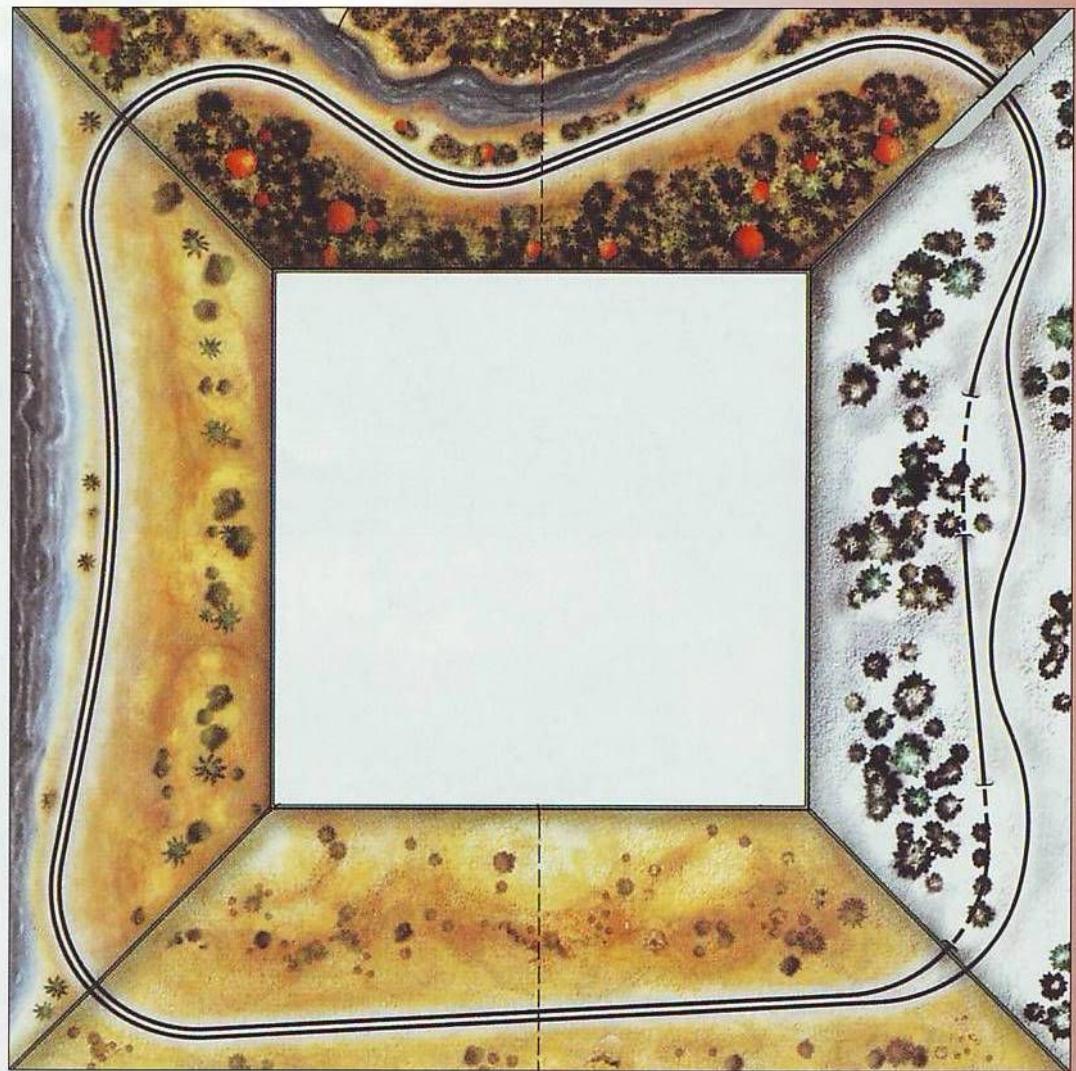
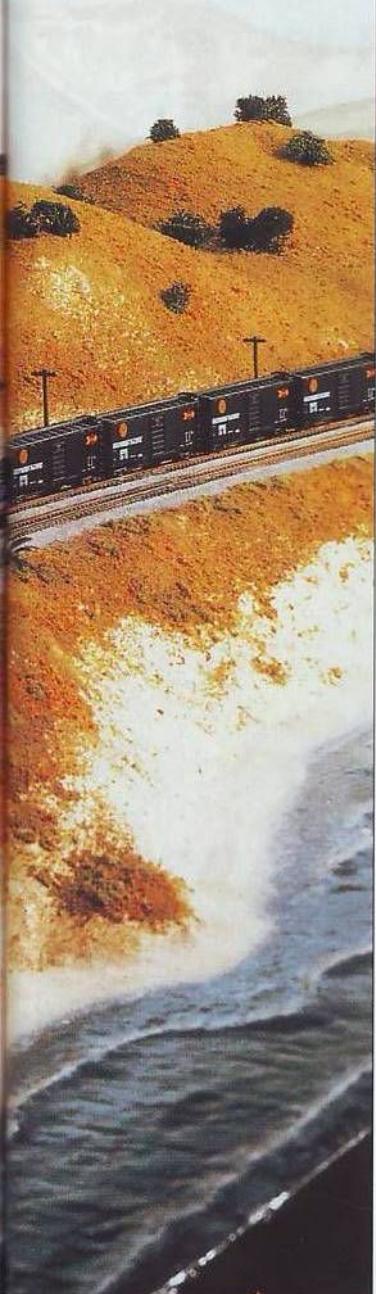

Vášnivý železniční modelář ze Seattlu řešil problém - po přestěhování neměl na svého konička již tolik prostoru, a tak po nejrůznějších úvahách opustil rozpracovaný projekt ve velikosti N a začal řešit obdobný motiv ve velikosti Z. Naštěstí se nebál nekonvenčních nápadů, a tak došlo na realizaci velmi nezvyklého kolejistě, které věrohodným způsobem znázorňuje modelářovo zamí-

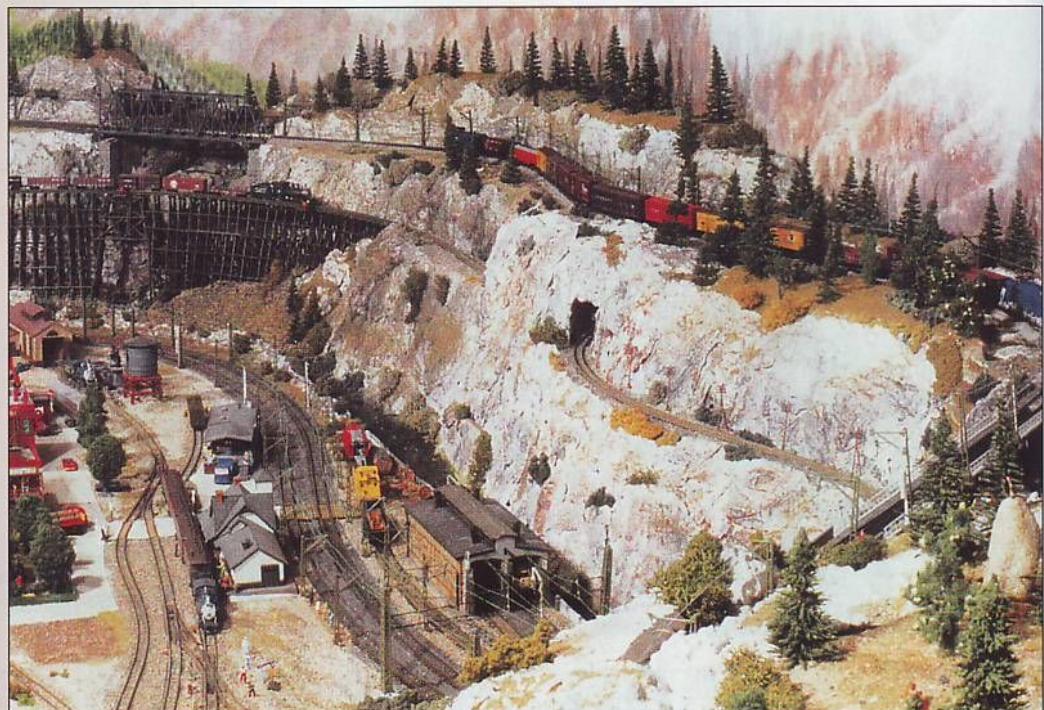
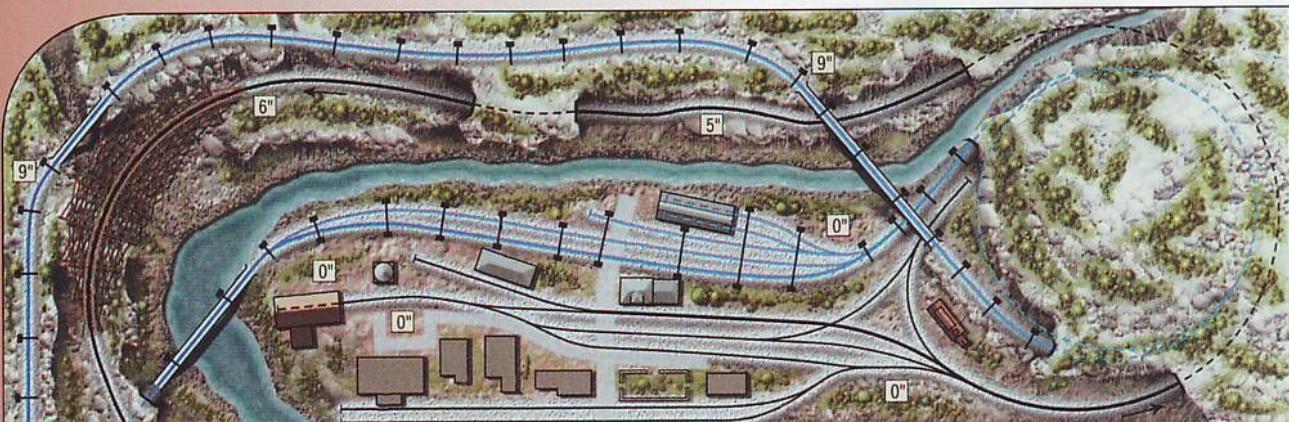
lovanou kalifornskou přírodu. Kolejistě sestává ze čtyř segmentů a zabírá plochu 2,1 x 2,1 m. Každý ze segmentů pak znázorňuje některou z typických kalifornských scenérií. Každá sekce je navíc znázorněna v jiném ročním období. Krásnou zimní idylu zachycuje sekce Sacramento, nádherná příroda se rozprostírá kolem stejnojmenné řeky (sekce Shasta), kouzelné pláže na pobřeží

Pacifiku nabízí sekce Coast, zatímco rozkvětlá poušť spadá do sekce San Joaquin. Vzniklo tak velmi přesvědčivé dílko, které ve své jednoduchosti představuje svoji krásu. Stavba byla podle slov autora poměrně snadná. Vždyť nabídka materiálů firmy Woodland Scenics byla schopna pokrýt veškeré jeho požadavky. Zkusíte to také?

70. Rio Verde & Western

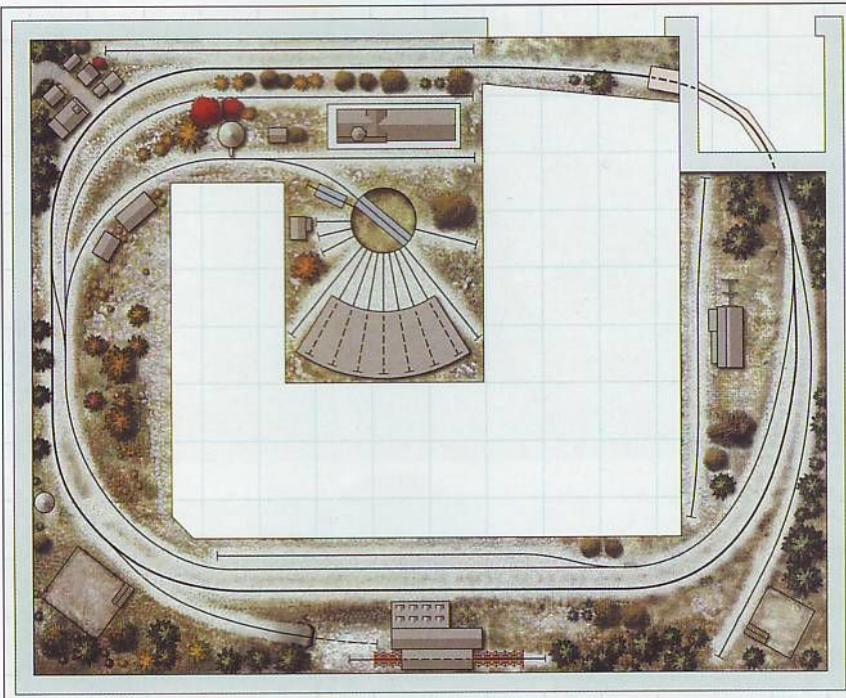
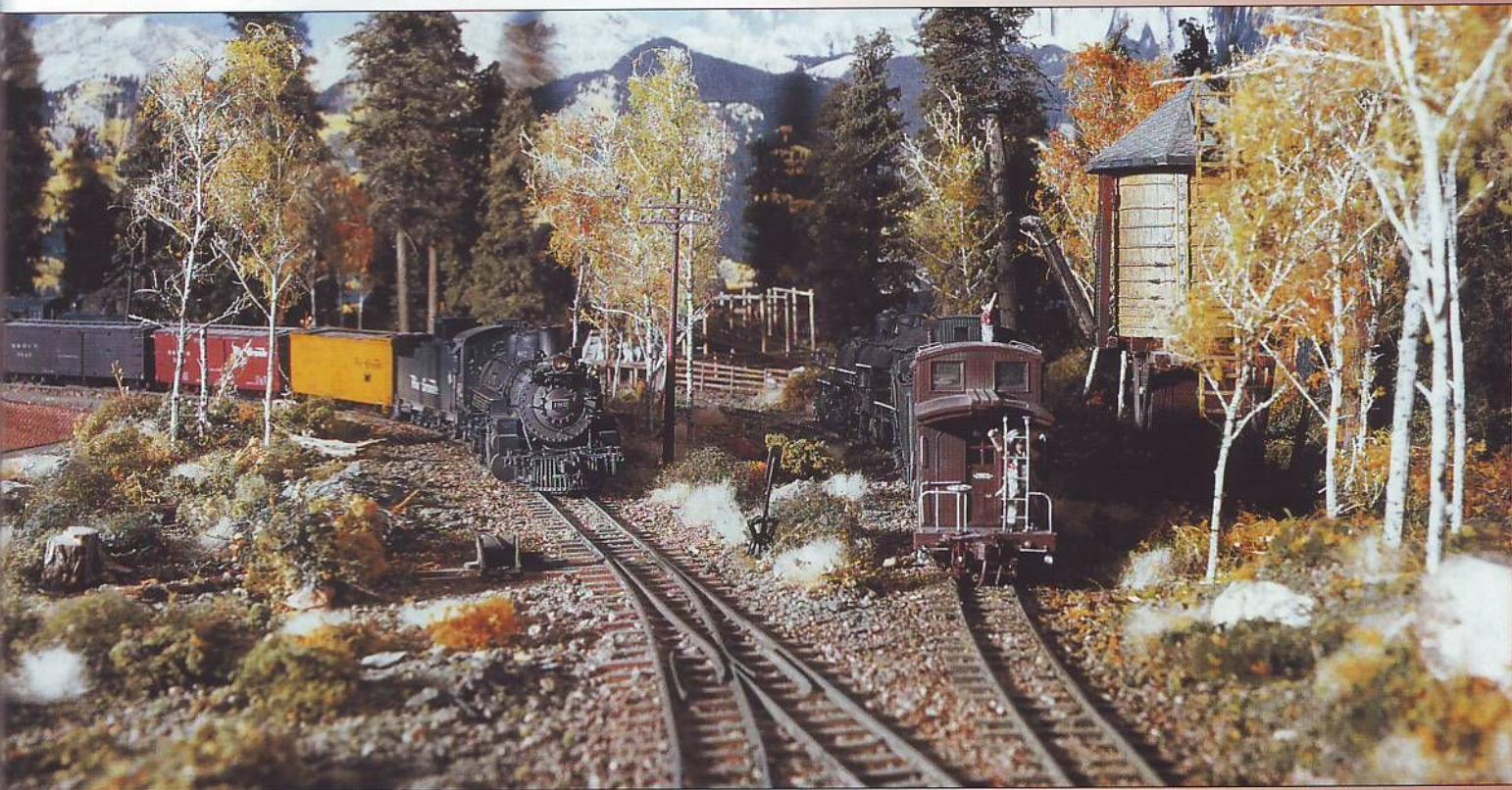

Kolejiště ve velikosti N nejsou ani u nás ničím neobvyklým. Mnohem nezvyklejší je kombinace této velikosti s úzkorozchodkou, v americkém pojetí se jedná o měřítko Nn3. Takový úspěšný pokus představuje kolejiste Rio Verde + Western. Většina staveb a budov pochází ze snadno dostupných stavebnic ve velikosti N, řada lokomotiv a vo-

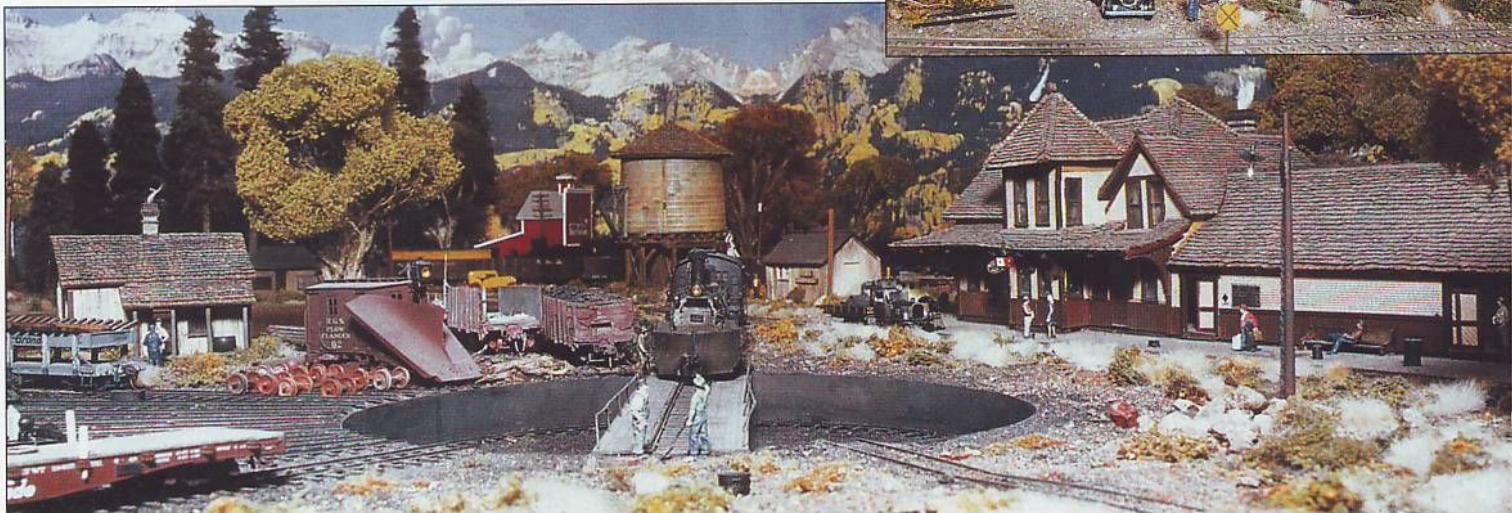
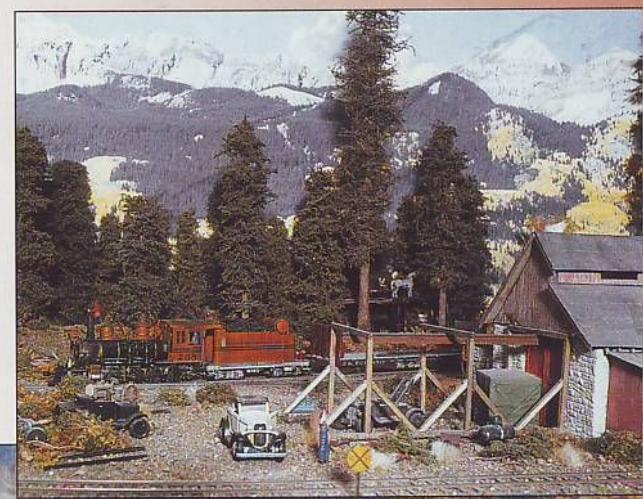
zidel byla vlastnoručně upravena pro požadovaný rozchod. Zajímavým prvkem na kolejisti je kolejová spirála pod horou Mt. Michael. Celý horský masiv je odnímatelný a je složen ze čtyř vzájemně spojených bloků. Kolejiště má rozměry 3,2 x 4,6 m, s délkou hlavní kolej 17,4 m, výška kolejisti se pohybuje od 105 do 125 cm.

71. Denver Rio Grande & Southern

Také toto kolejističte zaplňuje beze zbytku jednu místnost. Bylo postaveno ve velikosti Sn3, opět se tedy jedná o úzkorozchodnou trať, o rozměrech 3,60 x 4,20m. Zvolené měřítko nedovoluje žádné velké složitosti, nicméně i ve svém střdmém pojetí je výsledek více než přesvědčivý. Kolejističte znázorňuje jednu z mnoha tratí společnosti Denver Rio Grande + Southern RR z období let 1930 až 1950. Velmi realistickým způsobem je zde ztvárněna drsná příroda Colorada, která přináší úchvatnou kombinaci horských hřebenů, potoků, říček a lesů, kde úzkorozchodná parní železnice dotváří tuto atmosféru, do níž je tak organicky vkomponována.

72. The Virginian & Ohio's Muddlety Creek Branch

Problém, jak dostat toto kolejíště do malé místnosti, řešil autor dlouhou dobu. Řešil nejen otázku, jak ho umístit, ale také jak jej navrhnut, aby bylo realistické, funkční a hlavně hezké a dělalo radost všem zúčastněným.

Kolejíště ve velikosti H0 představuje železniční společnost V+O, tedy Virginian & Ohio's, která provozuje vlaky na hlavní trati. Muddlety Creek branch je lokální trať, která obstarává místní přepravu. Obě tyto železnice by se do „ložnicových“ prostorů nevešly, a tak je téžíště modelového provozu v místní dopravě. Co se nepodařilo dostat do roviny horizontální, (místnost má rozměry 3,5 x 3,6 m), je kompenzováno vertikální členitostí. Koleje jsou umístěny ve strmých údolích, překračují vodní toky, mizí a vynořují se z dlouhých tunelů.

Místní provoz je zajišťován v Anthonyho dolu v Zoe nákladním vlakem do železničního uzlu v Hillside. Tam se také přepravuje štěrk ze Zoe pro údržbu

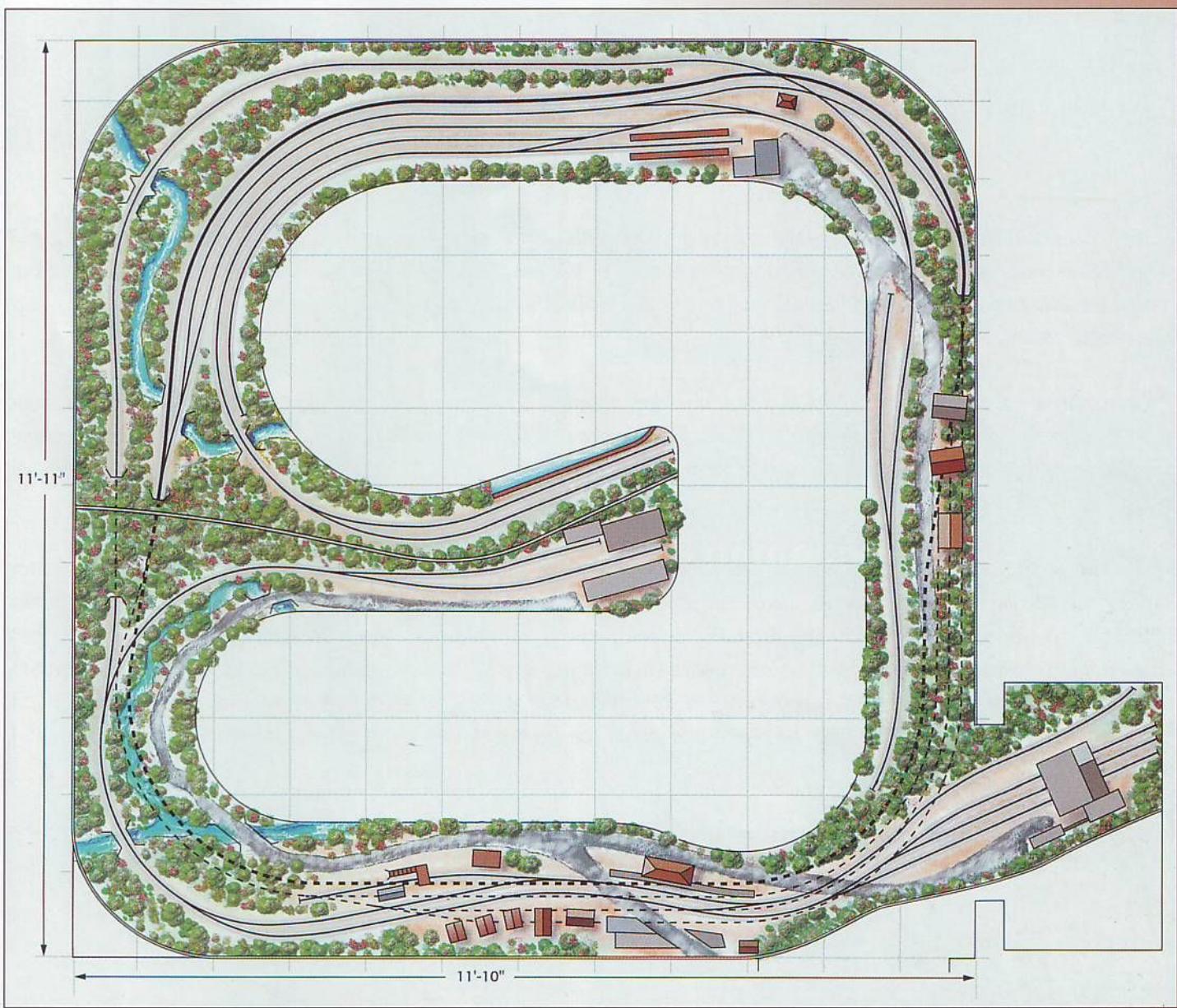

místních silničních komunikací a řezivo pro továrnu na výrobu překlížky. Vlaky s uhlím jsou potom několikrát denně vykládány v přístavišti Caitlin. V zimě se objeví i několik nákladů soli pro Anthonyho důl a údržbu zdejších voz-

vek. Provoz na hlavní trati, zajišťovaný společností V+O je vitaným oživením a zpestřením provozu, především mijení místní a dálkové dopravy.

Kolejíště je mimo jiné úchvatné také svým provedením krajiny. Pomoci ma-

teriálu Woodland Scenics byly vytvořeny zalesněné kopce a údolí, které ve spojení s vhodně zvolenou kulisou dávají kolejíšti potřebnou perspektivu a hloubku.

Závěrem...

Nabídka plánů kolejíšť této modelářské přílohy je vyčerpána. Všem začínajícím i pokročilým modelářům jsme se snažili přiblížit to nejlepší, co nabízí současná zahraniční literatura. Věříme, že publikace zaujala i dosavadní laiky, kteří o koupi modelové železnice teprve uvažují, ale kteří již nyní nosí v hlavě nápad na realizaci nějakého kolejíšť jako účinný zdroj relaxace a zábavy.

Na rozdíl od kdysi vydávaných publikací jsou pro lepší orientaci a názornost všechny plány a náčrty vyvedeny barevně, včetně trojrozměrných nákresů. Záměrně zde není uváděn rozpis kolejiva, neboť na tuzemském trhu je v prodeji kolejivo mnoha zahraničních výrobců s rozdílnou geometrií. Modelářům se zde dostává určité volnosti, jednotlivé návrhy lze navíc, pochopitelně, dále přepracovávat a eventuálně upravovat dle tuzemských zvyklostí.

Jak dokládají snímky realizovaných kolejíšť, trendem doby je, aby se výsledek našeho snažení co nejvíce podobal skutečné železnici, skutečné krajině. Jezdit na „oválu“ se dnes již nenosí, vlak by měl jet odněkud někam, rozhodně by neměl být viděn po celou dobu své jízdy. Proto také skrytých kolejí a odstavných nádraží. A tak dříve, než začnete se samotnou realizací svého projektu, zvažte dobré všechna pro a proti. Důležité jsou, pochopitelně, dostatečný prostor, uložení kolejíšť a tak dál... Při rozhodování o konečné podobě tedy rozhodně nespěchejte. Vždyť dobrý nápad zraje mnohdy i několik let. Doufáme, že právě tato publikace bude pro Vás tou správnou inspirací, ke které se budete rádi vracet.

Přejeme Vám hodně pohody s Vaším koníčkem - modelovou železnici.

**PRODEJNA
MODELOVÉ
ŽELEZNICE**

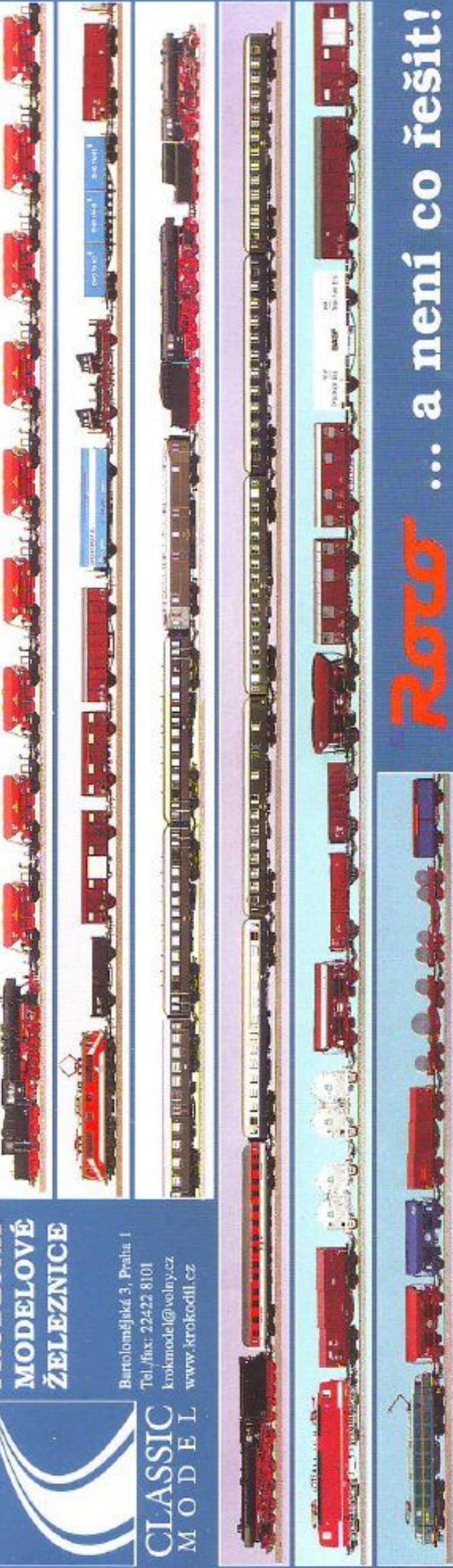

Bartolomějská 3, Praha 1

Tel./fax: 22422 8101

krokmodel@volny.cz
www.krokodil.cz

**CLASSIC
M O D E L**

Rozsah ... a není co řešit!

WOODLAND SCENICS®

MODEL SCENERY FOR CONVINCING REALISM

Váš pomocník

Use Inclines and Risers to build a helix so you can easily go from one level to another in a small space.

při stavbě kolejíště

a krajiny.

více informaci na
www.euroforce.cz

PUBLIKACE PRO PROFESIONÁLY, PROFESSIONÁLNÍ PUBLIKACE PRO KAŽDÉHO!

Informace a předplatné:
M-Presse
K letišti 579
763 14 Zlín-Štipa

Tel: 603 509 109
Fax: 577 437 337
E-mail: predplatne.zm@wo.cz